

รายงานผลการพิจารณาการศึกษา

ของคณะกรรมการสิทธิการสังคม ท้องการเด็ก เยาวชน

สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการ และผู้ด้อยโอกาส สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

เล่มที่ ๑ : ด้านกฎหมาย

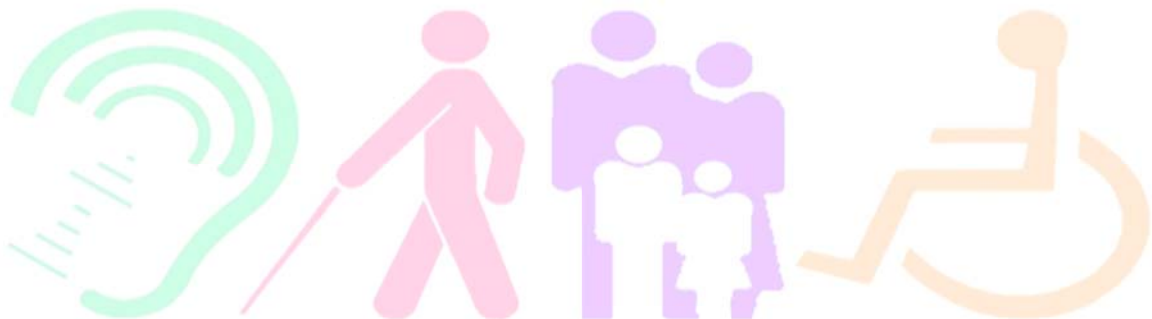
สำนักกรรมการ ๓ สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

รายงานผลการพิจารณาศึกษา

ของคณะกรรมการสิทธิการสังคม กิจการเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการ และผู้ด้อยโอกาส
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

เรื่อง “การส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ” เล่มที่ ๑ : ด้านกฎหมาย

สำนักกรรมการ ๓ สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

(สำเนา) บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ คณะกรรมการการเลือกตั้ง กิจการเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการ และผู้ด้อยโอกาส

ที่ สว (สนช) (กมธ ๓) ๐๐๑๙ / (ร ๔๗)

วันที่ ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๕๙

เรื่อง รายงานผลการพิจารณาศึกษา เรื่อง “การส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ” เล่มที่ ๑ : ด้านกฎหมาย

กราบเรียน ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ด้วยในคราวประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๑๔/๒๕๕๗ เมื่อวันที่ ๑๙ ตุลาคม ๒๕๕๗ ที่ประชุมได้ลงมติตั้งคณะกรรมการการเลือกตั้ง กิจการเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการ และผู้ด้อยโอกาส ตามข้อบังคับการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๗ ข้อ ๘๔ ประกอบข้อ ๘๕ วรรคสอง มีอำนาจหน้าที่พิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญหรือร่างพระราชบัญญัติ กระทำกิจการพิจารณาสอบสวน หรือศึกษาเรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวกับสังคม กิจการเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการ และผู้ด้อยโอกาส รวมทั้งประสานกับองค์กรภายในประเทศ ต่างประเทศ ประชาคมนานาชาติเกี่ยวกับแนวทางการความร่วมมือเพื่อส่งเสริมการแก้ปัญหาเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการ และผู้ด้อยโอกาส การส่งเสริมศักยภาพของชุมชน ด้านการพัฒนาชีวิต ความเป็นอยู่ การสงเคราะห์ดูแลผู้ยากไร้ การสร้างหลักประกันและความมั่นคงในคุณภาพชีวิตของคนไทยโดยรวม รวมทั้งการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน ซึ่งกรรมการคณะนี้ประกอบด้วย

๑. นายวัลลภ ตังคณานุก์
๒. นายมณฑิร บุญตัน
๓. นางสุวรรณี สิริเวชชะพันธ์
๔. คุณหญิงทรงสุตา ยอดมณี
๕. นายกิตติศักดิ์ รัตนวราหะ
๖. พลอากาศเอก ชนัท รัตนอุบล
๗. นายแถมสิน รัตนพันธุ์
๘. พลตรี จารึก อารีราชการันย์
๙. พลเรือเอก สุรศักดิ์ หุ่นเรืองรมย์
๑๐. พลเอก วีรณ ฉันทศาสตร์โกศล
๑๑. นางกาญจนารัตน์ สิริโรจน์
๑๒. รองศาสตราจารย์กิตติชัย ไตรรัตนศิริชัย
๑๓. พลเอก ชีระวัฒน์ บุญยะประดับ
๑๔. นายปรีชา วัชรภักย์
๑๕. พลตำรวจเอก พงศพัศ พงษ์เจริญ
๑๖. พลเรือเอก พลวัฒน์ สิริโรดม

- ประธานคณะกรรมการ
รองประธานคณะกรรมการ คนที่หนึ่ง
รองประธานคณะกรรมการ คนที่สอง
รองประธานคณะกรรมการ คนที่สาม
เลขาธิการคณะกรรมการ
โฆษกคณะกรรมการ
กรรมการและที่ปรึกษา
กรรมการและที่ปรึกษา
กรรมการและที่ปรึกษา
กรรมการและที่ปรึกษา
กรรมการ
กรรมการ
กรรมการ
กรรมการ
กรรมการ

๑๗. พลเอก ไพชยนต์...

๑๗. พลเอก ไพชยนต์ คำพันเจริญ	กรรมการ
๑๘. นายยุทธนา ทัพเจริญ	กรรมการ
๑๙. พลเอก ยุทธศิลป์ โดยชื่นงาม	กรรมการ
๒๐. พลเอก อุดลยเดช อินทะพงษ์	กรรมการ
๒๑. พลเอก อรุณ สมตน	กรรมการ
๒๒. พลตำรวจเอก เอก อังสนานนท์	กรรมการ

คณะกรรมการได้พิจารณาศึกษา เรื่อง “การส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ”
เล่มที่ ๑ : ด้านกฎหมาย เสร็จเรียบร้อยแล้ว

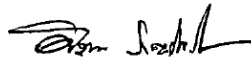
จึงกราบเรียนมาเพื่อให้โปรดนำเสนอรายงานของคณะกรรมการต่อที่ประชุมสมานิติบัญญัติ
แห่งชาติต่อไป

(ลงชื่อ) วัลลภ ตั้งคณานุรักษ์

(นายวัลลภ ตั้งคณานุรักษ์)

ประธานคณะกรรมการสังคม กิจการเด็ก เยาวชน
สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการ และผู้ด้อยโอกาส สมานิติบัญญัติแห่งชาติ

สำเนาถูกต้อง

(นางสาวศิริพร ภาณุโยธิน)

ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานคณะกรรมการการพัฒนาสังคม และกิจการเด็ก
เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการ และผู้ด้อยโอกาส
สำนักกรรมการ ๓

สำนักกรรมการ ๓

ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการสังคมฯ

โทรศัพท์ ๐ ๒๘๓๑ ๙๒๒๕ - ๖

โทรสาร ๐ ๒๘๓๑ ๙๒๒๖

พิมพ์ปญา พิมพ์

พิมพ์ปญา/สุริยะ ทาน

ศิริพร ตรวจ

รายงานการพิจารณาศึกษา
ของคณะกรรมการสังคม กิจการเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการ และผู้ด้อยโอกาส
สถานิติบัญญัติแห่งชาติ
เรื่อง “การส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ” เล่มที่ ๑ : ด้านกฎหมาย

ด้วยในคราวประชุมสมานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๑๔/๒๕๕๗ เมื่อวันที่ ๙ ตุลาคม ๒๕๕๗ ที่ประชุมได้ลงมติตั้งคณะกรรมการสังคม กิจการเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการ และผู้ด้อยโอกาส ตามข้อบังคับการประชุมสมานิติบัญญัติแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๗ ข้อ ๘๔ ประกอบข้อ ๘๕ วรรคสอง มีอำนาจหน้าที่พิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญหรือร่างพระราชบัญญัติ กระทำกิจการ พิจารณาสอบสวน หรือศึกษาเรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวกับสังคม กิจการเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการ และผู้ด้อยโอกาส รวมทั้งประสานกับองค์กรภายในประเทศ ต่างประเทศ ประชาคมนานาชาติเกี่ยวกับ แนวทางความร่วมมือเพื่อส่งเสริมการแก้ปัญหาเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการ และผู้ด้อยโอกาส การส่งเสริมศักยภาพของชุมชน ด้านการพัฒนาชีวิต ความเป็นอยู่ การสงเคราะห์ดูแลผู้ยากไร้ การสร้าง หลักประกันและความมั่นคงในคุณภาพชีวิตของคนไทยโดยรวม รวมทั้งการพัฒนาคคุณภาพชีวิตของ ประชาชน

คณะกรรมการได้พิจารณาศึกษา เรื่อง “การส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ” เล่มที่ ๑ : ด้านกฎหมาย เสร็จเรียบร้อยแล้ว จึงขอรายงานผลการพิจารณาศึกษาต่อที่ประชุมสมานิติบัญญัติ แห่งชาติ ดังนี้

๑. การดำเนินงานของคณะกรรมการ

คณะกรรมการได้ดำเนินการพิจารณาศึกษา ดังนี้

๑.๑ คณะกรรมการได้มีมติมอบหมายให้คณะอนุกรรมการกิจการคนพิการ ทำหน้าที่พิจารณาศึกษา ซึ่งอนุกรรมการคณะนี้ ประกอบด้วย

๑) นายมณฑิร บุญตัน	ประธานคณะอนุกรรมการ
๒) พลอากาศเอก ชนัท รัตนอุบล	รองประธานคณะอนุกรรมการ คนที่หนึ่ง
๓) นายกิตติศักดิ์ รัตนวราหะ	รองประธานคณะอนุกรรมการ คนที่สอง
๔) ศาสตราจารย์วิริยะ นามศิริพงศ์พันธุ์	อนุกรรมการและที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ
๕) นายรัตน์ กิจธรรม	อนุกรรมการ
๖) นางสาววันทนี พันธ์ชาติ	อนุกรรมการ
๗) นายวิฑูต บุนนาค	อนุกรรมการ
๘) นางอาทิตยา นรารักษ์	อนุกรรมการ
๙) นางพวงแก้ว กิจธรรม	อนุกรรมการและเลขานุการ
๑๐) นายธีรยุทธ สุขคนธวิท	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ ประกอบด้วย

๑) นายชูศักดิ์ จันทยานนท์	ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ
๒) นายต่อพงศ์ เสลานนท์	ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ
๓) นางเบญจา ชลธารันนท์	ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ
๔) นายประกาศิต กายะสิทธิ์	ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ
๕) นางพิมพ์พา ขจรธรรม	ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ
๖) นางวัชรา รั้วไพบูลย์	ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ
๗) นายศุภชีพ ดิษเทศ	ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ
๘) นายสมชาย เจริญอำนวยสุข	ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ
๙) นายสุภรธรรม มงคลสวัสดิ์	ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ
๑๐) นายอนุชา รัตนสินธุ์	ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ

๑.๒ ที่ประชุมคณะกรรมการได้มีมติแต่งตั้ง นางสาวศิริพร ภิญโญศิริธร ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานคณะกรรมการการพัฒนาสังคมและกิจการเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการ และผู้ด้อยโอกาส สำนักกรรมการ ๓ สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา เพื่อทำหน้าที่เป็นผู้ช่วยเลขานุการ คณะกรรมการตามข้อบังคับการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๗ ข้อ ๙๑ วรรคสาม

๑.๓ การพิจารณาข้อมูล ข้อเท็จจริง

๑) การเชิญบุคคลและผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมาให้ข้อมูลและแสดงความคิดเห็น ในประเด็นต่าง ๆ เพื่อประกอบการพิจารณา ดังนี้

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

(๑) นายประเวศ อรรถศุภผล	ผู้อำนวยการกองกฎหมายสวัสดิการสังคม
(๒) นางสาวพิชยามนต์ จารีกสุนทรสกุล	นักกฎหมายกฤษฎีกาชำนาญการ

สำนักงานตำรวจแห่งชาติ

(๑) พันตำรวจเอก หม่อมหลวงสันธิกร วรวรรณ	รองผู้บังคับการอำนวยการ
กองบัญชาการตำรวจสอบสวนกลาง
(๒) พันตำรวจเอก วรพงษ์ ทองไพบูลย์	รองผู้บังคับการปราบปรามการกระทำความผิด
เกี่ยวกับการค้ามนุษย์

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

นายอนุสันต์ เทียนทอง	ผู้ตรวจราชการ
----------------------	---------------

กรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ

(๑) นางนภา เศรษฐกร	อธิบดีกรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิต
คนพิการ
(๒) นางไพวรรณ พลวัน	รองอธิบดีกรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิต
คนพิการ

(๓) นายประหยัด ตีอ่อง	ที่ปรึกษากรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิต
คนพิการ
(๔) นายสุพล ปรีสุทธิ	ผู้อำนวยการกลุ่มงานกฎหมาย
(๕) นางณัฐอร อินทร์ดีศรี	ผู้อำนวยการกองทุนและส่งเสริมความเสมอภาค
คนพิการ
(๖) นายบุญธาทู โสภา	หัวหน้ากลุ่มส่งเสริมความเสมอภาค
และงานคดี
(๗) นางสาวเสาวลักษณ์ วิจิตร	นักสังคมสงเคราะห์ชำนาญการพิเศษ
(๘) นายวินัย เก่งสุวรรณ	นักสังคมสงเคราะห์ปฏิบัติการ

กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ

(๑) นางขวัญวงศ์ พิกุลทอง	รองอธิบดีกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ
(๒) หม่อมหลวงสิริสมร สุขสวัสดิ์	นักสังคมสงเคราะห์ชำนาญการพิเศษ
(๓) นางสาวมยุรี สิริมงคล	นักพัฒนาสังคมชำนาญการพิเศษ
(๔) นางสาวจุฬาร ละครผล	นิติกรชำนาญการ
(๕) นายนवल ปัญญาพงศ์นาวิน	นักพัฒนาสังคมชำนาญการ
(๖) นางจันทิรา ยาทองไชย	นักพัฒนาสังคมชำนาญการ

กระทรวงมหาดไทย

กรมโยธาธิการและผังเมือง

(๑) นายสรเดช สุนทรารชุน	ผู้ตรวจราชการกรมโยธาธิการและผังเมือง
(๒) นางสาวสุรีย์ ประเสริฐสุด	วิศวกรโยธาชำนาญการพิเศษ
สำนักควบคุมและตรวจสอบอาคาร

กระทรวงศึกษาธิการ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

(๑) นายอำนาจ วิทยานวัติ	ผู้อำนวยการสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ
(๒) นางน่องนุช ธราดลรัตน์ากร	ผู้อำนวยการกลุ่มวิจัยและพัฒนาสื่อเทคโนโลยี
สิ่งอำนวยความสะดวกทางการศึกษาสำหรับ
คนพิการ สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

กรุงเทพมหานคร

(๑) นางอนุสรรา ชื่นทรงวง	หัวหน้ากลุ่มงานจัดสวัสดิการ
และการสงเคราะห์ครอบครัว
สำนักพัฒนาสังคม
(๒) นางสาวนิตดา เรืองเดช	นักสังคมสงเคราะห์ชำนาญการ
สำนักพัฒนาสังคม
(๓) นายโกศล สิงหนาท	นิติกรชำนาญการพิเศษ สำนักเทศกิจ

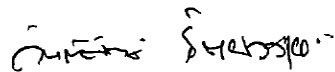
สำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.)

- (๑) นางสาวพุลศิริ นิจกิจสรานนท์ ผู้อำนวยการสำนักการอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคม ๒
- (๒) นางสาวจิตสกา ศรีประเสริฐสุข ผู้อำนวยการสำนักบริหารและจัดการเลขหมายโทรคมนาคม

๒) การศึกษาข้อมูล ข้อเท็จจริง เอกสารจากหน่วยงานต่าง ๆ เอกสารวิชาการ รายงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง และเว็บไซต์ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ได้มาซึ่งผลการพิจารณาศึกษาที่มีความถูกต้อง ชัดเจน และมีรายละเอียดสมบูรณ์มากที่สุด

๒. ผลการพิจารณาศึกษา

คณะอนุกรรมการกิจการคนพิการได้เสนอรายงานผลการพิจารณาศึกษา เรื่อง “การส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ” เล่มที่ ๑ : ด้านกฎหมาย ต่อคณะกรรมการสังคม กิจการเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการ และผู้ด้อยโอกาส สภานิติบัญญัติแห่งชาติ และคณะกรรมการได้มีมติรับรองรายงานดังกล่าว โดยให้ถือว่าเป็นรายงานซึ่งคณะกรรมการได้พิจารณาศึกษา คณะกรรมการจึงขอเสนอรายงานผลการพิจารณาศึกษา พร้อมทั้งข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ เพื่อให้ที่ประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติให้ความเห็นชอบกับผลการพิจารณา รวมทั้งข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ ขอได้โปรดแจ้งไปยังคณะรัฐมนตรีหรือองค์การอิสระที่เกี่ยวข้อง เพื่อประโยชน์ของประเทศชาติและประชาชนสืบต่อไป

(นายกิตติศักดิ์ รัตนวราหะ)

เลขาธิการคณะกรรมการสังคม กิจการเด็ก เยาวชน
สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการ และผู้ด้อยโอกาส
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

**คํานิยมประธานคณะกรรมการกิจการสังคม
กิจการเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการ และผู้ด้อยโอกาส
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ**

คณะกรรมการกิจการสังคม กิจการเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการ และผู้ด้อยโอกาส สภานิติบัญญัติแห่งชาติ มีอำนาจหน้าที่พิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญหรือร่างพระราชบัญญัติ กระทํากิจการ พิจารณาสอบสวน หรือศึกษาเรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวกับสังคม กิจการเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการ และผู้ด้อยโอกาสรวมทั้งประสานกับองค์กรภายในประเทศ ต่างประเทศ ประชาคมนานาชาติ เกี่ยวกับแนวทางการร่วมมือเพื่อส่งเสริมการแก้ปัญหาของกลุ่มบุคคลดังกล่าว ส่งเสริมศักยภาพของชุมชน ด้านการพัฒนาชีวิต ความเป็นอยู่ การสงเคราะห์ดูแลผู้ยากไร้ ตลอดจนการสร้างหลักประกันและความมั่นคงในคุณภาพชีวิตของคนไทย ซึ่งถือเป็นพันธกิจที่กว้างขวาง และมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน ดังนั้น คณะกรรมการกิจการสังคมฯ จึงแต่งตั้ง คณะอนุกรรมการเพื่อพิจารณาศึกษาและดําเนินกิจการเฉพาะด้าน เพื่อให้ดําเนินงานของ คณะกรรมการกิจการสังคมฯ ครอบคลุมการดูแลประชาชนแต่ละกลุ่มอย่างทั่วถึง และมีประสิทธิภาพ

คณะอนุกรรมการกิจการคนพิการ เป็นคณะอนุกรรมการซึ่งคณะกรรมการกิจการสังคมฯ ตั้งขึ้น โดยมีอำนาจหน้าที่ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ กระทํากิจการ พิจารณาสอบสวน และศึกษา ประเด็นที่เกี่ยวข้องกับกิจการคนพิการ พร้อมทั้ง รายงานต่อคณะกรรมการกิจการสังคมฯ เพื่อพิจารณาต่อไป โดย รายงานผลการพิจารณาศึกษา เรื่อง “การส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ” เล่มที่ ๑ : ด้านกฎหมาย ฉบับนี้ ได้แสดงให้เห็นถึงผลการดําเนินงานด้านต่าง ๆ ของคณะอนุกรรมการ กิจการคนพิการ ในการดําเนินการตามภารกิจที่สำคัญ คือ การส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ ในส่วนของกฎหมายที่กี่ยวกับการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ ซึ่งประสบความสำเร็จอย่างเป็น รูปธรรม จึงถือเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อผู้สนใจศึกษาประเด็นคนพิการอย่างรอบด้าน รวมถึงเป็นแนวทาง ในการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการต่อไปในอนาคต

คณะกรรมการหวังเป็นอย่างยิ่งว่า รายงานผลการพิจารณาศึกษา เรื่อง “การส่งเสริม และพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ” เล่มที่ ๑ : ด้านกฎหมาย ฉบับนี้ จะเกิดประโยชน์ต่อการดําเนินงาน ด้านส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องต่อไป

ด้วยจิตคารวะ

(นายวัลลภ ตังคณานูรักษ์)

ประธานคณะกรรมการกิจการสังคม กิจการเด็ก เยาวชน
สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการ และผู้ด้อยโอกาส
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

คำนำ

คณะกรรมการกิจการกิจการคนพิการปฏิบัติงานตามที่คณะกรรมการสังคม กิจการเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการ และผู้ด้อยโอกาส สภานิติบัญญัติแห่งชาติ มอบหมาย ประกอบด้วย การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ กระทำกิจการ พิจารณาสอบสวน และศึกษาประเด็นที่เกี่ยวข้องกับ คนพิการ ทั้งนี้ คณะอนุกรรมการได้กำหนดกรอบการดำเนินงานออกเป็น ๕ ประเด็น ได้แก่

- ๑) พิจารณาศึกษากฎหมายที่เกี่ยวข้องกับคนพิการที่จะเข้าสู่การพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
- ๒) พิจารณาติดตามการบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับคนพิการ โดยเฉพาะกลไกภาครัฐในการบังคับ ใช้กฎหมาย รวมถึงการปฏิบัติตามนโยบายและแผนการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ
- ๓) พิจารณา ศึกษากฎหมายที่เกี่ยวข้องกับคนพิการที่บังคับใช้อยู่ในปัจจุบัน ซึ่งไม่ทันต่อสถานการณ์บ้านเมืองและมี ปัญหาการบังคับใช้กฎหมาย
- ๔) พิจารณาศึกษาการปฏิบัติตามอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิคนพิการ เนื่องจากในปี พ.ศ. ๒๕๕๙ ประเทศไทยต้องนำเสนอรายงานการปฏิบัติตามอนุสัญญาดังกล่าวต่อ คณะกรรมการว่าด้วยสิทธิคนพิการแห่งสหประชาชาติ และ
- ๕) พิจารณาศึกษาเรื่องอื่น ๆ ที่มีผลกระทบต่อ การส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการและการปฏิรูปประเทศไทยตามนโยบายของรัฐบาล

ทั้งนี้ คณะอนุกรรมการได้จัดทำ รายงานผลการพิจารณาศึกษา เรื่อง “การส่งเสริมและพัฒนา คุณภาพชีวิตคนพิการ” โดยจำแนกผลการดำเนินงานที่สำคัญในปี ๒๕๕๘ ออกเป็น ๒ เล่ม ได้แก่

เล่มที่ ๑ : ด้านกฎหมาย ซึ่งประกอบด้วยกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ และ

เล่มที่ ๒ : ด้านผลกระทบต่อคนพิการ ซึ่งประกอบด้วยเรื่องต่าง ๆ ที่มีผลกระทบต่อ การส่งเสริม และพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ

คณะกรรมการกิจการกิจการคนพิการหวังเป็นอย่างยิ่งว่า รายงานผลการพิจารณาศึกษา เรื่อง “การส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ” เล่มที่ ๑ : ด้านกฎหมาย ซึ่งได้รวบรวมสาระสำคัญ การดำเนินงานในปี ๒๕๕๘ ด้านกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการจะเป็น ประโยชน์ต่อคนพิการ ผู้ปฏิบัติงานด้านคนพิการ นักศึกษา และผู้สนใจการดำเนินงานด้านกฎหมาย และกิจการเพื่อส่งเสริม และพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการต่อไป

การดำเนินงานของคณะกรรมการและการจัดทำรายงานฉบับนี้ ประสบผลสำเร็จได้ ด้วยการสนับสนุนและร่วมดำเนินงานของคณะกรรมการสังคมฯ องค์กรของคนพิการ องค์กรเพื่อคนพิการ และหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน ผู้นำคนพิการทุกประเภท รวมถึงข้าราชการรัฐสภาซึ่งทำหน้าที่ เป็นฝ่ายเลขานุการ คณะอนุกรรมการกิจการคนพิการขอขอบคุณผู้สนับสนุนดังกล่าวข้างต้นทุกคน

(นายสมเด็จพร บุญตัน)

ประธานคณะกรรมการกิจการคนพิการ

ในคณะกรรมการสังคม กิจการเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการ และผู้ด้อยโอกาส
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

รายงานผลการพิจารณาศึกษา
เรื่อง “การส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ”
ของคณะกรรมการสังคม กิจการเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการ และผู้ด้อยโอกาส
สถาบันτύบัญญัติแห่งชาติ

เล่มที่ ๑ : ด้านกฎหมาย

๑. ด้านกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับคนพิการ (๑๓ เรื่อง)
 - (๑) ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช (๑ เรื่อง)
 - (๒) กฎหมายที่จะเข้าสู่การพิจารณาของ สนช. (๕ เรื่อง)
 - (๓) แก้ไขปรับปรุงกฎหมายและให้มีกฎหมายใหม่ (๔ เรื่อง)
 - (๔) ติดตามการบังคับใช้กฎหมาย (๓ เรื่อง)
๒. ด้านการปฏิบัติตามอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิคนพิการ (๒ เรื่อง)
 - (๑) ประเด็นการปฏิบัติตามอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิคนพิการ (๑ เรื่อง)
 - (๒) พิจารณาศึกษาการจัดทำรายงานคู่ขนาน (๑ เรื่อง)

เล่มที่ ๒ : ด้านผลกระทบต่อการคนพิการ

๑. ด้านผลกระทบต่อการคนพิการ (๑๒ เรื่อง)
๒. ด้านการจัดสัมมนา (๓ เรื่อง)
๓. ด้านการศึกษาดูงาน (๗ ครั้ง)
๔. ด้านการแก้ไขปัญหาเรื่องเรียน (๗ เรื่อง)

รายงานผลการพิจารณาศึกษา เรื่อง “การส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ” เล่มที่ ๑ : ด้านกฎหมาย

๑ กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับคนพิการ (๑๓ เรื่อง)

- (๑) ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช
- (๒) ร่าง พรบ. ประกันสังคม (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
- (๓) ร่าง พรบ.ควบคุมการขอลาน พ.ศ.
- (๔) ร่าง พรบ.สถาปนาเงินบำนาญ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
- (๕) ร่าง พรบ.หมายเลขโทรศัพท์ฉุกเฉินแห่งชาติ พ.ศ.
- (๖) ชุดร่างกฎหมายดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม
- (๗) ร่าง พรบ.ส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (ฉบับที่..) พ.ศ.
- (๘) ร่าง พรบ.การจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ (ฉบับที่..) พ.ศ.
- (๙) ร่าง พรบ.ลิขสิทธิ์ (ฉบับที่..) พ.ศ.

๒ การปฏิบัติตามอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิคนพิการ (๒ เรื่อง)

- (๑) ประเด็นการปฏิบัติตามอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิคนพิการ (๑ เรื่อง)
 - (๒) พิจารณาศึกษาการจัดการทำงานคู่ขนาน (๑ เรื่อง)
- (๑๐) ร่าง พรบ.ส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคม พ.ศ.
- (๑๑) แก้ไขกฎกระทรวงมหาดไทย เรื่อง กำหนดตั้งอำนาจความสะดวก
ในอาคารสำหรับผู้พิการหรือทุพพลภาพ และคนชรา พ.ศ. ๒๕๔๘
- (๑๒) ติดตามการดำเนินงานตาม พรบ.การคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง
- (๑๓) ร่างประกาศ กสทช. เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตให้ใช้
คลื่นความถี่ ย่านความถี่ ๘๕๕ – ๘๕๕ MHz/๘๔๐ – ๘๖๐ MHz

ข้อเสนอแนะด้านกฎหมาย :

- ๓. เร่งดำเนินการเข้าเป็นภาคีและให้สัตยาบันต่อพิธีสารเลือกรับของอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิคนพิการ
 - ๔. เร่งดำเนินการเข้าเป็นภาคีและให้สัตยาบันต่อสนธิสัญญามารราทิจ
 - ๕. ออกกฎหมายว่าด้วยการจัดสภาพแวดล้อมสาธารณะที่ทุกคนสามารถเข้าถึงได้ (Accessibility for All Act : AAA)
๑. แก้ไขปรับปรุง พรบ.ส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐
๒. แก้ไขปรับปรุง พรบ.การจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๑

บทสรุปสำหรับผู้บริหาร

รายงานผลการพิจารณาศึกษา

เรื่อง “การส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ” เล่มที่ ๑ : ด้านกฎหมาย
ของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชน การศึกษา เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการ และผู้ด้อยโอกาส
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชน การศึกษา เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการ และผู้ด้อยโอกาส สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ได้มีมติแต่งตั้งคณะอนุกรรมการกิจการคนพิการขึ้น เพื่อทำหน้าที่พิจารณา ศึกษาในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับคนพิการ โดยคณะอนุกรรมการได้กำหนดกรอบการดำเนินงาน ๕ ประเด็น ได้แก่ ๑) พิจารณาศึกษากฎหมายที่เกี่ยวข้องกับคนพิการที่จะเข้าสู่การพิจารณาของสภานิติบัญญัติ แห่งชาติ ๒) พิจารณาติดตามการบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับคนพิการ โดยเฉพาะกลไกภาครัฐ ในการบังคับใช้กฎหมาย รวมถึงการปฏิบัติตามนโยบายและแผนการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ ๓) พิจารณาศึกษากฎหมายที่เกี่ยวข้องกับคนพิการที่บังคับใช้อยู่ในปัจจุบัน ซึ่งไม่ทันต่อสถานการณ์ บ้านเมืองและมีปัญหาการบังคับใช้กฎหมาย ๔) พิจารณาศึกษาการปฏิบัติตามอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิ คนพิการ เนื่องจากในปี พ.ศ. ๒๕๕๙ ประเทศไทยต้องนำเสนอรายงานการปฏิบัติตามอนุสัญญาดังกล่าว ต่อคณะกรรมการว่าด้วยสิทธิคนพิการแห่งสหประชาชาติ และ ๕) พิจารณาเรื่องอื่น ๆ ที่มีผลกระทบต่อ การส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการและการปฏิรูปประเทศไทยตามนโยบายของรัฐบาล ทั้งนี้ คณะอนุกรรมการได้จัดทำ รายงานผลการพิจารณาศึกษา เรื่อง “การส่งเสริมและพัฒนา คุณภาพชีวิตคนพิการ” โดยจำแนกผลการดำเนินงานที่สำคัญในปี ๒๕๕๘ ออกเป็น ๒ เล่ม ได้แก่ เล่มที่ ๑ : ด้านกฎหมาย ซึ่งประกอบด้วยกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ และ เล่มที่ ๒ : ด้านผลกระทบต่อคนพิการ ซึ่งประกอบด้วยเรื่องต่าง ๆ ที่มีผลกระทบต่อ การส่งเสริม และพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ

รายงานผลการพิจารณาศึกษา เรื่อง “การส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ” เล่มที่ ๑ : ด้านกฎหมาย ฉบับนี้ ได้รวบรวมสาระสำคัญการดำเนินงานในปี ๒๕๕๘ ด้านกฎหมายที่เกี่ยวข้อง การส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ ซึ่งประกอบด้วยสาระสำคัญ ๒ ส่วน

ส่วนที่ ๑ : รายงานผลการพิจารณาศึกษา เรื่อง “การส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิต คนพิการ” เล่มที่ ๑ : ด้านกฎหมาย โดยจำแนกผลการดำเนินงานในปี ๒๕๕๘ ออกเป็น ๒ ด้าน ได้แก่

๑. ด้านกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับคนพิการ คณะอนุกรรมการกิจการคนพิการได้พิจารณา ศึกษาและจัดทำข้อเสนอแนะต่อการแก้ไขปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับคนพิการ จำนวน ๑๓ เรื่อง จำแนกออก เป็น ๔ กลุ่ม คือ

๑) กลุ่มที่ ๑ ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช คณะอนุ กรรมการได้จัดทำข้อเสนอแนะในส่วนที่เกี่ยวข้องตามอำนาจหน้าที่ของคณะอนุกรรมการและ นำส่งข้อเสนอแนะดังกล่าวผ่านคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนฯ เสนอต่อคณะกรรมการสามัญรวบรวม ความเห็นเพื่อประกอบการพิจารณาจัดทำร่างรัฐธรรมนูญ ตามมาตรา ๓๔ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญ

สภานิติบัญญัติแห่งชาติ แล้วนำเสนอต่อคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญเพื่อประกอบการจัดทำร่างรัฐธรรมนูญตามลำดับ

๒) กลุ่มที่ ๒ กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับคนพิการที่จะเข้าสู่การพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ จำนวน ๕ ฉบับ ได้แก่ (๑) ร่างพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (๒) ร่างพระราชบัญญัติควบคุมการขอทาน พ.ศ. (๓) ร่างพระราชบัญญัติสลากกินแบ่งรัฐบาล (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (๔) ร่างพระราชบัญญัติหมายเลขโทรศัพท์ฉุกเฉินแห่งชาติ พ.ศ. และ (๕) ชุดร่างกฎหมายดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม จำนวน ๑๐ ฉบับ ทั้งนี้ คณะอนุกรรมการได้พิจารณาศึกษาติดตามความคืบหน้ากฎหมายที่เกี่ยวข้องกับคนพิการที่จะเข้าสู่การพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เพื่อเสนอแนะประเด็นการแก้ไขปรับปรุงร่างกฎหมายดังกล่าวผ่านกระบวนการต่าง ๆ อาทิ เสนอผ่านสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เพื่อขอแปรญัตติแก้ไขเพิ่มเติมร่างพระราชบัญญัติ ทั้งนี้ ร่างพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. และร่างพระราชบัญญัติควบคุมการขอทาน พ.ศ. ได้ผ่านความเห็นชอบของสภานิติบัญญัติแห่งชาติให้ประกาศใช้เป็นกฎหมายแล้ว

๓) กลุ่มที่ ๓ กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับคนพิการที่มีปัญหาในการบังคับใช้เพื่อพิจารณาแก้ไขปรับปรุงรวมถึงการพิจารณาเสนอให้มีกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ จำนวน ๔ ฉบับ ได้แก่ (๑) ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (ฉบับที่..) พ.ศ. (๒) ร่างพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ (ฉบับที่..) พ.ศ. (๓) ร่างพระราชบัญญัติสิทธิ (ฉบับที่..) พ.ศ. และ (๔) ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคม พ.ศ. ซึ่งคณะอนุกรรมการได้พิจารณาศึกษา พร้อมทั้งจัดทำข้อเสนอแนะ รวมทั้งเชิญหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เข้าร่วมประชุมเพื่อกำหนดแนวทางแก้ไขปรับปรุงกฎหมายดังกล่าวต่อไป

๔) กลุ่มที่ ๔ พิจารณาติดตามการบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับคนพิการ โดยเฉพาะกลไกการบังคับใช้กฎหมายของภาครัฐ จำนวน ๓ ฉบับ ได้แก่ (๑) พิจารณาศึกษาการแก้ไขกฎกระทรวงมหาดไทย เรื่อง กำหนดสิ่งอำนวยความสะดวกในอาคารสำหรับผู้พิการหรือทุพพลภาพ และคนชรา พ.ศ. ๒๕๔๘ (๒) พิจารณาศึกษาติดตามการดำเนินงานตามพระราชบัญญัติการคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง พ.ศ. ๒๕๕๗ และการดูแลคนด้อยโอกาส และ (๓) พิจารณาศึกษาร่างประกาศคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่สำหรับกิจการโทรคมนาคม ย่านความถี่ ๘๙๕ - ๙๑๕ MHz/๙๔๐ - ๙๖๐ MHz ซึ่งคณะอนุกรรมการได้พิจารณาศึกษา โดยเชิญหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เข้าร่วมประชุม พร้อมทั้งทำข้อเสนอแนะ เพื่อนำไปสู่การแก้ไขปรับปรุงอนุบัญญัติของกฎหมายที่เกี่ยวข้องต่อไป

๒. ด้านการปฏิบัติตามอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิคนพิการ เนื่องจากในปี พ.ศ. ๒๕๕๙ ประเทศไทยต้องนำเสนอรายงานการปฏิบัติตามอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิคนพิการต่อคณะกรรมการว่าด้วยสิทธิคนพิการแห่งสหประชาชาติ คณะอนุกรรมการกิจการคนพิการจึงได้พิจารณาศึกษาการปฏิบัติตามอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิคนพิการ และติดตามการจัดทำรายงานการปฏิบัติตามอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิคนพิการเพื่อประโยชน์ในการดำเนินงานด้านคนพิการ จำนวน ๒ ประเด็น คือ ๑) พิจารณาศึกษาประเด็นการปฏิบัติตามอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิคนพิการ และ ๒) พิจารณาศึกษาการจัดทำรายงานคู่ขนานเพื่อรายงานความก้าวหน้าเกี่ยวกับการติดตามกฎหมายและนโยบายที่ปฏิบัติตามอนุสัญญา

ว่าด้วยสิทธิคนพิการ โดยอนุกรรมการกิจการคนพิการได้ร่วมเดินทางศึกษาดูงานการมีส่วนร่วมของ
คนพิการในการติดตามการปฏิบัติตามอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิคนพิการ (CRPD) เพื่อติดตามการ
 เข้าถึงสิทธิคนพิการตามที่ระบุในกฎหมาย ติดตามการบังคับใช้กฎหมาย นโยบาย แผนการพัฒนา
 คุณภาพชีวิตคนพิการระดับชาติ และติดตามการพัฒนาความเข้มแข็งกลไกภาคประชาสังคมในการ
 ติดตามนโยบาย โดยการลงพื้นที่ ๔ ภาค ซึ่งพบปัญหา ดังนี้ (๑) คนพิการยังถูกเลือกปฏิบัติในทุกกรณี
 (๒) ความไม่รู้ขั้นตอนในแนวทางปฏิบัติของคนพิการ (๓) ทักษะคติของผู้คนในสังคมที่มีต่อความพิการยัง
 มองเป็นมิติเชิงลบ มองไม่เห็นความสามารถและคุณค่าของคนพิการ (๔) ความสามารถในการเข้าถึง
 กลไกการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการที่มีอยู่ตามกฎหมาย และ (๕) การถูกละเมิดสิทธิ
 และการกระทำรุนแรงต่อคนพิการ ทั้งนี้ คณะอนุกรรมการกิจการคนพิการได้พิจารณาเห็นว่า
 กระบวนการติดตามการอนุวัติตามอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิคนพิการถือเป็นกลไกสำคัญในการสร้าง
 ความเข้มแข็งให้แก่คนพิการ ซึ่งจะได้พิจารณาศึกษาติดตามการปฏิบัติตามอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิ
 คนพิการต่อไป เพื่อจัดทำรายงานผลการศึกษารณการปฏิบัติตามอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิคนพิการ
 นำเสนอต่อคณะกรรมการสังคมฯ และเสนอต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติในโอกาสต่อไป

ส่วนที่ ๒ : บทสรุปและข้อเสนอแนะ

คณะอนุกรรมการกิจการคนพิการ ได้ดำเนินการพิจารณาศึกษาการส่งเสริมและพัฒนา
 คุณภาพชีวิตคนพิการ โดยมุ่งเน้น ๓ ประเด็นหลัก ได้แก่ ๑) การบูรณาการด้านการส่งเสริมและ
 พัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการเข้ากับการพัฒนากระแสหลัก ๒) บทบาทภาคประชาสังคมกับ
 การดำเนินงานด้านการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิต โดยเฉพาะอย่างยิ่งองค์กรด้านคนพิการ
 ซึ่งมีส่วนสำคัญในการขับเคลื่อนงานด้านการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ ในรอบ ๒๐ ปี
 ที่ผ่านมา และ ๓) พันธกรณีระหว่างประเทศ ได้แก่ อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิคนพิการ (Convention on
 the Rights of Persons with Disabilities : CRPD) รวมถึงข้อตกลงและความร่วมมือระหว่าง
 ประเทศอื่น เช่น กรอบการดำเนินงานลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติเซนได (The Sendai Framework for
 Disaster Risk Reduction ๒๐๑๕ – ๒๐๓๐) เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนขององค์การสหประชาชาติ
 (Sustainable Development Goals : SDGs) และยุทธศาสตร์อินซอนทำสิทธิให้เป็นจริง : สู่สังคม
 บูรณาการปราศจากอุปสรรค (Incheon Strategy to Make the Right Real for Persons with
 Disabilities : Toward Inclusive Society) เป็นต้น

คณะอนุกรรมการกิจการคนพิการได้พิจารณาเห็นควรนำเสนอกลไกสำคัญที่จะทำให้
สิทธิด้านการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการเป็นจริง (Make the Rights Real) ซึ่งเป็น
 หลักการสำคัญใน “ยุทธศาสตร์อินซอน” ทั้งนี้ เพื่อให้คนพิการซึ่งเป็นความหลากหลายของประชาชน
 มีสิทธิ เสรีภาพ โอกาสและศักดิ์ศรีเท่าเทียมกับบุคคลทั่วไป และเป็นการสร้างสังคมอยู่เย็นเป็นสุข
 ร่วมกัน (inclusive Society) โดยมีข้อเสนอแนะด้านกฎหมายเกี่ยวกับการส่งเสริมและพัฒนา
 คุณภาพชีวิตคนพิการ จำนวน ๕ ประเด็น ดังนี้

๑. ควรเร่งดำเนินการแก้ไขปรับปรุงพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพ
 ชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๖ รวม ๕ ประเด็น ดังนี้

๑) เพื่อยกระดับและปรับปรุงประสิทธิภาพของกลไกการจัดการเลือกปฏิบัติ
 โดยไม่เป็นธรรมต่อคนพิการ

๒) เพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพการดำเนินงานของกองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ

๓) เพื่อเพิ่มบทบาทการมีส่วนร่วมของสตรีพิการ

๔) เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานขององค์กรด้านคนพิการ

๕) เพื่อคุ้มครองและส่งเสริมสิทธิคนพิการที่ไม่มีสถานะทางทะเบียนราษฎร

๒. ควรเร่งดำเนินการแก้ไขปรับปรุงพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๑ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๖ รวม ๒ ประเด็น ดังนี้

๑) เพื่อพัฒนากลไกหนุนเสริมการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ เพื่อให้คนพิการสามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากบริการจัดการศึกษาอย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ เช่น การจัดตั้งศูนย์การเรียนเฉพาะความพิการ เป็นต้น

๒) เพื่อจัดสรรทรัพยากรในการสนับสนุนการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ ให้เป็นธรรมมากขึ้น

๓. ควรเร่งดำเนินการเพื่อให้ประเทศไทยเข้าเป็นภาคีและให้สัตยาบันต่อพิธีสารเลือกรับของอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิคนพิการ (Optional Protocol to the Convention on the Rights of Persons with Disabilities) เพื่อเป็นกลไกการคุ้มครองสิทธิคนพิการให้มีความสมบูรณ์และมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

๔. ควรเร่งดำเนินการเพื่อให้ประเทศไทยเข้าเป็นภาคีและให้สัตยาบันต่อสนธิสัญญามาร์ราเคชเพื่ออำนวยความสะดวกในการเข้าถึงงานที่มีการโฆษณาแล้วสำหรับคนตาบอด คนพิการทางการเห็น และคนพิการทางสื่อสิ่งพิมพ์ (Marrakesh Treaty to Facilitate Access to Published Works for Persons Who Are Blind, Visually Impaired, or Otherwise Print Disabled : MVT)

๕. ควรเร่งดำเนินการออกกฎหมายว่าด้วยการจัดสภาพแวดล้อมสาธารณะที่ทุกคนสามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้ (Accessibility for All Act : AAA) เพื่อสร้างหลักประกันให้ทุกคนรวมถึงคนพิการ ผู้สูงอายุ และผู้ด้อยโอกาส สามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้จากสวัสดิการและสภาพแวดล้อมอันเป็นสาธารณะ โดยเฉพาะสภาพแวดล้อมทางกายภาพ การขนส่ง ข้อมูลข่าวสาร การสื่อสาร เทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก ตลอดจนบริการอื่น รวมทั้งการช่วยเหลืออย่างสมเหตุสมผลเท่าเทียม ทั่วถึง และปราศจากการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรม

สารบัญ

	หน้า
บทสรุปสำหรับผู้บริหาร	ก – ง
ส่วนที่ ๑ รายงานผลการพิจารณาศึกษา เรื่อง “การส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ” เล่มที่ ๑ : ด้านกฎหมาย บทนำ	๑
๑. ด้านกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับคนพิการ	๓
๑.๑ กลุ่มที่ ๑ ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช - ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช	๓ ๓
๑.๒ กลุ่มที่ ๒ กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับคนพิการที่จะเข้าสู่การพิจารณา ของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ	๗
๑) ร่างพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	๗
๒) ร่างพระราชบัญญัติควบคุมการขอทาน พ.ศ.	๑๒
๓) ร่างพระราชบัญญัติสลากกินแบ่งรัฐบาล (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	๑๕
๔) ร่างพระราชบัญญัติหมายเลขโทรศัพท์ฉุกเฉินแห่งชาติ พ.ศ.	๑๖
๕) ชุดร่างกฎหมายดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม จำนวน ๑๐ ฉบับ	๑๗
๑.๓ กลุ่มที่ ๓ กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับคนพิการที่มีปัญหาในการบังคับใช้ เพื่อพิจารณาแก้ไขปรับปรุงรวมถึงการพิจารณาเสนอให้มีกฎหมายที่เกี่ยวข้อง กับการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ	๒๑
๑) ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (ฉบับที่..) พ.ศ.	๒๑
๒) ร่างพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ (ฉบับที่..) พ.ศ.	๒๕
๓) ร่างพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ (ฉบับที่..) พ.ศ.	๒๗
๔) ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคม พ.ศ.	๒๘
๑.๔ กลุ่มที่ ๔ พิจารณาติดตามการบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับคนพิการ โดยเฉพาะกลไกการบังคับใช้กฎหมายของภาครัฐ	๓๐
๑) พิจารณาศึกษาการแก้ไขกฎกระทรวงมหาดไทย เรื่อง กำหนดสิ่งอำนวยความสะดวกในอาคารสำหรับผู้พิการหรือทุพพลภาพ และคนชรา พ.ศ. ๒๕๔๘	๓๐
๒) พิจารณาศึกษาติดตามการดำเนินงานตามพระราชบัญญัติ การคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง พ.ศ. ๒๕๕๗ และการดูแลคนด้อยโอกาส	๓๒
๓) พิจารณาศึกษาร่างประกาศคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการ อนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่สำหรับกิจการโทรคมนาคม ย่านความถี่ ๘๙๕ – ๙๑๕ MHz/๙๔๐ – ๙๖๐ MHz	๓๓

	หน้า
๒. ด้านการปฏิบัติตามอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิคนพิการ	๓๕
๒.๑ พิจารณาศึกษาประเด็นการปฏิบัติตามอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิคนพิการ	๓๕
๒.๒ พิจารณาการจัดทำรายงานคู่ขนานเพื่อรายงานความก้าวหน้าเกี่ยวกับการติดตามกฎหมายและนโยบายที่ปฏิบัติตามอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิคนพิการ	๓๖
ส่วนที่ ๒ บทสรุปและข้อเสนอแนะ	๓๙
ภาคผนวก	๔๑
ภาคผนวก ก. คำสั่งแต่งตั้งคณะอนุกรรมการกิจการคนพิการ	๔๓
ภาคผนวก ข. พระราชบัญญัติการคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง พ.ศ. ๒๕๕๗	๔๗
ภาคผนวก ค. พระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๘	๕๙
ภาคผนวก ง. พระราชบัญญัติควบคุมการขอทาน พ.ศ. ๒๕๕๙	๗๕
ภาคผนวก จ. พระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๖	๘๕
ภาคผนวก ฉ. พระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๑ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๖	๑๐๕
ภาคผนวก ช. ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (ฉบับที่..) พ.ศ. (สถาปณารูปแห่งชาตินี้มีมติเห็นชอบหลักการ เหตุผล และสาระสำคัญแล้ว)	๑๑๗
ภาคผนวก ซ. ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคม พ.ศ. (สถาปณารูปแห่งชาตินี้มีมติเห็นชอบแล้ว)	๑๔๑

ส่วนที่ ๑

รายงานผลการพิจารณาศึกษา

เรื่อง “การส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ” เล่มที่ ๑ : ด้านกฎหมาย ของคณะกรรมการสังคม กิจการเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการ และผู้ด้อยโอกาส สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

บทนำ

คณะกรรมการสังคม กิจการเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการ และผู้ด้อยโอกาส สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ได้มีมติแต่งตั้งคณะอนุกรรมการกิจการคนพิการขึ้น เมื่อวันที่ ๒๙ ตุลาคม ๒๕๕๗ โดยมีอำนาจหน้าที่ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ กระทำกิจการ พิจารณาสอบสวน และศึกษาประเด็นที่เกี่ยวข้องกับคนพิการ ต่อมาที่ประชุมคณะอนุกรรมการกิจการคนพิการ เมื่อวันที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๗ ได้พิจารณากำหนดกรอบการดำเนินงานของคณะอนุกรรมการกิจการคนพิการ จำนวน ๕ ประเด็นหลัก ได้แก่ ๑) พิจารณาศึกษากฎหมายที่เกี่ยวข้องกับคนพิการที่จะเข้าสู่การพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ๒) พิจารณาติดตามการบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับคนพิการ โดยเฉพาะกลไกภาครัฐในการบังคับใช้กฎหมาย รวมถึงการปฏิบัติตามนโยบายและแผนการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ ๓) พิจารณาศึกษากฎหมายที่เกี่ยวข้องกับคนพิการที่บังคับใช้อยู่ในปัจจุบัน ซึ่งไม่ทันต่อสถานการณ์บ้านเมืองและมีปัญหาการบังคับใช้กฎหมาย ๔) พิจารณาศึกษาการปฏิบัติตามอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิคนพิการ เนื่องจากในปี พ.ศ. ๒๕๕๙ ประเทศไทยต้องนำเสนอรายงานการปฏิบัติตามอนุสัญญาดังกล่าวต่อคณะกรรมการว่าด้วยสิทธิคนพิการแห่งสหประชาชาติ และ ๕) พิจารณาศึกษาเรื่องอื่น ๆ ที่มีผลกระทบต่อส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการและการปฏิรูปประเทศไทยตามนโยบายของรัฐบาล

ทั้งนี้ ผลการดำเนินงานของคณะอนุกรรมการกิจการคนพิการในปี ๒๕๕๘ ที่ผ่านมามีลักษณะงานที่หลากหลาย ดังนั้น เพื่อให้ผู้ศึกษา รายงานผลการพิจารณาศึกษา เรื่อง การส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ ได้เข้าใจได้โดยง่าย คณะอนุกรรมการกิจการคนพิการจึงได้จำแนกผลการดำเนินงานที่สำคัญออกเป็น ๒ เล่ม คือ เล่มที่ ๑ : ด้านกฎหมาย และ เล่มที่ ๒ : ด้านผลกระทบต่อคนพิการ โดยเนื้อหาของรายงาน เล่มที่ ๑ : ด้านกฎหมาย ฉบับนี้ ประกอบด้วยผลการดำเนินงานด้านกฎหมายที่เกี่ยวกับการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ จำนวน ๒ ส่วน ได้แก่ (๑) ด้านกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับคนพิการ และ (๒) ด้านการปฏิบัติตามอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิคนพิการ

๑. ด้านกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับคนพิการ คณะอนุกรรมการกิจการคนพิการได้พิจารณาศึกษาและเสนอแนะการแก้ไขปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับคนพิการ จำนวน ๑๓ เรื่อง โดยแบ่งออกเป็น ๔ กลุ่ม ดังนี้

๑.๑ กลุ่มที่ ๑ ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช

- ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช

๑.๒ กลุ่มที่ ๒ กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับคนพิการที่จะเข้าสู่การพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ จำนวน ๕ เรื่อง

- ๑) ร่างพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
- ๒) ร่างพระราชบัญญัติควบคุมการขอทาน พ.ศ.
- ๓) ร่างพระราชบัญญัติสลากกินแบ่งรัฐบาล (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
- ๔) ร่างพระราชบัญญัติหมายเลขโทรศัพท์ฉุกเฉินแห่งชาติ พ.ศ.
- ๕) ชุดร่างกฎหมายดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม จำนวน ๑๐ ฉบับ

๑.๓ กลุ่มที่ ๓ กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับคนพิการที่มีปัญหาในการบังคับใช้เพื่อพิจารณาแก้ไขปรับปรุงรวมถึงการพิจารณาเสนอให้มีกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ จำนวน ๔ ฉบับ

- ๑) ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (ฉบับที่..) พ.ศ.
- ๒) ร่างพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ (ฉบับที่..) พ.ศ.
- ๓) ร่างพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ (ฉบับที่..) พ.ศ.
- ๔) ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคม พ.ศ.

๑.๔ กลุ่มที่ ๔ พิจารณาติดตามการบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับคนพิการ โดยเฉพาะกลไกการบังคับใช้กฎหมายของภาครัฐ จำนวน ๓ เรื่อง

- ๑) พิจารณาศึกษาการแก้ไขกฎกระทรวงมหาดไทย เรื่อง กำหนดสิ่งอำนวยความสะดวกในอาคารสำหรับผู้พิการหรือทุพพลภาพ และคนชรา พ.ศ. ๒๕๔๘
- ๒) พิจารณาศึกษาติดตามการดำเนินงานตามพระราชบัญญัติการคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง พ.ศ. ๒๕๕๗ และการดูแลคนด้อยโอกาส
- ๓) พิจารณาศึกษาร่างประกาศคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่สำหรับกิจการโทรคมนาคม ย่านความถี่ ๘๙๕ - ๙๑๕ MHz/๙๔๐ - ๙๖๐ MHz

๒. ด้านการปฏิบัติตามอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิคนพิการ คณะอนุกรรมการกิจการคนพิการ ได้พิจารณาศึกษาการปฏิบัติตามอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิคนพิการ และติดตามการจัดทำรายงานการปฏิบัติตามอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิคนพิการ เพื่อประโยชน์ในการดำเนินงานด้านคนพิการ จำนวน ๒ ประเด็น ดังนี้

- ๒.๑ พิจารณาศึกษาประเด็นการปฏิบัติตามอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิคนพิการ
- ๒.๒ พิจารณาศึกษาการจัดทำรายงานคู่ขนานเพื่อรายงานความก้าวหน้าเกี่ยวกับการติดตามกฎหมายและนโยบายที่ปฏิบัติตามอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิคนพิการ

๑. ด้านกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับคนพิการ

ในปี ๒๕๕๘ คณะอนุกรรมการกิจการคนพิการ ได้ดำเนินการพิจารณาศึกษากฎหมายที่เกี่ยวข้องกับคนพิการ จำนวน ๑๓ เรื่อง โดยจำแนกออกเป็น ๔ กลุ่ม ดังนี้

๑.๑ กลุ่มที่ ๑ ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช

- ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช

คณะอนุกรรมการได้พิจารณาและจัดทำข้อเสนอแนะต่อการจัดทำร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช เสนอคณะกรรมการสังคมฯ เพื่อรวบรวมข้อเสนอแนะในประเด็นที่เกี่ยวข้องตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสังคมฯ เสนอต่อคณะกรรมการสามัญรวบรวมความเห็นเพื่อประกอบการพิจารณาจัดทำร่างรัฐธรรมนูญ ตามมาตรา ๓๔ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญสภานิติบัญญัติแห่งชาติ แล้วนำเสนอต่อคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญเพื่อประกอบการจัดทำร่างรัฐธรรมนูญ

๑. ข้อเสนอแนะต่อการยกร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช โดยนำรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาใช้เป็นฐานในการพิจารณา จำนวน ๘ มาตรา ได้แก่ มาตรา ๓๐ มาตรา ๔๐ มาตรา ๕๔ มาตรา ๕๖ มาตรา ๘๐ มาตรา ๘๔ และมาตรา ๑๕๒ ซึ่งเป็นประเด็นที่เกี่ยวข้องกับคนพิการตามรัฐธรรมนูญ ภายใต้แนวคิดสำคัญ รวม ๑๐ ประการ ดังนี้

๑) การสร้างสังคมที่คนไทยอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกัน (Inclusive Society)

- (๑) การสร้างสภาพแวดล้อมที่ทุกคนสามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้ (Accessibility)
- (๒) การส่งเสริมความเสมอภาคและขจัดการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อบุคคล
- (๓) การสร้างความมั่นคงทางด้านการศึกษาเพื่อการพัฒนาสังคมอย่างต่อเนื่อง
- (๔) การสร้างพลังจิตอาสา

๒) ความพิการหรือคนพิการเป็นผลจากความสัมพันธ์ระหว่างอัตลักษณ์หรือความบกพร่องของบุคคลกับสภาพแวดล้อม (Social Model)

- ๓) การใช้คำว่า “คนพิการ” แทนคำว่า “ผู้พิการ”
- ๔) การปฏิบัติตามอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิคนพิการ
- ๕) ใช้คำว่า “สวัสดิการ” แทนคำว่า “สงเคราะห์”
- ๖) คนทุกกลุ่มรวมทั้งคนพิการมีเสรีภาพในการติดต่อแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร
- ๗) การกำหนดหลักประกันในการมีงานทำของคนพิการและครอบครัว
- ๘) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องมีส่วนร่วมอย่างจริงจังในการทำงานที่คุ้มครองส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการรวมทั้งผู้ปกครองหรือครอบครัว
- ๙) รัฐต้องคุ้มครองการกระทำรุนแรงต่อคนพิการ
- ๑๐) รัฐต้องจัดสวัสดิการให้คนพิการที่ไม่สามารถพึ่งตนเองได้ให้มีชีวิตพอเพียงอย่างต่อเนื่อง

๒. ข้อเสนอแนะต่อการยกย่องรัฐธรรมนูญ “ภาค ๔ การปฏิรูปและการสร้างความปรองดอง หมวด ๑ การปฏิรูปเพื่อลดความเหลื่อมล้ำและการสร้างความเป็นธรรม ส่วนที่ ๑๖ การปฏิรูปด้านสังคม” รวม ๖ ประการ ดังนี้

๑) รัฐต้องสร้างหลักประกันให้ทุกคน รวมถึงคนพิการ ผู้สูงอายุ และผู้ด้อยโอกาส สามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้จากสวัสดิการและสภาพแวดล้อมอันเป็นสาธารณะ โดยเฉพาะสภาพแวดล้อมทางกายภาพ การขนส่ง ข้อมูลข่าวสาร การสื่อสาร เทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก ตลอดจนบริการอื่น รวมทั้งการช่วยเหลือที่สมเหตุสมผล อย่างเท่าเทียม ทัวถึง และปราศจากการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรม ทั้งนี้ รัฐต้องออกกฎหมายว่าด้วยการเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้จากสภาพแวดล้อมอันเป็นสาธารณะ

๒) รัฐต้องออกกฎหมายว่าด้วยการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อบุคคล เพื่อเป็นหลักประกันความเสมอภาคของบุคคล โดยต้องมีกลไกป้องกัน ติดตาม ตรวจสอบ โกล่เกลี่ย ชดเชย เยียวยา และวินิจฉัยการกระทำที่มีลักษณะเป็นการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อบุคคล จากหน่วยงานของรัฐ องค์กรเอกชน และบุคคล ไปจนถึงจัดทำข้อเสนอแนะให้ปรับปรุงนโยบาย กฎหมาย กฎ ระเบียบหรือแนวปฏิบัติที่มีลักษณะเป็นการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อบุคคล

๓) รัฐต้องคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชนในภาวะฉุกเฉินและภัยพิบัติ โดยต้องสร้างหลักประกันว่าทุกคนสามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากการจัดการภาวะฉุกเฉินและลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติได้ร่วมกัน ดังนี้

(๑) ระบบและกลไกในการจัดการสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการจัดการภาวะฉุกเฉิน และลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติแบบบูรณาการ

(๒) เลขหมายโทรคมนาคมเลขหมายเดียวทั่วราชอาณาจักรสำหรับการรับแจ้งเหตุ อันอาจเป็นภัยฉุกเฉินต่อบุคคลหรือสาธารณะ และการจัดให้มีคลื่นความถี่กลางเฉพาะสำหรับการประสานของหน่วยงานและการแจ้งเหตุในภาวะฉุกเฉินหรือภัยพิบัติ

๔) รัฐต้องส่งเสริม สนับสนุนและสร้างความเข้มแข็งให้กับภาคประชาสังคมและพลังพลเมืองอย่างยั่งยืนและเป็นรูปธรรมเพื่อให้ประชาชนเป็นหุ้นส่วนสำคัญในการร่วมพัฒนาสังคมและประเทศชาติไปสู่ความเป็นประชาธิปไตยที่สมบูรณ์ โดยรัฐต้องออกกฎหมายว่าด้วยกองทุนส่งเสริมและพัฒนาองค์กรภาคประชาสังคม ปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล เพื่อให้สำนักงานสลากฯ เป็นวิสาหกิจเพื่อสังคม และปรับปรุงให้กองทุนต่าง ๆ ด้านสังคมที่มีอยู่ตามกฎหมาย มีสถานะเป็นนิติบุคคล

๕) รัฐต้องดำเนินการปฏิรูปการศึกษาพิเศษเพื่อจัดระบบการศึกษาที่เหมาะสมต่อคนพิการ ผู้มีความสามารถพิเศษและกลุ่มผู้ด้อยโอกาส โดยเฉพาะในห้าจังหวัดชายแดนภาคใต้โดยต้องปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการออกกฎหมายว่าด้วยการจัดการศึกษาสำหรับผู้ที่มีความสามารถพิเศษ และออกกฎหมายว่าด้วยการจัดการศึกษาสำหรับผู้ด้อยโอกาส

๖) รัฐต้องป้องกันและแก้ไขปัญหาความด้อยโอกาสของบุคคลอันเนื่องมาจากปัญหาการรับรองสถานะบุคคลตามกฎหมายจนประสบปัญหาความไร้รัฐไร้สัญชาติ โดยเฉพาะการเร่งรัดปฏิรูปกฎหมายเพื่อการจัดการประชากรในประชาคมอาเซียน ซึ่งจะเปิดเสรีมากขึ้น และเกิดสถานะเสี่ยงที่คนข้ามชาติจะประสบปัญหาการรับรองสถานะบุคคลตามกฎหมายการทะเบียนราษฎรมากขึ้น

๓. ข้อเสนอแนะขอแก้ไขร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับคณะอนุกรรมการกิจการคนพิการ จำนวน ๗ มาตรา ดังนี้

๑) “**มาตรา ๓๔** บุคคลย่อมเสมอกันในกฎหมายและได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายเท่าเทียมกันชายและหญิงมีสิทธิและเสรีภาพเท่าเทียมกัน

การเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อบุคคลเพราะเหตุแห่งความแตกต่างในเรื่องถิ่นกำเนิด เชื้อชาติ ภาษา เพศ เพศสภาพ อายุ ความพิการ สภาพทางกาย สุขภาพ สถานะของบุคคล ฐานะทาง เศรษฐกิจหรือสังคม ความเชื่อทางศาสนา การศึกษาอบรม หรือความคิดเห็นทางการเมืองอันไม่ขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ จะกระทำมิได้

มาตรการที่รัฐกำหนดขึ้นเพื่อขจัดอุปสรรคหรือส่งเสริมให้บุคคลสามารถใช้สิทธิและเสรีภาพได้เช่นเดียวกับบุคคลอื่น ย่อมไม่ถือเป็นการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมตามวรรคสาม”

เหตุผลการเสนอแก้ไข คือ การเขียนคำว่า “โดยไม่เป็นธรรม” ไว้ จะทำให้คนเข้าใจผิดว่าการเลือกปฏิบัติที่มีที่เป็นธรรมด้วย โดยในข้อเท็จจริงตามหลักสากลนั้นไม่มีการเลือกปฏิบัติที่เป็นธรรม มีแต่ “มาตรการเชิงบวก” หรือ “ความเป็นธรรม” เท่านั้น

๒) “**มาตรา ๕๐** คลื่นความถี่ที่ใช้ในการส่งวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และโทรคมนาคม เป็นทรัพยากรสื่อสารของชาติเพื่อประโยชน์สาธารณะ

ให้มืองค์การของรัฐที่เป็นอิสระองค์กรหนึ่งทำหน้าที่จัดสรรคลื่นความถี่ตามวรรคหนึ่ง และกำกับการประกอบกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ กิจการโทรคมนาคมและกิจการสารสนเทศ โดยต้องคำนึงถึงความมั่นคงของรัฐ ประโยชน์สูงสุดของประชาชนในระดับชาติและระดับท้องถิ่น คำนึงถึง ความสามารถในการเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้ของคนทุกกลุ่ม โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ผู้พิการหรือทุพพลภาพ และบุคคลผู้ด้อยโอกาส ทั้งในด้านการศึกษา วัฒนธรรม และประโยชน์สาธารณะอื่น รวมทั้งต้องจัดให้ภาคประชาชนและชุมชนท้องถิ่นสามารถเข้าถึงและมีส่วนร่วมในการดำเนินการสื่อสารมวลชนสาธารณะ ทั้งนี้ ภายใต้ยุทธศาสตร์และแผนพัฒนาของชาติและตามที่กฎหมายบัญญัติ

..... ฯลฯ.....”

เหตุผลการเสนอแก้ไข คือ องค์กรของรัฐที่เป็นอิสระดังกล่าว ต้องคำนึงถึงเรื่องความสามารถในการเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้ของคนทุกกลุ่ม (Accessibility) อันถือเป็นส่วนสำคัญของการจัดให้มีบริการโทรคมนาคมพื้นฐานโดยทั่วถึงและบริการเพื่อสังคม (Universal Service Obligation : USO) ซึ่งเป็นหนึ่งในภารกิจหลักที่สำคัญของคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.) ตามพระราชบัญญัติการประกอบกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๔๔ มาตรา ๑๗ และพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ มาตรา ๕๐ อนึ่ง ขอแก้ไขจากคำว่า “บุคคลด้อยโอกาส” เป็น “ผู้ด้อยโอกาส” เพื่อให้สอดคล้องกับมาตราอื่นในร่างรัฐธรรมนูญ

๓) “**มาตรา ๕๙** พลเมืองย่อมมีสิทธิเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้จากสภาพแวดล้อมทางกายภาพ การขนส่ง ข้อมูลข่าวสาร การสื่อสาร เทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก สภาพแวดล้อมสาธารณะอื่น การบริการสาธารณะ และการช่วยเหลือที่สมเหตุสมผล รวมถึงสวัสดิการและความช่วยเหลืออื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดของรัฐที่จัดให้ อย่างต่อเนื่อง ทั่วถึง และเท่าเทียมกัน ~~โดย~~ โดยไม่เลือกปฏิบัติ ~~ต้องมีการปรับปรุงให้ทันสมัยอยู่เสมอ~~”

เหตุผลการเสนอแก้ไข คือ หลักการสำคัญประการหนึ่งในการสร้างสังคมที่คนไทยอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกัน (Inclusive Society) ตามมติของสมัชชาปฏิรูป โดยคณะกรรมการเครือข่ายคนพิการ

เพื่อการปฏิรูปนั้น คือ การสร้างสภาพแวดล้อมที่ทุกคนสามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้เพื่อให้ทุกคนได้เข้ามาอยู่ในพื้นที่ทางสังคมและทำกิจกรรมทางสังคมร่วมกันได้อย่างมีศักดิ์ศรีไม่มีการเลือกปฏิบัติต่อกันและกัน ได้รับโอกาสที่เท่าเทียมกัน ในการเข้าถึงสิทธิ ทรัพยากร และสามารถใช้อำนาจจากสภาพแวดล้อมต่าง ๆ อย่างทั่วถึงและเป็นธรรม ทั้งนี้ ยึดตามหลักการในมาตรา ๕๔ แห่งรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๕๐ และข้อบทที่ ๙ แห่งอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิคนพิการที่ประเทศไทยเป็นภาคี

๔) “**มาตรา ๖๑** พลเมืองย่อมมีสิทธิได้รับทราบและเข้าถึงข้อมูลหรือข่าวสารสาธารณะ ในความครอบครองของรัฐ ในรูปแบบ ช่องทาง หรือวิธีการที่สามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้ เว้นแต่การเปิดเผยข้อมูลหรือข่าวสารนั้นจะกระทบต่อความมั่นคงของรัฐ ความปลอดภัยของประชาชน หรือส่วนได้เสียอันพึงได้รับความคุ้มครองของบุคคลอื่น หรือเป็นข้อมูลส่วนบุคคล ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ”

เหตุผลการเสนอแก้ไข คือ เพื่อให้พลเมืองทุกกลุ่มทุกคนรวมทั้งคนพิการและผู้ด้อยโอกาสสามารถเข้าถึงข้อมูลหรือข่าวสารสาธารณะดังกล่าวได้ ข้อมูลและข่าวสารสาธารณะนั้นจำเป็นต้องอยู่ในรูปแบบ ช่องทาง หรือวิธีการที่ทุกคนสามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้จริง เช่น ข้อมูลที่คอมพิวเตอร์อ่านหรือประมวลผลได้ (Machine Readable หรือ Machine Processable) ส่วนตัวอย่างข้อมูลที่คอมพิวเตอร์ไม่สามารถอ่านได้ เช่น ข้อความที่ถูกสแกนมาเป็นรูปภาพ (Scanned PDF)

๕) “**มาตรา ๘๕** รัฐต้องคุ้มครองและพัฒนาเด็กและเยาวชนให้มีความสมบูรณ์ทั้งทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา คุณธรรม และจริยธรรม เสริมสร้างและพัฒนาความเป็นปึกแผ่นของสถาบันครอบครัว ~~ส่งเสริมพลัง~~ และจัดสวัสดิการให้แก่ผู้พิการหรือทุพพลภาพ ผู้ยากไร้ และผู้อยู่ในสภาวะยากลำบาก และพัฒนาระบบหลักประกันรายได้และสวัสดิการอื่นสำหรับผู้สูงอายุ ทั้งนี้ เพื่อให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นและพึ่งตนเองได้ ตลอดจนส่งเสริมและสนับสนุนให้องค์กรบริหารท้องถิ่น ชุมชน และเอกชนมีส่วนร่วมในการส่งเสริมการดำเนินการดังกล่าวด้วย”

เหตุผลการเสนอแก้ไข คือ เพื่อเปลี่ยนฐานความคิดจากมิติ “การสงเคราะห์” ที่เห็นผู้พิการหรือทุพพลภาพ ผู้ยากไร้ ฯลฯ เป็นเพียงผู้รับที่ไม่สามารถสร้างประโยชน์ให้แก่สังคมได้ เป็นมิติ “การเสริมพลัง” (Empowerment) เพื่อสร้างความเข้มแข็งให้กลุ่มบุคคลดังกล่าวให้สามารถพึ่งพาตนเองและมีคุณค่าในสังคม

๖) “**มาตรา ๙๑** รัฐต้องจัดให้ประชาชนเข้าถึง สภาพแวดล้อมและบริการสาธารณะอย่างทั่วถึงและเท่าเทียมกัน โดยไม่เลือกปฏิบัติ

รัฐต้องจัดให้มีสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐานอันจำเป็นต่อการดำรงชีวิตของประชาชน และต้องมีให้สาธารณูปโภคขั้นพื้นฐานอันจำเป็นต่อการดำรงชีวิตของประชาชนอยู่ในการผูกขาดของเอกชน อันอาจก่อให้เกิดความเสียหายแก่รัฐ หรือทำให้ประชาชนต้องรับภาระค่าใช้จ่ายเกินสมควร หรือปิดกั้นโอกาสในการเข้าถึงของประชาชน”

เหตุผลการเสนอแก้ไข คือ เพื่อให้ร่างมาตรา ๙๑ ในหมวด ๒ แนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ สอดคล้องกับร่างมาตรา ๕๔ ในหมวด ๒ ประชาชน ส่วนที่ ๒ สิทธิและเสรีภาพของบุคคล ตอนที่ ๓ สิทธิพลเมืองซึ่งขอแก้ไขเพิ่มเติมไปข้างต้น

๗) “**มาตรา ๒๙๕** ให้มีการปฏิรูปด้านสังคมตามแนวทางดังต่อไปนี้

..... ฯลฯ.....

(๒) ปฏิรูประบบสวัสดิการสังคม ทั้งด้านการให้บริการสังคม การประกันสังคมทุกกลุ่มวัย การช่วยเหลือทางสังคม และการสนับสนุนหุ้นส่วนทางสังคม ที่มีความครอบคลุม เพียงพอ ยั่งยืน มีคุณภาพ

เข้าถึงได้ และมีส่วนร่วมจากภาคส่วนต่าง ๆ โดยเน้นครอบครัวและชุมชนเป็นฐาน สร้างระบบส่งเสริมความเข้มแข็งภาคประชาสังคมและผู้มีจิตอาสาในการดำเนินการดังกล่าว การพัฒนากระบวนการคลังเพื่อสังคมด้วยการจัดตั้งองค์การสวัสดิการสังคมเพื่อสังคม พัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือเสริมพลังและจัดสวัสดิการอย่างต่อเนื่องให้กับผู้ด้อยโอกาส ผู้พิการหรือทุพพลภาพ และคนชายขอบ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการพัฒนา ระบบการจัดการศึกษาพิเศษและการประกันการมีงานทำ รวมทั้งอารยสถาปัตยกรรมและระบบที่อยู่อาศัยที่เหมาะสม การส่งเสริมความเสมอภาคและการจัดการเลือกปฏิบัติ การจัดการสภาพแวดล้อมสาธารณะ การจัดการภาวะฉุกเฉินและการลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติแบบบูรณาการ ที่ทุกคนสามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้ เพื่อจัดความเหลื่อมล้ำ สร้างความเป็นธรรม และทำให้ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี

..... ฯลฯ.....”

เหตุผลการเสนอแก้ไข คือ เพื่อให้เป็นไปตามหลักการการสร้างสังคมที่คนไทยอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกัน (Inclusive Society) ตามมติที่ ๖ ของสมัชชาปฏิรูประดับชาติ ครั้งที่ ๑ พ.ศ. ๒๕๕๔ จำเป็นต้องปฏิรูปสังคมในประเด็นที่เสนอขอแก้ไขเพิ่มเติมทั้งหมด ทั้งนี้ คำว่า “อารยสถาปัตย์” นั้นไม่มีบัญญัติไว้ในทั้งภาษาไทยและสากล รวมทั้งไม่เป็นที่ยอมรับในแวดวงวิชาการ คำที่ถูกต้องตามอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิคนพิการแห่งสหประชาชาติ คือ “การออกแบบที่เป็นสากล” (Universal Design) หรือ “ความสามารถในการเข้าถึง” (Accessibility)

๑.๒ กลุ่มที่ ๒ กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับคนพิการที่จะเข้าสู่การพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ จำนวน ๕ เรื่อง

๑) ร่างพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

ด้วยในคราวประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๕๗ ที่ประชุมได้มีมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) ไว้พิจารณาและตั้งกรรมาธิการวิสามัญขึ้นเพื่อพิจารณา โดยร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวมีสาระสำคัญ ดังนี้

- (๑) ขยายความคุ้มครองตามพระราชบัญญัตินี้ให้แก่ลูกจ้างชั่วคราวทุกประเภทของส่วนราชการ
- (๒) แก้ไขเพิ่มเติมบทนิยามคำว่า “ลูกจ้าง” เพื่อให้มีความหมายครอบคลุมลูกจ้างทั้งหมด บทนิยามคำว่า “ทุพพลภาพ” เพื่อให้ชัดเจน และบทนิยามคำว่า “ว่างงาน” เพื่อให้จำกัดเฉพาะกรณีการถูกเลิกจ้างเท่านั้น และกำหนดบทนิยามคำว่า “ภัยพิบัติ” เพื่อกำหนดขอบเขตการได้รับลดหย่อนการออกเงินสมทบ
- (๓) แก้ไขเพิ่มเติมองค์ประกอบของคณะกรรมการประกันสังคม หลักเกณฑ์และวิธีการได้มาซึ่งผู้แทนฝ่ายนายจ้างและผู้แทนฝ่ายผู้ประกันตน และอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการการแพทย์ เพิ่มเติมบทบัญญัติเกี่ยวกับการแต่งตั้งที่ปรึกษา คุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของกรรมการประกันสังคม ที่ปรึกษา และกรรมการการแพทย์ และกำหนดให้กรรมการซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งต้องแสดงบัญชีรายการทรัพย์สินและหนี้สินต่อคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ
- (๔) แก้ไขเพิ่มเติมเรื่องระบบการบัญชี เรื่องอสังหาริมทรัพย์ที่ได้มาจากการจัดหาผลประโยชน์ของกองทุน ระบบการเสนองบการเงิน และการจัดทำรายงานการประเมินสถานะของกองทุน
- (๕) แก้ไขเพิ่มเติมเรื่องการยื่นแบบรายการขึ้นทะเบียนนายจ้าง การยื่นแบบรายการขึ้นทะเบียนผู้ประกันตน และอัตราจำนวนเงินที่ใช้เป็นฐานในการคำนวณเงินสมทบ

(๖) เพิ่มเติมเรื่องการจ่ายเงินสมทบของรัฐบาลเข้ากองทุนสำหรับผู้ประกันตนตาม มาตรา ๔๐

(๗) แก้ไขเพิ่มเติมเรื่องการแจ้งเปลี่ยนแปลงข้อเท็จจริงในแบบรายการ การนับระยะเวลา นำส่งเงินสมทบ การคำนวณเงินเพิ่มค้างชำระเงินสมทบ และเพิ่มเติมบทบัญญัติลดหย่อนการออกเงินสมทบ ในกรณีเกิดภัยพิบัติ

(๘) แก้ไขเพิ่มเติมสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนจากกองทุนของผู้ประกันตนหรือผู้มีสิทธิอื่นตามพระราชบัญญัตินี้ แก้ไขระยะเวลาการยื่นคำขอรับประโยชน์ทดแทน แก้ไขเพิ่มเติมวิธีการคำนวณค่าจ้างรายวันในการจ่ายเงินทดแทนการขาดรายได้ แก้ไขเพิ่มเติมสิทธิได้รับเงินทดแทนการขาดรายได้ตามมาตรา ๖๔ และมาตรา ๗๑ ของผู้ประกันตน แก้ไขเพิ่มเติมประโยชน์ทดแทนในกรณีประสบอันตรายหรือเจ็บป่วย กรณีคลอดบุตร หลักเกณฑ์และอัตราการได้รับเงินทดแทนการขาดรายได้กรณีทุพพลภาพ และเงินสงเคราะห์กรณีผู้ประกันตนถึงแก่ความตาย กำหนดให้ผู้ประกันตนซึ่งเจ็บป่วยด้วยโรคเรื้อรัง ทุพพลภาพ มีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนในกรณีตาย เพิ่มเติมเรื่องสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนในกรณีว่างงาน และยกเลิกบทบัญญัติที่มีให้ผู้ประกันตนมีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนในกรณีจใจหรือยินยอมให้ผู้อื่นกระทำให้ตนประสบอันตรายหรือเจ็บป่วย ทุพพลภาพ หรือถึงแก่ความตาย รวมทั้งกำหนดขั้นตอนการขอรับประโยชน์ทดแทน

(๙) แก้ไขเพิ่มเติมคำว่า “บุตรโดยชอบด้วยกฎหมาย” เป็นคำว่า “บุตร” แก้ไขเพิ่มเติมการจ่ายเงินบำเหน็จชราภาพให้มีความยืดหยุ่นมากขึ้น และแก้ไขเพิ่มเติมสิทธิในการได้รับเงินบำเหน็จชราภาพ ในกรณีที่ผู้ประกันตนซึ่งเสียชีวิตไม่มีบุตร สามีหรือภรรยา หรือบิดามารดา โดยกำหนดให้บุคคลซึ่งผู้ประกันตนทำหน้าที่สื่อระบุไว้เป็นผู้มีสิทธิได้รับเงินบำเหน็จชราภาพ และหากไม่มีบุคคลซึ่งผู้ประกันตนทำหน้าที่สื่อระบุไว้ ก็ให้ทายาท ดังต่อไปนี้ ๑) พี่น้องร่วมบิดามารดาเดียวกัน ๒) พี่น้องร่วมบิดาหรือร่วมมารดา ๓) ปู่ ย่า ตา ยาย และ ๔) ลุง ป้า น้า อา เป็นผู้ที่มีสิทธิได้รับเงินบำเหน็จชราภาพ ตามลำดับ โดยบุคคลลำดับใดมีจำนวนมากกว่าหนึ่งคนให้บุคคลลำดับนั้นได้รับส่วนแบ่งเท่ากัน

(๑๐) แก้ไขเพิ่มเติมการขอขยายหรือเลื่อนกำหนดเวลาปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยการประกันสังคม และกำหนดมาตรการลงโทษทางอาญาแก่นายจ้างซึ่งไม่ยื่นแบบรายการแสดงการส่งเงินสมทบ

คณะอนุกรรมการกิจการคนพิการได้พิจารณาเห็นว่าร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว มีบทบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับคนพิการ จึงได้พิจารณาศึกษาและติดตามความคืบหน้าการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ดังนี้

๑. คณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ประกอบด้วยกรรมการ ๑๘ คน ทั้งนี้ นายชูศักดิ์ จันทยานนท์ ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการกิจการคนพิการ เป็นกรรมการและรองเลขานุการคณะกรรมาธิการวิสามัญดังกล่าวด้วย ที่ประชุมคณะอนุกรรมการกิจการคนพิการ ได้พิจารณาศึกษาและติดตามความคืบหน้าการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. โดยเชิญ นายชูศักดิ์ จันทยานนท์ ในฐานะรองเลขานุการคณะกรรมาธิการวิสามัญเข้าร่วมประชุม ซึ่งได้รายงานความคืบหน้าว่า คณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่..) พ.ศ. ได้มีการตั้งคณะอนุกรรมการรับฟังความคิดเห็น และร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวมีสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติขอแปรญัตติ ๙ คน คือ (๑) นายวัลลภ ตังคณานุก์ (๒) พลเรือเอก วัลลภ เกติผล (๓) นายกล้าณรงค์ จันทิก (๔) นายสาธิต ชาญเชาวน์กุล

(๕) นายธานี อ่อนละเอียด (๖) นายวรพล โสคติยานุรักษ์ (๗) นายสุธรรม พันธุ์ศักดิ์ (๘) รองศาสตราจารย์ ทวีศักดิ์ สุททวาทีน และ (๙) นายมณฑิธร บุญตัน

๒. นายมณฑิธร บุญตัน สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ และประธานคณะกรรมการกิจการคนพิการ ได้แปรญัตติในส่วนที่เกี่ยวข้องกับคนพิการ สรุปสาระสำคัญ ดังนี้

(๑) องค์ประกอบของคณะกรรมการประกันสังคม ในมาตรา ๘ ให้มีผู้แทนจากสมาคมสภาคนพิการทุกประเภทแห่งประเทศไทย ซึ่งที่ประชุมคณะกรรมการวิสามัญ ได้มีความเห็นว่า คณะกรรมการประกันสังคมได้แบ่งออกเป็น ผู้แทนที่มาจากภาครัฐ ภาคนายจ้าง ภาคผู้ประกอบการ และภาคผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งที่ประชุมคณะกรรมการวิสามัญเห็นว่า ในส่วนของภาครัฐเห็นควรเสนอเป็นผู้แทนของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ส่วนของผู้ทรงคุณวุฒิได้มีการเพิ่มผู้แทนที่มาจากหลายภาคส่วนเพื่อให้เกิดความหลากหลาย ในส่วนของฝ่ายผู้ประกันตนได้เห็นด้วยกับการให้มีผู้แทนของคนพิการเข้ามามีส่วนร่วมด้วย แต่มีเงื่อนไขว่าให้ลูกจ้างที่มีฐานะเป็นผู้ประกันตน โดยที่ประชุมคณะกรรมการวิสามัญเห็นด้วยกับหลักการของการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน

(๒) กำหนดสิทธิคนพิการไว้ในมาตรา ๕๔ (๑) โดยขอแปรญัตติให้เพิ่มความจาก “ประโยชน์ทดแทนในกรณีประสบอันตรายหรือเจ็บป่วย รวมทั้งการส่งเสริมสุขภาพและการป้องกันโรค” เป็น “ประโยชน์ทดแทนในกรณีประสบอันตรายหรือเจ็บป่วย รวมทั้งการส่งเสริมสุขภาพและการป้องกันโรคหรือพิการมาก่อน” ซึ่งที่ประชุมคณะกรรมการวิสามัญเห็นด้วย เพราะเป็นเรื่องที่เกี่ยวกับความเหลื่อมล้ำของบุคคลในระบบการรักษาพยาบาลของประกันสังคมกับหลักประกันสุขภาพที่แตกต่างกัน ซึ่งเมื่อคนพิการได้เข้าไปในระบบประกันสังคมแล้ว เกิดปัญหาการถูกตัดสิทธิเดิมที่เคยได้รับหลายอย่าง ในเบื้องต้นคณะกรรมการวิสามัญเห็นด้วยกับการเพิ่มเติม “หรือพิการมาก่อน” ตามคำแปรญัตติดังกล่าว

๓. ความคืบหน้าการขอแปรญัตติในส่วนที่เกี่ยวข้องกับคนพิการ ซึ่งนายมณฑิธร บุญตัน สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ และประธานคณะกรรมการกิจการคนพิการ ได้แปรญัตติและเสนอความเห็นต่อคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. แล้วนั้น **คณะกรรมการวิสามัญได้พิจารณาและเห็นชอบ สรุปสาระสำคัญ ดังนี้**

(๑) การกำหนดสัดส่วนกรรมการประกันสังคม ซึ่งมาจากผู้แทนฝ่ายนายจ้างและผู้แทนฝ่ายผู้ประกันตน ให้มาจากการเลือกตั้งโดยคำนึงถึงการมีส่วนร่วมอย่างแท้จริงของฝ่ายนายจ้างและฝ่ายผู้ประกันตน สัดส่วนหญิงและชาย รวมทั้งการมีส่วนร่วมอย่างมีประสิทธิภาพของคนพิการและผู้ด้อยโอกาส

(๒) ผู้ทรงคุณวุฒิที่ได้รับการแต่งตั้งจากคณะกรรมการประกันสังคม ไม่ได้กำหนดไว้ เหมือนกับกรณีกรรมการที่มาจากผู้แทนฝ่ายนายจ้างและผู้แทนจากฝ่ายผู้ประกันตน เพียงแต่กำหนดอัตราส่วนผู้ทรงคุณวุฒิที่คณะกรรมการประกันสังคมมีอำนาจแต่งตั้งให้เป็นที่ปรึกษาคณะกรรมการไว้

(๓) สิทธิประโยชน์ทดแทนในกรณีประสบอันตรายหรือเจ็บป่วยอันมิใช่เนื่องจากการทำงาน ตามร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ ไม่เป็นผลทำให้เสียสิทธิตามกฎหมายอื่นซึ่งได้รับการรับรองไว้แล้ว ตามร่างมาตรา ๓๐ ว่าด้วยเรื่องของค่าบำบัดทางการแพทย์และค่าฟื้นฟูสมรรถภาพ

๔. ที่ประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๕ มีนาคม ๒๕๕๘ ได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ตามที่คณะกรรมการวิสามัญพิจารณาเสร็จแล้ว และมีมติเห็นสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมายต่อไป พร้อมทั้งได้มีมติเห็นด้วยกับข้อสังเกตเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวและจัดส่งไปยังคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไป โดยมีสาระสำคัญ ดังนี้

(๑) หลักเกณฑ์และวิธีการเลือกตั้งผู้แทนฝ่ายนายจ้างและผู้ประกันตน ตามมาตรา ๘ วรรคสาม ควรมีการหารือกับผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายเพื่อให้ได้มาซึ่งวิธีการที่เหมาะสมและเปิดโอกาสให้ผู้แทนฝ่ายนายจ้างและผู้แทนฝ่ายผู้ประกันตนเข้ามามีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น เพื่อให้ได้มาซึ่งผู้แทนฝ่ายนายจ้างและผู้ประกันตนตามเจตนารมณ์ของกฎหมาย อนึ่งผู้แทนฝ่ายนายจ้างควรมาจากผู้ประกอบการที่ขึ้นทะเบียนผู้ประกันตนด้วย

(๒) สิทธิประโยชน์ตามมาตรา ๕๔ (๑) ในการได้รับสิทธิประโยชน์ทดแทน กรณีประสบอันตรายหรือเจ็บป่วยนั้น ให้สำนักงานประกันสังคมและสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติจัดทำระบบฐานข้อมูลและระบบการส่งต่อเกี่ยวกับการใช้สิทธิของผู้พิการอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อมิให้ผู้พิการที่เคยได้รับสิทธิดังกล่าวอยู่ก่อนต้องถูกปฏิเสธการใช้สิทธิระหว่างที่ยังไม่ได้รับสิทธิในฐานะเป็นผู้ประกันตนตามกฎหมายประกันสังคม

(๓) กองทุนประกันสังคมเป็นกองทุนขนาดใหญ่มีผู้ประกันตนที่อยู่ภายใต้กฎหมายประกันสังคมจำนวนมาก สำนักงานประกันสังคมควรปรับปรุงแบบ วิธีการและช่องทางการสื่อสารประชาสัมพันธ์ให้ตอบสนองความสนใจของผู้ประกันตน โดยเฉพาะข้อมูลเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์และการเข้าถึงสิทธิประโยชน์ของผู้ประกันตน ตลอดจนรายงานการประชุมของคณะกรรมการที่เกี่ยวข้องกับผู้ประกันตน สถิติการรับ-จ่ายเงินกองทุน เป็นต้น เพื่อให้ผู้ประกันตนจะได้รับรู้สิทธิของตน และมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นผ่านผู้แทนของตนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

(๔) กรณีที่ผู้ประกันตนตามกฎหมายประกันสังคมโอนย้ายไปเป็นสมาชิกของกองทุนอื่นของรัฐ ให้มีสิทธิได้รับเงินสมทบที่ได้นำส่งเข้ากองทุนคืน โดยให้กองทุนประกันสังคมโอนเงินสมทบดังกล่าวไปให้กองทุนของรัฐที่รับโอนผู้ประกันตนไปจากกองทุนประกันสังคม นั้น เนื่องจากการแก้ไขร่างพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่..) พ.ศ. ในครั้งนี้ ไม่ได้กำหนดประเด็นดังกล่าวไว้ในหลักการ ในขั้นนี้จึงไม่อาจดำเนินการแก้ไขเพิ่มเติมได้ อย่างไรก็ตาม ในปัจจุบันมีกฎหมายว่าด้วยกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการที่กำหนดให้มีการโอนเงินกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการไปยังกองทุนอื่นได้ตามความประสงค์ของข้าราชการ ในกรณีที่ข้าราชการลาออกจากงานหรือลาออกจากกองทุน จึงอาจนำแนวทางดังกล่าวมาใช้ในกรณีที่มีการแก้ไขเพิ่มเติมหรือปรับปรุงกฎหมายประกันสังคมต่อไป

(๕) พระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ มีเจตนารมณ์เพื่อสร้างหลักประกันให้กับลูกจ้างโดยจัดตั้งกองทุนประกันสังคมขึ้น เพื่อคุ้มครองลูกจ้าง ซึ่งได้มีการแก้ไขให้อัตราสมทบประกันสังคมแก่ นายจ้างและผู้ประกันตนให้สอดคล้องตามสภาพการณ์ แต่ก็ยังมีหลายประเด็น ซึ่งไม่อาจแก้ไขเพิ่มเติมได้อย่างครบถ้วนสมบูรณ์ ดังนั้น หากในอนาคตมีการปรับปรุงกฎหมายประกันสังคม ควรมีการประชาสัมพันธ์รับฟังความคิดเห็นจากผู้ที่เกี่ยวข้องอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้สอดคล้องกับสภาพสังคมแรงงานอย่างเป็นปัจจุบันและควรพิจารณารูปแบบโครงสร้างที่เอื้อต่อการบริหารจัดการกองทุนอย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งควรปรับฐานค่าจ้างและอัตราการจ่ายเงินสมทบเพิ่มขึ้นให้สอดคล้องกับสิทธิประโยชน์ เพื่อความมีเสถียรภาพของกองทุนด้วย

(๖) ตามที่มีผู้เสนอคำแปรญัตติให้กองทุนประกันสังคมเป็นนิติบุคคลที่ไม่เป็นส่วนราชการ กิจการของกองทุนไม่อยู่ในบังคับแห่งกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน กฎหมายว่าด้วยแรงงานสัมพันธ์ กฎหมายว่าด้วยแรงงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์ และกฎหมายว่าด้วยประกันสังคม และเงินกองทุนไม่ต้องนำส่งกระทรวงการคลังเป็นรายได้แผ่นดินนั้น เนื่องจากการแก้ไขร่างพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่..) พ.ศ. ในครั้งนี้ ไม่ได้กำหนดประเด็นดังกล่าวไว้ในหลักการ ในชั้นนี้จึงไม่อาจดำเนินการแก้ไขเพิ่มเติมได้ อย่างไรก็ตาม อาจนำประเด็นดังกล่าวไปพิจารณาดำเนินการในกรณีที่มีการแก้ไขเพิ่มเติมหรือปรับปรุงกฎหมายประกันสังคมต่อไป

๕. คณะอนุกรรมการกิจการคนพิการได้พิจารณาข้อสังเกตเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่..) พ.ศ. ข้อ ๒. สิทธิประโยชน์ตามมาตรา ๕๔ (๑) ในการได้รับสิทธิประโยชน์ทดแทนกรณีประสบอันตรายหรือเจ็บป่วยนั้น ให้สำนักงานประกันสังคมและสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ จัดทำระบบฐานข้อมูลและระบบการส่งต่อเกี่ยวกับการใช้สิทธิของผู้พิการอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้ผู้พิการที่เคยได้รับสิทธิดังกล่าวอยู่ก่อนต้องถูกปฏิเสธการใช้สิทธิระหว่างที่ยังไม่ได้รับสิทธิในฐานะเป็นผู้ประกันตนตามกฎหมายประกันสังคม ซึ่งได้มีการรายงานผลการดำเนินงานว่า กระทรวงสาธารณสุขเห็นด้วยต่อข้อสังเกตดังกล่าวและได้แจ้งความคืบหน้าเกี่ยวกับการดำเนินการตามข้อสังเกตของคณะกรรมการสังคมฯ ดังนี้

(๑) การดำเนินงานปรับปรุงสิทธิประโยชน์ด้านอุปกรณ์เครื่องช่วยสำหรับคนพิการและบริการฟื้นฟูสมรรถภาพโดยกระบวนการทางการแพทย์ ดังนี้ (๑) การปรับ “บัญชีรายการอุปกรณ์เครื่องช่วยความพิการ” ที่ผ่านการพิจารณาร่วมกันของ ๓ กองทุน (กรมบัญชีกลาง สำนักงานประกันสังคม และสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ) โดยแต่ละกองทุนนำไปทบทวนสิทธิประโยชน์ที่ใช้ข้อบ่งชี้ ราคา รหัส คุณลักษณะร่วมกัน นั้น สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ ได้ดำเนินการประกาศรายการอุปกรณ์อวัยวะเทียม และข้อบ่งชี้ในการบำบัดรักษาโรค พ.ศ. ๒๕๕๗ เมื่อ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๕๗ และ (๒) การพิจารณาปรับปรุงหลักเกณฑ์และบัญชีประเภท และอัตรา ค่าอวัยวะเทียมและอุปกรณ์ในการบำบัดโรค กรณีสูญเสียสมรรถภาพของอวัยวะหรืออวัยวะบางส่วนของผู้ประกันตน และราคากลางการรับบริการทางการแพทย์กรณีการฟื้นฟูสมรรถภาพฯ ได้มีการประชุมร่วมกันระหว่าง สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ กับคณะกรรมการพัฒนาระบบบริการทางการแพทย์ สำนักงานประกันสังคม เมื่อวันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘ และวันที่ ๒๖ มีนาคม ๒๕๕๘

(๒) ด้านระบบฐานข้อมูลและระบบการส่งต่อเกี่ยวกับการใช้สิทธิของคนพิการ ขณะนี้อยู่ระหว่างการดำเนินงานโดยในเบื้องต้น สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติได้จัดส่งข้อมูลจำนวนคนพิการที่ขึ้นทะเบียนในระบบหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ จำนวนคนพิการที่มีการเปลี่ยนแปลงสิทธิเข้าสู่ระบบประกันสังคม และค่าใช้จ่ายรายหัวเฉพาะบริการฟื้นฟูฯ และอุปกรณ์เครื่องช่วยความพิการให้กับสำนักงานประกันสังคม เพื่อกำหนดงบประมาณและกำหนดวิธีการบริหารจัดการค่าใช้จ่ายในการฟื้นฟูสมรรถภาพของคนพิการในระบบประกันสังคมต่อไป

คณะอนุกรรมการได้พิจารณาแล้วเห็นว่า การกำหนดหลักประกันเพื่อให้คนพิการที่เคยได้รับสิทธิการรักษาพยาบาลตามสิทธิบัตรทอง ท.๗๔ เมื่อเข้าเป็นผู้ประกันตนแล้วจะต้องไม่เสียสิทธิประโยชน์เดิมที่เคยได้รับ ตามมาตรา ๕๔ (๑) ของพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๘ นั้น สามารถดำเนินการได้ ๒ แนวทาง คือ แนวทางที่ ๑ การให้คนพิการยังคงสถานะสิทธิตามบัตรทอง ท.๗๔ และสามารถเลือกใช้บริการสิทธิการรักษาพยาบาลได้เช่นเดิม ซึ่งอาจจะต้องไปแก้ไขระเบียบของ สปสช. แต่จะเกิด

ความยุ่งยากในทางปฏิบัติ และแนวทางที่ ๒ คนพิการที่เป็นผู้ประกันตนสามารถโอนสิทธิการรักษาพยาบาลเดิมตามระบบหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ โดยสำนักงานประกันสังคมต้องขยายสิทธิการรักษาพยาบาลของคนพิการให้ครอบคลุมตามที่เคยได้รับ ที่ประชุมได้พิจารณาแล้วเห็นด้วยกับแนวทางที่ ๒ การโอนสิทธิการรักษาพยาบาลเดิมของคนพิการไปไว้เพิ่มเติมในสิทธิของผู้ประกันตน โดยสำนักงานประกันสังคมต้องขยายสิทธิการรักษาพยาบาลของคนพิการที่เข้าเป็นผู้ประกันตนให้ครอบคลุมตามสิทธิเดิม เนื่องจากคนพิการที่เข้าเป็นผู้ประกันตนตามกฎหมายประกันสังคมยังมีสิทธิประโยชน์อีกหลายอย่างที่จะได้รับตามกฎหมายประกันสังคม เมื่อคนพิการเข้ามาอยู่ในกองทุนประกันสังคมและยังสามารถได้รับสิทธิการรักษาพยาบาลครอบคลุมตามสิทธิเดิมจะเกิดประโยชน์ต่อคนพิการมากที่สุด

คณะอนุกรรมการกิจการคนพิการพิจารณาแล้ว เห็นควรกำหนดประเด็นการขยายสิทธิการรักษาพยาบาลของคนพิการในระบบประกันสังคมให้ครอบคลุมสิทธิเดิมที่คนพิการเคยได้รับ จึงเห็นควรกำหนดให้มีการพิจารณาศึกษาประเด็นปัญหาการใช้สิทธิรักษาพยาบาลและการฟื้นฟูสมรรถภาพทางการแพทย์ของคนพิการที่เข้าเป็นผู้ประกันตนตามพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ โดยเชิญเลขาธิการสำนักงานประกันสังคม เลขาธิการสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ อธิบดีกรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ และเลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา เข้าร่วมประชุมเพื่อรับทราบข้อมูล ข้อคิดเห็นประกอบการพิจารณาของคณะอนุกรรมการในประเด็นดังกล่าวต่อไป

อย่างไรก็ตาม คณะอนุกรรมการกิจการคนพิการเห็นด้วยต่อแนวทางการโอนสิทธิการรักษาพยาบาลของคนพิการตามสิทธิบัตรทอง พ.ศ. ๒๕๓๔ โดยสำนักงานประกันสังคมจะต้องขยายสิทธิการรักษาพยาบาลของคนพิการที่เข้าเป็นผู้ประกันตนตามกฎหมายประกันสังคมเพื่อให้ครอบคลุมสิทธิเดิมที่เคยได้รับ ทั้งนี้ คณะอนุกรรมการจะได้พิจารณาศึกษาประเด็นปัญหาการใช้สิทธิรักษาพยาบาลและการฟื้นฟูสมรรถภาพทางการแพทย์ของคนพิการที่เข้าเป็นผู้ประกันตนตามพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ ต่อไป เพื่อให้การบังคับใช้กฎหมายเป็นไปตามเจตนารมณ์ในการแก้ไขปรับปรุงกฎหมายดังกล่าว

๒) ร่างพระราชบัญญัติควบคุมการขอทาน พ.ศ.

สืบเนื่องจากคณะอนุกรรมการกิจการคนพิการได้พิจารณาศึกษาเรื่องร้องเรียนของนายถนอม ศรีนาคา ประธานเครือข่ายวณิพกคนตาบอดแห่งชาติ เพื่อขอให้พิจารณาเยียวยาความเดือนร้อนของวณิพกคนตาบอดทั่วประเทศ และแก้ไขกฎหมายว่าด้วยการควบคุมการขอทาน โดยผลการพิจารณาเห็นว่ากฎหมายดังกล่าวได้ใช้บังคับมานานแล้ว เป็นกฎหมายที่ล้าสมัย เกิดปัญหาในการบังคับใช้ ควรมีการปรับปรุงแก้ไขกฎหมายดังกล่าว โดยเชิญผู้แทนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา กระทรวงมหาดไทย กรุงเทพมหานคร เข้าร่วมประชุมพิจารณาแก้ไขปรับปรุงพระราชบัญญัติควบคุมการขอทาน พุทธศักราช ๒๕๔๔ ซึ่งต่อมา นายมณฑิเตอร์ บุญตัน และคณะสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ได้เข้าชื่อร่วมกันเสนอร่างพระราชบัญญัติการควบคุมการขอทาน พ.ศ. ต่อประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เพื่อขอให้บรรจุร่างพระราชบัญญัตินี้เข้าสู่การพิจารณาของที่ประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ โดยร่างพระราชบัญญัตินี้มีสาระสำคัญ อาทิ การกำหนดให้การเล่นดนตรีหรือการแสดงความสามารถอื่นใดในที่สาธารณะ โดยขอรับทรัพย์สินตามแต่ผู้ชมหรือผู้ฟังจะสมัครใจให้ ไม่ถือเป็นการขอทานตามพระราชบัญญัตินี้ โดยผู้เล่นดนตรีหรือแสดงความสามารถในที่สาธารณะต้องแจ้งต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นในเขตพื้นที่นั้น เพื่อให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นออกใบรับแจ้งไว้เป็นหลักฐาน และการกำหนดความผิดและอัตราโทษในการไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ เป็นต้น

(๑) กำหนดให้การปฏิบัติอันเป็นกิจวัตรตามศาสนา นิกายของศาสนา หรือลัทธินิยมในทางศาสนา ไม่อยู่ภายใต้บังคับของพระราชบัญญัตินี้

(๒) กำหนดให้กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการมีอำนาจหน้าที่และรับผิดชอบในการสงเคราะห์ และการควบคุมการขอทานตามพระราชบัญญัตินี้

(๓) กำหนดห้ามมิให้บุคคลใดทำการขอทาน และกำหนดให้การกระทำได้ต่อไปนี้ ให้ถือว่าเป็นการขอทาน ได้แก่ (๑) การขอทรัพย์สินของผู้อื่นด้วยวาจา ข้อความ หรือแสดงกิริยาอาการใด ๆ หรือด้วยวิธีการใด ทั้งนี้ โดยมีได้มีการตอบแทนด้วยการทำงานอย่างใด หรือด้วยทรัพย์สินใด แต่ไม่รวมถึง การขอกันฐานญาติมิตร หรือการเรียกรไ้ตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมการเรียไร และ (๒) การกระทำใด เพื่อให้ผู้อื่นเกิดความสงสารและมอบทรัพย์สินให้ โดยมีได้ มีการตอบแทนด้วยการทำงานอย่างใดหรือด้วย ทรัพย์สินใด

(๔) กำหนดให้การเล่นดนตรีหรือการแสดงความสามารถอื่นใดในที่สาธารณะ โดยขอรับ ทรัพย์สินตามแต่ผู้ชมหรือผู้ฟังจะสมัครใจให้ มิให้ถือว่าเป็นการขอทาน แต่ต้องแจ้งต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่น และต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นกำหนด ทั้งนี้ ได้กำหนดยกเว้นไว้สำหรับการเล่นดนตรี หรือการแสดงความสามารถอื่นใดในงานรื่นเริงสาธารณะ งานนักชัตฤกษ์ หรืองานอื่นใดที่เจ้าพนักงาน ท้องถิ่นประกาศ กรณีดังกล่าวไม่ต้องแจ้งต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นแต่ต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่เจ้าพนักงาน ท้องถิ่นกำหนด

(๕) กำหนดให้พนักงานเจ้าหน้าที่ส่งตัวผู้ที่ทำการขอทานเป็นเด็ก ผู้สูงอายุ คนพิการ คนชรา คนพิการ หรือทุพพลภาพ ผู้เจ็บป่วยซึ่งไม่สามารถประกอบอาชีพได้ คนไม่มีญาติมิตรอุปการะเลี้ยงดูและไม่มีทางเลี้ยงชีพ อย่างอื่น หรือผู้ซึ่งอยู่ในสภาวะยากลำบาก ไปรับการสงเคราะห์ในสถานสงเคราะห์ และให้พ้นจากความผิด

(๖) กำหนดให้สถานสงเคราะห์พิจารณาดำเนินการตามกฎหมายเฉพาะกับผู้ทำการขอทาน ซึ่งเป็นบุคคลที่มีกฎหมายเฉพาะบังคับอยู่แล้ว เว้นแต่ในกรณีที่มีเหตุจำเป็นและสมควร เพื่อประโยชน์ของผู้ ที่ทำการขอทาน สถานสงเคราะห์จะไม่ดำเนินการตามกฎหมายเฉพาะและรับตัวผู้ที่ทำการขอทานผู้นั้นไว้ใน ความดูแลต่อไปก็ได้

(๗) กำหนดบทกำหนดโทษสำหรับผู้ทำการขอทาน ผู้ที่ถูกส่งตัวไปยังสถานสงเคราะห์ซึ่งไม่ไป หรือหลบหนีจากสถานสงเคราะห์ ผู้ที่ช่วยเหลือผู้ที่ถูกส่งตัวไปยังสถานสงเคราะห์หรือผู้ที่อยู่ในสถาน สงเคราะห์ให้หลบหนี และผู้ใช้ บังคับ ชูเชื้อ จ้าง วาน หรือยุยงส่งเสริม หรือกระทำด้วยวิธีการอื่นใดให้ผู้อื่นขอทาน หรือนำบุคคลอื่นมาเป็นประโยชน์ในการขอทานของตน

(๘) กำหนดบทกำหนดโทษสำหรับผู้เล่นดนตรีหรือแสดงความสามารถอื่นใด ในที่สาธารณะโดยไม่แจ้งต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่น ผู้ที่เล่นดนตรีหรือแสดงความสามารถในที่สาธารณะซึ่งได้ แจ้งต่อพนักงานเจ้าหน้าที่แล้ว หรือได้รับการยกเว้นไม่ต้องแจ้งต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ แต่ไม่ปฏิบัติตาม หลักเกณฑ์หรือระเบียบที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นกำหนด และผู้ซึ่งไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่เจ้าพนักงาน ท้องถิ่นกำหนด

(๙) กำหนดให้อธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมายมีอำนาจเปรียบเทียบในความผิด ที่มีโทษปรับสถานเดียว และความผิดที่มีโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือนหรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท

(๑๐) กำหนดบทเฉพาะกาล ให้สถานสงเคราะห์ของกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการตามพระราชบัญญัติควบคุมการขอทาน พุทธศักราช ๒๔๘๔ เป็นสถานสงเคราะห์ตามพระราชบัญญัตินี้ และกำหนดให้ผู้รับการสงเคราะห์ตามพระราชบัญญัติควบคุมการขอทาน พุทธศักราช ๒๔๘๔ ซึ่งรับการสงเคราะห์อยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ได้รับการสงเคราะห์ต่อไปตามพระราชบัญญัตินี้

คณะอนุกรรมการกิจการคนพิการได้พิจารณาติดตามความคืบหน้าการเสนอร่างพระราชบัญญัติควบคุมการขอทาน พ.ศ. เพื่อเข้าสู่การพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ดังนี้

๑) นายมณฑิร บุญตัน และคณะสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ได้เข้าชื่อร่วมกันเสนอร่างพระราชบัญญัติควบคุมการขอทาน พ.ศ. ต่อประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติเพื่อขอให้เสนอต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อเดือนมกราคม ๒๕๕๘ และต่อมาได้มีผลการวินิจฉัยของประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติว่าร่างพระราชบัญญัติควบคุมการขอทาน พ.ศ. ฉบับดังกล่าว เป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงินตามมาตรา ๑๔ วรรคสาม ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๙ สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติจึงไม่มีสิทธิเสนอให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาได้ โดยประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติได้มีดำริให้ส่งร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวไปยังคณะรัฐมนตรีเพื่อเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติของคณะรัฐมนตรีต่อไป ที่ประชุมคณะอนุกรรมการกิจการคนพิการได้พิจารณาและเห็นควรปรับเนื้อหาร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว ในร่างมาตรา ๑๐ และ มาตรา ๑๑ ซึ่งเป็นมาตราที่ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติได้วินิจฉัยว่าเป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงิน โดยปรับแก้ไขให้บุคคลตามร่างมาตรา ๑๐ เป็นบุคคลไร้ที่พึ่งตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง และตัดมาตรา ๑๑ ออก รวมถึงแก้ไขปรับปรุงประเด็นที่เกี่ยวข้องกับมาตรา ๑๐ และมาตรา ๑๑ เพื่อปรับปรุงประเด็นในส่วนที่เกี่ยวข้องด้วยการเงินออก และเสนอให้สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติร่วมเข้าชื่อเสนอร่างพระราชบัญญัติควบคุมการขอทาน พ.ศ. ต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาต่อไป ซึ่งได้มีการแก้ไขปรับปรุงร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวแล้ว ตามผลการพิจารณาของที่ประชุมคณะอนุกรรมการกิจการคนพิการ

๒) กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการได้รับมอบหมายจากปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ให้ชี้แจงความคืบหน้าการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติควบคุมการขอทาน พ.ศ. ว่าตามที่คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติหลักการร่างพระราชบัญญัติควบคุมการขอทาน พ.ศ. และได้ส่งให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณานั้น ต่อมาคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๙) ได้เชิญผู้แทนจากกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการไปให้ข้อมูลเกี่ยวกับร่างกฎหมายดังกล่าวและได้ตรวจพิจารณาแล้วเสร็จเมื่อวันที่ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๕๘ ปัจจุบันอยู่ระหว่างการดำเนินการพิจารณาตามขั้นตอนของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาก่อนเสนอประเด็นดังกล่าวต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาต่อไป เมื่อสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณาเป็นประการใดจะแจ้งความคืบหน้าให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนฯ ทราบต่อไป

๓) นายมณฑิร บุญตัน สมาชิกสภานิติบัญญัติและคณะได้เสนอร่างพระราชบัญญัติควบคุมการขอทาน พ.ศ. ต่อประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติเพื่อเสนอต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ มาตรา ๑๔ นั้น ร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวได้บรรจุในวาระการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๗๑/๒๕๕๘ วันพฤหัสบดีที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๘ และในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติควบคุมการขอทาน พ.ศ. รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรีได้ขอรับร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวกลับไปพิจารณา ภายใน ๒๐ วัน โดยรัฐบาลจะได้นำเสนอกลับมาพร้อมร่างพระราชบัญญัติควบคุมการขอทาน พ.ศ. ฉบับที่คณะรัฐมนตรีเป็นผู้เสนอ

ซึ่งคณะกรรมการกฤษฎีกาได้พิจารณาเสร็จแล้ว เพื่อเสนอต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณา จากนั้น ที่ประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๒๔ ธันวาคม ๒๕๕๘ ได้ลงมติรับหลักการร่างพระราชบัญญัติควบคุมการขอทาน พ.ศ. (คณะรัฐมนตรีเป็นผู้เสนอ) และร่างพระราชบัญญัติควบคุมการขอทาน พ.ศ. (นายมนเทียร บุญตัน กับคณะ เป็นผู้เสนอ) ไว้พิจารณา โดยถือเอาร่างของคณะรัฐมนตรีเป็นหลักในการพิจารณา และตั้งคณะกรรมการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่งเพื่อพิจารณา

อนึ่ง ในคราวประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๑๕/๒๕๕๙ เมื่อวันที่ ๔ มีนาคม ๒๕๕๙ ที่ประชุมได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติควบคุมการขอทาน พ.ศ. ซึ่งคณะกรรมการได้พิจารณาเสร็จแล้ว และมีมติเห็นสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมายต่อไป

๓) ร่างพระราชบัญญัติสลากกินแบ่งรัฐบาล (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

คณะอนุกรรมการกิจการคนพิการได้พิจารณาศึกษาพระราชบัญญัติสลากกินแบ่งรัฐบาล (ฉบับที่ ..) พ.ศ. สืบเนื่องจากเมื่อวันที่ ๑๐ มีนาคม ๒๕๕๘ คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติหลักการร่างพระราชบัญญัติสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ตามที่กระทรวงการคลังเสนอ ให้ส่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณาแล้วส่งให้คณะกรรมการประสานงานสภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาก่อนเสนอสภานิติบัญญัติแห่งชาติต่อไป โดยร่างพระราชบัญญัตินี้มีสาระสำคัญ ดังนี้

- (๑) แก้ไขเพิ่มเติมบทนิยามคำว่า “สลากกินแบ่งรัฐบาล” และ “กองทุนบริหารจัดการสลาก”
- (๒) แก้ไขเพิ่มเติมวัตถุประสงค์ของสำนักงานสลากฯ เพื่อให้ครอบคลุมถึงการออกสลากกินแบ่งเพื่อสาธารณประโยชน์และให้มีการจัดการระบบบริหารสลากและช่องทางการจำหน่าย
- (๓) แก้ไขเพิ่มเติมองค์ประกอบคณะกรรมการสลากกินแบ่งรัฐบาลและระยะเวลาการดำรงตำแหน่ง
- (๔) แก้ไขเพิ่มเติมอำนาจหน้าที่คณะกรรมการสลากกินแบ่งรัฐบาลให้กำหนดจำนวนรูปแบบสลากกินแบ่งรัฐบาล เพิ่มเติมการออกระเบียบหรือข้อบังคับว่าด้วยกองทุนบริหารจัดการสลาก
- (๕) แก้ไขเพิ่มเติมอำนาจของผู้อำนวยความสะดวกให้สอดคล้องโครงสร้างสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล
- (๖) แก้ไขเพิ่มเติมสัดส่วนการจัดสรรเงินที่ได้รับจากการจำหน่ายสลากกินแบ่ง
- (๗) กำหนดวิธีการจัดสรรเงินที่ได้รับจากการจำหน่ายสลากกินแบ่งเพื่อสาธารณประโยชน์
- (๘) แก้ไขเพิ่มเติมเกี่ยวกับเงินที่ได้รับไว้นอกเหนือจากการจำหน่ายสลากกินแบ่งรัฐบาล ดอกผล ค่าใช้จ่ายการจำหน่ายสลากกินแบ่งรัฐบาล ค่าใช้จ่ายในการบริหารงานอายุความสิทธิเรียกร้องเงินรางวัล การวางระบบบัญชี ผู้ตรวจสอบบัญชี
- (๙) กำหนดมาตรการคุ้มครองแก่เด็กและเยาวชนมิให้เกี่ยวข้องกับสลากกินแบ่งรัฐบาล

คณะอนุกรรมการกิจการคนพิการได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ซึ่งมีความสำคัญทั้งในด้านการเงิน การคลัง รวมถึงมีผลกระทบโดยตรงต่อสังคมอย่างกว้างขวาง และมีความเกี่ยวข้องกับคนพิการ เนื่องจากมีคนพิการประกอบอาชีพเป็นผู้ค้าสลากรายย่อยเป็นจำนวนมาก จึงเห็นควรติดตามการพิจารณาศึกษาพระราชบัญญัติดังกล่าว พร้อมทั้งจัดสัมมนาเรื่อง “แก้ไขกฎหมายสลากฯ : โอกาสและความท้าทายสู่การปฏิรูปสลากเพื่อสังคม (รายละเอียดการสัมมนาปรากฏในหัวข้อ ๔.๓) ในขณะเดียวกันรัฐบาลได้ออกมาตรการต่าง ๆ ในการแก้ไขปัญหาสลากกินแบ่งรัฐบาล โดย คำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๑๑/๒๕๕๘ เรื่อง มาตรการแก้ไขปัญหาที่เกิดจากการจำหน่ายสลากกินแบ่งรัฐบาล ลงวันที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๕๘ ซึ่งมีสาระสำคัญ คือ ๑) กำหนดโครงสร้าง

คณะกรรมการสลากกินแบ่งรัฐบาลใหม่ ๒) กำหนดให้มีกองทุนสลากกินแบ่งรัฐบาลเพื่อพัฒนาสังคม เพื่อเป็นทุนสำหรับ (๑) ส่งเสริมการศึกษาและการวิจัยปัญหาเกี่ยวกับการพนัน สาเหตุและผลกระทบจากการพนัน รวมทั้งมาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับการพนัน (๒) ส่งเสริมการเผยแพร่ความรู้และทัศนคติที่ถูกต้องเกี่ยวกับการพนัน สร้างความรู้เท่าทัน เพื่อป้องกันการติดการพนัน รวมทั้งสนับสนุนกิจกรรมป้องกันและลดผลกระทบจากการพนัน (๓) เยียวยาผู้ได้รับผลกระทบจากการพนัน และ (๔) แก้ไขปัญหาที่เกิดจากการจำหน่ายสลากกินแบ่งรัฐบาล ๓) กำหนดสัดส่วนการจัดสรรเงินได้จากการจำหน่ายสลาก โดยแบ่งเป็น (๑) ร้อยละ ๖๐ เป็นเงินรางวัล (๒) ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๒๐ เป็นรายได้แผ่นดิน (๓) ไม่เกินกว่าร้อยละ ๑๗ เป็นค่าใช้จ่ายในการบริหารงานซึ่งรวมทั้งค่าใช้จ่ายในการจำหน่ายสลากกินแบ่งรัฐบาล และ (๔) ร้อยละ ๓ เป็นเงินกองทุนสลากกินแบ่งรัฐบาลเพื่อพัฒนาสังคม และ ๔) กำหนดบทลงโทษเพิ่มขึ้นต่อผู้ที่จำหน่ายสลากเกินราคาที่กำหนด

อย่างไรก็ตาม คณะอนุกรรมการกิจการคนพิการ ได้พิจารณาแล้วเห็นว่า ร่างพระราชบัญญัติสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล (ฉบับที่ ..) พ.ศ. และคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๑๑/๒๕๕๘ ยังมีบทบัญญัติบางประเด็นที่ยังแตกต่างกัน ซึ่งจะต้องมีการพิจารณาเพื่อปรับเนื้อหาของร่างพระราชบัญญัตินี้ให้มีความสอดคล้องกันต่อไป ทั้งนี้ เห็นควรติดตามสถานการณ์และแนวทางการแก้ไขปัญหาลากกินแบ่งรัฐบาลและการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ต่อไป ซึ่งนายมนต์ชัย บุญตัน สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติและประธานคณะอนุกรรมการกิจการคนพิการ จะได้เสนอญัตติต่อที่ประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติตั้งคณะกรรมการวิสามัญติดตามการปฏิรูประบบการบริหารจัดการสลากกินแบ่งรัฐบาลต่อไป

๔) ร่างพระราชบัญญัติหมายเลขโทรศัพท์ฉุกเฉินแห่งชาติ พ.ศ.

คณะอนุกรรมการกิจการคนพิการได้พิจารณาศึกษาร่างพระราชบัญญัติหมายเลขโทรศัพท์ฉุกเฉินแห่งชาติ พ.ศ. ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้มีมติอนุมัติหลักการร่างพระราชบัญญัติหมายเลขโทรศัพท์ฉุกเฉินแห่งชาติ พ.ศ. ตามที่สำนักงานตำรวจแห่งชาติเสนอ เมื่อวันที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๕๘ และส่งให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณา โดยมีสาระสำคัญ ดังนี้ (๑) กำหนดบทนิยามศัพท์ต่าง ๆ เพื่อความชัดเจนในการใช้บังคับกฎหมาย (๒) กำหนดให้หมายเลข ๙๑๑ เป็นหมายเลขโทรศัพท์ฉุกเฉินแห่งชาติสำหรับใช้เพื่อการแจ้งเหตุฉุกเฉิน (๓) กำหนดให้มีคณะกรรมการบริหารหมายเลขโทรศัพท์ฉุกเฉินแห่งชาติ โดยมีนายกรัฐมนตรี เป็นประธาน และกรรมการโดยตำแหน่งประกอบด้วย ปลัดกระทรวงกลาโหม ปลัดกระทรวงมหาดไทย ปลัดกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ เลขาธิการคณะกรรมการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ เลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติ และเลขาธิการสถาบันการแพทย์ฉุกเฉินแห่งชาติ โดยมีรองผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ ที่ได้รับมอบหมาย เป็นกรรมการและเลขานุการ (๔) กำหนดให้คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ดำเนินการให้หน่วยงานของรัฐ และผู้ประกอบการกิจการโทรคมนาคมจัดให้มีระบบโครงข่ายเชื่อมโยงในการให้บริการ ส่งเสริม และสนับสนุนหน่วยงานของรัฐที่มีหน้าที่ในการระงับและบรรเทาเหตุฉุกเฉิน เสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหาคืออุปสรรค เปลี่ยนแปลงการกำหนดหมายเลขโทรศัพท์ฉุกเฉินแห่งชาติ แต่งตั้งอนุกรรมการ รวมทั้ง ออกระเบียบ ประกาศ หรือคำสั่งเพื่อปฏิบัติการ (๕) กำหนดให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติทำหน้าที่เป็นสำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการ รับผิดชอบงานธุรการงานวิชาการ และกิจการอื่นที่เกี่ยวข้องกับงานของคณะกรรมการ (๖) กำหนดห้ามผู้ประกอบการ

โทรคมนาคมเรียกเก็บค่าตอบแทน หรือค่าธรรมเนียมเกี่ยวกับการให้บริการหมายเลขโทรศัพท์ฉุกเฉินแห่งชาติจากผู้แจ้งเหตุฉุกเฉิน (๗) กำหนดโทษทางอาญาแก่ผู้แจ้งเหตุฉุกเฉินโดยไม่เป็นความจริง และ (๘) กำหนดให้ผู้รับแจ้งเหตุฉุกเฉินและผู้ประกอบกิจการโทรคมนาคม ได้รับการคุ้มครองและไม่เป็นความผิดกฎหมายสำหรับการเข้าถึงและแจ้งข้อมูลส่วนบุคคล ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนด

คณะอนุกรรมการกิจการคนพิการได้พิจารณาเห็นว่า แม้ร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวไม่ได้เกี่ยวข้องโดยตรงกับอำนาจหน้าที่ของคณะอนุกรรมการกิจการคนพิการ แต่มีผลกระทบต่อสื่อสารของคนพิการ จึงเห็นควรเสนอให้คณะกรรมการสื่อสารมวลชน การวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และสารสนเทศ สถานิติบัญญัติแห่งชาติ พิจารณาศึกษาร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว โดยเสนอให้ตั้งเป็นคณะทำงานและให้มีผู้แทนจากคณะอนุกรรมการกิจการคนพิการได้เข้าร่วมพิจารณาศึกษาร่างพระราชบัญญัติหมายเลขโทรศัพท์ฉุกเฉินแห่งชาติ พ.ศ. เพื่อร่วมเสนอแนะแนวทางที่เกี่ยวข้องกับคนพิการ อาทิ ประเด็นการลงทะเบียนหมายเลขคนพิการหูหนวก เพื่อประโยชน์ในการสื่อสารของคนหูหนวกมากที่สุด เป็นต้น ทั้งนี้ คณะอนุกรรมการจะได้ติดตามความคืบหน้าการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติหมายเลขโทรศัพท์ฉุกเฉินแห่งชาติ พ.ศ. ซึ่งจะได้นำประเด็นที่เกี่ยวข้องกับคนพิการมาพิจารณาต่อไป

๕) ชุดร่างกฎหมายดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม จำนวน ๑๐ ฉบับ

คณะอนุกรรมการกิจการคนพิการได้พิจารณาศึกษาชุดร่างกฎหมายดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม จำนวน ๑๐ ฉบับ ซึ่งคณะรัฐมนตรีจึงได้มีมติอนุมัติหลักการร่างกฎหมายเพื่อรองรับการพัฒนาเศรษฐกิจดิจิทัลของประเทศ เมื่อวันที่ ๑๖ ธันวาคม ๒๕๕๗ จำนวน ๒ ฉบับ ได้แก่ (๑) ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยคณะกรรมการดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ พ.ศ. และ (๒) ร่างพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. และ เมื่อวันที่ ๖ มกราคม ๒๕๕๘ อีกจำนวน ๘ ฉบับ ได้แก่ (๑) ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (๒) ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (๓) ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ พ.ศ. (๔) ร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. (๕) ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการส่งเสริมเศรษฐกิจดิจิทัล พ.ศ. (๖) ร่างพระราชบัญญัติกองทุนพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม พ.ศ. (๗) ร่างพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. และ (๘) ร่างพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (องค์การมหาชน) (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ซึ่งร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวข้างต้นอยู่ระหว่างการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา

๑) จัดส่งประเด็นข้อสังเกตและข้อห่วงใยต่อร่างพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม (ฉบับที่..) พ.ศ. และร่างพระราชบัญญัติกองทุนพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม พ.ศ. ต่อนายกรัฐมนตรี เพื่อเสนอแนะให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้พิจารณาทบทวนและปรับเปลี่ยนกระบวนการจัดทำร่างกฎหมายและควรเปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วน ผู้ที่มีส่วนได้เสีย และผู้ที่ได้รับผลกระทบ ได้เข้าไปมีส่วนร่วมและร่วมแสดงความคิดเห็นในกระบวนการจัดทำร่างกฎหมายดังกล่าว

คณะอนุกรรมการกิจการคนพิการ ได้หีบยกร่างพระราชบัญญัติ จำนวน ๒ ฉบับ
ดังกล่าวขึ้นมาพิจารณา เนื่องจากมีผลกระทบต่อคนพิการ และได้นำเสนอผลการพิจารณาศึกษา
 ต่อคณะกรรมการเพื่อพิจารณา โดยคณะกรรมการได้พิจารณาแล้วเห็นว่าร่างกฎหมายดังกล่าว
 มีผลกระทบต่อประชาชนอย่างกว้างขวาง โดยเฉพาะอย่างยิ่งคนพิการและผู้ด้อยโอกาสซึ่งเป็นผู้ที่ได้รับ
 ผลกระทบอย่างรุนแรงจากความเหลื่อมล้ำทางเทคโนโลยี **จึงมีมติเห็นควรเสนอข้อสังเกตและข้อเสนอแนะ**
ต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

(๑) กองทุนวิจัยและพัฒนากิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม
 ตามกฎหมายเดิมซึ่งมีเจตนารมณ์ในการนำเงินของกองทุนที่มีรายได้จากการเก็บค่าธรรมเนียมต่าง ๆ
 จากผู้ประกอบการ นำไปใช้ในการลดช่องว่างหรือลดความเหลื่อมล้ำทางเทคโนโลยีที่เกิดขึ้นกับคนพิการ
 ผู้สูงอายุ และผู้ด้อยโอกาส แต่การโอนไปเป็นกองทุนพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมตามร่างกฎหมายใหม่นั้น
 มีวัตถุประสงค์ในการนำเงินจากกองทุนดังกล่าวไปใช้เป็นเงินหมุนเวียนสำหรับองค์กรภาครัฐและภาคเอกชน
 กลับเป็นการสร้างความเข้มแข็งให้ผู้ประกอบการด้านดิจิทัล ส่งผลให้วัตถุประสงค์หรือเจตนารมณ์
 ตามกฎหมายเดิมที่นำเงินจากกองทุนไปช่วยลดความเหลื่อมล้ำทางเทคโนโลยีที่มีอยู่ในสังคมขาดหายไป

(๒) วัตถุประสงค์ของกองทุนวิจัยและพัฒนากิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์และ
 กิจการโทรคมนาคม ตามกฎหมายเดิม ซึ่งได้กำหนดไว้ตามมาตรา ๕๒ (๒) “ส่งเสริมและสนับสนุนการ
 พัฒนาทรัพยากรสื่อสาร การวิจัยและพัฒนาด้านกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการ
 โทรคมนาคม รวมทั้งความสามารถในการรู้เท่าทันสื่อ เทคโนโลยีด้านการใช้คลื่นความถี่ เทคโนโลยีสารสนเทศ
 เทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับผู้พิการ ผู้สูงอายุ หรือผู้ด้อยโอกาส ตลอดจนอุตสาหกรรม
 โทรคมนาคม และอุตสาหกรรมต่อเนื่อง” ซึ่งถือเป็นหลักประกันสำคัญในการลดความเหลื่อมล้ำในการเข้าถึง
 เทคโนโลยีของคนพิการ ผู้สูงอายุ และผู้ด้อยโอกาส ที่มีการบัญญัติไว้อย่างชัดเจนและสามารถชี้วัดได้
 แต่ในร่างกฎหมายใหม่ประเด็นดังกล่าวถูกตัดออกไปและไม่สามารถที่จะชี้วัดได้อย่างชัดเจน

(๓) องค์ประกอบของคณะกรรมการบริหารกองทุนตามกฎหมายเดิม ประกอบด้วย
 กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน ๕ คน ซึ่งรวมถึงกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิที่เป็นผู้แทนคนพิการ ๑ คน แต่เมื่อมี
 ประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ได้มีการปรับลดสัดส่วนผู้ทรงคุณวุฒิของคณะกรรมการบริหารกองทุน
 เหลือเพียง ๒ คน ทำให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งเป็นผู้แทนคนพิการถูกตัดหายไป และในร่างกฎหมายใหม่
 ก็ไม่ได้บัญญัติสัดส่วนของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิที่เป็นผู้แทนคนพิการ ซึ่งเป็นผู้ที่ได้รับผลกระทบโดยตรงจาก
 ความเหลื่อมล้ำทางเทคโนโลยีเข้าไปมีส่วนร่วมในคณะกรรมการกองทุนแต่อย่างใด จึงทำให้หลักประกันหรือ
 หลักการสำคัญในการมีส่วนร่วมของภาคประชาสังคมขาดหายไป

(๔) เหตุผลสำคัญที่ถูกหีบยกขึ้นมาเพื่อแก้ไขกฎหมาย โดยการยกเลิกกองทุนวิจัยและ
 พัฒนากิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม ตามกฎหมายเดิม โอนไปเป็นกองทุน
 พัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมตามกฎหมายใหม่ เนื่องจากเห็นว่ากองทุนเดิมไม่มีประสิทธิภาพ
 แต่อย่างไรก็ตาม กองทุนพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมตามร่างกฎหมายใหม่ ก็ไม่ได้มีบทบัญญัติ
 ที่จะเป็นหลักประกันของกองทุนทั้งในด้านประสิทธิภาพและธรรมาภิบาลแต่อย่างใด

(๕) การโอนอำนาจในการบริหารกองทุนวิจัยและพัฒนากิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม ตามกฎหมายเดิม โดยมีเงินรายได้ที่เป็นค่าธรรมเนียม ใบอนุญาตจากผู้ประกอบกิจการ ซึ่งอยู่ในการกำกับดูแลของ กสทช. ที่เป็นองค์กรอิสระ ไปเป็นกองทุนพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมตามร่างกฎหมายใหม่นั้น ถือเป็นการนำอำนาจในการควบคุมดูแลเงินของกองทุนกลับมาเป็นอำนาจของฝ่ายบริหาร ทั้งนี้ การกำกับดูแลกองทุนเดิมของ กสทช. ซึ่งเป็นองค์กรอิสระ แม้จะถูกมองว่ายังมีการแทรกแซงจากทางการเมืองได้ แต่ร่างกฎหมายใหม่ที่กำหนดให้กองทุนพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมไปอยู่ในการกำกับดูแลของฝ่ายบริหาร ถือเป็นการโอนอำนาจในการบริหารเงินกองทุนไปให้ฝ่ายบริหารที่ยึดโยงโดยตรงกับอำนาจทางการเมืองอย่างชัดเจน

(๖) ร่างกฎหมายเพื่อรองรับการพัฒนาเศรษฐกิจดิจิทัลของประเทศ จำนวน ๑๐ ฉบับ ไม่ได้มีหลักประกันในการเข้าถึงและใช้ประโยชน์สำหรับคนทุกกลุ่มไว้อย่างชัดเจน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง คนพิการ ผู้สูงอายุ และผู้ด้อยโอกาส ซึ่งถือเป็นเรื่องที่สำคัญอย่างยิ่งสำหรับสังคมในการประกอบอาชีพและการดำรงชีวิตในยุคปัจจุบัน และอาจก่อให้เกิดความเหลื่อมล้ำทางเทคโนโลยีมากยิ่งขึ้นกว่าเดิมอย่างมหาศาล

๒) จัดส่งรายงานผลการพิจารณาการศึกษาของคณะอนุกรรมการกิจการคนพิการ ในคณะกรรมการสังคม กิจการเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการและผู้ด้อยโอกาส สภานิติบัญญัติแห่งชาติ เรื่อง “ชุดกฎหมายดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม” ต่อนายกรัฐมนตรี เพื่อประโยชน์ในการพิจารณาและจัดทำร่างกฎหมายกฎหมายดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจ และสังคม ให้เกิดความรอบคอบและเกิดประโยชน์สูงสุดต่อประชาชนและประเทศชาติอย่างแท้จริง

สืบเนื่องจากคณะอนุกรรมการกิจการคนพิการ ได้จัดสัมมนา เรื่อง “ดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม : สังคมได้อะไร ?” เมื่อวันที่ ๙ มีนาคม ๒๕๕๘ ณ ห้องรับรอง ๑ - ๒ ชั้น ๓ อาคารรัฐสภา ๒ (รายละเอียดปรากฏในหัวข้อที่ ๔.๒) เพื่อเป็นเวทีในการสร้างความเข้าใจร่วมกันต่อร่างกฎหมายตามนโยบายดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมในมิติด้านสังคม และเป็นการระดมความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากทุกภาคส่วนเสนอแนะต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้นโยบายดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมเกิดประโยชน์สูงสุดต่อประเทศชาติอย่างแท้จริง จึงได้รวบรวมข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากผลการพิจารณาการศึกษาของคณะอนุกรรมการกิจการคนพิการและการสัมมนาดังกล่าวข้างต้น โดยมีข้อสังเกตและข้อเสนอแนะรวม ๖ ประการ ดังนี้

๑) ควรกำหนดให้มีกลไกในการควบคุมและกำกับความสมดุลระหว่างเศรษฐกิจกับสังคม ความสมดุลระหว่างความมั่นคงปลอดภัยกับความเป็นส่วนตัว และความสมดุลระหว่างเสรีภาพกับความรับผิดชอบ ซึ่งประกอบด้วย ๔ เรื่อง คือ ๑) ระบบกฎหมาย ๒) กลไกตลาด ๓) บรรทัดฐานธรรมเนียมปฏิบัติในสังคม และ ๔) เทคโนโลยี โดยรัฐสามารถนำกลไกดังกล่าวมาสนับสนุนเพื่อที่จะทำให้เกิดความโปร่งใส หากรัฐไปกำหนดการใช้เทคโนโลยีเลยอาจเป็นการปิดกั้นนวัตกรรมใหม่ ๆ และถือว่าเป็นการใช้อำนาจเหนือตลาดขึ้นมาปิดกั้นคู่แข่งทางการค้าได้ จนขาดความเป็นกลางทางเน็ต (Net neutrality) กล่าวคือ หลักการที่ระบุว่าผู้ให้บริการเครือข่ายรวมถึงรัฐบาลจะต้องจัดการกับข้อมูลต่าง ๆ บนอินเทอร์เน็ต อย่างเท่าเทียมกัน โดยไม่เลือกปฏิบัติภายใต้กฎเกณฑ์พิเศษใด ๆ เช่น จะต้องไม่สนใจว่าข้อมูลเป็นของผู้ใช้คนใด เนื้อหาเป็นอย่างไร มาจากเว็บไซต์ใด หรือทำงานบนโปรแกรมประยุกต์ใด เป็นต้น

๒) ควรกำหนดหลักประกันในการเข้าถึงและใช้ประโยชน์สำหรับคนทุกกลุ่มไว้อย่างชัดเจน โดยเฉพาะอย่างยิ่งคนพิการ ผู้สูงอายุ และผู้ด้อยโอกาส ในการจัดทำและพิจารณาร่างกฎหมายเพื่อรองรับการพัฒนาเศรษฐกิจดิจิทัลของประเทศ จำนวน ๑๐ ฉบับ ซึ่งถือเป็นเรื่องที่สำคัญอย่างยิ่งสำหรับสังคม ในการประกอบอาชีพ และการดำรงชีวิตในยุคปัจจุบัน เพื่อไม่ให้เกิดความเหลื่อมล้ำทางเทคโนโลยีมากยิ่งขึ้นกว่าเดิม ซึ่งขัดต่อเจตนารมณ์เดิมของกองทุนวิจัยและพัฒนาการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมเพื่อประโยชน์สาธารณะ ที่มีวัตถุประสงค์เพื่อลดความเหลื่อมล้ำในกิจกรรมต่าง ๆ ทางสังคม และร่างกฎหมายพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจ กลับมีวัตถุประสงค์ในการให้ความช่วยเหลือเอกชนแทน

๓) ควรจัดทำชุดกฎหมายดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม เพื่อให้เศรษฐกิจและสังคมสามารถเข้าถึงบริการได้โดยเท่าเทียมกัน (Equal Access) และมีคุณภาพเท่าเทียมกัน (Equal Quality) และเข้าสู่สังคมอย่างมีเหตุมีผล จะทำให้สังคมมีคุณภาพที่ดีขึ้น จึงควรให้ความสำคัญในมิติทางสังคมให้มากขึ้น โดยการทำให้ภาคประชาสังคมมีความเข้มแข็งเพื่อรักษาสิทธิและเสรีภาพ ในขณะเดียวกันต้องมีความรับผิดชอบและมุ่งเน้นการเข้าถึงเทคโนโลยีดิจิทัลอย่างเท่าเทียม ทั้งนี้ ควรกำหนดให้มีการใช้มาตรฐานเทคโนโลยี โดยอ้างอิงมาตรฐานในระดับสากลหรือมาตรฐานของหน่วยงานที่กำหนดไว้ อาทิ สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (สมอ.) หรือกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ซึ่งเริ่มมีการรับรองแล้ว หรืออาจจะส่งเสริมให้ภาคเอกชนรวมตัวกันเพื่อกำหนดมาตรฐานร่วมกันแล้วรัฐเข้าไปร่วม เพื่อเป็นการลดความเหลื่อมล้ำในการเข้าถึงเทคโนโลยีดิจิทัลของคนทุกกลุ่มในสังคม

๔) ควรสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้เพื่อที่จะให้ทุกคนสามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ในรูปของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ร่วมกันได้ รวมทั้งเพิ่มมิติการเรียนรู้และรณรงค์ให้เด็กเข้ามาใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ให้มากขึ้น

๕) ควรสร้างองค์ความรู้ ความเข้าใจ และภูมิคุ้มกันในการเลือกใช้เทคโนโลยีดิจิทัลกับทุกคนในสังคม เพื่อให้เกิดความรู้คิดเท่าทัน ตรวจสอบ กลั่นกรอง ข้อมูลและการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล รวมถึงควรเพิ่มสมรรถนะในการแข่งขันเพื่อให้ประชาชนสามารถเข้าถึงข้อมูลได้เท่าเทียมและสะดวกมากขึ้น เนื่องจากสภาพสังคมไทยในปัจจุบันยังมีความอ่อนแอในการเข้าถึงเทคโนโลยีดิจิทัล ส่งผลให้กลุ่มบุคคลที่มีความเปราะบาง โดยเฉพาะกลุ่มเด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ คนพิการ และผู้ด้อยโอกาส ซึ่งยังขาดองค์ความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีดิจิทัล ต้องตกเป็นเหยื่อของเทคโนโลยีดิจิทัลจากข้อมูลข่าวสาร ที่ไม่เป็นมิตร ความรู้ไม่เท่าทัน รวมถึงปัญหาของความไม่เท่าเทียมในการเข้าถึงเทคโนโลยีดิจิทัล

๖) ควรกำหนดให้ภาคประชาสังคมมีส่วนร่วมในอัตราส่วนที่มากขึ้น โดยแต่งตั้งจากบุคคลซึ่งมีความรู้ ความเชี่ยวชาญ และความสามารถเป็นที่ประจักษ์ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ด้านเศรษฐศาสตร์ ด้านสังคมศาสตร์ ด้านบริหารธุรกิจ ด้านกฎหมาย หรือด้านอื่นที่เกี่ยวข้องและเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินงานของคณะกรรมการ ในการกำหนดองค์ประกอบของคณะกรรมการดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมควรกำหนดให้ภาคประชาสังคมมีส่วนร่วมในอัตราส่วนที่มากขึ้น

ทั้งนี้ สำนักงานเลขาธิการนายกรัฐมนตรี ได้มีหนังสือแจ้งให้ทราบว่า บัดนี้ สำนักงานเลขาธิการนายกรัฐมนตรีได้นำเรียนรองนายกรัฐมนตรี (หม่อมราชวงศ์ ปรีดิยาธร เทวกุล) ทราบ พร้อมส่งข้อเสนอแนะดังกล่าวให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาต่อไปแล้ว ซึ่งคณะกรรมการกิจการคนพิการจะได้ติดตามความคืบหน้าในการพิจารณาชุดร่างชุดกฎหมายดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมต่อไป

๑.๓ กลุ่มที่ ๓ กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับคนพิการที่มีปัญหาในการบังคับใช้เพื่อพิจารณาแก้ไขปรับปรุงรวมถึงการพิจารณาเสนอให้มีกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ จำนวน ๔ ฉบับ

๑) ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (ฉบับที่..) พ.ศ.

คณะอนุกรรมการกิจการคนพิการ ได้พิจารณาศึกษาการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ โดยมีสาระสำคัญ ๓ ประเด็นหลัก กล่าวคือ (๑) ปรับปรุงกองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการให้มีฐานะเป็นนิติบุคคล เพื่อให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและคล่องตัวมากขึ้น โดยยังให้อยู่ในกำกับของกรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (๒) ปรับปรุงประสิทธิภาพในการบริหารจัดการกองทุน โดยกำหนดให้มีผู้จัดการกองทุนที่มีความเป็นมืออาชีพเข้ามาบริหารจัดการกองทุน เนื่องจากกองทุนมีรายได้ปีละประมาณ ๒,๐๐๐ ล้านบาท แต่ด้วยระบบการบริหารแบบราชการ ทำให้การจ่ายเงินกองทุนยังไม่เป็นไปตามเจตนารมณ์เท่าที่ควร โดยประมาณปีละ ๖๐๐ ล้านบาทเท่านั้น และ (๓) ปรับปรุงกลไกการขจัดการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อคนพิการให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ โดยการยกระดับคณะกรรมการขจัดการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อคนพิการเป็นคณะกรรมการขจัดการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อคนพิการ ทั้งนี้ คณะอนุกรรมการได้เชิญผู้แทนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมประชุมหารือในประเด็นการเสนอร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ดังนี้

๑. คณะอนุกรรมการกิจการคนพิการ ร่วมกับคณะอนุกรรมการปฏิรูประบบส่งเสริมคุณภาพชีวิตและเสริมสร้างความเข้มแข็งแก่คนพิการและผู้ด้อยโอกาส ในคณะกรรมการปฏิรูปสังคม ชุมชน เด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ ผู้พิการและผู้ด้อยโอกาส สภาปฏิรูปแห่งชาติ พิจารณาศึกษาร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (ฉบับที่..) พ.ศ. โดยมีมุ่งเน้นสาระสำคัญ ดังนี้ (๑) สิทธิในการเข้าถึงสภาพแวดล้อมอันเป็นสาธารณะให้ทุกคนเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้ตามมาตรา ๒๐ (๖) (๒) เร่งรัดการจัดตั้งศูนย์บริการระดับจังหวัดและศูนย์บริการทั่วไปให้ทำงานอย่างมีประสิทธิภาพอย่างทั่วถึง (๓) ยกระดับคณะกรรมการขจัดการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมให้มีฐานะเป็นคณะกรรมการขจัดการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรม เพื่อให้สวัสดิการเป็นไปอย่างทั่วถึงจึงต้องปรับปรุงเรื่องการขจัดการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมให้ทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และ (๔) กำหนดให้กองทุนให้มีฐานะเป็นนิติบุคคล เพื่อให้กองทุนสามารถทำงานในเชิงรุกได้และสามารถใช้งบประมาณได้อย่างรวดเร็ว

๒. คณะอนุกรรมการกิจการคนพิการเชิญผู้แทนจากกรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (พ.ก.) เข้าร่วมประชุมเพื่อหารือและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นต่อการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (ฉบับที่..) พ.ศ. อย่างไรก็ตาม สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ (พ.ก.) ยังคงยืนยันว่า สถานภาพของกองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการในปัจจุบันที่อยู่แล้ว สำหรับประเด็นการกำหนดให้กองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการมีฐานะเป็นนิติบุคคล และการกำหนดอำนาจหน้าที่ให้หน่วยงานรัฐที่จะต้องทำหน้าที่เรียกเก็บเงินจากผู้ที่มีหน้าที่ต้องนำส่งเงินเข้ากองทุนตามกฎหมาย สืบเนื่องจากกองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการซึ่งตั้งขึ้นพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐ โดยผลของกฎหมายที่กำหนดให้นายจ้างที่มีได้รับคนพิการเข้าทำงานตามจำนวนที่กฎหมายกำหนดจะต้องส่งเงินเข้ากองทุน จึงส่งผลให้ในแต่ละปีจะมีเงิน

เข้ากองทุนเป็นจำนวนมากถึงปีละกว่า ๒,๐๐๐ ล้านบาท แต่ด้วยระบบการบริหารจัดการกองทุนในรูปแบบของราชการ ไม่เหมาะสมกับขนาดของกองทุน จึงทำให้กองทุนมีการดำเนินการที่ล่าช้า ไม่สามารถนำเงินจากกองทุนไปใช้เพื่อส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการได้อย่างมีประสิทธิภาพ จึงได้มีข้อเสนอให้มีการแก้ไขกฎหมายเพื่อยกสถานะกองทุนให้เป็นนิติบุคคลนั้น กรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการยังไม่เห็นด้วย และเห็นว่าหากจะมีการแก้ไขให้กองทุนเป็นนิติบุคคลก็ต้องยกอำนาจหน้าที่ทั้งหมดไปเป็นของกองทุนด้วย อาทิ อำนาจหน้าที่ในการเรียกเก็บเงินเข้ากองทุน ซึ่งหน่วยงานนิติบุคคลที่อยู่ในกำกับของรัฐที่ไม่ใช่ส่วนราชการ จะไม่สามารถออกคำสั่งทางปกครองดังกล่าวได้

๓. คณะอนุกรรมการกิจการคนพิการเชิญผู้แทนจากกรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (พก.) และสำนักงานประกันสังคมเข้าร่วมประชุม ในประเด็นการกำหนดให้กองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการมีฐานะเป็นนิติบุคคล และการกำหนดอำนาจหน้าที่ให้หน่วยงานของรัฐที่จะต้องทำหน้าที่เรียกเก็บเงินกองทุนจากผู้ที่มีหน้าที่ต้องนำส่งเงินเข้ากองทุนตามกฎหมาย เนื่องจากเห็นว่าสำนักงานประกันสังคมที่มีหน้าที่ตรวจสอบและจัดทำข้อมูลนายจ้างหรือผู้ประกอบการใดที่ไม่จ้างคนพิการตามที่กฎหมายกำหนดจะต้องนำส่งเงินเข้ากองทุนนั้น จะสามารถทำหน้าที่ในการเรียกเก็บเงินเข้ากองทุนได้เลยหรือไม่ โดยผู้แทนจากสำนักงานประกันสังคมที่เข้าร่วมประชุมไม่มีอำนาจหน้าที่ที่จะให้ชี้แจงประเด็นดังกล่าวได้ชัดเจน เพียงแต่มีความกังวลว่าจะเป็นงานใหญ่ไปสำหรับสำนักงานประกันสังคมหรือไม่ ด้านผู้แทนของกรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการก็ยังคงไม่เห็นด้วยกับการแก้ไขให้กองทุนให้เป็นนิติบุคคล แต่ถ้าแก้ไขให้กองทุนเป็นนิติบุคคลก็ต้องยกอำนาจหน้าที่ที่เกี่ยวข้องทั้งหมดไปด้วย อย่างไรก็ตามที่ประชุมคณะอนุกรรมการกิจการคนพิการได้พิจารณาแล้วเห็นว่าการแก้ไขกฎหมายให้กองทุนเป็นนิติบุคคลกฎหมายสามารถกำหนดให้หน่วยงานเดิม คือ กรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการเป็นหน่วยงานเรียกเก็บเงินเข้ากองทุนได้

๔. คณะอนุกรรมการได้พิจารณาข้อเสนอแนะของสมาคมส่งเสริมศักยภาพสตรีพิการ (สสศสพ.) ได้มีหนังสือที่ สสศสพ ๐๓/๒๕๕๘ ลงวันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘ ถึงประธานคณะอนุกรรมการกิจการคนพิการ เรื่อง ร่างข้อเสนอแนะเพิ่มเติมประเด็นสตรีพิการในพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ สรุปสาระสำคัญ ดังนี้ **๑) มาตรา ๔** แก้ไขเพิ่มเติมเป็น “องค์กรคนพิการแต่ละประเภทหมายความว่า องค์กรสมาชิกระดับชาติตามประเภทความพิการ และองค์กรสตรีพิการระดับชาติที่ได้แจ้งชื่อกับสำนักงานตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด” **๒) มาตรา ๕** แก้ไขเพิ่มเติมเป็น “ผู้แทนจากองค์กรเครือข่าย หรือสมาคมสตรีพิการตามสัดส่วนคณะกรรมการโดยคำนึงความสมดุลของเพศและมิติหญิงชาย” **๓) มาตรา ๑๕** แก้ไขเพิ่มเติมวรรคสองตอนท้ายเป็น “เพราะเหตุแห่งความพิการ เพศสภาวะ มิติหญิงชาย อายุ” **๔) มาตรา ๑๕** เพิ่มความเป็นวรรคสี่ “การดำเนินการตามวรรคหนึ่งให้รวมถึงการส่งเสริมการจัดการเลือกปฏิบัติต่อสตรีพิการและเด็กพิการในทุกรูปแบบ เพื่อเป็นหลักประกันว่าสตรีพิการและเด็กพิการสามารถเข้าถึงและได้รับสิทธิประโยชน์ตามกฎหมายกำหนด” **๕) มาตรา ๑๖** แก้ไขเพิ่มเติมเป็น “การเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อคนพิการนั้นเป็นการกระทำโดยจงใจให้เกิดความรุนแรงด้วยเหตุแห่งเพศและมิติหญิง ชายหญิง คณะอนุกรรมการการขจัดการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อคนพิการ อาจวินิจฉัยร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกระบวนการยุติธรรม” **๖) มาตรา ๒๐(๑)** แก้ไขเพิ่มเติมเป็น “สื่อส่งเสริมพัฒนาการ ส่งต่อข้อมูลข่าวสารและการบริการที่เกี่ยวข้องกับสภาวะสตรีพิการและเด็กพิการ เพื่อปรับสภาพร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม พฤติกรรม สติปัญญา การเรียนรู้ หรือเสริมสร้างสมรรถภาพให้ดีขึ้นตามช่วงวัย ตามที่

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขประกาศกำหนด” ๗) มาตรา ๒๐(๒) แก้ไขเพิ่มเติมเป็น “ตั้งอยู่บนพื้นฐานของความทัดเทียมทางเพศและมิติหญิงชายเพื่อประกันให้เกิดการพัฒนาความก้าวหน้า เสริมสร้างพลังอำนาจ และส่งเสริมบทบาทสตรีเพื่อการเป็นหุ้นส่วนการพัฒนา” ๘) มาตรา ๒๐(๔) แก้ไขเพิ่มเติมเป็น “บนพื้นฐานแห่งความเท่าเทียมกับบุคคลทั่วไปโดยไม่เลือกปฏิบัติด้วยเหตุแห่งเพศและมิติหญิงชาย” และ ๙) มาตรา ๒๐ (๕) แก้ไขเพิ่มเติมเป็น “การช่วยเหลือทางกฎหมายและการจัดหาทนายความว่าต่างกัต่างคดีตามความเหมาะสม และสอดคล้องกับเพศและมิติหญิงชายให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด” ทั้งนี้ ที่ประชุมคณะอนุกรรมการเห็นควรพิจารณาข้อเสนอแนะประเด็นสตรีเพื่อการเพื่อบรรจุเพิ่มเติมในร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (ฉบับที่..) พ.ศ.

๕. คณะอนุกรรมการพิจารณาได้พิจารณาและเห็นชอบร่างตามที่ได้มีการพิจารณาศึกษาร่วมกันและกำหนดแนวทางการเสนอร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (ฉบับที่..) พ.ศ. ผ่านกลไกต่าง ๆ เพื่อให้ร่างกฎหมายดังกล่าวเข้าสู่กระบวนการพิจารณาของฝ่ายนิติบัญญัติ สรุปได้ ดังนี้

๑) การเสนอพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (ฉบับที่..) พ.ศ. พร้อมกับรายงานของคณะกรรมการปฏิรูประบบสวัสดิการสังคมที่เหมาะสมกับประเทศไทย สถาปปฏิรูปแห่งชาติ วาระปฏิรูปที่ ๒๙ : สวัสดิการสังคม เรื่อง สวัสดิการกลุ่มผู้ด้อยโอกาส ผู้ยากไร้ ผู้พิการ คนชายขอบ กรณีสวัสดิการสังคมสำหรับผู้พิการ เพื่อเสนอให้สถาปปฏิรูปแห่งชาติพิจารณามีมติเห็นชอบและเสนอไปยังคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาต่อไป

อนึ่ง ที่ประชุมสถาปปฏิรูปแห่งชาติ ครั้งที่ ๖๑/๒๕๕๘ เมื่อวันที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๕๘ ได้พิจารณารายงานของคณะกรรมการปฏิรูปสังคม ชุมชน เด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ ผู้พิการและผู้ด้อยโอกาส ร่วมกับคณะกรรมการปฏิรูประบบสวัสดิการสังคมที่เหมาะสมกับประเทศไทย วาระปฏิรูปที่ ๒๙ : ระบบสวัสดิการสังคม เรื่อง ระบบสวัสดิการสังคมที่เหมาะสมกับประเทศไทย (รอบ ๒) และร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (ฉบับที่..) พ.ศ. โดยที่ประชุมมีมติเห็นชอบกับรายงานของคณะกรรมการ พร้อมทั้งมีมติเห็นชอบกับหลักการและเหตุผล รวมถึงสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (ฉบับที่..) พ.ศ. ซึ่งสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัตินี้

เหตุผลและความจำเป็นในการเสนอร่างพระราชบัญญัติ

โดยที่พระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐ มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๕๐ และที่แก้ไขเพิ่มเติมเมื่อวันที่ ๓๐ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๖ ปรากฏว่า ยังมีปัญหาเกี่ยวกับการใช้บังคับกฎหมายให้เกิดประสิทธิภาพในบางกรณีที่ต้องมีการแก้ไขปรับปรุง ให้เหมาะสมยิ่งขึ้น เพื่อส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น ตามแนวนโยบายแห่งรัฐที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยได้บัญญัติรับรองไว้ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

(๑) ปรับปรุงการจัดโครงสร้างของสำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ ให้เป็นกรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ ตามพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ๑๔) พ.ศ. ๒๕๕๘

(๒) แก้ไขเพิ่มเติมองค์ประกอบคณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ ระบุจำแนกให้มีผู้แทนสมาคมสภาคนพิการทุกประเภทแห่งประเทศไทยเป็นกรรมการซึ่งเคยมีอยู่

แล้วแต่อยู่ในสัดส่วนขององค์การคนพิการแต่ละประเภท รวมทั้งเพิ่มจำนวนกรรมการขององค์การ คนพิการแต่ละประเภทอีกหนึ่งคน เพื่อให้สอดคล้องกับประเภทความพิการที่เพิ่มขึ้นตามประกาศกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์เรื่อง ประเภทและหลักเกณฑ์ความพิการ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๕

(๓) ส่งเสริมบทบาทและการมีส่วนร่วมของสตรีพิการ

(๔) กำหนดให้สำนักงานดำเนินการสร้างหลักประกันว่าการจัดการภัยพิบัติหรือภาวะฉุกเฉินใด ๆ ต้องครอบคลุมการคุ้มครองและส่งเสริมสิทธิคนพิการ ตามหลักการในกรอบการลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติชนิดใด ขององค์การสหประชาชาติที่ประเทศไทยเป็นรัฐภาคี รวมทั้งให้สำนักงานส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินงานด้านการวิจัยและพัฒนาที่เกี่ยวกับคนพิการ

(๕) ปรับปรุงกลไกการจัดการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อคนพิการให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ โดยการยกระดับจากคณะกรรมการจัดการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อคนพิการเป็นคณะกรรมการจัดการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อคนพิการ

(๖) ปรับปรุงกองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการให้มีฐานะเป็นนิติบุคคล เพื่อให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและคล่องตัวมากขึ้น โดยยังให้อยู่ในกำกับของกรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ

(๗) เพิ่มเติมและปรับปรุงสิทธิที่คนพิการควรได้รับ ได้แก่ บริการคำบรรยายแทนเสียง และบริการเสียงบรรยายภาพ เป็นต้น รวมทั้งปรับปรุงวิธีการเข้าถึงสิทธิคนพิการให้ดีขึ้น โดยให้คนพิการหรือผู้ดูแลคนพิการอาจขอให้องค์กรด้านคนพิการที่เกี่ยวข้องเป็นผู้ร้องขอหรือฟ้องคดีแทนได้

(๘) กำหนดหลักเกณฑ์องค์การคนพิการแต่ละประเภทที่จะได้รับเงินอุดหนุนจากกองทุนว่าต้องมีคนพิการประเภทนั้น ๆ ประกอบเป็นคณะกรรมการทั้งหมด หรือน้อยกว่าร้อยละแปดสิบในกรณีที่เป็นองค์การคนพิการแต่ละประเภทที่มีผู้ปกครองหรือผู้ดูแลคนพิการเป็นสมาชิก

(๙) ให้กรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการได้รับการสนับสนุนจากกองทุน

(๑๐) กำหนดให้หน่วยงานของรัฐที่มีได้รับคนพิการเข้าทำงานต้องส่งเงินเข้ากองทุนด้วย

(๑๑) เพิ่มเติมบทกำหนดโทษ

(๑๒) แก้ไขเพิ่มเติมถ้อยคำให้ถูกต้องตามหลักภาษาไทยจากคำว่า “สถานะการทะเบียนราษฎร” เป็น “สถานะทางทะเบียนราษฎร”

(๑๓) กำหนดบทเฉพาะกาลตามมาตรา ๓๖ ๓๗ ๓๘ ๓๙ และ ๔๐

๒) การเสนอพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (ฉบับที่..) พ.ศ.
โดยสมาคมสภาคนพิการทุกประเภทแห่งประเทศไทยต่อคณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบและเสนอไปยังคณะรัฐมนตรีต่อไป ตามกลไกของฝ่ายบริหาร ทั้งนี้ควรมีการหารือกับศาสตราจารย์ ยงยุทธ ยุทธวงศ์ รองนายกรัฐมนตรีด้านสังคม ในฐานะประธานในการประชุมคณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เพื่อให้เกิดความเข้าใจเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (ฉบับที่..) พ.ศ. ก่อนจะมีการประชุมคณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติครั้งต่อไป ในวันอังคารที่ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๕๘

๓) ข้อเสนอของคณะกรรมการนโยบาย แผนงาน และมาตรการกองทุนส่งเสริม และพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ ซึ่งมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ เบญจา ชลธารันนท์ เป็นประธานอนุกรรมการ โดยเสนอประเด็นที่สอดคล้องกับร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (ฉบับที่..) พ.ศ. คือ การกำหนดให้กองทุนมีสถานะเป็นนิติบุคคล ต่อคณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติเพื่อพิจารณาด้วยอีกทางหนึ่ง

๔) การเสนอร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (ฉบับที่..) พ.ศ. โดยสมาชิกสภานิติบัญญัติเข้าชื่อร่วมกันเพื่อเสนอกฎหมายต่อประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ กรณีประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติวินิจฉัยว่าเป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงิน ซึ่งสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติไม่มีสิทธิเสนอให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาได้ ในทางปฏิบัติประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติก็จะส่งร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวไปยังคณะรัฐมนตรี เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาเสนอต่อร่างพระราชบัญญัติของคณะรัฐมนตรีต่อไป

อย่างไรก็ตาม คณะอนุกรรมการกิจการคนพิการจะได้ติดตามความคืบหน้าการดำเนินงานของกรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ ต่อกระบวนการพิจารณาและเสนอร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (ฉบับที่..) พ.ศ. ต่อไป

๒) ร่างพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ (ฉบับที่..) พ.ศ.

คณะอนุกรรมการกิจการคนพิการได้พิจารณาศึกษาการแก้ไขปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ สืบเนื่องจากพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๑ ซึ่งได้กำหนดนิยามและกำหนดบทบาทหน้าที่ของศูนย์การเรียนเฉพาะความพิการ เพื่อลดช่องว่างในการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ เพื่อให้ภาคประชาสังคม ผู้ปกครอง สถานบันการศึกษา และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ เมื่อบังคับใช้กฎหมายดังกล่าวแล้วแต่ยังไม่สามารถจัดตั้งศูนย์การเรียนเฉพาะความพิการได้ เนื่องจากคณะกรรมการกฤษฎีกาได้ตีความว่า มาตรา ๑๒ ของพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาพิเศษสำหรับคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๑ ซึ่งกำหนดอำนาจหน้าที่ที่คณะกรรมการส่งเสริมการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ แต่ไม่ได้ให้อำนาจคณะกรรมการในการออกระเบียบว่าด้วยการจัดตั้งศูนย์การเรียนเฉพาะความพิการ จึงควรไปออกกฎกระทรวงเพื่อจัดตั้งศูนย์การเรียนเฉพาะความพิการตามพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาแห่งชาติแทน และในทางปฏิบัติก็ยังไม่สามารถออกกฎกระทรวงดังกล่าวได้ จึงยังไม่สามารถตั้งศูนย์การเรียนเฉพาะความพิการได้ตามเจตนารมณ์ของกฎหมายดังกล่าว

คณะอนุกรรมการกิจการคนพิการ ในคณะกรรมการสังคม กิจการเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการและผู้ด้อยโอกาส สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ร่วมกับ คณะอนุกรรมการปฏิรูประบบส่งเสริมคุณภาพชีวิตและเสริมสร้างพลังแก่คนพิการและผู้ด้อยโอกาส ในคณะกรรมการปฏิรูปสังคม ชุมชน เด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ ผู้พิการและผู้ด้อยโอกาส สภาพัฒนาปฏิรูปแห่งชาติ ได้พิจารณาศึกษาประเด็นปัญหาดังกล่าวข้างต้น และจัดทำร่างพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาพิเศษสำหรับคนพิการ (ฉบับที่..) พ.ศ. ขึ้น โดยมีสาระสำคัญ คือ (๑) กำหนดอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการส่งเสริมการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการให้มีอำนาจออกระเบียบว่าด้วยการจัดตั้งและสนับสนุนศูนย์การเรียนเฉพาะความพิการ และ (๒) แก้ไขสถานะ บทบาทและอำนาจหน้าที่ของสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ทั้งนี้ เพื่อให้การบังคับใช้กฎหมายมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น คณะอนุกรรมการกิจการ

คนพิการได้เชิญผู้แทนจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเข้าร่วมประชุมเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและกำหนดแนวทางในการผลักดันการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายดังกล่าว ซึ่งผลการประชุมหารือร่วมกันเห็นควรเข้าพบรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการเพื่อหารือและเสนอหลักการในการแก้ไขกฎหมายว่าด้วยการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ ซึ่งถือเป็นแนวทางการปฏิรูปการศึกษาในการส่งเสริมบทบาทของภาคประชาสังคมที่มีความยืดหยุ่นในการทำงานมากกว่าภาครัฐ ส่วนภาครัฐก็ทำหน้าที่ในการส่งเสริม สนับสนุน กำกับและประเมินผลมากขึ้น และเพื่อให้เกิดความเข้าใจเจตนารมณ์การเสนอร่างแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยการจัดการศึกษาคนพิการและนำไปสู่กระบวนการเสนอร่างกฎหมายดังกล่าวต่อไป ซึ่งได้กำหนดการเข้าพบรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ในวันที่ ๑๓ มกราคม ๒๕๕๙

ทั้งนี้ คณะอนุกรรมการกิจการคนพิการได้พิจารณาจัดทำข้อเสนอแนะต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ โดยมีสาระสำคัญ ๕ ประเด็น ดังนี้

๑) **ควรปรับปรุงพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๑** ในประเด็นสำคัญ คือ การเร่งจัดตั้งศูนย์การเรียนเฉพาะความพิการภาคประชาชน ซึ่งแม้ว่าในพระราชบัญญัติดังกล่าวได้บัญญัติไว้อย่างชัดเจนเกี่ยวกับศูนย์การเรียนเฉพาะความพิการทั้งในบทนิยามและอีกหลายมาตรา แต่เนื่องจากคณะกรรมการกฤษฎีกาให้ความเห็นว่าในพระราชบัญญัติดังกล่าวไม่มีบทบัญญัติให้อำนาจคณะกรรมการส่งเสริมการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการในการจัดตั้งศูนย์การเรียนเฉพาะความพิการไว้ จนกระทั่งถึงปัจจุบันนี้ก็ยังไม่มีศูนย์การเรียนเฉพาะความพิการเกิดขึ้นเลย ทั้งนี้ ศูนย์การเรียนเฉพาะความพิการเป็นกลไกสำคัญที่ถูกออกแบบมาให้เติมเต็มช่องว่างของระบบการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการที่ภาครัฐไม่สามารถทำได้ เนื่องจากสถานศึกษาเฉพาะความพิการที่มีไม่เพียงพอและไม่สามารถสร้างเพิ่มเติมได้ เพราะจะขัดต่อกระแสโลกซึ่งมุ่งเน้นไปที่การเรียนรู้ร่วม ประกอบกับสถานศึกษาที่จัดการเรียนร่วมนั้น ยังขาดปัจจัยในการสนับสนุนทำให้คนพิการไม่ได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพตรงตามความต้องการจำเป็นพิเศษของแต่ละคน รวมทั้งยังมีคนพิการที่ถูกปฏิเสธไม่ให้เข้าเรียนในสถานศึกษาอีกหลายแห่ง โดยเฉพาะสถานศึกษาภายในชุมชนที่อาศัยอยู่เพราะความไม่พร้อมของสถานศึกษา ดังนั้น ศูนย์การเรียนเฉพาะความพิการมีบทบาทสำคัญในการจัดการศึกษาและการสนับสนุนคนพิการในระบบการศึกษาทุกรูปแบบและทุกระดับและทุกประเภท เพื่อให้คนพิการสามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้จากการศึกษาอย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ อนึ่ง ขอให้ตั้งคณะทำงานประกอบด้วย ผู้แทนจากกระทรวงศึกษาธิการ สมาคมคนพิการ ทุกประเภทแห่งประเทศไทย สมาคมเคลื่อนไหวการปฏิรูปประเทศ (สปท.) และสถานิติบัญญัติแห่งชาติ (สนช.) เพื่อจัดทำร่างพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ซึ่งปรับปรุงประเด็นศูนย์การเรียนเฉพาะความพิการและประเด็นอื่นที่ทำให้การจัดการศึกษาสำหรับคนพิการดียิ่งขึ้น

๒) **ควรจัดการประชุมคณะกรรมการส่งเสริมการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการโดยเร็วและสม่ำเสมอ** เพื่อให้เกิดการขับเคลื่อนงานด้านการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการและเป็นไปตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๑

๓) **ควรแก้ไขปัญหาการเข้าถึงสิทธิของคนพิการในการได้รับสิ่งอำนวยความสะดวก** สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาตามกฎกระทรวงซึ่งออกตามความในมาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ และสอดคล้องกับความในมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๑ ซึ่งมีประเด็นปัญหาสำคัญ ๒ ประการ ได้แก่ ๑) ปัญหาคนพิการยังได้รับอุปกรณ์ไม่ครบถ้วนและไม่ตรงตามความต้องการจำเป็นพิเศษ และ ๒) ปัญหาการยืมสิ่งอำนวยความสะดวกและสื่อ

ทางการศึกษาตามบัญชีแนบท้าย ก. เนื่องจากอุปกรณ์ในบัญชีดังกล่าวมีราคาสูง การยืมอุปกรณ์ดังกล่าวจึงต้องมีบุคคลค้ำประกันทำให้คนพิการไม่สามารถยืมไปใช้ได้เพราะมีความเสี่ยงไม่สามารถรับผิดชอบได้ ส่งผลให้มีอุปกรณ์ตามบัญชี ก. ดังกล่าวค้างอยู่ตามศูนย์การศึกษาพิเศษทั่วประเทศจำนวนมาก และส่งผลกระทบต่อเนื้อหาในปีงบประมาณ ๒๕๕๘ และ ๒๕๕๙ กระทรวงศึกษาธิการไม่ได้ตั้งงบประมาณรายจ่ายเพื่อจัดหาอุปกรณ์ตามบัญชี ก. ได้ ทั้งนี้ ปัญหาดังกล่าวมีผลกระทบต่อการเรียนการสอนของคนพิการ ดังนั้น จึงขอให้กระทรวงศึกษาธิการพิจารณาหาแนวทางแก้ไขปัญหาดังกล่าวโดยเร่งด่วน และควรพิจารณาทบทวนแนวทางการให้ยืมสิ่งอำนวยความสะดวกและสื่อทางการศึกษาให้มีความเหมาะสม รวมถึงพิจารณาแก้ไขปรับปรุงกฎกระทรวงให้มีความทันสมัยและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ซึ่งอาจพิจารณามอบหมายให้คณะทำงานตามข้อ ๑. ไปพิจารณาควบคู่กับการจัดทำร่างพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ด้วยก็ได้

๔) ควรจัดทำสื่อ สิ่งพิมพ์ และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ทางการศึกษาสำหรับนักเรียนพิการให้ เป็นไปตามมาตรฐานการเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้ตามหลักการออกแบบที่เป็นสากล เช่น EPUB^๓ HTML^๕ และ WCAG ๒.๐ เป็นต้น โดยหลีกเลี่ยงการใช้รูปแบบที่เป็นอุปสรรคต่อการเข้าถึง เช่น PDF และ Flash เป็นต้น และให้ความสำคัญกับการจัดทำสื่อให้พร้อมสำหรับแจกจ่ายให้กับนักเรียนทุกคนโดยกำหนดให้มีหน่วยงานกลาง ในการจัดทำสื่อการเรียนการสอนที่เข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้ (Accessible Educational Media Center) เพื่อให้นักเรียนพิการสามารถเข้าถึงสื่อที่ใช้ในการเรียนการสอนได้พร้อมๆ กับนักเรียนอื่น ๆ อย่างเท่าเทียมและทั่วถึง

๕) ควรปรับเพิ่มอัตราเงินอุดหนุนรายบุคคลที่รัฐช่วยสนับสนุนค่าใช้จ่ายรายบุคคลแก่โรงเรียนเอกชนการกุศลที่จัดการศึกษาสำหรับคนพิการ ตามพระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ. ๒๕๕๐ เนื่องจากตามข้อเท็จจริงการดูแลคนพิการของโรงเรียนเอกชนการกุศลมีค่าใช้จ่ายรายบุคคลสูงกว่า ที่ได้รับการอุดหนุนอย่างมาก ปัจจุบันได้รับเงินอุดหนุนค่าใช้จ่ายรายบุคคล จำนวน ๓๐,๘๐๐ บาท คิดเป็นหนึ่งในสี่ของค่าใช้จ่ายจริง จึงควรปรับเพิ่มเป็นอย่างน้อย ๔๐,๐๐๐ บาท โดยควรปรับอัตราส่วนครูสอนนักเรียนพิการในอัตราส่วนจากเดิมอัตราส่วน ๑ ต่อ ๒๕ เป็นอัตราส่วน ๑ ต่อ ๘ แทนซึ่งเป็นไปตามข้อกำหนดเกี่ยวกับการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการของกระทรวงศึกษาธิการอยู่แล้ว

๓) ร่างพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ (ฉบับที่..) พ.ศ.

คณะอนุกรรมการกิจการคนพิการ ได้พิจารณาศึกษาการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยลิขสิทธิ์เพื่อนำไปสู่การลงสัตยาบันในสนธิสัญญา Marrakesh ตามที่องค์การทรัพย์สินทางปัญญาโลก (World Intellectual Property Organization : WIPO) ได้มีการประชุมเมื่อวันที่ ๒๗ มิถุนายน ๒๕๕๖ และให้การรับรอง “สนธิสัญญา Marrakesh เพื่ออำนวยความสะดวกในการเข้าถึงงานที่มีการโฆษณาแล้วสำหรับคนตาบอด คนพิการทางการเห็น และคนพิการทางสื่อสิ่งพิมพ์ (Marrakesh Treaty to Facilitate Access to Published Works for Persons Who Are Blind, Visually Impaired, or Otherwise Print Disabled : MVT)” เป็นการให้รัฐภาคีสามารถทำซ้ำ แจกจ่ายหรือจำหน่าย รวมถึงเผยแพร่งานที่มีโฆษณาแล้ว (Published Work) ที่อยู่ในรูปแบบซึ่งทุกคนรวมถึงคนพิการสามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้แก่คนตาบอด คนพิการทางการเห็น และคนพิการทางสื่อสิ่งพิมพ์ โดยรัฐภาคีสามารถแลกเปลี่ยนงานดังกล่าวข้ามพรมแดนกันได้ผ่านทางองค์กรที่ได้รับการรับรอง

คณะอนุกรรมการกิจการคนพิการ ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าประเทศไทยซึ่งได้รับการยอมรับว่าเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงในเรื่องที่เกี่ยวกับสิทธิคนพิการมาโดยตลอด และได้รับความคาดหวังให้เร่งดำเนินการในการให้สัตยาบันต่อสนธิสัญญา Marrakesh โดยเร็วเช่นกัน โดยพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๒ (๙) แห่งพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. ๒๕๓๗ ได้มีบทบัญญัติที่สอดคล้องในทำนองเดียวกันกับสนธิสัญญาดังกล่าวอยู่แล้ว คือ “การทำซ้ำ หรือดัดแปลง เพื่อประโยชน์ของคนพิการที่ไม่สามารถเข้าถึงงานอันมีลิขสิทธิ์อันเนื่องมาจากความบกพร่องทางการเห็น การได้ยิน สติปัญญา หรือการเรียนรู้ หรือความบกพร่องอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง โดยต้องไม่เป็นการกระทำเพื่อหากำไร ทั้งนี้ รูปแบบของการทำซ้ำหรือดัดแปลงตามความจำเป็นของคนพิการ และองค์กรผู้จัดทำ รวมทั้งหลักเกณฑ์และวิธีการดำเนินการเพื่อทำซ้ำหรือดัดแปลงให้เป็นไปตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดในราชกิจจานุเบกษา” มิให้ถือว่าเป็นการละเมิดลิขสิทธิ์ และเพื่อให้ประเทศไทยสามารถให้สัตยาบันต่อสนธิสัญญา Marrakesh ได้อย่างครบถ้วนสมบูรณ์ เป็นไปตามหลักการและถ้อยคำของสนธิสัญญานั้น จึงควรเพิ่มเติมคำว่า “การเผยแพร่ต่อสาธารณชน” ไว้ในมาตราดังกล่าวของพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ เพื่อให้สามารถแลกเปลี่ยนงานข้ามพรมแดนระหว่างรัฐภาคีกันได้ อันจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อคนพิการไทยและประเทศไทยโดยรวม

ทั้งนี้ คณะอนุกรรมการกิจการคนพิการ ได้จัดส่งผลการพิจารณาศึกษาของคณะอนุกรรมการคนพิการกรณีดังกล่าว ต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ เพื่อประกอบการพิจารณาดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. ๒๕๓๗ รวมทั้งเร่งดำเนินการอื่นใดเพื่อให้ประเทศไทยสามารถให้สัตยาบันต่อสนธิสัญญา Marrakesh ได้โดยเร็ว ซึ่งคณะอนุกรรมการกิจการคนพิการจะได้พิจารณาศึกษาและติดตามการดำเนินการเพื่อนำไปสู่การลงสัตยาบันในสนธิสัญญา Marrakesh (Marrakesh Treaty) ต่อไป

๔) ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคม พ.ศ.

คณะอนุกรรมการกิจการคนพิการได้พิจารณาศึกษาและติดตามความคืบหน้าการเสนอร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคม พ.ศ. สืบเนื่องจากในคราวประชุมสภาปฏิรูปแห่งชาติ ครั้งที่ ๙/๒๕๕๘ วันจันทร์ที่ ๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘ ที่ประชุมได้พิจารณารายการศึกษาวิจัย เรื่อง “วิสาหกิจเพื่อสังคม” (Social Enterprise) ของคณะกรรมการศึกษาและจัดทำรายงาน เรื่อง วิสาหกิจเพื่อสังคม พร้อมร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคม พ.ศ. ซึ่งคณะกรรมการกิจการสภาปฏิรูปแห่งชาติพิจารณาเสร็จแล้ว ซึ่งที่ประชุมได้ลงมติเห็นชอบกับรายงานและข้อเสนอของคณะกรรมการและพระราชบัญญัติพร้อมให้แก้ไขเพิ่มเติมตามที่สภามีมติ โดยร่างพระราชบัญญัตินี้มีสาระสำคัญ ดังนี้

๑) เหตุผลและความจำเป็นในการเสนอร่างพระราชบัญญัติ

โดยที่การประกอบกิจการหรือการดำเนินการของภาคเอกชนจำนวนมาก ซึ่งมีเป้าหมายเพื่อแก้ไขปัญหาและพัฒนาชุมชน สังคม หรือสิ่งแวดล้อม อันถือเป็นการประกอบกิจการหรือ การดำเนินการเพื่อสังคมยังไม่ได้รับการส่งเสริมความสามารถในการแข่งขันในตลาดจากภาครัฐเท่าที่ควร ทำให้ผู้ประกอบการเพื่อสังคมจำนวนหนึ่งยังไม่พร้อมจะเข้ามาแข่งขันทางการค้าทั้งในระดับภายในประเทศและระหว่างประเทศ สมควรกำหนดมาตรการต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมให้มีผู้ประกอบการจากภาคเอกชนเข้ามาประกอบกิจการเพื่อสังคมมากขึ้นและเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพโดยประสาน การสนับสนุนและความร่วมมือจาก

ภาคส่วนต่าง ๆ เพื่อจะมีผลให้สังคมหรือสิ่งแวดล้อมได้รับการแก้ไขปัญหาและพัฒนาอย่างเหมาะสมและยั่งยืนต่อไป จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๒) สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

(๑) กำหนดนิยามคำว่า “วิสาหกิจเพื่อสังคม” “ทรัพย์สินที่ไม่มีการประกาศสิทธิ” “คณะกรรมการ” “กองทุน” “คณะกรรมการบริหาร” “กรรมการ” “กรรมการบริหาร” “สำนักงาน” “ผู้อำนวยการ” และ “รัฐมนตรี”

(๒) กำหนดระบบทะเบียนเพื่อรับรองและให้การส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคม กำหนดให้บุคคลประสงค์จะประกอบกิจการเป็นวิสาหกิจเพื่อสังคมประเภทที่ไม่ประสงค์จะแบ่งปันกำไรอันจะพึงได้ แต่กิจการที่ทำให้สามารถดำเนินการจัดตั้งบริษัทจำกัดตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ได้ กำหนดห้ามมิให้ผู้ไม่ได้รับจดทะเบียนหรือไม่ได้รับอนุญาตใช้คำว่า “วิสาหกิจเพื่อสังคม” ประกอบเป็นชื่อในการดำเนินกิจการเพื่อป้องกันการสับสนในทางปฏิบัติ และกำหนดหน้าที่ให้แก่วิสาหกิจเพื่อสังคม ในการแจ้งความประสงค์ที่จะดำเนินกิจการต่อไป รายงานผลประกอบกิจการตลอดจนรายงานการรับและจ่ายเงินประจำปีต่อสำนักงานเพื่อการตรวจสอบ และนำส่งกำไรเป็นเงินสมทบให้แก่กองทุนเป็นรายปีเพื่อให้กองทุนสามารถดำรงอยู่ได้โดยไม่เป็นภาระทางงบประมาณภาครัฐ

(๓) กำหนดให้มีคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคมแห่งชาติ (ควส.) กำหนดองค์ประกอบ อำนาจหน้าที่ คุณสมบัติ วาระการดำรงตำแหน่ง และการพ้นจากตำแหน่งของกรรมการ ผู้ทรงคุณวุฒิ การประชุมของควส. อำนาจในการแต่งตั้งคณะอนุกรรมการ และสิทธิในการได้รับเบี้ยประชุมหรือประโยชน์ตอบแทนอื่น

(๔) กำหนดให้จัดตั้งสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคมแห่งชาติ (สวส.) เป็นหน่วยงานของรัฐที่ไม่เป็นส่วนราชการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน และไม่เป็นรัฐวิสาหกิจตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณหรือกฎหมายอื่น เป็นนิติบุคคลและอยู่ในกำกับของนายกรัฐมนตรี มีอำนาจหน้าที่ตามกรอบวัตถุประสงค์ที่สำคัญ อาทิ ดำเนินงานธุรการของ ควส. คณะกรรมการบริหาร และคณะอนุกรรมการซึ่ง ควส. หรือคณะกรรมการบริหารแต่งตั้ง พิจารณาแนวทางกำหนดประเภทวิสาหกิจเพื่อสังคม และวิสาหกิจเพื่อสังคมที่สมควรได้รับการส่งเสริม ต่อ ควส. พิจารณารับจดทะเบียนและออกไปสำคัญ แสดงการจดทะเบียนแก่วิสาหกิจเพื่อสังคม ประสานงานทั้งภาคราชการ ภาคเอกชน ในการสนับสนุนและประสานความร่วมมือกับธนาคารที่เป็นรัฐวิสาหกิจเพื่อให้บริการรับฝากเงิน ให้กู้ยืมค้ำประกันหรือให้บริการทางการเงินอื่นแก่วิสาหกิจเพื่อสังคมตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่ ควส. กำหนด

(๕) ให้จัดตั้งกองทุนส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคม หนึ่งใน สวส. โดยมีรายได้หลักมาจากเงินทุนประเดิมที่รัฐบาลจัดสรรให้ เงินอุดหนุนที่รัฐบาลจัดสรรให้จากงบประมาณรายจ่ายประจำปี ทรัพย์สินที่ไม่มีการประกาศสิทธิ และเงินสมทบรายปีจากกำไรของวิสาหกิจเพื่อสังคม โดยในส่วนของเงินทุนประเดิมและเงินอุดหนุน นั้น รัฐบาลพึงจัดสรรเพียงเวลาสามปี นับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับ เพื่อไม่ให้เป็นภาระทางงบประมาณในระยะยาว เป็นต้น

(๖) กำหนดมาตรการส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคมโดยให้สิทธิประโยชน์ต่าง ๆ อาทิ ให้ความช่วยเหลือด้านเงินทุนในการประกอบกิจการในระยะเริ่มแรก ทั้งนี้ ต้องมีกำหนดเวลาไม่เกินสองปี โดยสามารถขยายกำหนดระยะเวลาได้รวมแล้วไม่เกินสี่ปีนับแต่วันที่เริ่มมีรายได้จากการประกอบกิจการนั้น ให้สิทธิประโยชน์ทางภาษีเป็นพิเศษ ให้สิทธิในการกู้ยืมเงินจากธนาคารซึ่งเป็นรัฐวิสาหกิจเป็นพิเศษ

มาตรการส่งเสริมการลงทุนโดยให้สิทธิประโยชน์ทางภาษีแก่บุคคลหรือนิติบุคคลที่ลงทุนโดยตรงในหุ้นของวิสาหกิจเพื่อสังคม เป็นต้น

(๗) กำหนดบทกำหนดโทษในกรณีการใช้คำว่า “วิสาหกิจเพื่อสังคม” โดยไม่ถูกต้องตามพระราชบัญญัตินี้ และป้องกันมิให้ผู้มีหน้าที่เก็บหรือรักษาไว้ซึ่งข้อมูลของวิสาหกิจเพื่อสังคม เปิดเผยข้อเท็จจริงเกี่ยวกับประวัติของพนักงาน หรือลูกจ้างของวิสาหกิจเพื่อสังคมอันเป็นข้อเท็จจริงที่ตามปกติวิสัยจะพึงสงวนไว้ไม่เปิดเผย ซึ่งตนได้มาหรือล่วงรู้เนื่องจากการปฏิบัติหน้าที่ในวิสาหกิจเพื่อสังคม

(๘) กำหนดบทเฉพาะกาลเพื่อให้เกิดความต่อเนื่องระหว่างการค้าเนินการตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการสร้างเสริมกิจการเพื่อสังคมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๔ และระเบียบกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ ว่าด้วยการจัดตั้งสำนักงานสร้างเสริมกิจการเพื่อสังคมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๓ แก่องค์กรที่จะจัดตั้งขึ้นใหม่ตามพระราชบัญญัตินี้ และบทเฉพาะกาลเกี่ยวกับใช้คำว่า “วิสาหกิจเพื่อสังคม” ของบุคคลอื่นที่มีอยู่เดิมให้ต้องดำเนินการขออนุญาตตามพระราชบัญญัตินี้

คณะอนุกรรมการกิจการคนพิการ ได้พิจารณาเห็นว่า “วิสาหกิจเพื่อสังคม (Social Enterprise)” เป็นแนวคิดในการนำจุดแข็งของกลไกการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพและพึ่งตนเองของภาคธุรกิจมาดำเนินการภายใต้ต้องการทางสังคม โดยมีภาครัฐทำหน้าที่เชิงนโยบายเข้ามาสนับสนุน เพื่อใช้กลไกทางธุรกิจเข้ามาแก้ไขปัญหาทางสังคมได้อย่างมีประสิทธิภาพ อาทิ การจ้างงานคนพิการ เป็นต้น ซึ่งในปัจจุบันการค้าเนินการเพื่อสังคมดังกล่าวยังไม่ได้รับการส่งเสริมจากภาครัฐเพื่อให้สามารถแข่งขันในตลาดได้เท่าที่ควร

ดังนั้น ภาครัฐจึงควรส่งเสริม สนับสนุนเรื่องดังกล่าว และสร้างแรงจูงใจให้เกิดการประกอบกิจการเพื่อสังคมมากยิ่งขึ้นและเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืน ขจัดความเหลื่อมล้ำและสร้างความเป็นธรรมของคนในสังคม ดังนั้น ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคม พ.ศ. ซึ่งมีความสอดคล้องกับมาตรา ๓๕ ของพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐ และถือเป็นกฎหมายที่เอื้อประโยชน์ต่อการสร้างงานและรายได้ให้กับคนพิการ ซึ่งสถานประกอบการตามมาตรา ๓๕ จะได้รับประโยชน์จากร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคม พ.ศ. ดังกล่าวด้วยพอสมควร จึงเห็นควรติดตามความคืบหน้าการเสนอร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคม พ.ศ. เข้าสู่การพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติต่อไป

๑.๔ กลุ่มที่ ๔ พิจารณาติดตามการบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับคนพิการ โดยเฉพาะกลไกการบังคับใช้กฎหมายของภาครัฐ จำนวน ๓ ฉบับ

๑) พิจารณาศึกษาการแก้ไขกฎกระทรวงมหาดไทย เรื่อง กำหนดสิ่งอำนวยความสะดวกในอาคารสำหรับผู้พิการหรือทุพพลภาพ และคนชรา พ.ศ. ๒๕๔๘

คณะอนุกรรมการกิจการคนพิการได้เชิญผู้แทนจากกระทรวงมหาดไทยเข้าร่วมประชุม โดยชี้แจงว่า กรมโยธาธิการและผังเมือง กระทรวงมหาดไทย ได้ตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อทำหน้าที่ในการจัดทำร่างแก้ไขกฎกระทรวงดังกล่าว ซึ่งคณะอนุกรรมการกิจการคนพิการได้เสนอให้กรมโยธาธิการและผังเมืองได้ใช้แนวคิดของการออกแบบที่เป็นสากลและเป็นธรรม (Universal Design : UD) เพื่อให้ทุกคนสามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้ เพื่อเป็นหลักการพื้นฐานในการปรับปรุงกฎกระทรวง

ดังกล่าว และเสนอปรับชื่อกฎกระทรวงดังกล่าวเป็น “กฎกระทรวงว่าด้วยการจัดสภาพแวดล้อมของอาคารที่ทุกคนรวมถึงคนพิการและผู้สูงอายุสามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้”

ทั้งนี้ คณะอนุกรรมการกิจการคนพิการได้ให้ข้อเสนอแนะ ดังนี้

(๑) ควรแก้ไขชื่อ “ร่างกฎกระทรวงกำหนดสิ่งอำนวยความสะดวกของอาคารเพื่อคนพิการ ผู้สูงอายุ และทุกคนสามารถเข้าถึงได้ พ.ศ.” เป็น “ร่างกฎกระทรวงกำหนดสิ่งอำนวยความสะดวกของอาคารเพื่อทุกคนรวมถึงคนพิการและผู้สูงอายุสามารถเข้าถึงได้ พ.ศ.” เนื่องจากควรพิจารณา กำหนดให้ความคุ้มครองสำหรับทุกคนอันเป็นหลักการทั่วไปเสียก่อน แล้วจึงกำหนดให้ความคุ้มครองสำหรับคนพิการและผู้สูงอายุอันเป็นหลักการเฉพาะไว้ท้ายของชื่อร่างกฎกระทรวงดังกล่าว

(๒) กรณีกำหนดให้มีผู้แทนคนพิการและผู้สูงอายุได้เข้าไปมีส่วนร่วม คณะอนุกรรมการกิจการคนพิการ หมายถึง การกำหนดให้บุคคลดังกล่าวได้เข้าไปมีส่วนร่วมในการกำหนดมาตรฐานสิ่งอำนวยความสะดวกอย่างกว้างขวาง ภายหลังจากที่กฎกระทรวงมีผลบังคับใช้แล้ว ซึ่งเป็นคนละกรณีกับการกำหนดให้มีผู้แทนคนพิการและผู้สูงอายุได้เข้าไปมีส่วนร่วมกับคณะกรรมการแก้ไขและปรับปรุงกฎกระทรวงฯ

กระทรวงมหาดไทยโดยกรมโยธาธิการและผังเมืองได้พิจารณาแล้วมีความเห็น ดังนี้

(๑) ประเด็น - ควรปรับปรุงชื่อร่างกฎกระทรวงเป็น “กฎกระทรวงว่าด้วยการจัดสภาพแวดล้อมของอาคารที่ทุกคนรวมถึงคนพิการและผู้สูงอายุสามารถเข้าถึงได้และใช้ประโยชน์ได้ พ.ศ.”

กรมโยธาธิการและผังเมืองได้พิจารณาแล้ว เห็นควรให้คงชื่อ “ร่างกฎกระทรวงกำหนดสิ่งอำนวยความสะดวกของอาคารเพื่อคนพิการ ผู้สูงอายุ และทุกคนสามารถเข้าถึงได้ พ.ศ.” เนื่องจากการเปลี่ยนชื่อร่างกฎกระทรวงฯ ตามความเห็นของคณะอนุกรรมการกิจการคนพิการอาจเกินกว่า บทบัญญัติในพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ แต่อย่างไรก็ตาม จะได้เสนอข้อเสนอแนะดังกล่าว ให้คณะกรรมการควบคุมอาคารพิจารณาต่อไป

(๒) ประเด็น - ควรกำหนดให้ผู้แทนคนพิการและผู้สูงอายุมีส่วนร่วมในการกำหนดมาตรฐานสิ่งอำนวยความสะดวกที่สอดคล้องกับความต้องการของคนพิการและผู้สูงอายุ

กรมโยธาธิการและผังเมืองได้พิจารณาแล้วเห็นว่า ในคณะกรรมการแก้ไขและปรับปรุงกฎกระทรวงฯ มีผู้แทนคนพิการคือ นายชัยพร ภูผารัตน์ จากสมาคมสภาคนพิการทุกประเภทแห่งประเทศไทย ร่วมเป็นอนุกรรมการ และคณะกรรมการควบคุมอาคารได้มีคำสั่งที่ ๓/๒๕๕๘ ลงวันที่ ๙ เมษายน ๒๕๕๘ แต่งตั้งผู้แทนของสภาผู้สูงอายุแห่งประเทศไทย เป็นอนุกรรมการเพิ่มเติมแล้ว

(๓) ประเด็น - ควรเพิ่มข้อความ (๔) ในข้อ ๓ ในร่างกฎกระทรวงฯ ดังนี้ “(๔) อาคารอื่นที่ไม่ได้กำหนดไว้ในกฎกระทรวงให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการควบคุมอาคารหรือคณะกรรมการอื่นใดที่รับผิดชอบประกาศกำหนด”

กรมโยธาธิการและผังเมืองได้พิจารณาแล้วเห็นว่า บทบัญญัติในพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ มิได้ให้อำนาจคณะกรรมการควบคุมอาคารหรือคณะกรรมการอื่นใดในการประกาศกำหนดเพิ่มเติมอาคารประเภทอื่นที่ไม่ได้กำหนดไว้ในกฎกระทรวงได้ ซึ่งการเพิ่มเติมประเภทอาคารสามารถกระทำได้โดยการแก้ไขกฎกระทรวงเท่านั้น

(๔) ประเด็น - ควรยกเลิกการกำหนดสิ่งอำนวยความสะดวก ๙ ประเภท ในข้อ ๔ ของร่างกฎกระทรวงฯ แล้วกำหนดให้เป็นอำนาจของคณะกรรมการในการออกประกาศกำหนดประเภทของสิ่งอำนวยความสะดวก

กรมโยธาธิการและผังเมืองได้พิจารณาแล้วเห็นว่า บทบัญญัติในพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ มิได้ให้อำนาจคณะกรรมการควบคุมอาคารหรือคณะกรรมการอื่นใดในการประกาศกำหนดเรื่องดังกล่าว แต่อย่างไรก็ตาม กรมโยธาธิการและผังเมืองได้ปรับปรุงแก้ไขพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ คือ พระราชบัญญัติควบคุมอาคาร (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๘ บัญญัติให้กฎกระทรวงที่เป็นรายละเอียดทางด้านเทคนิคเกี่ยวกับการก่อสร้าง ดัดแปลง รื้อถอน หรือเคลื่อนย้ายอาคารที่มีการเปลี่ยนแปลงเร็ว รัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการควบคุมอาคารสามารถประกาศกำหนดในราชกิจจานุเบกษาได้

(๕) ประเด็น - ควรนำร่างกฎกระทรวงฯ ทำประชาพิจารณ์เพื่อเปิดรับฟังความคิดเห็นจากประชาชนก่อนนำส่งคณะกรรมการกฤษฎีกา

กรมโยธาธิการและผังเมืองได้พิจารณาแล้วเห็นว่า เมื่อร่างกฎกระทรวงฯ ผ่านความเห็นชอบจากคณะกรรมการควบคุมอาคารแล้ว ก่อนเสนอให้กระทรวงมหาดไทยพิจารณา กรมโยธาธิการและผังเมืองสามารถจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นต่อร่างกฎกระทรวงฯ จากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องตามข้อเสนอแนะของคณะอนุกรรมการกิจการคนพิการได้

อย่างไรก็ตาม คณะอนุกรรมการจะได้ติดตามความคืบหน้าการแก้ไขปรับปรุงกฎกระทรวงมหาดไทย เรื่อง กำหนดสิ่งอำนวยความสะดวกในอาคารสำหรับผู้พิการหรือทุพพลภาพ และคนชรา พ.ศ. ๒๕๔๘ ต่อไป

๒) พิจารณาศึกษาติดตามการดำเนินงานตามพระราชบัญญัติการคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง พ.ศ. ๒๕๕๗ และการดูแลคนด้อยโอกาส

จากการประชุมคณะกรรมการสังคมฯ เพื่อพิจารณาศึกษาและติดตามการดำเนินงานตามพระราชบัญญัติการคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง พ.ศ. ๒๕๕๗ และการดูแลคนด้อยโอกาส โดยกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ ได้ชี้แจงผลการติดตามการดำเนินงาน ดังนี้ ๑) จัดประชุมคณะกรรมการคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง ซึ่งมีมติแต่งตั้งคณะอนุกรรมการพัฒนามาตรการกลไกเพื่อการคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งให้พิจารณาร่างอนุบัญญัติที่เกี่ยวข้อง และแต่งตั้งคณะอนุกรรมการประเมินและติดตามผลการคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง พร้อมทั้ง ประกาศจัดตั้งสถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งตามประกาศกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการที่ ๐๓/๒๕๕๘ ลงวันที่ ๖ มีนาคม ๒๕๕๘ เรื่องจัดตั้งสถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง โดยกำหนดให้สถานสงเคราะห์คนไร้ที่พึ่งเดิมของกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ จำนวน ๑๑ แห่ง เป็นสถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งและกำหนดเขตพื้นที่ให้การคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง ๒) จัดตั้งศูนย์ปฏิบัติการป้องกันแก้ไขปัญหาการขอทานและคนไร้ที่พึ่ง โดยแบ่งเขตการดำเนินงานเป็น ๖ พื้นที่ ครอบคลุมทุกพื้นที่ในกรุงเทพมหานคร ๓) จัดทำแผนปฏิบัติการขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาคคนไร้ที่พึ่งและคนขอทาน ๔) บูรณาการการจัดระเบียบคนขอทานและคนไร้ที่พึ่งบริเวณสถานีรถไฟหัวลำโพง ๕) จัดกิจกรรมรณรงค์เพื่อสร้างกระแสสังคม “ให้ทานถูกวิธี ลดวิถีขอทาน” ๖) ดำเนินงานโครงการสื่อสารสร้างสรรค์เพื่อการพัฒนาสังคมและสวัสดิการคนพันธุ์แฮร์ : อาสาสมัครม้านายก มุ่งเป้าให้ม้านายกมีส่วนช่วยประชาสัมพันธ์และสร้างความรู้ความเข้าใจให้กับคนที่มาทำบุญ ให้ทำทานอย่างถูกวิธี และ ๗) จัดระเบียบคนขอทานครั้งที่ ๔ ครอบคลุมทุกพื้นที่ในกรุงเทพฯ โดยประสานงานร่วมกับหน่วยงานภาครัฐ และภาคเอกชน

กรณีการขอทานที่เข้าข่ายการค้ามนุษย์ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จะส่งเรื่องให้กับกองบังคับการปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับการค้ามนุษย์ (บก.ปคม.) ดำเนินการ ส่วนกรณีคนขอทานที่มีอาชีพประจำอยู่แล้วแต่มาขอทานเป็นอาชีพเสริมนั้น กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จะไปเยี่ยมที่บ้านและสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับสภาพปัญหาความยากลำบากต่าง ๆ เพื่อที่จะให้การช่วยเหลือต่อไป สำหรับ “ธัญบุรีโมเดล” มีระยะเวลาดำเนินการโครงการประมาณ ๖ - ๘ เดือน โดยผู้ร่วมเข้าโครงการจะได้รับการคัดกรองด้านสุขภาพจิตเสียก่อน จากนั้น จึงแบ่งออกเป็น เกรด A เกรด B และเกรด C รวมถึงจัดทำแผนการพัฒนา พื้นฟู และสนับสนุนด้านการประกอบอาชีพเกษตรกรรมและหัตถกรรมต่างๆ โดยร่วมมือกับนิคมสร้างตนเองจำนวน ๕ แห่ง

คณะอนุกรรมการกิจการคนพิการให้ข้อเสนอแนะต่อกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการว่า โดยที่การขอทานมีที่มาจากหลายสาเหตุ อาทิ ปัญหาความยากจนซึ่งคิดเป็นสัดส่วนประมาณร้อยละสามสิบ และเป็นอาชีพที่หารายได้โดยง่ายคิดเป็นสัดส่วนประมาณร้อยละเจ็ดสิบ ดังนั้น สิ่งสำคัญที่ประเทศไทยพึงจะต้องปฏิบัติต่อการขอทาน ได้แก่ ๑) สร้างค่านิยมให้กับสังคมไทยสำหรับการให้ทานในทางที่ผิดและนำมาวิเคราะห์ในเชิงวัฒนธรรมเพื่อที่จะให้ข้อมูลที่ถูกต้องกับประชาชนได้ ๒) เมื่อประเทศไทยเข้าสู่ประชาคมอาเซียนแล้ว การเข้าเมืองโดยผิดกฎหมายอาจจะกระทำได้ง่ายขึ้นกว่าเดิม ดังนั้น จำเป็นต้องเสนอเป็นประเด็นหรือร่วมกันระหว่างสมาชิกอาเซียนเพื่อหาแนวทางการแก้ไขปัญหาดังกล่าว และ ๓) แก้ไขกฎหมายแรงงานในส่วนที่เกี่ยวข้องกับแรงงานนอกระบบและการจ้างเหมาแรงงาน อนึ่ง สำนักงานตำรวจแห่งชาติเป็นหน่วยงานที่ให้การสนับสนุนหลักเกี่ยวกับเรื่องการจัดระเบียบคนขอทาน ซึ่งขณะนี้ได้มุ่งเน้นการปราบปรามการค้ามนุษย์ในกลุ่มคนขอทานโดยได้มอบหมายให้กองกำกับการสวัสดิภาพเด็กและสตรี (กก.ดส.) กับกองบังคับการปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับการค้ามนุษย์ (บก.ปคม.) ดูแลรับผิดชอบ

คณะกรรมการสังคมฯ ได้ให้ข้อเสนอแนะต่อกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ ดังนี้ ๑) ควรพิจารณาและแก้ไขปัญหาการขอทานที่ต้นทาง ๒) ควรจัดระเบียบคนขอทานโดยการแบ่งแยกคนไทยกับคนต่างด้าวให้ชัดเจน ๓) ควรตั้งชื่อสถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งในเชิงบวกเพื่อสร้างความสนใจต่อผู้ขอเข้ารับบริการ และ ๔) ควรรณรงค์เพื่อสร้างความเข้าใจถึงข้อดีและข้อเสียสำหรับการให้ทานแก่คนขอทาน

๓) พิจารณาศึกษาร่างประกาศคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่สำหรับกิจการโทรคมนาคม ย่านความถี่ ๘๙๕ - ๙๑๕ MHz/๙๔๐ - ๙๖๐ MHz

คณะอนุกรรมการกิจการคนพิการได้เชิญผู้แทนจากสำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.) เข้าร่วมประชุม โดยมีประเด็น ดังนี้ (๑) การติดต่อสื่อสารผ่านระบบวีดีโอโฟนของคนพิการหูหนวกต้องใช้บริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง (๒) ปัจจุบันเป็นการประมูลคลื่นความถี่ ๔G หรือการสนับสนุนให้ใช้ระบบ ๔G และ (๓) ประเด็นคนพิการถือเป็นดัชนีชี้วัดความสำเร็จในการกำกับดูแลและการให้บริการกิจการโทรคมนาคม ซึ่งหากสามารถตอบโจทย์การให้บริการของคนพิการได้ก็ย่อมส่งผลดีต่อประชาชนทั่วไป บนพื้นฐานของการให้ประชาชนได้รับประโยชน์เท่าเทียมกันทุกคน ดังนั้น เพื่อให้เกิดความชัดเจนและคำนึงถึงสิทธิประโยชน์ของคนพิการในประเด็นดังกล่าว จะได้นำเสนอประเด็นปัญหาดังกล่าวเข้าสู่การพิจารณาของคณะกรรมการสื่อสารมวลชน การวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และสารสนเทศ สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ต่อไป

คณะกรรมการกิจการกิจการคนพิการได้พิจารณาศึกษาร่างประกาศคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่สำหรับกิจการโทรคมนาคม ย่านความถี่ ๘๙๕ - ๙๑๕ MHz/๙๕๐ - ๙๖๐ MHz (หลักเกณฑ์เงื่อนไขต่าง ๆ ในการประมูลคลื่นความถี่เพื่อประกอบกิจการโทรคมนาคมเครือข่ายระบบ 4G) และเห็นว่าการใช้บริการระบบสื่อสารโทรคมนาคมของคนพิการ โดยเฉพาะกลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือกลุ่มคนหูหนวก สิ่งที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง คือ การสื่อสารระหว่างกันในระบบ Video Call และตัวแปรที่สำคัญต่อคุณภาพของบริการ คือ ความเร็วในการรับข้อมูล (download) และการส่งข้อมูล (upload) ซึ่งปัญหาใหญ่ที่คนหูหนวกได้ประสบอยู่ คือ ปัญหาด้านคุณภาพในการให้บริการของในแต่ละพื้นที่ที่ยังไม่มีคุณภาพเพียงพอกับการใช้บริการสื่อสารทาง Video Call ได้อย่างมีประสิทธิภาพทำให้คนหูหนวกจำนวนมากไม่สามารถใช้ประโยชน์จากทรัพยากรสื่อสารของชาติได้อย่างเต็มที่เช่นเดียวกับคนทั่วไป ดังนั้น จึงควรกำหนดเงื่อนไขของใบอนุญาตให้มีหลักประกันการบริการที่มีคุณภาพเพียงพอกับการใช้บริการของประชาชนทุกคนทุกกลุ่มในทุกพื้นที่อย่างเป็นรูปธรรม อาทิ กำหนดให้ผู้ประกอบการจะต้องให้บริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงทั้งในการรับข้อมูล (download) และการส่งข้อมูล (upload) ไม่น้อยกว่า ๒ Mbps และต้องครอบคลุมทุกพื้นที่

๒. ด้านการปฏิบัติตามอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิคนพิการ

ในปี ๒๕๕๘ คณะอนุกรรมการกิจการคนพิการ ได้ดำเนินการพิจารณาศึกษาการปฏิบัติตามอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิคนพิการ จำนวน ๒ เรื่อง ดังนี้

๒.๑ พิจารณาศึกษาประเด็นการปฏิบัติตามอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิคนพิการ

คณะอนุกรรมการกิจการคนพิการได้พิจารณาศึกษาประเด็นการปฏิบัติตามอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิคนพิการ(Convention on the Rights of Persons with Disabilities: CRPD) และได้กำหนดกรอบการดำเนินงาน ดังนี้ ๑) เข้าร่วมในการประชุมเชิงปฏิบัติการหรือการจัดเวที ๔ ภาค ๒) รวบรวมข้อมูลจากคณะทำงานในการศึกษาและสังเคราะห์รูปแบบการจัดทำรายงานการปฏิบัติตามอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิคนพิการ กรณีตัวอย่าง ๔ ประเทศ เพื่อนำมาใช้ประกอบการพิจารณากำหนดประเด็นคำถามและหน่วยงานที่จะเชิญเข้าร่วมประชุมกับคณะอนุกรรมการกิจการคนพิการ รวมถึงรับทราบข้อมูล ข้อเท็จจริง ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติตาม CRPD และกฎหมายที่อนุวัติการตาม CRPD และ ๓) ติดตามการดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติเพื่อเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาศึกษาของคณะอนุกรรมการ

สำหรับ กิจกรรมลงพื้นที่เพื่อประชุมเชิงปฏิบัติการ ๔ ภาค มีประเด็น ดังนี้

๑) นำเสนอประเด็นการติดตามที่สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการได้กำหนด

๒) พิจารณาจากข้อบ่งชี้ประเด็นตามข้อบ่งชี้ที่กำหนดในอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิคนพิการที่สำคัญซึ่งประกอบด้วย ๑๗ ข้อบ่งชี้ อาทิ ข้อบ่งชี้ที่ ๕ ความเท่าเทียมกันและไม่เลือกปฏิบัติ ข้อบ่งชี้ที่ ๖ สตรีพิการ ข้อบ่งชี้ที่ ๗ เด็กพิการ ข้อบ่งชี้ที่ ๙ เด็กพิการ ข้อบ่งชี้ที่ ๙ ความสามารถในการเข้าถึง ข้อบ่งชี้ที่ ๑๑ สถานการณ์ที่มีความเสี่ยงและสถานการณ์ฉุกเฉินทางมนุษยธรรม ข้อบ่งชี้ที่ ๑๓ การเข้าถึงกระบวนการยุติธรรม ข้อบ่งชี้ที่ ๑๖ เสรีภาพจากการถูกแสวงประโยชน์ การใช้ความรุนแรงและการล่วงละเมิด ข้อบ่งชี้ที่ ๒๑ เสรีภาพในการแสดงออกและแสดงความคิดเห็น และการเข้าถึงสารสนเทศ ข้อบ่งชี้ที่ ๒๓ การเคารพในการสร้างครอบครัวและสถาบันครอบครัว ข้อบ่งชี้ที่ ๒๔ การศึกษา ข้อบ่งชี้ที่ ๒๕ สุขภาพ ข้อบ่งชี้ที่ ๒๖ การส่งเสริมสมรรถภาพและฟื้นฟูสมรรถภาพ ข้อบ่งชี้ที่ ๒๗ งานและการจ้างงาน ข้อบ่งชี้ที่ ๒๘ มาตรฐานความเป็นอยู่และความคุ้มครองทางสังคมอย่างเพียงพอ ข้อบ่งชี้ที่ ๒๙ การมีส่วนร่วมทางการเมืองและเรื่องสาธารณะ ข้อบ่งชี้ที่ ๓๐ การมีส่วนร่วมทางวัฒนธรรม นันทนาการ การผ่อนคลายยามว่างและกีฬา และข้อบ่งชี้ที่ ๓๑ สถิติและการเก็บรวบรวมข้อมูล รวมทั้งเพิ่มเติมข้อบ่งชี้ที่ ๑๙ เรื่องการดำรงชีวิตอิสระ (Independent Living) ไว้ในประเด็นที่ ๒ เรื่องการพิจารณาจากข้อบ่งชี้ประเด็นตามข้อบ่งชี้ที่กำหนดในอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิคนพิการที่สำคัญด้วย

รัฐบาลไทยอยู่ระหว่างการตอบประเด็นซักถามของคณะกรรมการ CRPD โดยกรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ร่วมกับกระทรวงการต่างประเทศจัดทำคำตอบต่อประเด็นข้อซักถามดังกล่าว ในส่วนของภาคประชาสังคมที่ต้องจัดทำรายงานคู่ขนานฉบับสมบูรณ์เพื่อเสนอต่อคณะกรรมการว่าด้วยสิทธิคนพิการแห่งสหประชาชาติ (CPRD) ภายในเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ นั้น ขณะนี้อยู่ระหว่างการเตรียมสังเคราะห์ข้อมูล ด้านกฎหมายและข้อมูลอื่น ๆ

ที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการจัดทำรายงาน นอกจากนี้ ยังต้องรอประเด็นคำตอบจากรัฐบาลเพื่อนำมาสังเคราะห์และจัดทำคำอธิบายเพิ่มเติมจากคำตอบของรัฐบาล เพื่อรวบรวมและจัดทำเป็นรายงานคู่ขนานของภาคประชาสังคมฉบับสมบูรณ์ต่อไป

๒.๒ พิจารณาการจัดทำรายงานคู่ขนานเพื่อรายงานความก้าวหน้าเกี่ยวกับการติดตามกฎหมายและนโยบายที่ปฏิบัติตามอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิคนพิการ

คณะอนุกรรมการกิจการคนพิการได้พิจารณาศึกษาและติดตามการจัดทำรายงานคู่ขนานของภาคประชาสังคม ในการรายงานความก้าวหน้าเกี่ยวกับการติดตามกฎหมายและนโยบายที่ปฏิบัติตามอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิคนพิการที่ประเทศไทยต้องรายงานด้วยวาจาในปี พ.ศ. ๒๕๕๙ ซึ่งได้ดำเนินการ ดังนี้ (๑) สังเคราะห์กฎหมายและนโยบายทั้งหมดที่สอดคล้องตามอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิคนพิการ (๒) พิจารณาศึกษากรณีศึกษาและกฎหมายของต่างประเทศ ได้แก่ สาธารณรัฐเกาหลี เครือรัฐออสเตรเลีย ราชอาณาจักรเดนมาร์กและนิวซีแลนด์ และ (๓) ลงพื้นที่จัดการประชุมเชิงปฏิบัติการ ๔ ภาคเพื่อรับฟังความคิดเห็นในการเข้าถึงและได้รับประโยชน์จากกฎหมาย นโยบายด้านคนพิการ และนำข้อมูลที่ได้มาจัดทำร่างรายงานสถานการณ์เพื่อสะท้อนการเข้าถึงและได้รับประโยชน์จากกฎหมาย รวมถึงนโยบายด้านคนพิการของภาคประชาชน พร้อมทั้งจัดส่งไปยังนครเจนีวา สมาพันธรัฐสวิส และเตรียมจัดทำรายงานฉบับจริงต่อไป โดยอนุกรรมการกิจการคนพิการได้เข้าร่วมเดินทางศึกษาดูงานการมีส่วนร่วมของคนพิการในการติดตามการปฏิบัติตามอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิคนพิการ (CRPD) ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อติดตามการเข้าถึงสิทธิคนพิการตามที่ระบุในกฎหมาย เพื่อติดตามการบังคับใช้กฎหมายนโยบาย แผนการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการระดับชาติ และเพื่อพัฒนาความเข้มแข็งกลไกภาคประชาสังคมในการติดตามนโยบาย โดยการลงพื้นที่ ๔ ภาค ได้แก่ (๑) ภาคเหนือ ระหว่างวันที่ ๙ - ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๕๘ ณ จังหวัดเชียงใหม่ (๒) ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ระหว่างวันที่ ๑๖ - ๑๗ พฤษภาคม ๒๕๕๘ ณ จังหวัดขอนแก่น (๓) ภาคใต้ ระหว่างวันที่ ๒๓ - ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๕๘ ณ จังหวัดสงขลา (๔) ภาคกลาง ระหว่างวันที่ ๓๐ - ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๕๘ ณ จังหวัดนนทบุรี

การติดตามข้อบทตามอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิคนพิการ จะศึกษารายละเอียดแต่ละข้อบท เริ่มตั้งแต่ข้อบทที่ ๕ ถึงข้อบทที่ ๓๓ สารระสำคัญจากการเข้าไม่ถึงกฎหมายหรือการเข้าไม่ถึงสิทธิตามที่ ได้รับไว้ ในข้อบทที่ ๕ ว่าด้วยเรื่องความเท่าเทียมและการเลือกปฏิบัติ สรุปได้ ดังนี้

๑. คนพิการยังถูกเลือกปฏิบัติในทุกกรณี อันเกิดมาจากการมีภาวะเป็ยบ ที่เข้มงวด แนวทางปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ที่มีความรู้ความเข้าใจต่อทิศทางการปฏิบัติที่แตกต่างกัน ทศนะ ของเจ้าหน้าที่ที่ยังเป็นมุมมอง อยู่ในมิติที่มองไม่เห็นความสามารถ ในประเด็นของคนพิการการเลือกปฏิบัติ อันเกิดจากระเบียบ เนื่องด้วยการที่คนพิการจะเข้าสู่ระบบทะเบียนเพื่อเข้าถึงสิทธิได้จะต้องผ่านการออก ใบรับรองจากแพทย์ ถ้าในกรณีความพิการที่เห็นประจักษ์ว่าตาบอด ขาขาด จะไม่ค่อยเป็นปัญหา แต่ถ้าในกรณี ความพิการที่จะต้องใช้แพทย์ตรวจ เช่น กลุ่มเด็กออทิสติก กลุ่มคนพิการทางจิต ด้วยความขาดแคลนแพทย์ เฉพาะทางกับความยากจนของครอบครัวที่มีต้นทุนในการพาลูกเข้าสู่ระบบบริการเพื่อรับการตรวจ เป็นปัญหามากทำให้เด็กกลุ่มนี้เข้าไม่ถึงสิทธิ

๒. ความไม่รู้ขั้นตอนในแนวทางปฏิบัติของตัวคนพิการ เป็นข้อจำกัดที่ทำให้คนพิการเข้าไม่ถึง สิทธิต่าง ๆ นอกจากนั้น แม้ว่าจะระดับชาติจะออกแบบกลไกเพื่อคุ้มครองเบื้องต้น โดยมีกลไกการขจัด การเลือกปฏิบัติซึ่งเป็นช่องทางร้องเรียน ปรากฏว่า คนพิการส่วนใหญ่ไม่ทราบว่าต้องไปร้องเรียนที่ใด ถ้าเข้าถึงและร้องเรียนได้กลไกนี้ก็เป็นช่องทางในการดำเนินงานได้

๓. ทศนคติของผู้คนในสังคมที่มีต่อความพิการยังมองเป็นมิติลบมองไม่เห็นความสามารถ คุณค่า จึงเป็นต้นเหตุของการคิดแทน ครอบงำ ทำให้ แม้นแต่ในกลุ่มพ่อแม่ก็ไม่ได้คิดว่าต้องเป็นคนที่จะต้อง เติบโต ด้วยความหวังใยที่รักมากก็จะไม่ยอมให้ลูกได้มีโอกาสได้เรียนรู้ จุดอ่อนที่สำคัญ คือ เด็กกลุ่มนี้ จะไม่สามารถเข้าสู่หลักสูตรในการเรียนรู้และเพื่อจัดการทักษะชีวิตพื้นฐานในการจัดการตนเองได้ในอนาคต

๔. ความสามารถในการเข้าถึง พบว่า ยังเป็นปัญหาทุกกลุ่มแต่เป็นปัญหาที่ค่อนข้างเด่นมาก คือ กลุ่มผู้ป่วยจิตเวช คำว่า “ผู้ป่วยจิตเวช” ในสังคมไทยเป็นด้านลบ เช่น ผู้ป่วยก็ต้องรักษาแม้ว่าจะดีขึ้น แต่ก็ต้องทำการรักษา และถ้อยคำสำคัญที่ทำให้การละเมิดกัน เรียกว่า “คนบ้า” ซึ่งเป็นการตีตรา เพราะฉะนั้นการเข้าถึงยาที่จำเป็นยากมากด้วยมูลเหตุของยาเป็นยาที่มีราคาแพง ยาราคาถูกที่ใช้ในระบบ หลักประกันจะมีผลข้างเคียงค่อนข้างสูง เช่น เดินตัวแข็ง พูดลิ้นแข็ง ด้วยผลข้างเคียงของยาทำให้อาการ เรื้อรังไม่สามารถดูแลตัวเองได้ และไม่สามารถเข้าสู่กระบวนการพัฒนาคุณภาพชีวิตของตนเองได้

๕. การถูกละเมิดสิทธิและถูกรุ้รแรง เป็นเรื่องของการยำยศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ กลุ่มที่โดนกระทำที่สุด คือ กลุ่มผู้ป่วยจิตเวช การถูกบังคับรักษา การกักขัง ล่ามโซ่คนไข้ ปัจจุบันก็ยังมีการ กระทำในลักษณะเช่นนี้อยู่ ในขณะที่ผู้ป่วยถูกรุ้รด้วยความรุนแรงตัวเขาเองจะรู้ตัวตลอดเวลาที่ไม่ สามารถที่จะปกป้องตัวเองได้

นอกจากนั้นก็จะมีข้อบทอื่นที่สำคัญ เช่น ข้อบทของสิทธิพลเมือง พบว่า กลุ่มผู้ป่วยจิตเวช ในบางครอบครัวหากทราบว่าเป็นผู้ป่วยจิตเวชก็จะไปแจ้งเป็นบุคคลศูนย์หาย ทำให้ไม่มีสิทธิในฐานะของ คนไทยเพราะเมื่อแจ้งศูนย์หายจะเกี่ยวเนื่องกับทรัพย์สิน หรือมรดก ทางคณะอนุกรรมการกิจการคนพิการ เห็นว่าเป็นเรื่องที่จะต้องทำการศึกษาลงรายละเอียดค่อนข้างลึกพอสมควร

สรุปสาระสำคัญของการจัดเวทีสัมมนา พบปัญหา ๔ ประเด็น คือ

๑. กฎหมายมี สิทธิมี แต่คนพิการยังไม่รู้ ซึ่งส่งผลให้คนพิการเข้าไม่ถึงสิทธิที่จำเป็น
 ๒. มีกฎหมาย แต่การบังคับกฎหมายไม่ได้เป็นไปตามเจตนารมณ์ที่ได้รับเอาไว้
 ๓. มีกฎหมาย แต่มีปัญหา จึงต้องจำเป็นต้องแก้ปัญหาและปรับปรุงกฎหมาย
 ๔. ยังไม่มีกฎหมายเพื่อใช้ในการแก้ไขปัญหา กลุ่มนี้จำเป็นต้องหาช่องทางในการตรากฎหมายใหม่
- ทั้งนี้ ข้อมูลที่ได้จากการลงพื้นที่จะนำมาจัดทำรายงานสถานการณ์เพื่อสะท้อนการเข้าถึง และได้รับประโยชน์จากกฎหมาย นโยบายด้าน คนพิการของภาคประชาชน จัดส่งไปยังนครเจนีวา สมาพันธรัฐสวิส และเตรียมจัดทำรายงานฉบับจริงต่อไป

คณะอนุกรรมการกิจการคนพิการได้พิจารณาเห็นว่ากระบวนการติดตามการอนุวัติตามอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิคนพิการถือเป็นกลไกสำคัญในการสร้างความเข้มแข็งให้แก่คนพิการ จึงมีมติเห็นควรพิจารณาและติดตามความคืบหน้าการจัดทำรายงานคู่ขนานการปฏิบัติตามอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิคนพิการดังกล่าวข้างต้นต่อไป เพื่อจัดทำรายงานผลการศึกษารณการปฏิบัติตามอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิคนพิการเสนอต่อคณะกรรมการสังคมฯ และเสนอต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติต่อไป

ส่วนที่ ๒

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

๑. บทสรุป

การดำเนินงานของคณะอนุกรรมการกิจการคนพิการ ในปี ๒๕๕๘ ที่ผ่านมา คณะอนุกรรมการ ได้พิจารณาศึกษางานด้านการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ โดยมุ่งเน้น ๓ ประเด็นหลัก ดังนี้

๑) พิจารณาศึกษาการบูรณาการงานด้านการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการเข้ากับการพัฒนากระแสหลัก โดยคำนึงถึงสภาพปัญหาต่าง ๆ ที่คนพิการยังต้องประสบอยู่ อาทิ ปัญหาความเหลื่อมล้ำ ถูกเลือกปฏิบัติ ไม่สามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้จากทรัพยากร จากการพัฒนาจากสภาพแวดล้อมและบริการสาธารณะต่าง ๆ รวมถึงปัญหาความไม่เชื่อมโยงและยังไม่มีบูรณาการงานระหว่างหน่วยงานที่ให้บริการซึ่งส่วนใหญ่เป็นหน่วยงานภาครัฐ

๒) พิจารณาบทบาทภาคประชาสังคมกับการดำเนินงานด้านการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิต โดยเฉพาะอย่างยิ่งองค์กรด้านคนพิการ ซึ่งมีส่วนสำคัญในการขับเคลื่อนงานด้านการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ ในรอบ ๒๐ ปี ที่ผ่านมา ช่วยให้คนพิการไทยมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น ถือเป็นพลังหนุนเสริมสำคัญ และในหลายโอกาสช่วยแบ่งเบาภาระของภาครัฐได้ แต่อย่างไรก็ตาม องค์กรด้านคนพิการเหล่านี้ส่วนใหญ่ยังขาดการสนับสนุนและยังไม่มีความเข้มแข็งเท่าที่ควร

๓) พิจารณาศึกษางานด้านการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการโดยเชื่อมโยงกับพันธกรณีระหว่างประเทศ ได้แก่ อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิคนพิการ (Convention on the Rights of Persons with Disabilities : CRPD) รวมถึงข้อตกลงและความร่วมมือระหว่างประเทศอื่น เช่น กรอบการดำเนินงานลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติเซนได (The Sendai Framework for Disaster Risk Reduction ๒๐๑๕ – ๒๐๓๐) เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนขององค์การสหประชาชาติ (Sustainable Development Goals : SDGs) และยุทธศาสตร์อินซอนทำสิทธิให้เป็นจริง : สู่มجتمعบูรณาการปราศจากอุปสรรค (Incheon Strategy to Make the Right Real for Persons with Disabilities : Toward Inclusive Society) เป็นต้น

โดยผลการพิจารณาศึกษาดังกล่าวจึงนำมาสู่ข้อเสนอแนะเพื่อเป็นกลไกที่จะนำไปสู่การทำให้สิทธิด้านการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการเป็นจริงต่อไป

๒. ข้อเสนอแนะ

คณะอนุกรรมการกิจการคนพิการได้พิจารณาเห็นควรนำเสนอกลไกสำคัญที่จะทำให้สิทธิด้านการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการเป็นจริง (Make the Rights Real) ซึ่งเป็นหลักการสำคัญใน “ยุทธศาสตร์อินซอน” ทั้งนี้ เพื่อให้คนพิการซึ่งเป็นความหลากหลายของประชาชน มีสิทธิ เสรีภาพ โอกาสและศักดิ์ศรีเท่าเทียมกันบุคคลทั่วไป และเป็นการสร้างสังคมอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกัน (inclusive Society) โดยมีข้อเสนอแนะด้านกฎหมายที่เกี่ยวกับการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ จำนวน ๕ ประเด็น ดังนี้

๑. ควรเร่งดำเนินการแก้ไขปรับปรุงพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๖ รวม ๕ ประเด็น ดังนี้

๑) เพื่อยกระดับและปรับปรุงประสิทธิภาพของกลไกการจัดการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อคนพิการ

- ๒) เพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพการดำเนินงานของกองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ
- ๓) เพื่อเพิ่มบทบาทการมีส่วนร่วมของสตรีพิการ
- ๔) เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานขององค์กรด้านคนพิการ
- ๕) เพื่อคุ้มครองและส่งเสริมสิทธิคนพิการที่ไม่มีสถานะทางทะเบียนราษฎร

๒. **ควรเร่งดำเนินการแก้ไขปรับปรุงพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๑ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๖ รวม ๒ ประเด็น ดังนี้**

๑) เพื่อพัฒนากลไกหนุนเสริมการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ เพื่อให้คนพิการสามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากบริการจัดการศึกษาอย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ เช่น การจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้เฉพาะความพิการ เป็นต้น

๒) เพื่อจัดสรรทรัพยากรในการสนับสนุนการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการให้เป็นธรรมมากขึ้น

๓. **ควรเร่งดำเนินการเพื่อให้ประเทศไทยเข้าเป็นภาคีและให้สัตยาบันต่อพิธีสารเลือกรับของอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิคนพิการ (Optional Protocol to the Convention on the Rights of Persons with Disabilities) เพื่อเป็นกลไกการคุ้มครองสิทธิคนพิการให้มีความสมบูรณ์และมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น^๑**

๔. **ควรเร่งดำเนินการเพื่อให้ประเทศไทยเข้าเป็นภาคีและให้สัตยาบันต่อสนธิสัญญามาร์ราคิซเพื่ออำนวยความสะดวกในการเข้าถึงงานที่มีการโฆษณาแล้วสำหรับคนตาบอด คนพิการทางการเห็น และคนพิการทางสื่อสิ่งพิมพ์ (Marrakesh Treaty to Facilitate Access to Published Works for Persons Who Are Blind, Visually Impaired, or Otherwise Print Disableds : MVT)^๒**

๕. **ควรเร่งดำเนินการออกกฎหมายว่าด้วยการจัดสภาพแวดล้อมสาธารณะที่ทุกคนสามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้ (Accessibility for All Act : AAA) เพื่อสร้างหลักประกันให้ทุกคน รวมถึงคนพิการ ผู้สูงอายุ และผู้ด้อยโอกาส สามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้จากสวัสดิการและสภาพแวดล้อมอันเป็นสาธารณะ โดยเฉพาะสภาพแวดล้อมทางกายภาพ การขนส่ง ข้อมูลข่าวสาร การสื่อสาร เทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก ตลอดจนบริการอื่น รวมทั้งการช่วยเหลืออย่างสมเหตุสมผล เท่าเทียม ทั่วถึง และปราศจากการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรม**

^๑ เมื่อวันที่ ๑๙ เมษายน ๒๕๕๙ คณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบให้ประเทศไทยเข้าเป็นภาคีและให้สัตยาบันต่อพิธีสารเลือกรับของอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิคนพิการ และให้กระทรวงการต่างประเทศ (กต.) โดยกรมสนธิสัญญาและกฎหมาย ดำเนินการจัดทำภาคยานุวัติสารดังกล่าวต่อไป ตามที่กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (พม.) เสนอ

^๒ เมื่อวันที่ ๑๙ เมษายน ๒๕๕๙ คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบหลักการในการดำเนินการเกี่ยวกับสนธิสัญญามาร์ราคิซเพื่ออำนวยความสะดวกในการเข้าถึงงานที่มีการโฆษณาแล้วสำหรับคนตาบอด คนพิการทางการเห็น และคนพิการทางสื่อสิ่งพิมพ์ และให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการตามหน้าที่และภารกิจต่อไป ตามที่กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (พม.) เสนอ

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก.

คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการกิจการคนพิการ

คำสั่ง

คณะกรรมการสังคม กิจการเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ
คนพิการและผู้ด้อยโอกาส สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ที่ ๒ / ๒๕๕๙

เรื่อง เปลี่ยนแปลงคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการกิจการคนพิการ

ด้วยคณะกรรมการสังคม กิจการเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการและผู้ด้อยโอกาส สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ซึ่งมีอำนาจหน้าที่ตามข้อบังคับการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๗ ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญหรือร่างพระราชบัญญัติ กระทำกิจการ พิจารณา สอบสวน หรือศึกษาเรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวกับสังคม กิจการเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการ และ ผู้ด้อยโอกาส รวมทั้งประสานกับองค์กรภายในประเทศ ต่างประเทศ ประชาคมนานาชาติเกี่ยวกับแนวทางการร่วมมือเพื่อส่งเสริมการแก้ปัญหาเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการ และผู้ด้อยโอกาส การส่งเสริม ศักยภาพของชุมชน ด้านการพัฒนาชีวิตความเป็นอยู่ การสงเคราะห์ดูแลผู้ยากไร้ การสร้างหลักประกัน และความมั่นคง ในคุณภาพชีวิตของคนไทยโดยรวม รวมทั้งการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน อาศัยอำนาจ ตามความในข้อบังคับการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๗ ข้อ ๙๑ วรรคสี่ และวรรคห้า ประกอบกับมติของที่ประชุมคณะกรรมการ เมื่อวันที่ ๒๙ ตุลาคม ๒๕๕๗ จึงได้มีมติแต่งตั้งคณะอนุ กรรมการกิจการคนพิการขึ้นแล้ว ต่อมาในคราวประชุมคณะกรรมการ เมื่อวันที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ ที่ประชุมได้มีมติเปลี่ยนแปลงตำแหน่งในคณะอนุกรรมการเพื่อให้การทำงานมีความเหมาะสมยิ่งขึ้น

คณะอนุกรรมการชุดนี้มีอำนาจหน้าที่ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ กระทำกิจการ พิจารณา สอบสวน และศึกษาประเด็นที่เกี่ยวข้องกับกิจการคนพิการ โดยเมื่อได้กระทำกิจการ พิจารณา สอบสวน และศึกษาเรื่องใด ๆ เสร็จเรียบร้อยแล้วให้รายงานต่อคณะกรรมการสังคม กิจการเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการและผู้ด้อยโอกาส สภานิติบัญญัติแห่งชาติ เพื่อพิจารณาต่อไป

คณะอนุกรรมการชุดนี้ ประกอบด้วย

๑. นายมณฑิร บุญตัน	เป็นประธานคณะอนุกรรมการ
๒. พลอากาศเอก ชนัท รัตนอุบล	เป็นรองประธานคณะอนุกรรมการ คนที่หนึ่ง
๓. นายกิตติศักดิ์ รัตนวราหะ	เป็นรองประธานคณะอนุกรรมการ คนที่สอง
๔. ศาสตราจารย์วิริยะ นามศิริพงศ์พันธุ์	เป็นอนุกรรมการ และที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ
๕. นางสาววันทนี พันธ์ชาติ	เป็นอนุกรรมการ
๖. นายวิฑูต บุณนาค	เป็นอนุกรรมการ
๗. นางอาทิตยา นรารวัชร	เป็นอนุกรรมการ
๘. นายรัตน์ กิจธรรม	เป็นอนุกรรมการ
๙. นางพวงแก้ว กิจธรรม	เป็นอนุกรรมการและเลขานุการ
๑๐. นายธีรยุทธ สุคนธวิท	เป็นอนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

ที่ปรึกษาคณะ ...

ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ ประกอบด้วย

๑. นายสมชาย เจริญอำนวยสุข	เป็นที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ
๒. นายต่อพงศ์ เสลานนท์	เป็นที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ
๓. นางวัชรภา รั้วไพบุลย์	เป็นที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ
๔. นายชูศักดิ์ จันทยานนท์	เป็นที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ
๕. นางเบญจมา ชลธารินทร์	เป็นที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ
๖. นางพิมพ์พา ขจรธรรม	เป็นที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ
๗. นายศุภชัย ดิษเทศ	เป็นที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ
๘. นายสุภรธรรม มงคลสวัสดิ์	เป็นที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ
๙. นายอนุชา รัตนสินธุ์	เป็นที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ
๑๐. นายประกาศิต ภาวะสิทธิ์	เป็นที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ

ทั้งนี้ ตั้งแต่ วันที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๙ เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๙

(นายวัลลภ ตังคณานุรักษ์)

ประธานคณะกรรมการสังคม กิจการเด็ก เยาวชน
สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการและผู้ด้อยโอกาส สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ภาคผนวก ข.

พระราชบัญญัติการคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง พ.ศ. ๒๕๕๗

พระราชบัญญัติ
การคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง
พ.ศ. ๒๕๕๗

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๖ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๗
เป็นปีที่ ๖๙ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้า ฯ
ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของ
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติการคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง พ.ศ. ๒๕๕๗”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา
เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

“คนไร้ที่พึ่ง” หมายความว่า บุคคลซึ่งไร้ที่อยู่อาศัยและไม่มีรายได้เพียงพอแก่การยังชีพ และให้
รวมถึงบุคคลที่อยู่ในสภาวะยากลำบากและไม่อาจพึ่งพาบุคคลอื่นได้ ทั้งนี้ ตามที่คณะกรรมการประกาศ
กำหนด

“การคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง” หมายความว่า การจัดสวัสดิการสังคม การเสริมสร้างสมรรถภาพ
ทางร่างกายและจิตใจ การรักษาพยาบาล การส่งเสริมการศึกษาและอาชีพ การส่งเสริมและสนับสนุน
การสร้างโอกาสในสังคม การพัฒนาคุณภาพชีวิต การสนับสนุนให้คนไร้ที่พึ่งมีงานทำและมีที่พักอาศัย
และการป้องกันมิให้มีการเลือกปฏิบัติที่ไม่เป็นธรรมต่อคนไร้ที่พึ่ง

“องค์กรสาธารณประโยชน์” หมายความว่า องค์กรภาคเอกชนที่ได้รับการรับรองให้ดำเนินงานด้านการจัดสวัสดิการสังคมตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคม

“องค์กรสวัสดิการชุมชน” หมายความว่า องค์กรภาคประชาชนที่จัดตั้งขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์ในการจัดสวัสดิการสังคมให้แก่สมาชิกในชุมชน หรือปฏิบัติงานด้านการจัดสวัสดิการสังคมของเครือข่ายองค์กรสวัสดิการชุมชน และได้รับการรับรองให้ดำเนินงานด้านการจัดสวัสดิการสังคมตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคม

“หน่วยงานของรัฐ” หมายความว่า กระทรวง ทบวง กรม หรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเป็นกรม ราชการส่วนภูมิภาค ราชการส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจที่ตั้งขึ้นโดยพระราชบัญญัติหรือพระราชกฤษฎีกา หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง

“กรรมการ” หมายความว่า กรรมการคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง

“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า ผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

หมวด ๑

คณะกรรมการคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง

มาตรา ๕ ให้มีคณะกรรมการคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง ประกอบด้วย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์เป็นประธานกรรมการ ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์เป็นรองประธานกรรมการ ปลัดกระทรวงการคลัง ปลัดกระทรวงมหาดไทย ปลัดกระทรวงยุติธรรม ปลัดกระทรวงแรงงาน ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ปลัดกระทรวงสาธารณสุข ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งไม่เกินสิบเอ็ดคน เป็นกรรมการ

ให้อธิบดีกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการเป็นกรรมการและเลขานุการ และให้อธิบดีกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการแต่งตั้งข้าราชการของกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการอีกไม่เกินสองคนเป็นผู้ช่วยเลขานุการ

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งตามวรรคหนึ่ง ให้แต่งตั้งจากผู้มีความรู้และความเชี่ยวชาญด้านการคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง การสังคมสงเคราะห์ การพัฒนาสังคม หรือการจัดสวัสดิการสังคม ซึ่งไม่เป็นข้าราชการที่มีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำ พนักงานหรือลูกจ้างของหน่วยงานของรัฐ เว้นแต่เป็นผู้สอนในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ โดยในจำนวนนี้ต้องแต่งตั้งจากผู้แทนองค์กรสาธารณประโยชน์จำนวนสองคน และผู้แทนองค์กรสวัสดิการชุมชนจำนวนสองคน

มาตรา ๖ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งมีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละสองปี

ในกรณีที่กรรมการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ หากยังมีได้แต่งตั้งกรรมการใหม่ให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระนั้นปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่ากรรมการซึ่งได้รับแต่งตั้งใหม่เข้ารับหน้าที่ แต่ต้องไม่เกินเก้าสิบวันนับแต่วันที่กรรมการพ้นจากตำแหน่งตามวาระนั้น

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระอาจได้รับการแต่งตั้งอีกได้แต่จะดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินสองวาระไม่ได้

มาตรา ๗ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) เป็นคนไร้ความสามารถหรือเสมือนไร้ความสามารถ

(๔) รัฐมนตรีให้ออก เพราะบกพร่องต่อหน้าที่ มีความประพฤติเสื่อมเสีย หรือหย่อนความสามารถ

(๕) ได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำ

โดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

มาตรา ๘ ในกรณีที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระให้รัฐมนตรีแต่งตั้งผู้อื่นเป็นกรรมการแทนได้ และให้ผู้ซึ่งได้รับแต่งตั้งอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการซึ่งตนแทน

ในกรณีที่มีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเพิ่มขึ้นในระหว่างที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิที่แต่งตั้งไว้แล้วยังมีวาระอยู่ในตำแหน่ง ให้ผู้ซึ่งได้รับแต่งตั้งให้เป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเพิ่มขึ้นอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งได้แต่งตั้งไว้แล้ว

ในระหว่างที่ยังไม่ได้แต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิแทนตำแหน่งที่ว่างให้คณะกรรมการประกอบด้วยกรรมการเท่าที่เหลืออยู่

มาตรา ๙ คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) เสนอนโยบายและมาตรการเกี่ยวกับการคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาและมอบหมายให้หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องรับไปดำเนินการ

(๒) เสนอความเห็นต่อคณะรัฐมนตรีให้มีหรือปรับปรุงกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ หรือมติคณะรัฐมนตรีที่สนับสนุนนโยบายและมาตรการเกี่ยวกับการคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง

(๓) ประกาศกำหนดประเภทหรือลักษณะของบุคคลที่อยู่ในสภาวะยากลำบากและไม่อาจพึ่งพาบุคคลอื่นได้ เพื่อให้การคุ้มครองตามพระราชบัญญัตินี้

(๔) ประกาศกำหนดหลักเกณฑ์การคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง

(๕) ประกาศกำหนดมาตรฐานการปฏิบัติงานของสถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง

(๖) ประกาศกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการสนับสนุนการดำเนินการแก่หน่วยงานของรัฐ องค์กรสาธารณประโยชน์ องค์กรสวัสดิการชุมชน องค์กรภาคเอกชนอื่น สถาบันศาสนา กลุ่มคนไร้ที่พึ่ง หรือกลุ่มบุคคล เพื่อการคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง

- (๗) ประกาศกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการร้องเรียนตามมาตรา ๒๗
- (๘) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของหน่วยงานของรัฐ องค์กรสาธารณประโยชน์ องค์กรสวัสดิการชุมชน และองค์กรภาคเอกชนอื่น เพื่อให้เกิดความร่วมมือในการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง
- (๙) ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลในการคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง
- (๑๐) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการหรือตามที่ คณะรัฐมนตรีมอบหมาย

นโยบายและมาตรการเกี่ยวกับการคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งตาม (๑) ซึ่งคณะรัฐมนตรีอนุมัติแล้ว รวมทั้งประกาศตาม (๓) (๔) (๕) (๖) และ (๗) เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

มาตรา ๑๐ การประชุมของคณะกรรมการต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของ จำนวนกรรมการทั้งหมดจึงจะเป็นองค์ประชุม

ในการประชุมคณะกรรมการ ถ้าประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองประธานกรรมการเป็นประธานในที่ประชุม ถ้าประธานกรรมการและรองประธานกรรมการไม่มาประชุม หรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้กรรมการซึ่งมาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

ในการปฏิบัติหน้าที่ กรรมการผู้ใดมีส่วนได้เสียโดยตรงหรือโดยอ้อมในเรื่องที่คณะกรรมการพิจารณา ให้กรรมการผู้นั้นแจ้งให้ที่ประชุมทราบและให้ที่ประชุมพิจารณาว่ากรรมการผู้นั้นสมควรจะอยู่ในที่ประชุม และมีมติในการประชุมเรื่องนั้นได้หรือไม่ ทั้งนี้ ตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

การลงมติของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

ให้มีการประชุมคณะกรรมการไม่น้อยกว่าปีละสามครั้ง

มาตรา ๑๑ ให้คณะกรรมการมีอำนาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการ เพื่อปฏิบัติกรอย่างหนึ่งอย่างใด ตามที่คณะกรรมการมอบหมายได้

ให้นำบทบัญญัติในมาตรา ๑๐ มาใช้บังคับแก่การประชุมของคณะอนุกรรมการโดยอนุโลม

มาตรา ๑๒ ให้กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการทำหน้าที่เป็นสำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการ โดยให้มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) รับผิดชอบงานธุรการ งานประชุม และกิจการต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับงานของคณะกรรมการ และคณะอนุกรรมการ และรวบรวมข้อมูล ศึกษา วิจัย และพัฒนางานเกี่ยวกับการคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง

(๒) ประสานงานกับหน่วยงานของรัฐ องค์กรสาธารณประโยชน์ องค์กรสวัสดิการชุมชน และองค์กรภาคเอกชนอื่น เพื่อดำเนินการจัดทำนโยบายและมาตรการเกี่ยวกับการคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง เสนอต่อคณะกรรมการ และดำเนินการให้มีการปฏิบัติตามนโยบายและมาตรการเกี่ยวกับการคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง

(๓) เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารและรายละเอียดของนโยบายและมาตรการเกี่ยวกับการคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง

(๔) ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการปฏิบัติตามนโยบายและมาตรการเกี่ยวกับการคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง

หมวด ๒

สถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งและศูนย์คุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง

มาตรา ๑๓ ในกรณีที่กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เห็นสมควรจัดตั้งสถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งในเขตพื้นที่ใด หรือเห็นสมควรให้สถานสงเคราะห์ใดที่ดำเนินการคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งเป็นสถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง ให้เสนอต่อคณะกรรมการเพื่อพิจารณาประกาศการจัดตั้งสถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง

ประกาศการจัดตั้งสถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งให้กำหนดเขตพื้นที่ให้การคุ้มครองไว้ด้วย

ให้กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการมีหน้าที่รับผิดชอบการดำเนินงานของสถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง

มาตรา ๑๔ สถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งมีอำนาจหน้าที่ในการคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง ดังต่อไปนี้

(๑) สำรวจและติดตามสภาพและปัญหาเกี่ยวกับคนไร้ที่พึ่งในเขตพื้นที่รับผิดชอบ

(๒) สืบเสาะข้อมูลเกี่ยวกับคนไร้ที่พึ่งที่ขอรับการคุ้มครองหรือที่ถูกส่งตัวมายังสถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งตามมาตรา ๒๐ หรือมาตรา ๒๒ และให้การคุ้มครอง รวมทั้งรับตัวคนไร้ที่พึ่งไว้

(๓) จัดให้มีที่พักอาศัย อาหาร และเครื่องนุ่งห่มที่เหมาะสมและถูกสุขลักษณะ จัดให้มีการตรวจสุขภาพกายและสุขภาพจิต ฝึกอบรมและฝึกอาชีพ รวมทั้งหาอาชีพให้แก่คนไร้ที่พึ่ง

(๔) ประสานงานเพื่อจัดส่งคนไร้ที่พึ่งไปยังหน่วยงานที่รับผิดชอบในกรณีที่มีกฎหมายเฉพาะเพื่อคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งประเภทนั้น

(๕) ให้คำปรึกษา แนะนำ และช่วยเหลือคนไร้ที่พึ่งในด้านการดำรงชีวิต ด้านกฎหมาย หรือด้านอื่น เพื่อให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างปกติสุขเช่นเดียวกับบุคคลทั่วไป

(๖) ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลในการคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง

(๗) ดำเนินการอื่นใดตามที่คณะกรรมการกำหนด

การปฏิบัติงานของสถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งให้เป็นไปตามมาตรฐานที่คณะกรรมการกำหนด ทั้งนี้ ให้คำนึงถึงการส่งเสริมให้คนไร้ที่พึ่งสามารถดำรงชีวิตอิสระในชุมชนและการมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นของคนไร้ที่พึ่งด้วย

มาตรา ๑๕ ให้กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์สนับสนุนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรสาธารณประโยชน์ องค์กรสวัสดิการชุมชน องค์กรภาคเอกชนอื่น สถาบันศาสนา หรือกลุ่มคนไร้ที่พึ่ง จัดให้มีการดำเนินการในลักษณะเดียวกับสถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งหรือมีส่วนร่วมในการคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง

ในกรณีที่การดำเนินการขององค์กรตามวรรคหนึ่งเป็นไปตามมาตรฐานการปฏิบัติงานที่คณะกรรมการกำหนดตามมาตรา ๑๔ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์อาจพิจารณาให้การสนับสนุนด้านการเงินหรือด้านอื่น ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๑๖ สถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งอาจจัดให้มีศูนย์คุ้มครองคนไร้ที่พึ่งเพื่อดำเนินการให้การคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งและทำหน้าที่เป็นเครือข่ายให้สถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งในเขตพื้นที่หรือสถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งอื่น

ศูนย์คุ้มครองคนไร้ที่พึ่งมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

- (๑) สำรวจและติดตามสภาพและปัญหาเกี่ยวกับคนไร้ที่พึ่ง
- (๒) สืบเสาะข้อมูลเกี่ยวกับคนไร้ที่พึ่งที่ขอรับการคุ้มครองหรือที่ถูกส่งตัวมายังศูนย์คุ้มครองคนไร้ที่พึ่งตามมาตรา ๒๐ หรือมาตรา ๒๒ และให้การคุ้มครองในเบื้องต้นแก่คนไร้ที่พึ่ง รวมทั้งรับตัวคนไร้ที่พึ่งไว้
- (๓) ประสานงานเพื่อจัดส่งคนไร้ที่พึ่งไปยังสถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง
- (๔) ให้การคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งตามที่สถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งมอบหมายหรือตามที่ศูนย์คุ้มครองคนไร้ที่พึ่งเห็นสมควร

ให้ศูนย์คุ้มครองคนไร้ที่พึ่งของหน่วยงานของรัฐจัดให้มีการเข้าถึงการคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งทั้งในเวลาราชการและนอกเวลาราชการ

มาตรา ๑๗ ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐ องค์กรสาธารณประโยชน์ องค์กรสวัสดิการชุมชน องค์กรภาคเอกชนอื่น สถาบันศาสนา กลุ่มคนไร้ที่พึ่ง หรือกลุ่มบุคคล จัดให้มีการดำเนินการในลักษณะเดียวกับศูนย์คุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์อาจพิจารณาให้การสนับสนุนด้านการเงินหรือด้านอื่น ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๑๘ ให้สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด ศูนย์พัฒนาสังคมประจำจังหวัด หรือส่วนราชการอื่นที่ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์กำหนดเป็นศูนย์คุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง

หมวด ๓

การคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง

มาตรา ๑๙ คนไร้ที่พึ่งมีสิทธิขอรับการคุ้มครองจากสถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งหรือศูนย์คุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง

มาตรา ๒๐ ในกรณีที่พนักงานเจ้าหน้าที่ได้รับแจ้งหรือพบเห็นคนไร้ที่พึ่ง ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีหน้าที่ให้คำปรึกษา แนะนำ และช่วยเหลือ ตลอดจนจัดส่งคนไร้ที่พึ่งไปยังสถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง หรือศูนย์คุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง

มาตรา ๒๑ ให้สถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งหรือศูนย์คุ้มครองคนไร้ที่พึ่งให้การคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง โดยพิจารณาตามความเหมาะสมของสภาพและปัญหาของคนไร้ที่พึ่ง ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๒๒ ในกรณีที่บุคคลใดถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดเกี่ยวกับการพักอาศัยในที่สาธารณะ ตามกฎหมายหรือข้อบัญญัติท้องถิ่น หากเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายหรือข้อบัญญัติท้องถิ่นนั้นเห็นว่าบุคคลดังกล่าว มีลักษณะเป็นคนไร้ที่พึ่งและสมควรได้รับการคุ้มครองในสถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง ให้เจ้าหน้าที่ส่งตัวคนไร้ที่พึ่งนั้นไปยังสถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งหรือศูนย์คุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง ทั้งนี้ โดยความยินยอมของคนไร้ที่พึ่ง เว้นแต่คนไร้ที่พึ่งอยู่ในภาวะที่ไม่อาจให้ความยินยอมได้ และให้เจ้าหน้าที่ระงับการดำเนินคดีไว้ชั่วคราว จนกว่าจะได้รับแจ้งตามวรรคสอง

ในกรณีที่คนไร้ที่พึ่งไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขของสถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง ให้สถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งแจ้งให้เจ้าหน้าที่ตามกฎหมายหรือข้อบัญญัติท้องถิ่นพิจารณาดำเนินคดีต่อไป

ในกรณีที่คนไร้ที่พึ่งได้ปฏิบัติตามเงื่อนไขของสถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง ให้สถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งแจ้งให้เจ้าหน้าที่ตามกฎหมายหรือข้อบัญญัติท้องถิ่นนั้นยุติการดำเนินคดี และให้ถือว่าสิทธิภาคินาคดีอาญา มาฟ้องระงับตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

มาตรา ๒๓ ในกรณีที่ปรากฏว่าคนไร้ที่พึ่งผู้ใดเป็นบุคคลซึ่งมีกฎหมายเฉพาะให้การคุ้มครองอยู่แล้ว ให้สถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งหรือศูนย์คุ้มครองคนไร้ที่พึ่งให้ความช่วยเหลือเท่าที่จำเป็นในเบื้องต้น แล้วจัดส่งคนไร้ที่พึ่งผู้นั้นไปยังหน่วยงานที่รับผิดชอบตามกฎหมายนั้น ทั้งนี้ โดยความยินยอมของคนไร้ที่พึ่ง เว้นแต่ในกรณีที่มีเหตุจำเป็นและสมควรเพื่อประโยชน์ของคนไร้ที่พึ่ง สถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งจะดำเนินการรับตัวคนไร้ที่พึ่งผู้นั้นไว้ในความดูแลต่อไปก็ได้

มาตรา ๒๔ คนไร้ที่พึ่งซึ่งจะเข้าพักอาศัยในสถานที่ซึ่งสถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งจัดให้ต้องจัดทำข้อตกลงเข้าร่วมการอบรมเพื่อฟื้นฟูสภาพร่างกายและจิตใจ การประกอบอาชีพ และการทำงาน ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ที่สถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งกำหนด

ในกรณีที่เห็นสมควร สถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งอาจจัดให้คนไร้ที่พึ่งจัดทำข้อตกลงในการขอรับการคุ้มครองอื่นด้วยก็ได้

ในกรณีที่คนไร้ที่พึ่งผู้ใดปฏิเสธการจัดทำข้อตกลงหรือฝ่าฝืนข้อตกลง ให้สถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งจัดให้มีเจ้าหน้าที่เพื่อแก้ไขปัญหาการปฏิเสธการจัดทำข้อตกลงหรือฝ่าฝืนข้อตกลงร่วมกับคนไร้ที่พึ่งผู้นั้น ทั้งนี้ หากคนไร้ที่พึ่งยังคงปฏิเสธการจัดทำข้อตกลงหรือฝ่าฝืนข้อตกลงดังกล่าว สถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งอาจงดให้การคุ้มครองบางประการแก่คนไร้ที่พึ่งผู้นั้นได้

มาตรา ๒๕ ในระหว่างการเข้าร่วมการฝึกอาชีพและการเริ่มต้นการประกอบอาชีพคนไร้ที่พึ่ง อาจได้รับเงินช่วยเหลือในการยังชีพตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๒๖ สถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง ศูนย์คุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง หรือสถานที่ที่รับคนไร้ที่พึ่ง ไร้ทำงานต้องปกปิดข้อมูลส่วนบุคคลของคนไร้ที่พึ่ง เว้นแต่เป็นการเปิดเผยตามที่กฎหมายกำหนด

มาตรา ๒๗ ในกรณีที่คนไร้ที่พึ่งไม่ได้รับการคุ้มครองหรือได้รับการปฏิบัติที่ไม่เหมาะสมจาก สถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งหรือศูนย์คุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง อาจร้องเรียนต่อคณะกรรมการได้ตามหลักเกณฑ์ และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๒๘ บทบัญญัติในหมวดนี้ไม่กระทบกระเทือนการคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งที่ดำเนินการตาม กฎหมายอื่น หรือตามที่หน่วยงานของรัฐ องค์กรสาธารณประโยชน์ องค์กรสวัสดิการชุมชน หรือองค์กร ภาคเอกชนอื่น ดำเนินการคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งโดยวิธีการอื่น

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๒๙ ในกรณีที่ยังมิได้มีการจัดตั้งสถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งตามพระราชบัญญัตินี้ ให้สถานสงเคราะห์ในสังกัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ที่ทำหน้าที่ให้การคุ้มครอง คนไร้ที่พึ่งอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เป็นสถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งชั่วคราวเพื่อดำเนินการตาม พระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่คนไร้ที่พึ่งเป็นบุคคลที่ประสบปัญหาในสังคมขาดความมั่นคงในการดำรงชีวิตได้อย่างปกติ ไม่มีที่อยู่อาศัยที่เหมาะสม ไม่สามารถหารายได้เพียงพอแก่การยังชีพ ซึ่งบุคคลเหล่านี้อยู่ในสถานะที่ไม่อาจช่วยเหลือตนเองได้และไม่อาจพึ่งพาบุคคลอื่นได้ ทำให้มีชีวิตอยู่อย่างยากลำบาก มีมาตรฐานการดำรงชีพที่ต่ำกว่ามาตรฐานความเป็นอยู่ของบุคคลทั่วไป สมควรต้องคุ้มครองให้คนไร้ที่พึ่งสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างปกติสุข มีปัจจัยพื้นฐานในการดำรงชีวิต และมีสภาพร่างกายและจิตใจ เช่นเดียวกับบุคคลทั่วไป โดยกำหนดวิธีการคุ้มครองไว้อย่างชัดเจนและเหมาะสม จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ภาคผนวก ค.

พระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๘

พระราชบัญญัติ
ประกันสังคม (ฉบับที่ ๔)
พ.ศ. ๒๕๕๘

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๒ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๘
เป็นปีที่ ๗๐ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยการประกันสังคม

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของ สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๘”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันประกาศ

ในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๔ พระราชบัญญัตินี้ไม่ใช้บังคับแก่

(๑) ข้าราชการและลูกจ้างประจำของราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาค และราชการส่วนท้องถิ่น

(๒) นักเรียน นักเรียนพยาบาล นิสิตหรือนักศึกษา ซึ่งเป็นลูกจ้างของโรงเรียนสถานพยาบาล วิทยาลัย หรือมหาวิทยาลัยนั้น

(๓) ลูกจ้างของรัฐบาลต่างประเทศหรือองค์การระหว่างประเทศ

(๔) กิจการหรือลูกจ้างอื่นตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา”

มาตรา ๔ ให้ยกเลิกความในบทนิยามคำว่า “ลูกจ้าง” ในมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ลูกจ้าง” หมายความว่า ผู้ซึ่งทำงานให้นายจ้างโดยรับค่าจ้าง”

มาตรา ๕ ให้ยกเลิกความในบทนิยามคำว่า “ทุพพลภาพ” ในมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ทุพพลภาพ” หมายความว่า การสูญเสียอวัยวะหรือสูญเสียสมรรถภาพของอวัยวะหรือของร่างกาย หรือสูญเสียภาวะปกติของจิตใจ จนทำให้ความสามารถในการทำงานลดลงถึงขนาดไม่อาจประกอบการทำงานตามปกติได้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ที่เลขาธิการประกาศกำหนดโดยคำแนะนำของคณะกรรมการการแพทย์”

มาตรา ๖ ให้เพิ่มบทนิยามคำว่า “ภัยพิบัติ” ระหว่างบทนิยามคำว่า “ว่างงาน” และ “กองทุน” ในมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓

“ภัยพิบัติ” หมายความว่า อัคคีภัย วัตภัย อุทกภัย หรือธรณีพิบัติภัย ตลอดจนภัยอื่น ๆ ไม่ว่าจะเกิดจากธรรมชาติหรือมีผู้ทำให้เกิดขึ้น ซึ่งก่อให้เกิดอันตรายแก่ชีวิตหรือร่างกายของประชาชนหรือความเสียหายแก่ทรัพย์สินของประชาชนหรือของรัฐ”

มาตรา ๗ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๘ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่งเรียกว่า “คณะกรรมการประกันสังคม” ประกอบด้วย ปลัดกระทรวงแรงงานเป็นประธานกรรมการ ผู้แทนกระทรวงการคลัง ผู้แทนกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ผู้แทนกระทรวงมหาดไทย ผู้แทนกระทรวงสาธารณสุข และผู้แทนสำนักงานประกันการ กับผู้แทนฝ่ายนายจ้างและผู้แทนฝ่ายผู้ประกันตนฝ่ายละเจ็ดคนซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้ง เป็นกรรมการ ให้เลขาธิการเป็นกรรมการและเลขานุการ

ให้ผู้แทนฝ่ายนายจ้างและผู้แทนฝ่ายผู้ประกันตนตามวรรคหนึ่งมาจากการเลือกตั้ง โดยคำนึงถึงการมีส่วนร่วมอย่างแท้จริงของฝ่ายนายจ้างและฝ่ายผู้ประกันตน สัดส่วนระหว่างหญิงและชาย รวมทั้งการมีส่วนร่วมอย่างมีประสิทธิภาพของคนพิการ และผู้ด้อยโอกาส ทั้งนี้ หลักเกณฑ์และวิธีการเลือกตั้งให้เป็นไปตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนด

คณะกรรมการจะแต่งตั้งข้าราชการในสำนักงานเป็นผู้ช่วยเลขานุการก็ได้”

มาตรา ๘ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๘/๑ มาตรา ๘/๒ และมาตรา ๘/๓ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓

“มาตรา ๘/๑ คณะกรรมการมีอำนาจแต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนไม่เกินเจ็ดคน เป็นที่ปรึกษาของคณะกรรมการ โดยการสรรหาจากผู้มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ไม่น้อยกว่าสิบปีในด้านการเงิน การคลัง ด้านระบบงานประกันสังคม ด้านบริหารการลงทุน ด้านบริหารจัดการ ด้านการแพทย์ ด้านกฎหมาย และด้านเศรษฐศาสตร์

หลักเกณฑ์และวิธีการสรรหาผู้ทรงคุณวุฒิตามวรรคหนึ่งให้เป็นไปตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนด โดยคำแนะนำของคณะกรรมการ

มาตรา ๘/๒ กรรมการซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งตามมาตรา ๘ หรือที่ปรึกษาซึ่งคณะกรรมการแต่งตั้งตามมาตรา ๘/๑ ต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

(๑) มีสัญชาติไทย
 (๒) ไม่เป็นคนวิกลจริตหรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ
 (๓) ไม่เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ
 (๔) ไม่เป็นบุคคลล้มละลายหรือเคยเป็นบุคคลล้มละลายทุจริต
 (๕) ไม่เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

(๖) ไม่เคยต้องคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดินเพราะร่ำรวยผิดปกติ หรือมีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ

(๗) ไม่เคยถูกไล่ออก ปลดออก หรือเลิกจ้างจากหน่วยงานของรัฐหรือสถานประกอบกิจการของเอกชน เพราะทุจริตต่อหน้าที่

(๘) ไม่เป็นคู่สัญญาหรือมีประโยชน์ได้เสียในกิจการที่เป็นคู่สัญญาหรือมีธุรกิจเกี่ยวข้องกับสำนักงาน ไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อม

(๙) ไม่เป็นหรือเคยเป็นข้าราชการการเมือง ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง สมาชิกสภาท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่น หรือกรรมการหรือที่ปรึกษาของพรรคการเมือง หรือเจ้าหน้าที่ของพรรคการเมือง เว้นแต่จะพ้นจากตำแหน่งดังกล่าวไม่น้อยกว่าสามปี

มาตรา ๘/๓ ให้กรรมการซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งถือเป็นผู้ดำรงตำแหน่งระดับสูงตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตที่จะต้องแสดงบัญชีรายการทรัพย์สิน และหนี้สินต่อคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ โดยให้เปิดเผยต่อสาธารณชนทราบ ไม่เกินสามสิบวันนับแต่วันที่ครบกำหนดต้องยื่นบัญชีดังกล่าว”

มาตรา ๙ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๐ กรรมการซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งตามมาตรา ๘ หรือที่ปรึกษาซึ่งคณะกรรมการแต่งตั้งตามมาตรา ๘/๑ มีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสองปี”

มาตรา ๑๐ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๑ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ กรรมการซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งตามมาตรา ๘ หรือที่ปรึกษาซึ่งคณะกรรมการแต่งตั้งตามมาตรา ๘/๑ พ้นจากตำแหน่ง เมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) คณะกรรมการมีมติให้ออก เพราะบกพร่องต่อหน้าที่ มีความประพฤติเสื่อมเสีย หรือหย่อนความสามารถ ด้วยคะแนนเสียงเกินกึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการที่มีอยู่ตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

(๔) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๘/๒

ในกรณีที่กรรมการซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งหรือที่ปรึกษาพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ ให้รัฐมนตรีหรือคณะกรรมการแต่งตั้งบุคคลในประเภทเดียวกันตามมาตรา ๘ หรือมาตรา ๘/๑ เป็นกรรมการหรือที่ปรึกษาแทน แล้วแต่กรณี และให้ผู้ได้รับแต่งตั้งแทนตำแหน่งที่ว่างอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการหรือที่ปรึกษาซึ่งได้แต่งตั้งไว้แล้ว

ในกรณีที่คณะกรรมการแต่งตั้งที่ปรึกษาเพิ่มขึ้นในระหว่างที่ที่ปรึกษาซึ่งแต่งตั้งไว้แล้วยังมีวาระอยู่ในตำแหน่ง ให้ผู้ที่ได้รับแต่งตั้งให้เป็นที่ปรึกษาเพิ่มขึ้นนั้นอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของที่ปรึกษาซึ่งได้แต่งตั้งไว้แล้ว”

มาตรา ๑๑ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๔ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่งเรียกว่า “คณะกรรมการการแพทย์” ประกอบด้วยประธานกรรมการและกรรมการอื่นมีจำนวนรวมกันไม่เกินสิบหกคนซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้ง

ให้ผู้แทนสำนักงานเป็นกรรมการและเลขานุการ

ประธานกรรมการและกรรมการอื่นตามวรรคหนึ่ง ให้แต่งตั้งโดยการสรรหาจากผู้ทรงคุณวุฒิในวิชาชีพเวชกรรมสาขาต่าง ๆ หรือในด้านเศรษฐศาสตร์สาธารณสุขหรือด้านการพัฒนาคุณภาพสถานพยาบาล และให้มีผู้แทนฝ่ายนายจ้างและผู้แทนฝ่ายผู้ประกันตนฝ่ายละหนึ่งคน และให้มีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสองปี

ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๘/๑ วรรคสอง มาตรา ๘/๒ มาตรา ๑๐ วรรคสอง มาตรา ๑๑ มาตรา ๑๒ และมาตรา ๑๓ มาใช้บังคับโดยอนุโลม”

มาตรา ๑๒ ให้ยกเลิกความใน (๒) ของมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๒) กำหนดหลักเกณฑ์ อัตรา และระยะเวลาในการรับประโยชน์ทดแทนตามมาตรา ๕๙ มาตรา ๖๓ มาตรา ๖๖ มาตรา ๖๘ มาตรา ๗๐ มาตรา ๗๑ และมาตรา ๗๒”

มาตรา ๑๓ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๒๔/๑ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓

“มาตรา ๒๔/๑ กองทุนต้องวางและถือไว้ซึ่งระบบการบัญชีที่เหมาะสมแก่กองทุนตามมาตรฐานการบัญชี มีบัญชีรายการรับและจ่ายเงิน สินทรัพย์ และหนี้สินที่แสดงฐานะการเงินที่เป็นอยู่ตามความจริง

และตามที่ควร พร้อมด้วยข้อความอันเป็นที่มาของรายการนั้น ๆ ทั้งนี้ ให้มีคณะกรรมการตรวจสอบ ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งเพื่อกำกับดูแลความโปร่งใสได้มาตรฐาน และให้มีการตรวจสอบบัญชีภายในเป็นประจำ

หลักเกณฑ์ วิธีการได้มา องค์กรประกอบ และอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการตรวจสอบให้เป็นไปตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนด โดยคำแนะนำของคณะกรรมการ และให้นำบทบัญญัติมาตรา ๑๐ มาตรา ๑๑ มาตรา ๑๒ และมาตรา ๑๘ มาใช้บังคับโดยอนุโลม”

มาตรา ๑๔ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรคสองของมาตรา ๒๖ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓

“บรรดาอสังหาริมทรัพย์ซึ่งได้มาจากการจัดหาผลประโยชน์ของกองทุนตามวรรคหนึ่ง ไม่ถือเป็น ที่ราชพัสดุ และให้สำนักงานเป็นผู้ถือกรรมสิทธิ์เพื่อประโยชน์ของกองทุน”

มาตรา ๑๕ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๗ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๒๗ ให้คณะกรรมการเสนองบการเงินของกองทุนในปีที่ล่วงมาแล้วต่อสำนักงาน การตรวจเงินแผ่นดินภายในหกเดือนนับแต่วันสิ้นปีปฏิทิน เพื่อตรวจสอบรับรองก่อนเสนอต่อรัฐมนตรี

ให้รัฐมนตรีเสนองบการเงินของกองทุนตามวรรคหนึ่งต่อคณะรัฐมนตรี เพื่อนำเสนอต่อสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภาเพื่อทราบ และประกาศในราชกิจจานุเบกษา”

มาตรา ๑๖ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๒๗/๑ ในหมวด ๓ กองทุนประกันสังคม ลักษณะ ๑ บททั่วไป แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓

“มาตรา ๒๗/๑ ให้สำนักงานจัดทำรายงานการประเมินสถานะของกองทุน โดยแสดงรายรับ รายจ่าย และความสามารถในการดำเนินการในอนาคตเสนอต่อคณะกรรมการเป็นประจำทุกปี แล้วให้ สำนักงานเปิดเผยต่อสาธารณชน”

มาตรา ๑๗ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๓๔ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๓๔ ให้นายจ้างซึ่งมีลูกจ้างที่เป็นผู้ประกันตนตามมาตรา ๓๓ ยื่นแบบรายการขึ้น ทะเบียนนายจ้างและแบบรายการขึ้นทะเบียนผู้ประกันตนต่อสำนักงานภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ลูกจ้างนั้น เป็นผู้ประกันตน ทั้งนี้ ตามแบบและวิธีการที่เลขาธิการประกาศกำหนด”

มาตรา ๑๘ ให้ยกเลิกความในวรรคสองของมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๗ และให้ใช้ความ ต่อต่อไปนี้แทน

“จำนวนเงินที่ใช้เป็นฐานในการคำนวณเงินสมทบที่ผู้ประกันตนตามวรรคหนึ่ง ต้องนำส่ง เข้ากองทุนตามมาตรา ๔๖ วรรคสาม ให้เป็นไปตามอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวง ทั้งนี้ ให้คำนึงถึง ความเหมาะสมกับสภาพทางเศรษฐกิจในขณะนั้นด้วย”

มาตรา ๑๙ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๔๐ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๔๐ บุคคลใดซึ่งมิใช่ลูกจ้างตามมาตรา ๓๓ หรือไม่อยู่ในบังคับแห่งพระราชบัญญัตินี้ อาจสมัครเข้าเป็นผู้ประกันตนตามพระราชบัญญัตินี้ได้ โดยแสดงความจำนงต่อสำนักงาน ทั้งนี้ คุณสมบัติของบุคคลดังกล่าวให้เป็นไปตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา

หลักเกณฑ์และอัตราการจ่ายเงินสมทบของผู้ประกันตน ประเภทของประโยชน์ทดแทนที่จะได้รับ ตามมาตรา ๕๔ ตลอดจนหลักเกณฑ์และเงื่อนไขแห่งสิทธิในการรับประโยชน์ทดแทนให้ตราเป็นพระราชกฤษฎีกา

ให้รัฐบาลจ่ายเงินสมทบเข้ากองทุนตามอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวง แต่ไม่เกินกึ่งหนึ่งของเงินสมทบที่ได้รับจากผู้ประกันตนตามวรรคหนึ่ง”

มาตรา ๒๐ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๔๔ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๔๔ ในกรณีที่ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับข้อความในแบบรายการที่ได้ยื่นไว้ต่อสำนักงานเปลี่ยนแปลงไป ให้นายจ้างแจ้งเปลี่ยนแปลงหรือแก้ไขเพิ่มเติมรายการภายในวันที่สิบห้าของเดือนถัดจากเดือนที่มีการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว ทั้งนี้ ตามแบบและวิธีการที่เลขาธิการประกาศกำหนด”

มาตรา ๒๑ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๔๖/๑ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓

“มาตรา ๔๖/๑ ในกรณีที่ห้องที่หนึ่งห้องที่ใดประสบภัยพิบัติอย่างร้ายแรงที่ส่งผลกระทบต่อสถานการณ์ทางเศรษฐกิจ รัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีอาจประกาศกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขให้ลดหย่อนการออกเงินสมทบของนายจ้างและผู้ประกันตนได้

การออกประกาศตามวรรคหนึ่ง ให้คำนึงถึงผลกระทบต่อสถานการณ์ทางเศรษฐกิจประกอบกับเสถียรภาพของกองทุนเป็นสำคัญ แต่จะลดหย่อนได้คราวละไม่เกินหกเดือน”

มาตรา ๒๒ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งและวรรคสองของมาตรา ๔๗ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๔๗ ให้นายจ้างหักค่าจ้างของผู้ประกันตนทุกครั้งที่มีการจ่ายค่าจ้างตามจำนวนที่จะต้องนำส่งเป็นเงินสมทบในส่วนของผู้ประกันตนตามมาตรา ๔๖ และให้ถือว่าผู้ประกันตนได้จ่ายเงินสมทบแล้วตั้งแต่วันถึงกำหนดจ่ายค่าจ้าง

ให้นายจ้างนำเงินสมทบในส่วนของผู้ประกันตนที่ได้หักไว้ตามวรรคหนึ่ง และเงินสมทบในส่วนของนายจ้างส่งให้แก่สำนักงานภายในวันที่สิบห้าของเดือนถัดจากเดือนที่มีการหักเงินสมทบไว้ พร้อมทั้งยื่นแบบรายการแสดงการส่งเงินสมทบ ทั้งนี้ ตามแบบและวิธีการที่เลขาธิการประกาศกำหนด”

มาตรา ๒๓ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๔๙ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๔๙ นายจ้างซึ่งไม่นำส่งเงินสมทบในส่วนของตนหรือในส่วนของผู้ประกันตน หรือส่งไม่ครบจำนวนภายในเวลาที่กำหนดตามมาตรา ๔๗ ต้องจ่ายเงินเพิ่มในอัตราร้อยละสองต่อเดือนของจำนวนเงินสมทบที่นายจ้างยังมีได้นำส่งหรือของจำนวนเงินสมทบที่ยังขาดอยู่นับแต่วันถัดจากวันที่ต้องนำส่งเงินสมทบ ทั้งนี้ เงินเพิ่มที่คำนวณได้ต้องไม่เกินจำนวนเงินสมทบที่นายจ้างต้องจ่าย”

มาตรา ๒๔ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๕๔ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๕๔ ผู้ประกันตนหรือผู้มีสิทธิตามพระราชบัญญัตินี้ มีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนจากกองทุน ดังต่อไปนี้

(๑) ประโยชน์ทดแทนในกรณีประสบอันตรายหรือเจ็บป่วย รวมทั้งการส่งเสริมสุขภาพ และการป้องกันโรค

(๒) ประโยชน์ทดแทนในกรณีคลอดบุตร

(๓) ประโยชน์ทดแทนในกรณีทุพพลภาพ

(๔) ประโยชน์ทดแทนในกรณีตาย

(๕) ประโยชน์ทดแทนในกรณีสงเคราะห์บุตร

(๖) ประโยชน์ทดแทนในกรณีชราภาพ

(๗) ประโยชน์ทดแทนในกรณีว่างงาน ยกเว้นผู้ประกันตนตามมาตรา ๓๙

สิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนตามวรรคหนึ่งไม่อาจโอนกันได้และไม่อยู่ในความรับผิดชอบแห่งการบังคับคดี”

มาตรา ๒๕ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๕๔/๑ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓

“มาตรา ๕๔/๑ การเรียกร้องหรือการได้มาซึ่งสิทธิหรือประโยชน์ตามพระราชบัญญัตินี้ไม่เป็นการตัดสิทธิหรือประโยชน์ที่ผู้ประกันตนหรือผู้มีสิทธิตามพระราชบัญญัตินี้พึงได้ตามกฎหมายอื่น”

มาตรา ๒๖ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๕๖ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๕๖ ผู้ประกันตนหรือบุคคลอื่นใดเห็นว่าตนมีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนตามมาตรา ๕๔ และประสงค์จะขอรับประโยชน์ทดแทนนั้น ให้ยื่นคำขอรับประโยชน์ทดแทนต่อสำนักงานตามระเบียบที่เลขาธิการกำหนด ภายในสองปีนับแต่วันที่มิสิทธิ และให้เลขาธิการ หรือผู้ซึ่งเลขาธิการมอบหมาย พิจารณาสั่งการโดยเร็ว

ในกรณียื่นคำขอรับประโยชน์ทดแทนเกินระยะเวลาที่กำหนดไว้ในวรรคหนึ่ง ผู้ยื่นคำขอต้องแสดง เหตุผลและความจำเป็นที่ไม่อาจยื่นภายในกำหนดเวลาดังกล่าวต่อเลขาธิการ หากเลขาธิการเห็นว่ามิใช่เหตุผล และความจำเป็นเพียงพอให้รับคำขอนั้นไว้พิจารณา

ในกรณีที่มีการส่งจ่ายประโยชน์ทดแทนตามวรรคหนึ่งเป็นตัวเงิน และได้แจ้งให้ผู้ประกันตน หรือบุคคลซึ่งมีสิทธิทราบแล้ว ให้ผู้ประกันตนหรือบุคคลซึ่งมีสิทธิมารับเงินดังกล่าวโดยเร็ว หากไม่มารับ ภายในสองปีนับแต่วันที่ได้รับแจ้งจากสำนักงาน ให้เงินนั้นตกเป็นของกองทุน”

มาตรา ๒๗ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๕๗ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๗ และให้ใช้ความ ต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๕๗ การคำนวณค่าจ้างรายวันในการจ่ายเงินทดแทนการขาดรายได้ให้แก่ ผู้ประกันตนตามมาตรา ๓๓ ให้คำนวณโดยนำค่าจ้างที่ใช้เป็นฐานในการคำนวณเงินสมทบสูงสุดสามเดือนภายใน ระยะเวลาสิบห้าเดือนก่อนเดือนที่มีสิทธิมารวมกันเป็นฐานในการคำนวณแล้วหารด้วยเก้าสิบ ในกรณีที่ ผู้ประกันตนมีค่าจ้างไม่ครบสามเดือนให้คำนวณจากค่าจ้างเฉลี่ยเป็นรายวัน”

มาตรา ๒๘ ให้ยกเลิกมาตรา ๖๑ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ ซึ่งแก้ไข เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๗

มาตรา ๒๙ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๖๑ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๖๑/๑ ในกรณีที่ผู้ประกันตนมีสิทธิได้รับเงินทดแทนการขาดรายได้ตามมาตรา ๖๔ และมาตรา ๗๑ ในช่วงเวลาเดียวกัน ให้มีสิทธิขอรับเงินทดแทนการขาดรายได้เพียงประเภทเดียว โดยให้แสดงความจำนงตามแบบที่เลขาธิการกำหนด”

มาตรา ๓๐ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๖๓ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๖๓ ประโยชน์ทดแทนในกรณีประสบอันตรายหรือเจ็บป่วยอันมิใช่เนื่องจากการทำงาน ได้แก่

- (๑) ค่าตรวจวินิจฉัยโรค
- (๒) ค่าส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรค
- (๓) ค่าบำบัดทางการแพทย์และค่าฟื้นฟูสมรรถภาพ
- (๔) ค่ากินอยู่และรักษาพยาบาลในสถานพยาบาล
- (๕) ค่ายาและค่าเวชภัณฑ์
- (๖) ค่ารถพยาบาลหรือค่าพาหนะรับส่งผู้ป่วย

(๗) ค่าใช้จ่ายเป็นเงินช่วยเหลือเบื้องต้นให้แก่ผู้ประกันตน ในกรณีที่ผู้ประกันตนได้รับความเสียหายจากการรับบริการทางการแพทย์ เมื่อสำนักงานได้จ่ายเงินช่วยเหลือเบื้องต้นให้แก่ผู้ประกันตนไปแล้ว ให้สำนักงานมีสิทธิไล่เบี้ยแก่ผู้กระทำผิดได้

(๘) ค่าบริการอื่นที่จำเป็น”

มาตรา ๓๑ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๖๕ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๖๕ ผู้ประกันตนมีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนในกรณีคลอดบุตรสำหรับตนเองหรือภริยาต่อเมื่อภายในระยะเวลาสิบห้าเดือนก่อนวันรับบริการทางการแพทย์ ผู้ประกันตนได้จ่ายเงินสมทบมาแล้วไม่น้อยกว่าห้าเดือน

ในกรณีที่ผู้ประกันตนไม่มีภริยา หากผู้ประกันตนอยู่กินฉันสามีภริยากับหญิงใดโดยเปิดเผยตามระเบียบที่เลขาธิการกำหนด ให้ผู้ประกันตนมีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนในกรณีคลอดบุตรสำหรับหญิงนั้นด้วย”

มาตรา ๓๒ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๗๑ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๗๑ ในกรณีที่ผู้ประกันตนทุพพลภาพอันมิใช่เนื่องจากการทำงานให้มีสิทธิได้รับเงินทดแทนการขาดรายได้ตามอัตราและระยะเวลาที่คณะกรรมการการแพทย์กำหนด โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ ทั้งนี้ เงินทดแทนการขาดรายได้ต้องไม่เกินอัตราร้อยละห้าสิบของค่าจ้างตามมาตรา ๕๗

ในกรณีที่ผู้ประกันตนทุพพลภาพอันมิใช่เนื่องจากการทำงาน และการทุพพลภาพนั้นมีระดับความสูญเสียรุนแรงตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการการแพทย์กำหนดโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการให้มีสิทธิได้รับเงินทดแทนการขาดรายได้ในอัตราร้อยละห้าสิบของค่าจ้างตามมาตรา ๕๗ ตลอดชีวิต”

มาตรา ๓๓ ให้ยกเลิกความใน (๒) ของมาตรา ๗๓ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๒) เงินสงเคราะห์กรณีผู้ประกันตนถึงแก่ความตาย ให้จ่ายแก่บุคคลซึ่งผู้ประกันตนทำหนังสือระบุให้เป็นผู้มีสิทธิได้รับเงินสงเคราะห์นั้น แต่ถ้าผู้ประกันตนมิได้มีหนังสือระบุไว้ก็ให้นำมาเฉลี่ยจ่ายให้แก่สามีหรือภริยา บิดามารดา หรือบุตรของผู้ประกันตนในจำนวนที่เท่ากัน ดังนี้

(ก) ถ้าก่อนถึงแก่ความตาย ผู้ประกันตนได้ส่งเงินสมทบมาแล้วตั้งแต่สามสิบหกเดือนขึ้นไป แต่ไม่ถึงหนึ่งร้อยยี่สิบเดือน ให้จ่ายเงินสงเคราะห์เป็นจำนวนเท่ากับร้อยละห้าสิบของค่าจ้างรายเดือนที่คำนวณได้ตามมาตรา ๕๗ คูณด้วยสี่

(ข) ถ้าก่อนถึงแก่ความตาย ผู้ประกันตนได้ส่งเงินสมทบมาแล้วตั้งแต่หนึ่งร้อยยี่สิบเดือนขึ้นไป ให้จ่ายเงินสงเคราะห์เป็นจำนวนเท่ากับร้อยละห้าสิบของค่าจ้างรายเดือนที่คำนวณได้ตามมาตรา ๕๗ คูณด้วยสิบสอง”

มาตรา ๓๔ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๗๓ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๗๓/๑ ในกรณีที่ผู้ประกันตนซึ่งได้รับเงินทดแทนการขาดรายได้ เนื่องจากการเจ็บป่วยด้วยโรคเรื้อรังตามมาตรา ๖๔ หรือทุพพลภาพตามมาตรา ๗๑ ถึงแก่ความตาย ให้จ่ายประโยชน์ทดแทนเป็นเงินค่าทำศพและเงินสงเคราะห์ตามมาตรา ๗๓ โดยให้นำเงินทดแทนการขาดรายได้ที่ผู้ประกันตนได้รับในเดือนสุดท้ายก่อนถึงแก่ความตายมาเป็นเกณฑ์ในการคำนวณ

ในกรณีที่ผู้มีสิทธิได้รับเงินค่าทำศพและเงินสงเคราะห์กรณีผู้ประกันตนถึงแก่ความตายตามมาตรา ๗๓ ด้วย ให้ได้รับเงินค่าทำศพและเงินสงเคราะห์ตามมาตรา ๗๓ เท่านั้น”

มาตรา ๓๕ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๗๕ ตริ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๗๕ ตริ ให้ผู้ประกันตนมีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนในกรณีสงเคราะห์บุตร สำหรับบุตรซึ่งมีอายุตามที่กำหนดในกฎกระทรวง แต่ต้องไม่เกินสิบห้าปีบริบูรณ์ จำนวนคราวละไม่เกินสามคน บุตรดังกล่าวไม่รวมถึงบุตรบุญธรรมหรือบุตรซึ่งได้ยกให้เป็นบุตรบุญธรรมของบุคคลอื่น”

มาตรา ๓๖ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรคสามของมาตรา ๗๗ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๒

“ผู้ประกันตนซึ่งไม่มีสัญชาติไทย เมื่อความเป็นผู้ประกันตนสิ้นสุดลงไม่ว่าจะส่งเงินสมทบครบหนึ่งร้อยแปดสิบเดือนหรือไม่ก็ตาม และประสงค์ที่จะไม่พำนักอยู่ในประเทศไทยให้มีสิทธิได้รับเงินบำเหน็จชราภาพ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง”

มาตรา ๓๗ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๗๗ จัตวา แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๗๗ จัตวา ในกรณีที่ผู้ประกันตนซึ่งมีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนในกรณีชราภาพตามมาตรา ๗๗ ทวิ ถึงแก่ความตายก่อนที่จะได้รับประโยชน์ทดแทน หรือผู้รับเงินบำนาญชราภาพถึงแก่ความตายภายในหกสิบเดือนนับแต่เดือนที่มีสิทธิได้รับเงินบำนาญชราภาพ ให้ทายาทของผู้นั้นซึ่งมีชีวิตอยู่ในวันที่ผู้ประกันตนหรือผู้รับเงินบำนาญชราภาพถึงแก่ความตายมีสิทธิได้รับเงินบำเหน็จชราภาพ ทายาทผู้มีสิทธิตามวรรคหนึ่ง ได้แก่

(๑) บุตร ยกเว้นบุตรบุญธรรมหรือบุตรซึ่งได้ยกให้เป็นบุตรบุญธรรมของบุคคลอื่น ให้ได้รับสองส่วน ถ้าผู้ประกันตนที่ตายมีบุตรตั้งแต่สามคนขึ้นไป ให้ได้รับสามส่วน

(๒) สามีหรือภริยาให้ได้รับหนึ่งส่วน

(๓) บิดามารดา หรือบิดาหรือมารดาที่มีชีวิตอยู่ให้ได้รับหนึ่งส่วน

(๔) บุคคลซึ่งผู้ประกันตนทำหนังสือระบุไว้เป็นผู้มีสิทธิได้รับเงินบำเหน็จชราภาพให้ได้รับหนึ่งส่วน

ในกรณีที่ไม่มีทายาทในอนุมาตราใด หรือทายาทนั้นได้ตายไปเสียก่อน ให้แบ่งเงินตามมาตรา ๗๗ (๒) ในระหว่างทายาทผู้มีสิทธิในอนุมาตราที่มีทายาทผู้มีสิทธิได้รับ

ในกรณีที่ไม่มีทายาทผู้มีสิทธิได้รับเงินบำเหน็จชราภาพตามวรรคสอง ให้ทายาทของผู้ประกันตน หรือผู้รับเงินบำนาญชราภาพแล้วแต่กรณีดังต่อไปนี้ มีสิทธิได้รับเงินบำเหน็จชราภาพตามลำดับ หากบุคคลลำดับใดมีจำนวนมากกว่าหนึ่งคนให้บุคคลลำดับนั้นได้รับส่วนแบ่งเท่ากัน

- (๑) พี่น้องร่วมบิดามารดาเดียวกัน
- (๒) พี่น้องร่วมบิดาหรือร่วมมารดา
- (๓) ปู่ ย่า ตา ยาย
- (๔) ลุง ป้า น้า อา”

มาตรา ๓๘ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๗๙/๑ ในหมวด ๘ ประโยชน์ทดแทนในกรณีว่างงาน ลักษณะ ๓ ประโยชน์ทดแทน แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓

“มาตรา ๗๙/๑ ในกรณีที่ผู้ประกันตนไม่ได้ทำงานเนื่องจากมีเหตุสุดวิสัยหรือนายจ้างไม่ให้ทำงานเนื่องจากมีเหตุสุดวิสัยทำให้ไม่สามารถประกอบกิจการได้ตามปกติ เมื่อผู้ประกันตนได้จ่ายเงินสมทบมาแล้วไม่น้อยกว่าหกเดือนและต้องอยู่ภายในระยะเวลาสิบห้าเดือนก่อนที่ผู้ประกันตนไม่ได้ทำงาน ให้มีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนในกรณีว่างงานตามหลักเกณฑ์ เงื่อนไข และอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวง”

มาตรา ๓๙ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๘๔ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๘๔/๑ กำหนดเวลาตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๓๙ มาตรา ๔๕ มาตรา ๔๗ และมาตรา ๔๗ ทวิ ถ้าผู้มีหน้าที่ปฏิบัติตามกำหนดเวลานั้นมีเหตุจำเป็นอันมิอาจก้าวล่วงได้ และได้ยื่นคำร้องเพื่อขอยายหรือเลื่อนกำหนดเวลาโดยแสดงเหตุแห่งความจำเป็นนั้น ถ้าเลขาธิการเห็นสมควร จะขยายหรือเลื่อนกำหนดเวลาออกไปก็ได้ ทั้งนี้ ต้องยื่นคำร้องภายในสิบห้าวันนับแต่เหตุจำเป็นนั้นสิ้นสุดลง

การขยายเวลาตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๓๙ หรือมาตรา ๔๗ ไม่เป็นเหตุให้ลดหรืองดเงินเพิ่ม”

มาตรา ๔๐ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๙๗ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๙๗ นายจ้างผู้ใดยื่นแบบรายการตามมาตรา ๓๔ หรือแจ้งขอเปลี่ยนแปลงหรือแก้ไขเพิ่มเติมรายการตามมาตรา ๔๔ เป็นเท็จ หรือไม่ยื่นแบบรายการแสดงการส่งเงินสมทบภายในกำหนดเวลาตามมาตรา ๔๗ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

มาตรา ๔๑ ผู้ใดเคยได้รับประโยชน์ทดแทนในกรณีทุพพลภาพจากกองทุนประกันสังคมตามพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ และสิทธิการได้รับประโยชน์ทดแทนดังกล่าวได้สิ้นสุดลงก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้มีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนในกรณีทุพพลภาพตามมาตรา ๗๑ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ ตั้งแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

ผู้ใดมีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนในกรณีทุพพลภาพจากกองทุนประกันสังคมตามพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๗ อยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้มีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนตามมาตรา ๗๑ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔๒ ให้คณะกรรมการประกันสังคมและคณะกรรมการการแพทย์ซึ่งดำรงตำแหน่ง อยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ยังคงปฏิบัติหน้าที่อยู่ต่อไปจนกว่าจะมีการแต่งตั้งคณะกรรมการประกันสังคมตามมาตรา ๘ หรือคณะกรรมการการแพทย์ตามมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ แล้วแต่กรณี ทั้งนี้ ต้องไม่เกินหนึ่งร้อยแปดสิบวัน นับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๔๓ให้นำมาตรา ๔๙ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ มาใช้บังคับกับนายจ้างซึ่งยังมีได้นำส่งเงินสมทบหรือเงินเพิ่ม หรือนำส่งไม่ครบจำนวนอยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับด้วย

มาตรา ๔๔ พระราชกฤษฎีกาซึ่งออกตามความในมาตรา ๔ (๖) แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ ที่ใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับให้ยังคงใช้บังคับได้ต่อไป จนกว่าจะมีพระราชกฤษฎีกา ซึ่งออกตามความในมาตรา ๔ (๔) แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงานรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ
พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา
นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่กฎหมายว่าด้วยการประกันสังคมที่ใช้บังคับในปัจจุบันมีบทบัญญัติบางประการไม่เหมาะสมและไม่สอดคล้องกับสภาพการณ์ในปัจจุบัน สมควรแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติเกี่ยวกับหลักเกณฑ์และวิธีการได้มาซึ่งผู้แทนฝ่ายนายจ้างและผู้แทนฝ่ายผู้ประกันตนให้สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติเกี่ยวกับการแต่งตั้งที่ปรึกษาของคณะกรรมการประกันสังคม คุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของกรรมการประกันสังคม ที่ปรึกษา และกรรมการแพทย์และอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการแพทย์ให้เหมาะสมยิ่งขึ้น แก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติเกี่ยวกับการคำนวณค่าจ้างรายวันในการจ่ายเงินทดแทนการขาดรายได้ ยกเลิกการตัดสิทธิผู้ประกันตนซึ่งไม่มีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนในกรณีเจ็บใจหรือยินยอมให้ผู้อื่นกระทำให้ตนประสบอันตรายหรือเจ็บป่วย ทุพพลภาพ หรือถึงแก่ความตาย เพื่อขยายความคุ้มครองให้ผู้ประกันตนได้รับสิทธิประโยชน์มากยิ่งขึ้น เพิ่มบทบัญญัติเกี่ยวกับหลักเกณฑ์และอัตราให้รัฐบาลออกเงินสมทบสำหรับผู้ประกันตนตามมาตรา ๔๐ และเพิ่มบทบัญญัติให้ลดหย่อนการออกเงินสมทบในกรณีเกิดภัยพิบัติอย่างร้ายแรงที่ส่งผลกระทบต่อสภาพการณ์ทางเศรษฐกิจ เพื่อบรรเทาความเดือดร้อนของนายจ้างรวมทั้งกำหนดโทษทางอาญา ในกรณีนายจ้างไม่ยื่นแบบรายการแสดงการส่งเงินสมทบเพื่อให้การประกันสังคมเป็นไปตามวัตถุประสงค์และอำนวยความสะดวกแก่ผู้ที่เกี่ยวข้องในระบบประกันสังคมเพิ่มขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ภาคผนวก ง.

พระราชบัญญัติควบคุมการขอทาน พ.ศ. ๒๕๕๙

พระราชบัญญัติ

ควบคุมการขอทาน

พ.ศ. ๒๕๕๙

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๖ เมษายน พ.ศ. ๒๕๕๙
เป็นปีที่ ๗๑ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการควบคุมการขอทาน

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของ สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติควบคุมการขอทาน พ.ศ. ๒๕๕๙”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดเก้าสิบวันนับแต่วันประกาศ

ในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกพระราชบัญญัติควบคุมการขอทาน พุทธศักราช ๒๔๘๔

มาตรา ๔ พระราชบัญญัตินี้มิใช่บังคับกับการปฏิบัติอันเป็นกิจวัตรตามศาสนา

มาตรา ๕ ในพระราชบัญญัตินี้

“การคุ้มครองและพัฒนาคุณภาพชีวิต” หมายความว่า การช่วยเหลือ การบำบัดรักษา การฟื้นฟูสภาพร่างกายและจิตใจ ตลอดจนการฝึกอบรมให้แก่ผู้ทำการขอทาน

“สถานคุ้มครองและพัฒนาคุณภาพชีวิต” หมายความว่า สถานที่ที่รัฐมนตรีประกาศจัดตั้งไว้ สำหรับให้การคุ้มครองและพัฒนาคุณภาพชีวิตตามพระราชบัญญัตินี้

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการควบคุมการขอทาน

“เจ้าพนักงานท้องถิ่น” หมายความว่า

- (๑) นายกองค้การบริหารส่วนตำบล สำหรับในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล
- (๒) นายกเทศมนตรี สำหรับในเขตเทศบาล
- (๓) นายกเมืองพัทยา สำหรับในเขตเมืองพัทยา
- (๔) ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร สำหรับในเขตกรุงเทพมหานคร
- (๕) ผู้บริหารท้องถิ่นหรือหัวหน้าของคณะผู้บริหารท้องถิ่น สำหรับในเขตองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีกฎหมายจัดตั้ง แต่มีใช้องค์การบริหารส่วนจังหวัด

“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า ผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้หมายความรวมถึงพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

“อธิบดี” หมายความว่า อธิบดีกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๖ ให้มีคณะกรรมการควบคุมการขอทาน ประกอบด้วย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เป็นประธานกรรมการ ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เป็นรองประธานกรรมการ ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ อธิบดีกรมการจัดหางาน อธิบดีกรมการปกครอง อธิบดีกรมการแพทย์ อธิบดีกรมกิจการเด็กและเยาวชน อธิบดีกรมกิจการผู้สูงอายุ อธิบดีกรมควบคุมโรค อธิบดีกรมพัฒนาฝีมือแรงงาน อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น อธิบดีกรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ อธิบดีกรมส่งเสริมวัฒนธรรม อธิบดีกรมสุขภาพจิต และผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งไม่เกินแปดคนเป็นกรรมการ

ให้อธิบดีเป็นกรรมการและเลขานุการ และให้อธิบดีแต่งตั้งข้าราชการของกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการไม่เกินสองคนเป็นผู้ช่วยเลขานุการ

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งตามวรรคหนึ่ง ให้แต่งตั้งจากผู้ซึ่งมีความรู้ความสามารถ ความเชี่ยวชาญ หรือประสบการณ์ในด้านการสังคมสงเคราะห์ การพัฒนาสังคม หรือการจัดสวัสดิการสังคม และไม่เป็นข้าราชการที่มีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำ พนักงานหรือลูกจ้างของหน่วยงานของรัฐ เว้นแต่เป็นผู้สอนในสถาบันอุดมศึกษา โดยในจำนวนนี้ต้องแต่งตั้งจากภาคประชาสังคมไม่น้อยกว่าสี่คน

มาตรา ๗ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสามปี

ในกรณีที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ หรือกรณีที่มีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเพิ่มขึ้นในระหว่างที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งแต่งตั้งไว้แล้วยังมีวาระอยู่ในตำแหน่ง ให้ผู้ได้รับแต่งตั้งแทนตำแหน่งที่ว่างหรือเป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเพิ่มขึ้นอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งได้แต่งตั้งไว้แล้ว

เมื่อครบกำหนดตามวาระในวรรคหนึ่ง หากยังมีได้มีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิขึ้นใหม่ ให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระนั้นอยู่ในตำแหน่งเพื่อดำเนินงานต่อไปจนกว่ากรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งได้รับแต่งตั้งใหม่เข้ารับหน้าที่

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระอาจได้รับการแต่งตั้งอีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินสองวาระไม่ได้

ในกรณีที่ยังไม่ได้แต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิแทนตำแหน่งที่ว่าง ให้คณะกรรมการประกอบด้วยกรรมการเท่าที่เหลืออยู่

มาตรา ๘ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) เป็นคนไร้ความสามารถหรือเสมือนไร้ความสามารถ

(๔) เป็นข้าราชการที่มีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำ พนักงานหรือลูกจ้างของหน่วยงานของรัฐ เว้นแต่เป็นผู้สอนในสถาบันอุดมศึกษา

(๕) รัฐมนตรีให้ออก เพราะบกพร่องต่อหน้าที่ มีความประพฤติเสื่อมเสีย หรือหย่อนความสามารถ

(๖) ได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

มาตรา ๙ คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) เสนอนโยบายและมาตรการเกี่ยวกับการควบคุมการขอทานและคุ้มครองและพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้ทำการขอทาน แนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาการขอทาน รวมทั้งการดำเนินการกับผู้แสวงหาประโยชน์จากการขอทานต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณา

(๒) เสนอความเห็นต่อคณะรัฐมนตรีให้มีหรือปรับปรุงกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ และมาตรการเกี่ยวกับการควบคุมการขอทานและคุ้มครองและพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้ทำการขอทาน

(๓) ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลในการควบคุมการขอทาน แล้วเสนอต่อคณะรัฐมนตรี

(๔) ออกระเบียบ หลักเกณฑ์ และวิธีการเกี่ยวกับการแสดงความสามารถ และการช่วยเหลือผู้ทำการขอทาน ตลอดจนระเบียบอื่นที่เกี่ยวข้องเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

(๕) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการหรือตามที่คณะรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีมอบหมาย

ระเบียบของคณะกรรมการนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

มาตรา ๑๐ การประชุมคณะกรรมการต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมดจึงจะเป็นองค์ประชุม

ในการประชุมคณะกรรมการ ถ้าประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองประธานกรรมการทำหน้าที่เป็นประธานในที่ประชุม ถ้าประธานกรรมการและรองประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้ที่ประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

มาตรา ๑๑ ให้คณะกรรมการมีอำนาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการประจำจังหวัดในแต่ละจังหวัด และคณะอนุกรรมการอื่น เพื่อปฏิบัติการอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่คณะกรรมการมอบหมายได้ และให้นำบทบัญญัติมาตรา ๑๐ มาใช้บังคับแก่การประชุมของคณะอนุกรรมการโดยอนุโลม

องค์ประกอบ คุณสมบัติและลักษณะต้องห้าม และการดำรงตำแหน่งและการพ้นจากตำแหน่งของ คณะอนุกรรมการตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๑๒ ให้กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ ทำหน้าที่ช่วยเหลือและอำนวยความสะดวก ในการปฏิบัติงานของคณะกรรมการ โดยให้มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) รับผิดชอบงานธุรการ งานประชุม และกิจการต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับงานของคณะกรรมการ และคณะอนุกรรมการ และรวบรวมข้อมูล ศึกษา วิจัย และพัฒนางานเกี่ยวกับการควบคุมการขอทาน และคุ้มครองและพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้ทำการขอทาน

(๒) ประสานงานกับหน่วยงานของรัฐ องค์กรสาธารณประโยชน์ องค์กรสวัสดิการชุมชน และองค์กรภาคเอกชนอื่น เพื่อดำเนินการจัดทำนโยบายและมาตรการเกี่ยวกับการควบคุมการขอทาน และคุ้มครองและพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้ทำการขอทานเสนอต่อคณะกรรมการ และดำเนินการให้มีการปฏิบัติตามนโยบายและมาตรการเกี่ยวกับการควบคุมการขอทานและคุ้มครองและพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้ทำการขอทาน

(๓) เผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร รายละเอียดของนโยบาย และมาตรการเกี่ยวกับการควบคุมการขอทาน และคุ้มครองและพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้ทำการขอทาน

(๔) ติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล และจัดทำรายงานการปฏิบัติตามนโยบายและมาตรการ เกี่ยวกับการควบคุมการขอทานและคุ้มครองและพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้ทำการขอทาน

(๕) ปฏิบัติตามมติของคณะกรรมการหรือตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

มาตรา ๑๓ ห้ามบุคคลใดทำการขอทาน

การกระทำอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้ให้ถือว่าเป็นการขอทาน

(๑) การขอเงินหรือทรัพย์สินจากผู้อื่นเพื่อเลี้ยงชีวิต ไม่ว่าจะเป็นการขอด้วยวาจา ข้อความ หรือการแสดงกิริยาอาการใด

(๒) การกระทำด้วยวิธีการใดให้ผู้อื่นเกิดความสงสารและส่งมอบเงินหรือทรัพย์สินให้

การแสดงความสามารถ ไม่ว่าจะเป็นการเล่นดนตรีหรือการแสดงอื่นใด เพื่อให้ได้มาซึ่งเงินหรือ ทรัพย์สินจากผู้ชมหรือผู้ฟัง การขอเงินหรือทรัพย์สินกันฐานญาติมิตร หรือการเรียกรับตามกฎหมายว่าด้วย การควบคุมการเรียกรับ ไม่ถือว่าเป็นการขอทานตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๑๔ ผู้ใดประสงค์จะเป็นผู้แสดงความสามารถ ไม่ว่าจะเป็นการเล่นดนตรีหรือ การแสดงอื่นใด ตามมาตรา ๑๓ วรรคสาม ให้ผู้นั้นแจ้งเพื่อเป็นผู้แสดงความสามารถตามระเบียบที่ คณะกรรมการกำหนด และเมื่อจะแสดงความสามารถในพื้นที่ใด ให้แจ้งต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่น ในเขตพื้นที่นั้น เมื่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นในเขตพื้นที่ได้รับแจ้งแล้ว ให้ออกใบรับแจ้งไว้เป็นหลักฐาน ทั้งนี้

ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นในเขตพื้นที่ประกาศเป็นการทั่วไปเพื่อกำหนดเขตพื้นที่หรือสถานที่ได้อันเป็นที่สาธารณะ วันเวลา การใช้อุปกรณ์ หรือสิ่งอื่นใด ให้ใช้ในการแสดงความสามารถ

ผู้ใดกระทำการฝ่าฝืนตามวรรคหนึ่ง พนักงานเจ้าหน้าที่หรือเจ้าพนักงานท้องถิ่นในเขตพื้นที่มีอำนาจสั่งให้ผู้นั้นหยุดหรือเลิกกระทำการดังกล่าวได้

มาตรา ๑๕ เมื่อปรากฏต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ว่ามีผู้ใดกระทำการฝ่าฝืนมาตรา ๑๓ วรรคหนึ่ง ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ส่งตัวผู้ซึ่งฝ่าฝืนนั้นไปยังสถานคุ้มครองและพัฒนาคุณภาพชีวิตเพื่อทำการคัดกรองและหากการคัดกรองพบว่าผู้ทำการขอทานเป็นเด็ก หญิงมีครรภ์ ผู้สูงอายุ คนวิกลจริต คนพิการหรือทุพพลภาพ ที่ต้องดำเนินการตามกฎหมายเฉพาะ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ประสานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องตามกฎหมายเฉพาะเพื่อดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ต่อไป

มาตรา ๑๖ เมื่อปรากฏจากการคัดกรองว่าผู้ทำการขอทานไม่ใช่บุคคลตามมาตรา ๑๕ แต่เป็นบุคคลซึ่งไม่สามารถประกอบอาชีพได้ ไม่มีญาติมิตรอุปการะเลี้ยงดูและไม่มีทางเลี้ยงชีพอย่างอื่น หรืออยู่ในสภาวะยากลำบาก ให้พนักงานเจ้าหน้าที่จัดให้บุคคลดังกล่าวเข้ารับการคุ้มครองและพัฒนาคุณภาพชีวิตตามพระราชบัญญัตินี้

การเข้ารับการคุ้มครองและพัฒนาคุณภาพชีวิตตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามระเบียบที่อธิบดีกำหนด

มาตรา ๑๗ ในกรณีที่มีเหตุจำเป็นหรือเป็นการสมควรเพื่อประโยชน์ของผู้ทำการขอทาน พนักงานเจ้าหน้าที่จะไม่ส่งตัวผู้นั้นไปเพื่อดำเนินการตามกฎหมายเฉพาะ และให้ผู้ทำการขอทานผู้นั้นได้รับการคุ้มครองและพัฒนาคุณภาพชีวิตตามพระราชบัญญัตินี้ต่อไปก็ได้

มาตรา ๑๘ ในกรณีผู้ทำการขอทานยอมปฏิบัติตามการดำเนินการของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายเฉพาะหรือยอมอยู่ในสถานคุ้มครองและพัฒนาคุณภาพชีวิต ให้ผู้ทำการขอทานผู้นั้น พ้นจากความผิดตามมาตรา ๑๙

มาตรา ๑๙ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๑๓ วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๒๐ กรณีผู้ทำการขอทานได้ยอมเข้ารับการคุ้มครองและพัฒนาคุณภาพชีวิต ในสถานคุ้มครองและพัฒนาคุณภาพชีวิตแล้ว ต่อมาผู้ทำการขอทานผู้นั้นไม่ยอมรับการคุ้มครองและพัฒนาคุณภาพชีวิตและได้ออกไปจากสถานคุ้มครองและพัฒนาคุณภาพชีวิต โดยไม่ได้รับอนุญาต ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๒๑ ผู้ใดกระทำความผิดด้วยประการใด อันเป็นการช่วยเหลือหรือสนับสนุนให้มีการฝ่าฝืนมาตรา ๒๐ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่งได้กระทำโดยใช้กำลังประทุษร้ายหรือขู่เข็ญว่าจะใช้กำลังประทุษร้าย หรือโดยมีหรือใช้อาวุธ ผู้กระทำต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสี่ปี หรือปรับไม่เกินสี่หมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๒๒ ผู้ใดแสวงหาประโยชน์จากผู้ทำการขอตานโดยการให้ จ้าง วาน สนับสนุน บุษงส่งเสริม หรือกระทำด้วยวิธีการอื่นใดให้ผู้อื่นทำการขอตาน ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินสามหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่ง เป็นการกระทำดังต่อไปนี้ ผู้กระทำความผิดต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

- (๑) กระทำต่อหญิงมีครรภ์ ผู้สูงอายุ คนพิการหรือทุพพลภาพ หรือผู้เจ็บป่วย
- (๒) ร่วมกันกระทำหรือกระทำกับบุคคลตั้งแต่สองคนขึ้นไป
- (๓) กระทำโดยนำผู้อื่นจากภายนอกราชอาณาจักรให้มาขอตานในราชอาณาจักร
- (๔) กระทำโดยผู้ปกครองหรือผู้ดูแลของผู้ทำการขอตาน
- (๕) กระทำโดยพนักงานเจ้าหน้าที่
- (๖) กระทำโดยเจ้าหน้าที่ของรัฐที่มีอำนาจหน้าที่ดูแลหรือให้คำปรึกษาบุคคลตาม (๑)

ความในวรรคหนึ่งและวรรคสอง (๑) (๒) และ (๔) ไม่ใช้บังคับกับการกระทำระหว่างบุพการีและผู้สืบสันดาน

มาตรา ๒๓ บรรดาความผิดตามพระราชบัญญัตินี้มีโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ให้อธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมายมีอำนาจเปรียบเทียบได้ และเมื่อผู้กระทำความผิดได้ชำระค่าปรับตามจำนวนที่เปรียบเทียบภายในระยะเวลาที่กำหนดแล้ว ให้ถือว่าคดีเลิกกันตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

มาตรา ๒๔ ให้สถานสงเคราะห์ของกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการตามพระราชบัญญัติควบคุมการขอตาน พุทธศักราช ๒๔๘๔ เป็นสถานคุ้มครองและพัฒนาคุณภาพชีวิตตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๒๕ ผู้ซึ่งถูกส่งตัวไปยังสถานสงเคราะห์ตามพระราชบัญญัติควบคุมการขอตาน พุทธศักราช ๒๔๘๔ ซึ่งรับการสงเคราะห์อยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ได้รับการคุ้มครองและพัฒนาคุณภาพชีวิตต่อไปตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๒๖ การดำเนินการออกระเบียบโดยคณะกรรมการตามมาตรา ๙ เพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ หากไม่สามารถดำเนินการได้ ให้รัฐมนตรีรายงานเหตุผลที่ไม่อาจดำเนินการได้ต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบ

มาตรา ๒๗ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่และประกาศจัดตั้งสถานคุ้มครองและพัฒนาคุณภาพชีวิตเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ
พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา
นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่พระราชบัญญัติควบคุมการขอทาน พุทธศักราช ๒๔๘๔ ได้ใช้บังคับมานานแล้ว บทบัญญัติเกี่ยวกับการสงเคราะห์ผู้ทำการขอทานตามพระราชบัญญัติดังกล่าวไม่เหมาะสมกับสถานการณ์ในปัจจุบัน สมควรให้มีการจัดระเบียบเกี่ยวกับการคุ้มครองและพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้ทำการขอทาน การควบคุมการขอทาน และแยกผู้แสดงความสามารถออกจากการเป็นผู้ทำการขอทาน ทั้งนี้ เพื่อเป็นการแก้ปัญหาสังคมและคุ้มครองสวัสดิภาพของบุคคลให้เหมาะสมยิ่งขึ้น อีกทั้งสมควรกำหนดความผิดทางอาญาแก่ผู้ซึ่งหาประโยชน์จากความไม่สมประกอบทางร่างกาย ความอ่อนด้อยทางสติปัญญาหรือสภาพจิตใจของบุคคลอื่น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ภาคผนวก จ.

พระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐
และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๖

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

พระราชบัญญัติ
ส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ
พ.ศ. ๒๕๕๐

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.
ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๘ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๐
เป็นปีที่ ๖๒ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ
ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอม
ของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิต
คนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐”

มาตรา ๒^๑ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุ
เบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกพระราชบัญญัติการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ พ.ศ. ๒๕๓๔

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“คนพิการ” หมายความว่า บุคคลซึ่งมีข้อจำกัดในการปฏิบัติกิจกรรมในชีวิตประจำวัน
หรือเข้าไปมีส่วนร่วมทางสังคม เนื่องจากมีความบกพร่องทางการเห็น การได้ยิน การเคลื่อนไหว การ
สื่อสาร จิตใจ อารมณ์ พฤติกรรม สติปัญญา การเรียนรู้ หรือความบกพร่องอื่นใด ประกอบกับ
มีอุปสรรคในด้านต่าง ๆ และมีความจำเป็นเป็นพิเศษที่จะต้องได้รับความช่วยเหลือด้านหนึ่งด้านใด
เพื่อให้สามารถปฏิบัติกิจกรรมในชีวิตประจำวันหรือเข้าไปมีส่วนร่วมทางสังคมได้อย่างบุคคลทั่วไป
ทั้งนี้ ตามประเภทและหลักเกณฑ์ที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของ
มนุษย์ประกาศกำหนด

“การฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ” หมายความว่า การเสริมสร้างสมรรถภาพหรือ
ความสามารถของคนพิการให้มีสภาพที่ดีขึ้น หรือดำรงสมรรถภาพหรือความสามารถที่มีอยู่เดิมไว้ โดย

^๑ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๒๔/ตอนที่ ๖๑ ก/หน้า ๘/๒๗ กันยายน ๒๕๕๐

อาศัยกระบวนการทางการแพทย์ การศาสนา การศึกษา สังคม อาชีพ หรือกระบวนการอื่นใด เพื่อให้คนพิการได้มีโอกาสทำงานหรือดำรงชีวิตในสังคมอย่างเต็มศักยภาพ

“การส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิต” หมายความว่า การฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ การจัดสวัสดิการการส่งเสริมและพิทักษ์สิทธิ การสนับสนุนให้คนพิการสามารถดำรงชีวิตอิสระ มีศักดิ์ศรีแห่งความเป็นมนุษย์และเสมอภาคกับบุคคลทั่วไป มีส่วนร่วมทางสังคมอย่างเต็มที่และมีประสิทธิภาพ ภายใต้สภาพแวดล้อมที่คนพิการสามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้

“หน่วยงานของรัฐ” หมายความว่า กระทรวง ทบวง กรม ส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นและมีฐานะเป็นกรม ราชการส่วนภูมิภาค ราชการส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจที่ตั้งขึ้นโดยพระราชบัญญัติหรือพระราชกฤษฎีกา หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ

“องค์กรคนพิการแต่ละประเภท” หมายความว่า องค์กรสมาชิกระดับชาติตามประเภทความพิการที่ได้แจ้งชื่อไว้กับสำนักงานตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

“กองทุน” หมายความว่า กองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ

“ผู้ดูแลคนพิการ” หมายความว่า บิดา มารดา บุตร สามี ภรรยา ญาติ พี่น้อง หรือบุคคลอื่นใดที่รับดูแลหรืออุปการะคนพิการ

“ผู้ช่วยคนพิการ” หมายความว่า บุคคลซึ่งให้ความช่วยเหลือคนพิการเฉพาะบุคคล เพื่อให้สามารถปฏิบัติกิจวัตรที่สำคัญในการดำรงชีวิต ทั้งนี้ ตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

“ผู้อำนวยการ”^๒ หมายความว่า ผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ

“สำนักงาน” หมายความว่า สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ

“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า ผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๕ ให้มีคณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ ประกอบด้วย นายกรัฐมนตรี เป็นประธานกรรมการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์เป็นรองประธานกรรมการ ปลัดกระทรวงการคลัง ปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ปลัดกระทรวงคมนาคม ปลัดกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ปลัดกระทรวงมหาดไทย ปลัดกระทรวงยุติธรรม ปลัดกระทรวงแรงงาน ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ปลัดกระทรวงสาธารณสุข ผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณ ผู้แทนองค์กรคนพิการแต่ละประเภทจำนวนเจ็ดคน ซึ่งนายกรัฐมนตรีแต่งตั้ง โดยคำนึงถึงจำนวนสมาชิกขององค์กรคนพิการนั้น และผู้ทรงคุณวุฒิอีกหกคนซึ่งนายกรัฐมนตรีแต่งตั้งเป็นกรรมการ

^๒ มาตรา ๔ นิยามคำว่า “ผู้อำนวยการ” แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๖

ให้ผู้อำนวยความสะดวก เป็นกรรมการและเลขานุการ และให้คณะกรรมการแต่งตั้งข้าราชการในสำนักงานเป็นผู้ช่วยเลขานุการ

[คำว่า “ผู้อำนวยความสะดวก” แก้ไขเพิ่มเติมโดยมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๖]

มาตรา ๖ ให้คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) เสนอนโยบาย แผนหลัก และโครงการเกี่ยวกับการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการต่อคณะรัฐมนตรี เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบและมอบหมายให้หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องรับไปดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ต่อไป ทั้งนี้ นโยบายดังกล่าวต้องคำนึงถึงพันธกรณีระหว่างประเทศที่ประเทศไทยมีอยู่ด้วย

(๒) ให้ความเห็นต่อรัฐมนตรีผู้รับผิดชอบในการออกกฎกระทรวงตามมาตรา ๒๐ (๖) มาตรา ๓๓ มาตรา ๓๔ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๓๗ วรรคหนึ่ง

(๓) เสนอความเห็นและให้คำปรึกษาต่อรัฐมนตรีผู้รับผิดชอบเกี่ยวกับนโยบายหรือกฎหมายอื่นใดของรัฐที่อาจมีผลกระทบต่อคนพิการ

(๔) กำหนดระเบียบและวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการช่วยเหลือ ส่งเสริม สนับสนุนและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแก่หน่วยงานของรัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ความช่วยเหลือทางวิชาการ เงินอุดหนุน สิ่งอำนวยความสะดวก หรือบริการต่าง ๆ อย่างทั่วถึงและเป็นธรรม

(๕) วินิจฉัยและมีคำสั่งเพิกถอนการกระทำหรือห้ามมิให้กระทำการที่มีลักษณะเป็นการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อคนพิการ

(๖) พิจารณาให้การสนับสนุนและช่วยเหลือกิจกรรมของหน่วยงานของรัฐและเอกชนเกี่ยวกับการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ

(๗) กำหนดระเบียบเกี่ยวกับการบริหารกองทุน การจัดหาผลประโยชน์ และการจัดการกองทุนโดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลัง ระเบียบเกี่ยวกับการพิจารณาอนุมัติการจ่ายเงินเพื่อการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ ระเบียบเกี่ยวกับการจัดทำรายงานสถานะการเงินและการบริหารกองทุน ระเบียบเกี่ยวกับการรับเงิน การจ่ายเงิน การเก็บรักษาเงินกองทุน และการตัดหนี้เป็นสูญโดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลัง และระเบียบอื่นที่เกี่ยวข้องเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

(๘) จัดกิจกรรมหลักระดับชาติเพื่อการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ

(๙) อนุมัติโครงการหรือแผนงานที่จะใช้เงินกองทุน ในส่วนที่เกินกว่าอำนาจหน้าที่ของคณะอนุกรรมการบริหารกองทุน

(๑๐) กำหนดมาตรฐาน ให้การรับรองหรือเพิกถอนการรับรององค์กรด้านคนพิการหรือองค์กรอื่นใดที่ให้บริการแก่คนพิการ ตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

(๑๑) ปฏิบัติการอื่นตามที่กฎหมายกำหนด

มาตรา ๗ กรรมการซึ่งนายกรัฐมนตรีแต่งตั้งมีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละสามปีนับแต่วันที่ได้รับแต่งตั้ง

เมื่อครบกำหนดวาระตามวรรคหนึ่ง ให้ดำเนินการแต่งตั้งกรรมการขึ้นใหม่ภายในหกสิบวันในระหว่างที่ยังไม่ได้แต่งตั้งกรรมการขึ้นใหม่ ให้กรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระนั้นอยู่ในตำแหน่งเพื่อดำเนินงานต่อไปจนกว่ากรรมการซึ่งได้รับแต่งตั้งใหม่เข้ารับหน้าที่ กรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้

มาตรา ๘ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ กรรมการซึ่งนายกรัฐมนตรีแต่งตั้งพ้นจากตำแหน่ง เมื่อ

- (๑) ตาย
- (๒) ลาออก
- (๓) เป็นบุคคลล้มละลาย
- (๔) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ
- (๕) ได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่ในความผิดอันได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ
- (๖) นายกรัฐมนตรีให้ออก

มาตรา ๙ ในกรณีที่กรรมการซึ่งนายกรัฐมนตรีแต่งตั้งพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระให้นายกรัฐมนตรีแต่งตั้งผู้อื่นเป็นกรรมการแทนตำแหน่งที่ว่าง ทั้งนี้ ให้ผู้ซึ่งได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งแทนอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของผู้ซึ่งตนแทน

ในกรณีที่มีการแต่งตั้งกรรมการเพิ่มขึ้นในระหว่างที่กรรมการซึ่งแต่งตั้งไว้แล้วยังมีวาระอยู่ในตำแหน่ง ให้ผู้ซึ่งได้รับแต่งตั้งให้เป็นกรรมการเพิ่มขึ้นอยู่ในตำแหน่งได้เท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการซึ่งได้รับแต่งตั้งไว้แล้ว

มาตรา ๑๐ การประชุมของคณะกรรมการ ต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมดจึงจะเป็นองค์ประชุม

ในกรณีที่ประธานกรรมการไม่อยู่ในที่ประชุมหรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ให้รองประธานกรรมการทำหน้าที่แทน ถ้ารองประธานกรรมการไม่อยู่ในที่ประชุมหรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ให้กรรมการซึ่งมาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งขึ้นทำหน้าที่แทน

การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

ให้มีการประชุมคณะกรรมการไม่น้อยกว่าปีละสามครั้ง

มาตรา ๑๑ เพื่อประโยชน์ในการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการให้เป็นการทั่วถึงให้คณะกรรมการแต่งตั้งคณะอนุกรรมการตามประเภทความพิการ คณะอนุกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการประจำจังหวัดในแต่ละจังหวัดและคณะอนุกรรมการอื่น เพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติการอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

องค์ประกอบ คุณสมบัติ และลักษณะต้องห้าม และการดำรงตำแหน่งและการพ้นจากตำแหน่งของคณะอนุกรรมการตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการกำหนด

คณะอนุกรรมการแต่ละคณะตามวรรคหนึ่งให้มีคนพิการซึ่งมีบัตรประจำตัวคนพิการตามมาตรา ๑๙ อย่างน้อยหนึ่งคนเป็นอนุกรรมการ

ให้นำความในมาตรา ๑๐ มาใช้บังคับแก่การประชุมของคณะอนุกรรมการตามวรรคหนึ่งโดยอนุโลม

มาตรา ๑๒^๓ ให้สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติมีผู้อำนวยการซึ่งเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญเป็นผู้รับผิดชอบการปฏิบัติราชการของสำนักงาน

มาตรา ๑๓ ให้สำนักงานมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) ประสานงานและร่วมมือกับหน่วยงานด้านนโยบายและยุทธศาสตร์ของรัฐบาล ส่วนราชการ หน่วยงานอื่น ๆ ของรัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศในการดำเนินงาน การทำงานร่วมกันในระดับนโยบาย ยุทธศาสตร์และแผนงานด้านคนพิการเกี่ยวกับการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ

(๒) สํารวจ ศึกษา วิเคราะห์ รวบรวมและเก็บรักษาข้อมูลเกี่ยวกับคนพิการ สถานการณ์ของคุณภาพชีวิตคนพิการ เพื่อประโยชน์ต่อการป้องกัน การรักษา การฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ และจัดทำแผนงาน วิเคราะห์ วิจัย ติดตาม ประเมินผลเสนอต่อคณะกรรมการ

(๓) จัดทำแผนงานเกี่ยวกับการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการเพื่อเสนอต่อคณะกรรมการ

(๔) สนับสนุนให้มีการจัดตั้ง การดำเนินงาน การสร้างความเข้มแข็งขององค์กรด้านคนพิการเพื่อให้สามารถทำหน้าที่พิทักษ์สิทธิคนพิการ ตลอดจนสนับสนุนและประสานงานให้หน่วยงานของรัฐจัดงบประมาณให้แก่องค์กรด้านคนพิการ เพื่อดำเนินงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ

(๔/๑)^๔ ตรวจสอบการได้รับสิทธิประโยชน์ของคนพิการ ให้คำแนะนำและช่วยเหลือคนพิการให้สามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้จากสิ่งอำนวยความสะดวก สวัสดิการ และความช่วยเหลืออื่นตามความต้องการจำเป็นพิเศษเฉพาะบุคคลตามพระราชบัญญัตินี้

(๕) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้หรือตามกฎหมายอื่นหรือตามที่คณะรัฐมนตรีหรือคณะกรรมการมอบหมาย

มาตรา ๑๓/๑^๕ ในการตรวจสอบการได้รับสิทธิประโยชน์ของคนพิการตามที่กฎหมายกำหนด เมื่อสำนักงานพบว่าหน่วยงานของรัฐ องค์กรเอกชน หรือบุคคลใด ซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามที่กฎหมายกำหนด ให้สำนักงานแจ้งหน่วยงานของรัฐ องค์กรเอกชน หรือบุคคลดังกล่าวให้ปฏิบัติตามที่กฎหมายกำหนด

^๓ มาตรา ๑๒ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๖

^๔ มาตรา ๑๓ (๔/๑) เพิ่มโดยพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๖

^๕ มาตรา ๑๓/๑ เพิ่มโดยพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๖

ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐ องค์กรเอกชน หรือบุคคลใดซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบไม่ปฏิบัติให้ถูกต้องภายในระยะเวลาที่กำหนด ให้สำนักงานดำเนินการ ดังต่อไปนี้

(๑) ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐ ให้รายงานต่อคณะกรรมการเพื่อพิจารณา ดำเนินการก่อนเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาสั่งการต่อไป

(๒) ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐหรือบุคคลใด ให้แจ้งหน่วยงานของรัฐที่มีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบพิจารณาสั่งการเพื่อใช้มาตรการบังคับตามกฎหมายนั้น หากหน่วยงานของรัฐที่ได้รับแจ้ง ละเลยไม่ปฏิบัติตามหน้าที่ที่กฎหมายกำหนดหรือปฏิบัติหน้าที่ล่าช้าจนอาจเกิดความเดือดร้อนเสียหายแก่คนพิการ ให้รายงานต่อคณะกรรมการเพื่อพิจารณาดำเนินการตามกฎหมายกับองค์กรเอกชนหรือบุคคลนั้น และให้ดำเนินการตาม (๑) กับหน่วยงานของรัฐต่อไป ทั้งนี้ มติของคณะกรรมการให้เป็นที่สุด

มาตรา ๑๔ เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ มีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) มีหนังสือแจ้งให้นายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการชี้แจงข้อเท็จจริงหรือความเห็นในการปฏิบัติงาน ส่งผู้แทนมาชี้แจงหรือให้ถ้อยคำ หรือส่งเอกสารหรือพยานหลักฐานอื่น มาประกอบการพิจารณา

(๒) มีหนังสือแจ้งให้บุคคลที่เกี่ยวข้องมาให้ถ้อยคำหรือมีหนังสือชี้แจงข้อเท็จจริง หรือส่งเอกสารหรือพยานหลักฐานอื่นมาประกอบการพิจารณา

มาตรา ๑๕ การกำหนดนโยบาย กฎ ระเบียบ มาตรการ โครงการ หรือวิธีปฏิบัติ ของหน่วยงานของรัฐ องค์กรเอกชน หรือบุคคลใดในลักษณะที่เป็นการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อคนพิการจะกระทำมิได้

การกระทำในลักษณะที่เป็นการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อคนพิการตามวรรคหนึ่ง ให้หมายความรวมถึงการกระทำหรืองดเว้นกระทำการที่แม้จะมีได้มุ่งหมายให้เป็นการเลือกปฏิบัติต่อคนพิการโดยตรง แต่ผลของการกระทำนั้นทำให้คนพิการต้องเสียสิทธิประโยชน์ที่ควรจะได้รับเพราะเหตุแห่งความพิการด้วย

การเลือกปฏิบัติที่มีเหตุผลทางวิชาการ จารีตประเพณี หรือประโยชน์สาธารณะ สนับสนุนให้กระทำได้ตามความจำเป็นและสมควรแก่กรณี ไม่ถือเป็นการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง แต่ผู้กระทำการนั้นจะต้องจัดให้มีมาตรการช่วยเหลือเยียวยาหรือรักษา ซึ่งสิทธิหรือประโยชน์แก่คนพิการตามความจำเป็นเท่าที่จะกระทำได้

มาตรา ๑๖ คนพิการที่ได้รับหรือจะได้รับความเสียหายจากการกระทำในลักษณะที่เป็นการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อคนพิการตามมาตรา ๑๕ มีสิทธิร้องขอต่อคณะกรรมการให้มีคำสั่งเพิกถอนการกระทำหรือห้ามมิให้กระทำการนั้นได้ คำสั่งของคณะกรรมการให้เป็นที่สุด

การร้องขอตามวรรคหนึ่ง ไม่เป็นการตัดสิทธิผู้ร้องในอันที่จะฟ้องเรียกค่าเสียหายฐานละเมิดต่อศาลที่มีเขตอำนาจ โดยให้ศาลมีอำนาจกำหนดค่าเสียหายอย่างอื่น อันมิใช่ตัวเงินให้แก่คนพิการที่ถูกเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมได้ และหากการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อคนพิการนั้น

เป็นการกระทำโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง ศาลจะกำหนดค่าเสียหายในเชิงลงโทษให้แก่คนพิการไม่เกินสี่เท่าของค่าเสียหายที่แท้จริงด้วยก็ได้

หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการร้องขอ การรวบรวมพยานหลักฐาน การไต่ถามและ การวินิจฉัยตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด ซึ่งคณะกรรมการอาจจัดให้มีคณะอนุกรรมการจัดการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อคนพิการปฏิบัติหน้าที่แทนได้ ทั้งนี้ องค์ประกอบ คุณสมบัติและลักษณะต้องห้าม การดำรงตำแหน่งและการพ้นจากตำแหน่ง อำนาจหน้าที่ และค่าตอบแทนของคณะอนุกรรมการหรือผู้ไต่ถามให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการกำหนด^๖

มาตรา ๑๗ ในการใช้สิทธิตามมาตรา ๑๖ คนพิการหรือผู้ดูแลคนพิการอาจขอให้ องค์กรด้านคนพิการที่เกี่ยวข้องเป็นผู้ร้องขอหรือฟ้องคดีแทนได้

การฟ้องคดีตามมาตรา ๑๖ วรรคสอง ไม่ว่าจะคนพิการเป็นผู้ฟ้องเองหรือองค์กรด้านคนพิการที่เกี่ยวข้องเป็นผู้ฟ้องแทน ให้ได้รับยกเว้นค่าฤชาธรรมเนียม

มาตรา ๑๘ ให้สำนักงานเป็นสำนักงานทะเบียนกลางสำหรับคนพิการใน กรุงเทพมหานคร โดยมีผู้อำนวยการเป็นนายทะเบียนกลาง สำหรับจังหวัดอื่นให้สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดทำหน้าที่เป็นสำนักงานทะเบียนจังหวัดสำหรับคนพิการใน จังหวัดของตนอีกหน้าที่หนึ่ง โดยมีพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดเป็นนายทะเบียน จังหวัด

[คำว่า “ผู้อำนวยการ” แก้ไขเพิ่มเติมโดยมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๖]

มาตรา ๑๙ เพื่อประโยชน์ในการได้รับสิทธิตามมาตรา ๒๐ คนพิการอาจยื่นคำขอมิ บัตรประจำตัวคนพิการต่อนายทะเบียนกลางหรือนายทะเบียนจังหวัด ณ สำนักงานทะเบียนกลาง สำนักงานทะเบียนจังหวัด หรือสถานที่อื่นตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

ในกรณีที่คนพิการเป็นผู้เยาว์ คนเสมือนไร้ความสามารถหรือคนไร้ความสามารถหรือ ในกรณีที่คนพิการมีสภาพความพิการถึงขั้นไม่สามารถไปยื่นคำขอด้วยตนเองได้ ผู้ปกครอง ผู้พิทักษ์ ผู้อนุบาลหรือผู้ดูแลคนพิการ แล้วแต่กรณี จะยื่นคำขอแทนก็ได้ แต่ต้องนำหลักฐานว่าเป็นคนพิการไป แสดงต่อนายทะเบียนกลางหรือนายทะเบียนจังหวัด แล้วแต่กรณี ด้วย

การยื่นคำขอมิบัตรประจำตัวคนพิการ การออกบัตร การกำหนดเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจ ออกบัตรประจำตัวคนพิการ การกำหนดสิทธิหรือการเปลี่ยนแปลงสิทธิ การขอสละสิทธิของคนพิการ และอายุบัตรประจำตัวคนพิการ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขตามระเบียบที่ คณะกรรมการกำหนด^๗

^๖ มาตรา ๑๖ วรรคสาม แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๖

^๗ มาตรา ๑๙ วรรคสาม แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๖

ในกรณีที่บัตรประจำตัวประชาชนสามารถบรรจุข้อมูลคนพิการได้ครบถ้วนตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ใช้บัตรประจำตัวประชาชนแทนบัตรประจำตัวคนพิการ^๕

มาตรา ๑๙/๑^๕ คนพิการซึ่งไม่มีสถานะการทะเบียนราษฎรตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎร อาจได้รับความช่วยเหลือที่เหมาะสมตามหลักศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์จากรัฐ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนดในระเบียบ

มาตรา ๒๐ คนพิการมีสิทธิเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้จากสิ่งอำนวยความสะดวกอันเป็นสาธารณะตลอดจนสวัสดิการและความช่วยเหลืออื่นจากรัฐ ดังต่อไปนี้

(๑) การบริการฟื้นฟูสมรรถภาพโดยกระบวนการทางการแพทย์และค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาล ค่าอุปกรณ์ เครื่องช่วยความพิการ และสื่อส่งเสริมพัฒนาการ เพื่อปรับสภาพทางร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม พฤติกรรม สติปัญญา การเรียนรู้ หรือเสริมสร้างสมรรถภาพให้ดีขึ้นตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขประกาศกำหนด

(๒) การศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติหรือแผนการศึกษาแห่งชาติ ตามความเหมาะสมในสถานศึกษาเฉพาะหรือในสถานศึกษาทั่วไป หรือการศึกษาทางเลือก หรือการศึกษานอกระบบ โดยให้หน่วยงานที่รับผิดชอบเกี่ยวกับสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาสำหรับคนพิการให้การสนับสนุนตามความเหมาะสม

(๓) การฟื้นฟูสมรรถภาพด้านอาชีพ การให้บริการที่มีมาตรฐาน การคุ้มครองแรงงาน มาตรการเพื่อการมีงานทำ ตลอดจนได้รับการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระ และบริการสื่อ สิ่งอำนวยความสะดวกเทคโนโลยีหรือความช่วยเหลืออื่นใด เพื่อการทำงานและประกอบอาชีพของคนพิการ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงานประกาศกำหนด

(๔) การยอมรับและมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคม เศรษฐกิจและการเมืองอย่างเต็มที่และมีประสิทธิภาพบนพื้นฐานแห่งความเท่าเทียมกับบุคคลทั่วไป ตลอดจนได้รับสิ่งอำนวยความสะดวกและบริการต่าง ๆ ที่จำเป็นสำหรับคนพิการ

(๕) การช่วยเหลือให้เข้าถึงนโยบาย แผนงาน โครงการ กิจกรรม การพัฒนาและบริการอันเป็นสาธารณะ ผลลัพธ์ที่มีความจำเป็นต่อการดำรงชีวิต การช่วยเหลือทางกฎหมายและการจัดหาหนายความว่าต่างแ่ต่างคดี ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

(๖) ข้อมูลข่าวสาร การสื่อสาร บริการโทรคมนาคม เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารและเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อการสื่อสารสำหรับคนพิการทุกประเภทตลอดจนบริการสื่อสารสาธารณะจากหน่วยงานของรัฐหรือเอกชนที่ได้รับงบประมาณสนับสนุนจากรัฐ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารกำหนดในกฎกระทรวง

(๗) บริการล่ามภาษามือตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

^๕ มาตรา ๑๙ วรรคสี่ เพิ่มโดยพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๖

^๕ มาตรา ๑๙/๑ เพิ่มโดยพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๖

(๘) สิทธิที่จะนำสัตว์นำทาง เครื่องมือหรืออุปกรณ์นำทาง หรือเครื่องช่วยความพิการใด ๆ ติดตัวไปในยานพาหนะหรือสถานที่ใด ๆ เพื่อประโยชน์ในการเดินทาง และการได้รับสิ่งอำนวยความสะดวกอันเป็นสาธารณะ โดยได้รับการยกเว้นค่าบริการ ค่าธรรมเนียม และค่าเช่าเพิ่มเติมสำหรับสัตว์ เครื่องมือ อุปกรณ์ หรือเครื่องช่วยความพิการดังกล่าว

(๙) การจัดสวัสดิการเบียดความพิการ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนดในระเบียบ

(๑๐) การปรับสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัย การมีผู้ช่วยคนพิการ หรือการจัดให้มีสวัสดิการอื่นตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนดในระเบียบ

ผู้ช่วยคนพิการ ให้มีสิทธิได้รับการลดหย่อนหรือยกเว้นค่าบริการ ค่าธรรมเนียมตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

คนพิการที่ไม่มีผู้ดูแลคนพิการ มีสิทธิได้รับการจัดสวัสดิการด้านที่อยู่อาศัยและการเลี้ยงดูจากหน่วยงานของรัฐ ในกรณีที่มีสถานสงเคราะห์เอกชนจัดที่อยู่อาศัยและสวัสดิการให้แล้ว รัฐต้องจัดเงินอุดหนุนให้แก่สถานสงเคราะห์เอกชนนั้น ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนดในระเบียบ

ผู้ดูแลคนพิการมีสิทธิได้รับบริการให้คำปรึกษา แนะนำ ฝึกอบรมทักษะ การเลี้ยงดู การจัดการศึกษา การส่งเสริมอาชีพและการมีงานทำ ตลอดจนความช่วยเหลืออื่นใด เพื่อให้พึ่งตนเองได้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนดในระเบียบ

คนพิการและผู้ดูแลคนพิการมีสิทธิได้รับการลดหย่อนภาษีหรือยกเว้นภาษี ตามที่กฎหมายกำหนด

องค์กรเอกชนที่จัดให้คนพิการได้รับสิทธิประโยชน์ตามมาตรา ๖๑ มีสิทธิได้รับการลดหย่อนภาษีหรือยกเว้นภาษีเป็นร้อยละของจำนวนเงินค่าใช้จ่ายตามที่กฎหมายกำหนด

มาตรา ๒๐/๑^{๑๐} เพื่อประโยชน์ในการใช้สิทธิตามพระราชบัญญัตินี้ คนพิการอาจดำเนินการ ดังต่อไปนี้

(๑) เสนอแนะต่อคณะกรรมการ สำนักงานหรือหน่วยงานของรัฐ เพื่อกำหนดมาตรการให้คนพิการได้รับสิทธิตามที่กฎหมายกำหนด

(๒) ร้องขอให้หน่วยงานของรัฐหรือเอกชนที่เกี่ยวข้องจัดให้มี สนับสนุน อำนวยความสะดวก หรือปฏิบัติอย่างหนึ่งอย่างใด เพื่อให้คนพิการสามารถใช้สิทธิได้ตามที่กฎหมายกำหนด

(๓) ร้องขอให้หน่วยงานของรัฐหรือเอกชนพิจารณาแก้ไขปัญหาที่เกี่ยวกับการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อคนพิการ

(๔) ร้องขอให้หน่วยงานของรัฐหรือเอกชนที่ได้รับงบประมาณสนับสนุนจากรัฐชี้แจงรายละเอียดและอำนวยความสะดวกแก่คนพิการ เพื่อให้คนพิการเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากข้อมูลข่าวสารหรือใช้สิทธิประโยชน์ของตนได้

(๕) ร้องขอให้หน่วยงานของรัฐหรือเอกชนดำเนินการแก้ไขกฎหรือระเบียบ แผนงาน โครงการ หรือกิจกรรม แล้วแต่กรณี เพื่อให้คนพิการได้รับสิทธิตามที่กฎหมายกำหนด

^{๑๐} มาตรา ๒๐/๑ เพิ่มโดยพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (ฉบับที่ ๒)

ในกรณีที่คนพิการไม่สามารถดำเนินการด้วยตนเองได้ ให้ผู้ดูแลคนพิการหรือองค์กรด้านคนพิการที่เกี่ยวข้องเป็นผู้ดำเนินการแทนได้

ในกรณีหน่วยงานของรัฐหรือเอกชนที่เกี่ยวข้องมิได้ดำเนินการภายในระยะเวลาอันสมควรตามที่มีการร้องขอ ให้คนพิการ ผู้ดูแลคนพิการหรือองค์กรด้านคนพิการมีสิทธิร้องขอให้สำนักงานดำเนินการตามมาตรา ๑๓/๑ ได้

มาตรา ๒๐/๒^{๑๑} ให้องค์กรด้านคนพิการหรือองค์กรอื่นใดที่ให้บริการแก่คนพิการที่ได้รับการรับรองมาตรฐานจากคณะกรรมการตามมาตรา ๖ (๑๐) มีสิทธิดำเนินการ ดังต่อไปนี้

(๑) เสนอแนะต่อคณะกรรมการหรือสำนักงาน เพื่อปรับปรุงสิทธิประโยชน์แก่คนพิการเพิ่มขึ้น

(๒) เสนอแนะต่อหน่วยงานของรัฐที่มีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบ เพื่อส่งเสริมหรือให้บริการแก่คนพิการให้ได้รับสิทธิอย่างครบถ้วน

(๓) เรียกร้องแทนคนพิการให้ได้รับสิทธิสำหรับคนพิการตามพระราชบัญญัตินี้

(๔) ให้ความช่วยเหลือคนพิการเพื่อให้สามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้ตามพระราชบัญญัตินี้

(๕) ให้บริการจัดหางานและส่งเสริมการมีงานทำให้แก่คนพิการ โดยอาจได้รับเงินอุดหนุนจากกองทุน

(๖) ให้บริการหรือจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการกีฬาหรือนันทนาการสำหรับคนพิการ โดยอาจได้รับการสนับสนุนจากรัฐ

(๗) ประสานงานเกี่ยวกับงานอันมีลิขสิทธิ์ของบุคคลอื่นเพื่อประโยชน์แก่คนพิการ ทั้งนี้ ตามกฎหมายว่าด้วยลิขสิทธิ์

(๘) ขอใช้ที่ราชพัสดุหรือทรัพย์สินอื่นของทางราชการเพื่อประโยชน์ในการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ และอาจได้รับยกเว้นค่าธรรมเนียมและค่าใช้จ่ายอื่นตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น

(๙) ดำเนินการตามที่สำนักงานมอบหมายเพื่อให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ การดำเนินการตามวรรคหนึ่ง (๓) ถึง (๙) ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนดในระเบียบ

มาตรา ๒๐/๓^{๑๒} ให้จัดตั้งศูนย์บริการคนพิการ เพื่อประโยชน์ในการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการตามพระราชบัญญัตินี้

ราชการส่วนท้องถิ่นอาจจัดตั้งศูนย์บริการคนพิการตามวรรคหนึ่งได้โดยใช้งบประมาณของตนเอง

การจัดตั้งและการยกเลิก การกำหนดประเภทองค์กร มาตรฐานการดำเนินการ และคุณสมบัติของผู้ดำเนินการศูนย์บริการคนพิการ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่

^{๑๑} มาตรา ๒๐/๒ เพิ่มโดยพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๖

^{๑๒} มาตรา ๒๐/๓ เพิ่มโดยพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๖

คณะกรรมการกำหนด ทั้งนี้ให้ศูนย์บริการคนพิการได้รับการสนับสนุนด้านการเงินหรือด้านอื่นตามระเบียบที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์กำหนด หรือได้รับเงินสนับสนุนจากกองทุนตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๒๐/๔^๓ ให้ศูนย์บริการคนพิการมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) สำรวจ ติดตามสภาพปัญหาคนพิการ และจัดทำระบบข้อมูลการให้บริการในเขตพื้นที่รับผิดชอบ

(๒) ให้บริการข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์ สวัสดิการ และความช่วยเหลือตามที่คนพิการร้องขอ และตามที่หน่วยงานของรัฐกำหนด รวมทั้งการให้คำปรึกษาหรือช่วยดำเนินการเกี่ยวกับการขอใช้สิทธิประโยชน์แก่คนพิการ

(๓) เรียกร้องแทนคนพิการให้ได้รับสิทธิประโยชน์สำหรับคนพิการตามพระราชบัญญัตินี้

(๔) ให้ความช่วยเหลือในการดำรงชีวิตขั้นพื้นฐาน การฟื้นฟูสมรรถภาพด้านอาชีพ การฝึกอาชีพ และการจัดหางานให้แก่คนพิการ

(๕) ให้ความช่วยเหลือคนพิการให้ได้รับเครื่องมือหรืออุปกรณ์ตามความต้องการจำเป็นพิเศษเฉพาะบุคคล

(๖) ประสาน คัดกรอง ส่งต่อ และให้ความช่วยเหลือคนพิการหรือผู้ที่มีแนวโน้มว่าจะพิการให้ได้รับการดูแลรักษาพยาบาลที่เหมาะสม

(๗) ประสานความช่วยเหลือกับหน่วยงานของรัฐที่มีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบเพื่อให้ความช่วยเหลือคนพิการตามประเภทความพิการ

(๘) ติดตามและประเมินผล และรายงานเกี่ยวกับการได้รับสิทธิประโยชน์ตามพระราชบัญญัตินี้ และการดำรงชีวิตของคนพิการ

(๙) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่น หรือตามที่คณะกรรมการหรือสำนักงานมอบหมาย

การให้บริการแก่คนพิการ ให้ศูนย์บริการคนพิการปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการกำหนด

เมื่อได้รับการร้องขอจากศูนย์บริการคนพิการ ให้หน่วยงานของรัฐที่มีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบพิจารณาและดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ โดยคำนึงถึงการคุ้มครองคนพิการเป็นสำคัญ ในกรณีที่มีปัญหาการดำเนินการ ให้ศูนย์บริการคนพิการรายงานต่อสำนักงานเพื่อนำเสนอคณะกรรมการพิจารณาวินิจฉัยหรือดำเนินการอื่นใดตามอำนาจหน้าที่

การกำหนดอำนาจหน้าที่ของศูนย์บริการคนพิการแต่ละประเภท การดำเนินงาน และการให้บริการแก่คนพิการของศูนย์บริการคนพิการ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการกำหนดในระเบียบ

มาตรา ๒๑ เพื่อประโยชน์ในการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ ให้ราชการส่วนท้องถิ่นออกข้อบัญญัติ เทศบัญญัติ ข้อกำหนด ระเบียบหรือประกาศ แล้วแต่กรณี ให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

^๓ มาตรา ๒๐/๔ เพิ่มโดยพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (ฉบับที่ ๒)

ในการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ราชการส่วนท้องถิ่นอาจจัดสรรงบประมาณของตนเองเพื่อตั้งเป็นกองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการส่วนท้องถิ่นได้ ทั้งนี้ การบริหารกองทุน การจัดการกองทุน และการอนุมัติการจ่ายเงิน ราชการส่วนท้องถิ่นอาจนำระเบียบที่คณะกรรมการกำหนดมาใช้บังคับโดยอนุโลมก็ได้^{๙๔}

มาตรา ๒๒ ให้หน่วยงานของรัฐที่ปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับเรื่องใดมีหน้าที่ให้การส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการตามอำนาจหน้าที่นั้น

มาตรา ๒๓ ให้จัดตั้งกองทุนขึ้นกองทุนหนึ่งในสำนักงาน เรียกว่า “กองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ” เพื่อเป็นทุนสำหรับการใช้จ่ายเกี่ยวกับการคุ้มครองและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ การส่งเสริมและการดำเนินงานด้านการสงเคราะห์ช่วยเหลือคนพิการ การฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ การศึกษาและการประกอบอาชีพของคนพิการ รวมทั้งการส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินงานขององค์กรที่เกี่ยวข้องกับคนพิการ โดยจัดสรรให้อย่างเป็นทางการและทั่วถึง

มาตรา ๒๔ กองทุน ประกอบด้วย

(๑) ทรัพย์สิน สิทธิ หนี้ เงินงบประมาณ และรายได้ในกองทุนฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการตามพระราชบัญญัติการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ พ.ศ. ๒๕๓๔ ที่โอนมาตามมาตรา ๔๒

(๒) เงินอุดหนุนจากรัฐบาล ทั้งนี้ ให้รัฐบาลจัดสรรให้เพียงพอแก่การส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ

(๓) เงินหรือทรัพย์สินที่ได้รับบริจาค เพื่อสนับสนุนวัตถุประสงค์ของกองทุน

(๔) เงินรายได้จากการออกสลากหรือที่ได้มาจากการจัดกิจกรรม

(๕) เงินที่นายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการส่งเข้ากองทุนตามมาตรา ๓๔

(๖) ดอกผลที่เกิดจากเงินหรือทรัพย์สินของกองทุน

(๗) รายได้จากการขาย การลงทุน หรือการหาประโยชน์จากทรัพย์สินของกองทุน

(๘) เงินหรือทรัพย์สินที่ตกเป็นของกองทุน หรือที่กองทุนได้รับตามกฎหมายหรือนิติกรรม

(๙) รายได้บางส่วนจากภาษีของสินค้าและบริการที่เป็นสาเหตุแห่งความพิการตามที่กฎหมายกำหนด

(๑๐) รายได้อื่น

เงินและทรัพย์สินของกองทุนตามวรรคหนึ่ง ไม่ต้องส่งคลังเป็นเงินรายได้แผ่นดิน

การบริจาคเงินหรือทรัพย์สินเข้ากองทุน ให้ผู้บริจาคมำไปหักลดหย่อนหรือยกเว้นภาษีได้ตามที่กฎหมายกำหนด

มาตรา ๒๕ ให้มีคณะกรรมการบริหารกองทุนคณะหนึ่ง ประกอบด้วย ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เป็นประธานอนุกรรมการ ผู้แทนกระทรวงมหาดไทย ผู้แทนกระทรวงแรงงาน ผู้แทนกระทรวงศึกษาธิการ ผู้แทนกระทรวงสาธารณสุข

^{๙๔} มาตรา ๒๑ วรรคสอง เพิ่มโดยพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๖

ผู้แทนสำนักงบประมาณ ผู้แทนกรมบัญชีกลาง ผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งคณะกรรมการแต่งตั้งจำนวนเก้าคน ในจำนวนนี้ต้องเป็นผู้แทนองค์การคนพิการอย่างน้อยเจ็ดคนเป็นอนุกรรมการ และให้ผู้อำนวยการ เป็นอนุกรรมการและเลขานุการ

[คำว่า “ผู้อำนวยการ” แก้ไขเพิ่มเติมโดยมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๖]

มาตรา ๒๖ ให้คณะอนุกรรมการบริหารกองทุนมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) บริหารกองทุน รวมทั้งดำเนินการเกี่ยวกับการลงทุน การหาประโยชน์และการจัดการกองทุนให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนดโดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลัง

(๒) พิจารณาอนุมัติการจ่ายเงิน อนุมัติโครงการ กำหนดวงเงินและรายการค่าใช้จ่าย เพื่อสนับสนุนแผนงานหรือโครงการเกี่ยวกับการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการตามที่ คณะอนุกรรมการตามประเภทความพิการ คณะอนุกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ ประจำจังหวัดหรือคณะอนุกรรมการอื่นเสนอ ทั้งนี้ ตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

(๓) รายงานสถานะการเงินและการบริหารกองทุนต่อคณะกรรมการตามระเบียบที่ คณะกรรมการกำหนด

การดำเนินการตาม (๒) คณะอนุกรรมการบริหารกองทุนอาจมอบหมายให้ คณะอนุกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการประจำจังหวัดปฏิบัติหน้าที่ตามวรรคหนึ่ง แทนได้^{๑๕}

มาตรา ๒๗^{๑๖} ให้สมาคมสภาคนพิการทุกประเภทแห่งประเทศไทยและองค์การ คนพิการแต่ละประเภทได้รับเงินสนับสนุนสำหรับค่าใช้จ่ายในการบริหารจัดการจากกองทุน ตาม หลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนดในระเบียบ

มาตรา ๒๗/๑^{๑๗} ให้องค์กรเอกชนมีสิทธิได้รับการยกเว้นภาษีสำหรับเงินที่ได้รับ การอุดหนุนจากกองทุนตามที่ประมวลรัษฎากรกำหนด

มาตรา ๒๘ การรับเงิน การจ่ายเงิน การเก็บรักษาเงินกองทุน และการตัดหนี้เป็นสูญ ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนดโดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลัง

มาตรา ๒๙ ให้คณะอนุกรรมการบริหารกองทุนจัดทำงบการเงินส่งผู้สอบบัญชี ตรวจสอบภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันสิ้นปีบัญชีทุกปี

^{๑๕} มาตรา ๒๖ วรรคสอง เพิ่มโดยพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๖

^{๑๖} มาตรา ๒๗ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๖

^{๑๗} มาตรา ๒๗/๑ เพิ่มโดยพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๖

ให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเป็นผู้สอบบัญชีของกองทุนในรอบปี แล้วทำรายงานผลการสอบบัญชีของกองทุนเสนอต่อคณะกรรมการ

มาตรา ๓๐ ให้มีคณะกรรมการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานของกองทุน จำนวนเจ็ดคน ประกอบด้วย ประธานกรรมการและกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนห้าคน ซึ่งคณะกรรมการแต่งตั้งจากผู้ซึ่งมีความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์ด้านการเงิน การประเมินผล และการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ ซึ่งในจำนวนนี้จะต้องเป็นผู้มีความเชี่ยวชาญด้านการประเมินผล จำนวนสองคน และคนพิการซึ่งมีบัตรประจำตัวคนพิการตามมาตรา ๑๙ อย่างน้อยหนึ่งคน เป็นกรรมการ โดยมีรองปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ซึ่งปลัดกระทรวงมอบหมายเป็นกรรมการและเลขานุการ

ผู้ดำรงตำแหน่งกรรมการตามวรรคหนึ่ง ต้องไม่เป็นผู้แทนขององค์กรที่ได้รับเงินอุดหนุนจากกองทุนนี้

มาตรา ๓๑ คณะกรรมการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานของกองทุนมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

- (๑) ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินงานของกองทุน
- (๒) รายงานผลการปฏิบัติงานพร้อมทั้งข้อเสนอแนะต่อคณะกรรมการ

ให้คณะกรรมการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานของกองทุนมีอำนาจเรียกเอกสารหรือหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับกองทุนจากบุคคลใดหรือเรียกบุคคลใดมาชี้แจงข้อเท็จจริงเพื่อประกอบการพิจารณาประเมินผลได้

มาตรา ๓๒ ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๗ มาตรา ๘ มาตรา ๙ มาตรา ๑๐ และมาตรา ๑๑ วรรคสาม มาใช้บังคับกับการดำรงตำแหน่ง การพ้นจากตำแหน่ง และการประชุมของคณะกรรมการบริหารกองทุนตามมาตรา ๒๕ และคณะกรรมการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานของกองทุนตามมาตรา ๓๐ โดยอนุโลม

มาตรา ๓๓ เพื่อประโยชน์ในการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ ให้นายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการ และหน่วยงานของรัฐรับคนพิการเข้าทำงานตามลักษณะของงานในอัตราส่วนที่เหมาะสมกับผู้ปฏิบัติงานในสถานประกอบการหรือหน่วยงานของรัฐ ทั้งนี้ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงานออกกฎกระทรวงกำหนดจำนวนที่นายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการ และหน่วยงานของรัฐจะต้องรับคนพิการเข้าทำงาน

มาตรา ๓๔ นายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการที่มีได้รับคนพิการเข้าทำงานตามจำนวนที่กำหนดตามมาตรา ๓๓ ให้ส่งเงินเข้ากองทุนตามมาตรา ๒๔ (๕) ทั้งนี้ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงานออกกฎกระทรวงกำหนดจำนวนเงินที่นายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการจะต้องนำส่งเข้ากองทุน

นายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการที่ต้องส่งเงินเข้ากองทุนตามวรรคหนึ่ง แต่มิได้ส่ง ส่งล่าช้าหรือส่งเงินไม่ครบถ้วน ให้เสียดอกเบี้ยในอัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปีของจำนวนเงินที่ยังไม่ได้ส่งเข้ากองทุน

นายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการซึ่งรับคนพิการเข้าทำงานหรือส่งเงินเข้ากองทุนตามวรรคหนึ่งมีสิทธิได้รับยกเว้นภาษีเป็นร้อยละของจำนวนเงินค่าจ้างที่จ่ายให้แก่คนพิการหรือเงินที่ส่งเข้ากองทุน แล้วแต่กรณี ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายกำหนด

มาตรา ๓๕^{๑๔} ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐไม่ประสงค์จะรับคนพิการเข้าทำงานตามมาตรา ๓๓ หรือนายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการไม่รับคนพิการเข้าทำงานตามมาตรา ๓๓ และไม่ประสงค์จะส่งเงินเข้ากองทุนตามมาตรา ๓๔ หน่วยงานของรัฐ นายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการนั้นอาจให้สัมปทานจัดสถานที่จำหน่ายสินค้าหรือบริการ จัดจ้างเหมาช่วงงานหรือจ้างเหมาบริการโดยวิธีการพิเศษ ผักกาน หรือจัดให้มีอุปกรณ์หรือสิ่งอำนวยความสะดวก ล่ามภาษามือ หรือให้ความช่วยเหลืออื่นใดแก่คนพิการหรือผู้ดูแลคนพิการก็ได้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนดในระเบียบ

มาตรา ๓๖ ผู้อำนวยการมีอำนาจออกคำสั่งเป็นหนังสือให้อายัดทรัพย์สินของนายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการซึ่งไม่ส่งเงินที่จะต้องส่งตามมาตรา ๓๔

การมีคำสั่งให้อายัดทรัพย์สินตามวรรคหนึ่ง จะกระทำได้ต่อเมื่อได้ส่งคำเตือนเป็นหนังสือโดยส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับให้นายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการนำเงินส่งเข้ากองทุนหรือส่งเงินที่ค้างจ่ายภายในเวลาที่กำหนด แต่ต้องไม่น้อยกว่าสามสิบวันนับแต่วันที่นายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการได้รับหนังสือนั้น และนายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการไม่จ่ายภายในเวลาที่กำหนด

หลักเกณฑ์และวิธีการอายัดทรัพย์สินตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามระเบียบที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์กำหนด ทั้งนี้ ให้นำหลักเกณฑ์และวิธีการตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาใช้บังคับโดยอนุโลม

[คำว่า “ผู้อำนวยการ” แก้ไขเพิ่มเติมโดยมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๖]

มาตรา ๓๗ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ออกกฎกระทรวง เพื่อกำหนดลักษณะ หรือการจัดให้มีอุปกรณ์ สิ่งอำนวยความสะดวก หรือบริการในอาคาร สถานที่ ยานพาหนะ บริการขนส่ง หรือบริการสาธารณะอื่น ให้คนพิการสามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้

เจ้าของอาคาร สถานที่ ยานพาหนะ บริการขนส่ง หรือผู้ให้บริการสาธารณะอื่น ซึ่งได้จัดอุปกรณ์ สิ่งอำนวยความสะดวก หรือบริการตามวรรคหนึ่ง มีสิทธิได้รับการลดหย่อนภาษีหรือยกเว้นภาษีเป็นร้อยละของจำนวนเงินค่าใช้จ่ายตามที่กฎหมายกำหนด

^{๑๔} มาตรา ๓๕ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๖

มาตรา ๓๘ นายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการที่จ้างคนพิการเข้าทำงานมากกว่า ร้อยละหกสิบของลูกจ้างในสถานประกอบการนั้น โดยมีระยะเวลาจ้างเกินกว่าหนึ่งร้อยแปดสิบวันในปี ภาษีใดมีสิทธิได้รับยกเว้นภาษีเงินได้ในปีภาษีนั้น ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายกำหนด

มาตรา ๓๙ ให้สำนักงานมีอำนาจประกาศโฆษณาข้อมูลการปฏิบัติหรือไม่ปฏิบัติตาม มาตรา ๓๓ มาตรา ๓๔ และมาตรา ๓๕ ต่อสาธารณชนอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง

ในกรณีที่รัฐหรือหน่วยงานของรัฐจะพิจารณาให้สัมปทาน การส่งเสริมการลงทุน การประกาศเกียรติคุณ สินเชื่อ รางวัล เครื่องราชอิสริยาภรณ์ หรือสิทธิประโยชน์อื่นใด แก่นายจ้าง หรือสถานประกอบการใด ให้นำข้อมูลที่ได้ประกาศตามวรรคหนึ่งมาประกอบการพิจารณาด้วย

มาตรา ๔๐ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๑๔ ต้อง ระวางโทษปรับไม่เกินห้าพันบาท

มาตรา ๔๑ ให้ถือว่าบัตรประจำตัวคนพิการตามพระราชบัญญัติการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ พ.ศ. ๒๕๓๔ เป็นบัตรประจำตัวคนพิการตามมาตรา ๑๙ แห่งพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔๒ ให้โอนบรรดาทรัพย์สิน สิทธิ หนี้ เงินงบประมาณ และรายได้ที่ ประกอบเป็นกองทุนฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการตามพระราชบัญญัติการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ พ.ศ. ๒๕๓๔ ไปเป็นของกองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการตามพระราชบัญญัตินี้

ให้โอนงบประมาณและบุคลากรของสำนักส่งเสริมและพิทักษ์คนพิการ สังกัด สำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส คนพิการ และผู้สูงอายุ ตามที่ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ประกาศกำหนดในราชกิจจานุเบกษาไปเป็นของสำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ

มาตรา ๔๓ ในระหว่างที่ยังมิได้แต่งตั้งคณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติตามพระราชบัญญัตินี้ ให้คณะกรรมการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการตามพระราชบัญญัติการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ พ.ศ. ๒๕๓๔ ซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับทำหน้าที่คณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติตามพระราชบัญญัตินี้ จนกว่า คณะกรรมการที่ได้รับแต่งตั้งขึ้นใหม่จะเข้ารับหน้าที่ ทั้งนี้ ไม่เกินหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๔๔ ให้บรรดากฎกระทรวง ระเบียบ ประกาศ หรือคำสั่งที่ออกตามพระราชบัญญัติการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ พ.ศ. ๒๕๓๔ ยังคงใช้บังคับต่อไปเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ จนกว่าจะมีกฎกระทรวง ระเบียบ ประกาศ หรือคำสั่งที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงาน และรัฐมนตรีว่าการกระทรวง
สาธารณสุข รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้รัฐมนตรีแต่ละกระทรวงมีอำนาจแต่งตั้งพนักงาน
เจ้าหน้าที่กับออกกฎกระทรวง ระเบียบ หรือประกาศเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้
ในส่วนที่เกี่ยวกับราชการของกระทรวงนั้น

กฎกระทรวง ระเบียบ หรือประกาศนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว
ให้ใช้บังคับได้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ
พลเอก สุรยุทธ์ จุลานนท์
นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่พระราชบัญญัติการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ พ.ศ. ๒๕๓๔ ใช้บังคับมาเป็นเวลานาน สาระสำคัญและรายละเอียดเกี่ยวกับการสงเคราะห์และการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการไม่เหมาะสมกับสภาพสังคมปัจจุบัน สมควรกำหนดแนวทางและปรับปรุงวิธีการในการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น และกำหนดบทบัญญัติเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์และความคุ้มครองคนพิการเพื่อให้มีการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมเพราะเหตุสภาพทางกายหรือสุขภาพ รวมทั้งให้คนพิการมีสิทธิได้รับสิ่งอำนวยความสะดวกอันเป็นสาธารณะและความช่วยเหลืออื่นจากรัฐ ตลอดจนให้รัฐต้องสงเคราะห์คนพิการให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีและพึ่งตนเองได้ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

พระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๖^{๑๙}

มาตรา ๓ ให้แก้ไขคำว่า “เลขาธิการ” ในพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐ เป็น “ผู้อำนวยการ” ทุกแห่ง

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่พระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐ ยังขาดมาตรการในการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพคนพิการเพื่อแก้ไขปัญหาในการเข้าถึงและใช้ประโยชน์สิ่งอำนวยความสะดวกอันเป็นสาธารณะ ตลอดจนสวัสดิการและความช่วยเหลืออื่นจากรัฐ จึงเป็นการสมควรกำหนดให้สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติมีฐานะเป็นกรม และกำหนดให้มีอำนาจหน้าที่ในการตรวจสอบให้คำแนะนำ และช่วยเหลือคนพิการให้ได้รับสิทธิประโยชน์และการอำนวยความสะดวกเพิ่มขึ้น รวมทั้งกำหนดให้องค์กรด้านคนพิการหรือองค์กรอื่นใดที่ให้บริการแก่คนพิการมีบทบาทในการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการมากขึ้น ตลอดจนกำหนดให้มีศูนย์บริการคนพิการเพื่อทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางในการบริการ และแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการบังคับการตามกฎหมายให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ปริญสินี/แก้ไข

วศิน/ตรวจ

๒๖ ตุลาคม ๒๕๕๓

ปณตกร/เพิ่มเติม

๒ เมษายน ๒๕๕๖

ณัฐพร/ปรับปรุง

พลัษฎ์วัช/ตรวจ

๖ มิถุนายน ๒๕๕๖

^{๑๙} ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๐/ตอนที่ ๓๐ ก/หน้า ๖/๒๙ มีนาคม ๒๕๕๖

ภาคผนวก ฉ.

พระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๑

และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๖

พระราชบัญญัติ
การจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ
พ.ศ. ๒๕๕๑

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.
ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๗ มกราคม พ.ศ. ๒๕๕๑
เป็นปีที่ ๖๓ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ
ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอม
ของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับ
คนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๑”

มาตรา ๒^๑ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุ
เบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

“คนพิการ” หมายความว่า บุคคลซึ่งมีข้อจำกัดในการปฏิบัติกิจกรรมในชีวิตประจำวัน
หรือเข้าไปมีส่วนร่วมทางสังคม เนื่องจากมีความบกพร่องทางการเห็น การได้ยิน การเคลื่อนไหว
การสื่อสาร จิตใจ อารมณ์ พฤติกรรม สติปัญญา การเรียนรู้ หรือความบกพร่องอื่นใดประกอบกับมี
อุปสรรคในด้านต่าง ๆ และมีความต้องการจำเป็นพิเศษทางการศึกษาที่จะต้องได้รับความช่วยเหลือ
ด้านหนึ่งด้านใด เพื่อให้สามารถปฏิบัติกิจกรรมในชีวิตประจำวันหรือเข้าไปมีส่วนร่วมทางสังคมได้อย่าง
บุคคลทั่วไป ทั้งนี้ ตามประเภทและหลักเกณฑ์ที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการประกาศกำหนด

“ผู้ดูแลคนพิการ” หมายความว่า บิดา มารดา ผู้ปกครอง บุตร สามี ภรรยา ญาติ พี่น้อง
หรือบุคคลอื่นใดที่รับดูแลหรือรับอุปการะคนพิการ

“แผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล” หมายความว่า แผนซึ่งกำหนดแนวทางการจัด
การศึกษาที่สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นพิเศษของคนพิการ ตลอดจนกำหนดเทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก
ความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาเฉพาะบุคคล

^๑ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๒๕/ตอนที่ ๒๘ ก/หน้า ๑/๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑

“เทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวก” หมายความว่า เครื่องมือ อุปกรณ์ ฮาร์ดแวร์ ซอฟต์แวร์ หรือบริการที่ใช้สำหรับคนพิการโดยเฉพาะ หรือที่มีการดัดแปลงหรือปรับใช้ให้ตรงกับความต้องการจำเป็นพิเศษของคนพิการแต่ละบุคคล เพื่อเพิ่ม รักษา คงไว้ หรือพัฒนาความสามารถ และศักยภาพที่จะเข้าถึงข้อมูล ข่าวสาร การสื่อสาร รวมถึงกิจกรรมอื่นใดในชีวิตประจำวันเพื่อการดำรงชีวิตอิสระ

“ครูการศึกษาพิเศษ”^๒ หมายความว่า ครูที่มีวุฒิทางการศึกษาพิเศษสูงกว่าระดับปริญญาตรีขึ้นไป หรือครูที่มีวุฒิทางการศึกษาพิเศษระดับปริญญาตรีที่ผ่านการประเมินทักษะการสอน คนพิการตามที่คณะกรรมการส่งเสริมการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการกำหนด และปฏิบัติหน้าที่สอน จัดการศึกษา นิเทศ หรือหน้าที่อื่นเกี่ยวกับการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการในสถานศึกษาทั้งของรัฐ และเอกชน

“การเรียนร่วม” หมายความว่า การจัดให้คนพิการได้เข้าศึกษาในระบบการศึกษา ทั้งไปทุกระดับและหลากหลายรูปแบบ รวมถึงการจัดการศึกษา ให้สามารถรองรับการเรียนการสอน สำหรับคนทุกกลุ่มรวมทั้งคนพิการ

“สถานศึกษาเฉพาะความพิการ” หมายความว่า สถานศึกษาของรัฐหรือเอกชนที่จัดการศึกษาสำหรับคนพิการโดยเฉพาะ ทั้งในลักษณะอยู่ประจำ ไป กลับ และรับบริการที่บ้าน

“ศูนย์การศึกษาพิเศษ” หมายความว่า สถานศึกษาของรัฐที่จัดการศึกษานอกระบบ หรือตามอัธยาศัยแก่คนพิการ ตั้งแต่แรกเกิดหรือแรกพบความพิการจนตลอดชีวิต และจัดการศึกษาอบรมแก่ผู้ดูแลคนพิการ ครู บุคลากรและชุมชน รวมทั้งการจัดสื่อ เทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก บริการและความช่วยเหลืออื่นใด ตลอดจนปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่กำหนดในประกาศกระทรวง

“ศูนย์การเรียนเฉพาะความพิการ” หมายความว่า สถานศึกษาที่จัดการศึกษานอกระบบ หรือตามอัธยาศัยแก่คนพิการโดยเฉพาะ โดยหน่วยงานการศึกษานอกโรงเรียน บุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ โรงพยาบาล สถาบันทางการแพทย์ สถานสงเคราะห์และสถาบันทางสังคมอื่นเป็นผู้จัด ตั้งแต่ระดับการศึกษาปฐมวัย การศึกษาขั้นพื้นฐาน อาชีวศึกษา อุดมศึกษาและหลักสูตรระยะสั้น

“องค์กรคนพิการแต่ละประเภท” หมายความว่า องค์กรสมาชิกระดับชาติตามประเภทความพิการที่ได้แจ้งชื่อไว้กับสำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการส่งเสริมการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ

“กองทุน” หมายความว่า กองทุนส่งเสริมและพัฒนาการศึกษาสำหรับคนพิการ

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกกฎกระทรวง ระเบียบหรือประกาศเพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ กฎกระทรวง ระเบียบหรือประกาศนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้

^๒ มาตรา ๓ นิยามคำว่า “ครูการศึกษาพิเศษ” แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๖

หมวด ๑
สิทธิและหน้าที่ทางการศึกษา

มาตรา ๕ คนพิการมีสิทธิทางการศึกษา ดังนี้

(๑) ได้รับการศึกษาโดยไม่เสียค่าใช้จ่ายตั้งแต่แรกเกิดหรือพบความพิการจนตลอดชีวิต พร้อมทั้งได้รับเทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา

(๒) เลือกบริการทางการศึกษา สถานศึกษา ระบบและรูปแบบการศึกษา โดยคำนึงถึงความสามารถ ความสนใจ ความถนัดและความต้องการจำเป็นพิเศษของบุคคลนั้น

(๓) ได้รับการศึกษาที่มีมาตรฐานและประกันคุณภาพการศึกษา รวมทั้งการจัดหลักสูตรกระบวนการเรียนรู้ การทดสอบทางการศึกษา ที่เหมาะสมสอดคล้องกับความต้องการจำเป็นพิเศษของคนพิการแต่ละประเภทและบุคคล

มาตรา ๖ ให้ครูการศึกษาพิเศษในทุกสังกัดมีสิทธิได้รับเงินค่าตอบแทนพิเศษตามที่กฎหมายกำหนด

ให้ครูการศึกษาพิเศษ ครู และคณาจารย์ได้รับการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพองค์ความรู้ การศึกษาต่อเนื่องและทักษะในการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๗ ให้สถานศึกษาของรัฐและเอกชนที่จัดการเรียนร่วม สถานศึกษาเอกชน การกุศลที่จัดการการศึกษาสำหรับคนพิการโดยเฉพาะ และศูนย์การเรียนเฉพาะความพิการ ที่ได้รับการรับรองมาตรฐานได้รับเงินอุดหนุนและความช่วยเหลือเป็นพิเศษจากรัฐ

หลักเกณฑ์และวิธีการในการรับเงินอุดหนุนและความช่วยเหลือเป็นพิเศษ ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๘ ให้สถานศึกษาในทุกสังกัดจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล โดยให้สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นพิเศษของคนพิการ และต้องมีการปรับปรุงแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในประกาศกระทรวง

สถานศึกษาในทุกสังกัดและศูนย์การเรียนเฉพาะความพิการอาจจัดการศึกษาสำหรับคนพิการทั้งในระบบ นอกระบบ และตามอัธยาศัย ในรูปแบบที่หลากหลายทั้งการเรียนร่วม การจัดการศึกษาเฉพาะความพิการ รวมถึงการให้บริการฟื้นฟูสมรรถภาพ การพัฒนาศักยภาพในการดำรงชีวิตอิสระการพัฒนาทักษะพื้นฐานที่จำเป็น การฝึกอาชีพ หรือการบริการอื่นใด

ให้สถานศึกษาในทุกสังกัดจัดสภาพแวดล้อม ระบบสนับสนุนการเรียนการสอน ตลอดจนบริการเทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา ที่คนพิการสามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้

ให้สถานศึกษาระดับอุดมศึกษาในทุกสังกัด มีหน้าที่รับคนพิการเข้าศึกษาในสัดส่วนหรือจำนวนที่เหมาะสม ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด

สถานศึกษาใดปฏิเสธไม่รับคนพิการเข้าศึกษา ให้ถือเป็นการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมตามกฎหมาย

ให้สถานศึกษาหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสนับสนุนผู้ดูแลคนพิการและประสานความร่วมมือจากชุมชนหรือนักวิชาชีพเพื่อให้คนพิการได้รับการศึกษาทุกระดับ หรือบริการทางการศึกษาที่สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นพิเศษของคนพิการ

มาตรา ๙ ให้รัฐจัดเงินอุดหนุนเพื่อส่งเสริมการวิจัยพัฒนาองค์ความรู้และเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้อง และการพัฒนาครู บุคลากรทางการศึกษา ให้มีความรู้ ความเข้าใจ ทักษะและความสามารถในการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ

ให้รัฐจัดสรรงบประมาณและทรัพยากรทางการศึกษาอื่นเป็นพิเศษให้เหมาะสม และสอดคล้องกับความต้องการจำเป็นพิเศษของคนพิการและสถานศึกษาที่จัดการศึกษาสำหรับคนพิการ

มาตรา ๑๐ เพื่อประโยชน์ในการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ ให้ราชการส่วนท้องถิ่นออกข้อบัญญัติ เทศบัญญัติ ข้อกำหนด ระเบียบหรือประกาศ แล้วแต่กรณี ให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

หมวด ๒

การส่งเสริมการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ

มาตรา ๑๑^๓ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่งเรียกว่า “คณะกรรมการส่งเสริมการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ” ประกอบด้วย

- (๑) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ เป็นประธานกรรมการ
- (๒) รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย เป็นรองประธานกรรมการ คนที่หนึ่ง และผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งจากกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งเป็นผู้แทนขององค์การคนพิการตาม (๔) เป็นรองประธานกรรมการ คนที่สอง
- (๓) กรรมการโดยตำแหน่ง จำนวนสิบคน ได้แก่ ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เลขาธิการคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เลขาธิการคณะกรรมการการอุดมศึกษา เลขาธิการสภาการศึกษา อธิบดีกรมการแพทย์ อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น อธิบดีกรมสุขภาพจิต ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร และเลขาธิการสำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ
- (๔) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวนสิบสี่คน ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้มีความรู้ความสามารถ ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์สูงด้านการบริหารการศึกษา ด้านการศึกษาสำหรับคนพิการ ด้านกฎหมาย ด้านการแพทย์และสาธารณสุข ด้านเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับคนพิการและด้านสังคมสงเคราะห์ ด้านใดด้านหนึ่งหรือหลายด้านรวมกัน โดยในจำนวนนี้ต้องมีบุคคลซึ่งเป็นผู้แทนขององค์การคนพิการแต่ละประเภทจำนวนไม่น้อยกว่าเจ็ดคน

^๓ มาตรา ๑๑ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๖

ให้ผู้อำนวยการสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษเป็นกรรมการและเลขานุการ และให้ผู้อำนวยการสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษแต่งตั้งข้าราชการในสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ เป็นผู้ช่วยเลขานุการ

มาตรา ๑๒ ให้คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) เสนอนโยบาย ยุทธศาสตร์ แผนการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ แผนการจัดสรรทรัพยากรและแนวทางการพัฒนาการบริหารและการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการทุกระบบ และทุกระดับต่อคณะรัฐมนตรี เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบและมอบหมายหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดำเนินการตามอำนาจหน้าที่

(๒) เสนอความเห็นและให้คำปรึกษาต่อรัฐมนตรีผู้รับผิดชอบเกี่ยวกับการกำหนดหลักสูตร การกำหนดมาตรฐานและประกันคุณภาพการศึกษา การประเมินและการทดสอบทางการศึกษาที่เหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการจำเป็นพิเศษของคนพิการ รวมทั้งหลักเกณฑ์ วิธีการ การได้มาและจำนวนเงินค่าตอบแทนพิเศษของครูการศึกษาพิเศษ เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำไปปฏิบัติ

(๓) พิจารณาให้ความเห็นชอบแผนการใช้จ่ายเงินกองทุนเพื่อสนับสนุนการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการของหน่วยงานในสังกัดที่จัดการศึกษาสำหรับคนพิการ รวมทั้งอนุมัติโครงการหรือแผนงานที่จะใช้เงินกองทุนในส่วนที่เกินกว่าอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการบริหารกองทุน

(๔) วางระเบียบ ข้อกำหนด ประกาศ คำสั่ง แนวปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ การอุดหนุนทางการศึกษา การจัดสรรเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการของสถานศึกษาทั้งภาครัฐและภาคเอกชนรวมทั้งศูนย์การเรียนเฉพาะความพิการ

(๕) ส่งเสริมสนับสนุนและช่วยเหลือกิจกรรมของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดบริการการศึกษาสำหรับคนพิการ รวมทั้งสนับสนุนโครงการเพื่อสิทธิทางการศึกษาของคนพิการ

(๖) ส่งเสริมสนับสนุนให้ทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดการศึกษาสำหรับคนพิการอย่างบูรณาการ รวมทั้งส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพครูการศึกษาพิเศษ ครู และคณาจารย์ให้มีความรู้ การศึกษาต่อเนื่อง และทักษะในการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ

(๗) วางระเบียบปฏิบัติเกี่ยวกับการบริหารจัดการกองทุน โดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลังตามมาตรา ๒๓ (๑)

(๘) วางระเบียบเกี่ยวกับการพิจารณาอนุมัติการจ่ายเงิน เพื่อการส่งเสริมการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการตามมาตรา ๒๓ (๒)

(๙) วางระเบียบเกี่ยวกับการจัดทำรายงานสถานะการเงินและการบริหารกองทุน ตามมาตรา ๒๓ (๓)

(๑๐) วางระเบียบเกี่ยวกับการรับเงิน การจ่ายเงิน การเก็บรักษาเงินกองทุน การตัดหนี้ เป็นสูญโดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลังตามมาตรา ๒๔

(๑๑) วางระเบียบเกี่ยวกับการกำหนดมาตรฐาน ให้การรับรอง หรือเพิกถอนการรับรองแก่สถานศึกษาของรัฐและเอกชนที่จัดการเรียนร่วม สถานศึกษาเอกชนการกุศลที่จัดการศึกษาสำหรับคนพิการ และศูนย์การเรียนเฉพาะความพิการ

(๑๒) ปฏิบัติงานอื่นตามพระราชบัญญัตินี้หรือตามที่กฎหมายอื่นกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ

มาตรา ๑๓ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิมีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละสามปี และอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้ แต่ต้องไม่เกินสองวาระติดต่อกัน

เมื่อครบกำหนดตามวาระในวาระหนึ่ง ให้ดำเนินการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิขึ้นใหม่ภายในหกสิบวัน ในระหว่างที่ยังไม่ได้แต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิขึ้นใหม่ ให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระนั้นอยู่ในตำแหน่งเพื่อดำเนินงานต่อไปจนกว่ากรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งได้รับแต่งตั้งใหม่เข้ารับหน้าที่

มาตรา ๑๔ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่ง เมื่อ

- (๑) ตาย
- (๒) ลาออก
- (๓) เป็นบุคคลล้มละลาย
- (๔) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ
- (๕) ได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก
- (๖) รัฐมนตรีให้ออกเพราะบกพร่องหรือไม่สุจริตต่อหน้าที่ หรือมีความประพฤติ

เสื่อมเสีย

มาตรา ๑๕ ในกรณีที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระ รัฐมนตรีอาจแต่งตั้งผู้อื่นเป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิแทนตำแหน่งที่ว่าง และให้ผู้ที่ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งแทนอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของผู้ซึ่งตนแทน เว้นแต่วาระของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเหลืออยู่ไม่ถึงหกสิบวันจะไม่ดำเนินการเพื่อให้มีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิแทนก็ได้

มาตรา ๑๖ การประชุมของคณะกรรมการ ต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมดจึงจะเป็นองค์ประชุม

ในการประชุมครั้งใดถ้าประธานกรรมการไม่อยู่ในที่ประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองประธานกรรมการตามลำดับเป็นประธานในที่ประชุม หากรองประธานกรรมการไม่อยู่ในที่ประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ทั้งหมด ให้กรรมการที่มาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีหนึ่งเสียงในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

มาตรา ๑๗ คณะกรรมการอาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติการอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

การประชุมของคณะอนุกรรมการ ให้นำมาตรา ๑๖ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๑๘ ให้สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษในสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานทำหน้าที่เกี่ยวกับงานเลขานุการของคณะกรรมการ รวมทั้งให้มีหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) ส่งเสริม สนับสนุน และประสานความร่วมมือในการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ ในสถานศึกษา รวมทั้งประเมินและรายงานผลต่อคณะกรรมการ

(๒) สนับสนุนให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจัดการเรียนร่วมแก่คนพิการในเขตพื้นที่รับผิดชอบอย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ

(๓) วิจัย และพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนและการเรียนรู้ของคนพิการ

(๔) ผลิต วิจัย และพัฒนาเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อการจัดการศึกษา สำหรับคนพิการ

(๕) ดำเนินการเกี่ยวกับการจัดสรรเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวก

(๖) ดำเนินการเกี่ยวกับงานธุรการของกองทุน

(๗) ส่งเสริมสนับสนุนให้หน่วยงานทางการศึกษาสามารถผลิต และพัฒนาเทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ

(๘) ประสาน ส่งเสริม สนับสนุน การจัดการศึกษาของสถานศึกษาเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมทั้งบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษาสำหรับคนพิการ

(๙) ประสานและส่งเสริมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้สามารถจัดการศึกษา สำหรับคนพิการให้สอดคล้องกับนโยบายและมาตรฐานการศึกษา

ให้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานสนับสนุน กำกับ ดูแล ให้สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

ให้ผู้อำนวยการสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ เป็นผู้บังคับบัญชาและรับผิดชอบ ในการปฏิบัติราชการของสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษให้เป็นไปตามนโยบาย แนวทาง และ แผนปฏิบัติราชการของกระทรวงและสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

มาตรา ๑๙ ให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มีหน้าที่ดำเนินการจัดการศึกษา โดยเฉพาะการจัดการเรียนร่วม การนิเทศ กำกับ ติดตาม เพื่อให้คนพิการได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึง และมีคุณภาพตามที่กฎหมายกำหนด

เพื่อให้การดำเนินการบรรลุวัตถุประสงค์ตามวรรคหนึ่ง ให้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานให้การสนับสนุนทรัพยากร องค์ความรู้ และบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะ ด้านแก่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

มาตรา ๒๐ ให้สถานศึกษาเฉพาะความพิการของรัฐมีหน้าที่จัดการศึกษาตาม ภารกิจแก่คนพิการ โดยมีฐานะเป็นนิติบุคคล

หมวด ๓

กองทุนส่งเสริมและพัฒนาการศึกษาสำหรับคนพิการ

มาตรา ๒๑ ให้จัดตั้งกองทุนขึ้น เรียกว่า “กองทุนส่งเสริมและพัฒนาการศึกษาสำหรับคนพิการ” ในสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อใช้จ่ายในการส่งเสริมสนับสนุนและพัฒนาการศึกษาสำหรับคนพิการอย่างเป็นธรรมและทั่วถึง โดยกองทุนประกอบด้วย

(๑) เงินและทรัพย์สินที่โอนมาจากเงินกองทุนการศึกษาสำหรับคนพิการตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยกองทุนการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. ๒๕๔๖

(๒) เงินอุดหนุนจากรัฐบาล

(๓) เงินอุดหนุนจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

(๔) เงินรายได้ที่ได้จากการออกสลากหรือการจัดกิจกรรม

(๕) ดอกผลและผลประโยชน์ที่เกิดจากเงินหรือทรัพย์สินของกองทุน

(๖) เงินหรือทรัพย์สินที่มีผู้บริจาคหรือมอบให้

(๗) รายได้บางส่วนจากภาษีของสินค้าและบริการที่เป็นสาเหตุแห่งความพิการตามที่กฎหมายกำหนด

มาตรา ๒๒ ให้มีคณะกรรมการบริหารกองทุนคณะหนึ่ง ประกอบด้วย เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นประธานกรรมการ รองเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานที่เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานมอบหมายเป็นรองประธานกรรมการคนที่หนึ่ง ผู้ทรงคุณวุฒิที่เป็นผู้แทนองค์กรคนพิการหนึ่งคนเป็นรองประธานกรรมการคนที่สอง ผู้แทนสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ผู้แทนกระทรวงการคลัง ผู้แทนกระทรวงสาธารณสุข ผู้แทนสำนักงบประมาณ ผู้แทนสำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ และผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งคณะกรรมการแต่งตั้งจำนวนสิบเอ็ดคน ในจำนวนนี้ต้องเป็นผู้แทนองค์กรคนพิการแต่ละประเภทอย่างน้อยเจ็ดคน เป็นกรรมการ และให้ผู้อำนวยการสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษเป็นกรรมการและเลขานุการ

มาตรา ๒๓ ให้คณะกรรมการบริหารกองทุนมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) บริหารกองทุน รวมทั้งดำเนินการเกี่ยวกับการลงทุน การหาประโยชน์และการจัดการกองทุนให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนดโดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลัง

(๒) พิจารณานุมัติการจ่ายเงิน เพื่อการส่งเสริมการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ ตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

(๓) รายงานสถานะการเงินและการบริหารกองทุนต่อคณะกรรมการตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

(๔) แต่งตั้งคณะอนุกรรมการหรือคณะทำงานเพื่อให้ปฏิบัติหน้าที่ตามที่คณะกรรมการบริหารกองทุนมอบหมาย

มาตรา ๒๔ การรับเงิน การจ่ายเงิน การเก็บรักษาเงินกองทุน และการตัดหนี้เป็นสูญ ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนดโดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลัง

มาตรา ๒๕ ให้คณะกรรมการบริหารกองทุนจัดทำงบการเงินส่งผู้สอบบัญชีตรวจสอบภายในเก้าสิบวันนับแต่วันสิ้นปีบัญชีทุกปี

ให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเป็นผู้สอบบัญชีของกองทุนในรอบปีแล้วทำรายงานผลการสอบบัญชีของกองทุนเสนอต่อคณะกรรมการ

มาตรา ๒๖ ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๑๓ มาตรา ๑๔ มาตรา ๑๕ และมาตรา ๑๖ มาใช้บังคับกับการดำรงตำแหน่ง การพ้นจากตำแหน่ง การแต่งตั้งกรรมการแทนตำแหน่งที่ว่าง และการประชุมของคณะกรรมการบริหารกองทุนโดยอนุโลม

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๒๗ เมื่อพระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับแล้ว ให้โอนบรรดาเงิน ทรัพย์สิน สิทธิ หนี้ของกองทุนการศึกษาสำหรับคนพิการตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยกองทุนการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. ๒๕๔๖ ไปเป็นของกองทุนตามพระราชบัญญัตินี้

ในระหว่างที่ยังไม่มีระเบียบว่าด้วยการบริหารกองทุนตามมาตรา ๑๒ ให้นำระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการบริหารกองทุนการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. ๒๕๔๖ ใช้ไปพลางก่อน จนกว่าจะได้มีระเบียบว่าด้วยการบริหารกองทุนตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ ต้องไม่เกินหนึ่งปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๒๘ ในวาระเริ่มแรกที่ยังมิได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการส่งเสริมการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ ให้คณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาพิเศษตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖ ทำหน้าที่จนกว่าจะได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการส่งเสริมการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ ตามพระราชบัญญัตินี้ ซึ่งต้องไม่เกินหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๒๙ ให้ครูหรือบุคลากรทางการศึกษาที่ผ่านการอบรมวุฒิปัตรีครูการศึกษาพิเศษตามหลักสูตรที่คณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาอนุมัติก่อนการประกาศใช้พระราชบัญญัตินี้เป็นครูการศึกษาพิเศษตามพระราชบัญญัตินี้

ภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ผู้ที่ผ่านการอบรมวุฒิปัตรีครูการศึกษาพิเศษตามหลักสูตรที่คณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาอนุมัติ มีสิทธิได้รับแต่งตั้งเป็นครูการศึกษาพิเศษตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พลเอก สุรยุทธ์ จุลานนท์

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่การจัดการศึกษาสำหรับคนพิการมีลักษณะเฉพาะแตกต่างจากการจัดการศึกษาสำหรับบุคคลทั่วไป จึงจำเป็นต้องจัดให้คนพิการมีสิทธิและโอกาสได้รับการบริการและความช่วยเหลือทางการศึกษาเป็นพิเศษตั้งแต่แรกเกิดหรือพบความพิการ ดังนั้น เพื่อให้การบริการและการให้ความช่วยเหลือแก่คนพิการในด้านการศึกษาเป็นไปอย่างทั่วถึงทุกระบบและทุกระดับการศึกษา จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

พระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๖^๔

มาตรา ๕ ให้คณะกรรมการส่งเสริมการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ คงอยู่ในตำแหน่งต่อไปจนกว่าจะมีการแต่งตั้งคณะกรรมการส่งเสริมการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการตามพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๑ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ ต้องไม่เกินหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๖ ให้ครูที่มีวุฒิทางการศึกษาพิเศษระดับปริญญาตรีซึ่งทำการสอนและได้รับเงินเพิ่มสำหรับตำแหน่งตามระเบียบคณะกรรมการข้าราชการครูว่าด้วยเงินเพิ่มสำหรับตำแหน่งที่มีเหตุพิเศษของครูการศึกษาพิเศษและครูการศึกษาพิเศษกรณีเรียนร่วม พ.ศ. ๒๕๓๙ อยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๑ ใช้บังคับ เป็นครูการศึกษาพิเศษตามพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๑ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๗ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่พระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๑ ได้บัญญัติให้ครูการศึกษาพิเศษซึ่งทำการสอนคนพิการต้องมีวุฒิทางการศึกษาพิเศษสูงกว่าระดับปริญญาตรีขึ้นไป ทำให้ไม่สามารถแต่งตั้งครูที่มีวุฒิทางการศึกษาพิเศษระดับปริญญาตรีเป็นครูการศึกษาพิเศษได้ มีผลให้ครูการศึกษาพิเศษซึ่งทำการสอนคนพิการมีไม่เพียงพอ ดังนั้น สมควรแก้ไขเพิ่มเติมบทนิยามคำว่า “ครูการศึกษาพิเศษ” ให้มีความหมายกว้างขึ้นและครอบคลุมครูที่มีวุฒิทางการศึกษาพิเศษระดับปริญญาตรี รวมทั้งเห็นควรปรับปรุงองค์ประกอบของคณะกรรมการส่งเสริมการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการให้เหมาะสมยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

^๔ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๐/ตอนที่ ๔๒ ก/หน้า ๑/๑๗ พฤษภาคม ๒๕๕๖

ภาคผนวก ช.

ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (ฉบับที่..) พ.ศ.

(สภাপริรูปแห่งชาติมีมติเห็นชอบหลักการ เหตุผล และสาระสำคัญแล้ว)

ด่วนที่สุด

ที่ (สพช) ๓๔๒๑/๒๕๕๘

(สำเนา)

สภาปฏิรูปแห่งชาติ

ถนนอุทองใน เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๒๗ กรกฎาคม ๒๕๕๘

เรื่อง ขอแก้ไขเพิ่มเติมรายงานแผนปฏิรูปวาระปฏิรูปที่ ๒๙ : ระบบสวัสดิการสังคม เรื่อง ระบบสวัสดิการสังคม
ที่เหมาะสมกับประเทศไทย (รอบ ๒) และขอเสนอร่างพระราชบัญญัติ จำนวน ๒ ฉบับ

กราบเรียน ประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติ

อ้างถึง หนังสือสภาปฏิรูปแห่งชาติ ด่วนที่สุด ที่ (สพช) ๓๔๒๑/๒๕๕๘ เรื่อง รายงานของคณะกรรมการ
ปฏิรูปสังคม ชุมชน เด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ ผู้พิการและผู้ด้อยโอกาส ร่วมกับคณะกรรมการปฏิรูป
ระบบสวัสดิการสังคมที่เหมาะสมกับประเทศไทย

สิ่งที่ส่งมาด้วย รายงานฉบับแก้ไขเพิ่มเติมแผนปฏิรูปวาระปฏิรูปที่ ๒๙ : ระบบสวัสดิการสังคม เรื่อง ระบบสวัสดิการ
สังคมที่เหมาะสมกับประเทศไทย (รอบ ๒) และร่างพระราชบัญญัติ จำนวน ๒ ฉบับ ดังนี้
๑. ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (ฉบับที่ ...) พ.ศ.
๒. ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมการพัฒนากาชาดประชาสังคม พ.ศ.

ตามหนังสือที่อ้างถึง คณะกรรมการปฏิรูปสังคม ชุมชน เด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ ผู้พิการและ
ผู้ด้อยโอกาส ร่วมกับคณะกรรมการปฏิรูประบบสวัสดิการสังคมที่เหมาะสมกับประเทศไทย สภาปฏิรูปแห่งชาติ
ได้เสนอรายงานแผนปฏิรูปวาระปฏิรูปที่ ๒๙ : ระบบสวัสดิการสังคม เรื่อง ระบบสวัสดิการสังคมที่เหมาะสม
กับประเทศไทย (รอบ ๒) เพื่อเสนอต่อสภาปฏิรูปแห่งชาติพิจารณาให้ความเห็นชอบรายงานแผนปฏิรูป นั้น

ในการนี้ คณะกรรมการปฏิรูปสังคม ชุมชน เด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ ผู้พิการและผู้ด้อยโอกาส
ได้พิจารณาและมีมติในคราวประชุมของคณะกรรมการ ครั้งที่ ๒๘ วันพุธที่ ๒๒ กรกฎาคม ๒๕๕๘ ให้มีการ
แก้ไขเพิ่มเติมรายงานแผนปฏิรูปวาระปฏิรูปที่ ๒๙ : สวัสดิการสังคม เรื่อง ระบบสวัสดิการสังคมที่เหมาะสม
กับประเทศไทย (รอบ ๒) และนำเสนอต่อสภาปฏิรูปแห่งชาติ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

๑. ขอแก้ไขรายงาน

๑.๑ ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (ฉบับที่ ...) พ.ศ. ปรากฏอยู่ใน
ภาคผนวก ข เรื่อง แผนปฏิรูปสวัสดิการสังคมกลุ่มผู้ด้อยโอกาส ผู้ยากไร้ ผู้พิการ คนชายขอบ กรณีสวัสดิการสังคม
สำหรับผู้พิการและร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (ฉบับที่ ...) พ.ศ. โดยตัด
ร่างพระราชบัญญัติเดิมออกทั้งฉบับและให้ใช้ความตามเอกสารหมายเลข ๑ ทั้งฉบับ

๑.๒ ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมการพัฒนากาชาดประชาสังคม พ.ศ. ปรากฏอยู่ในภาคผนวก ค
เรื่อง แผนปฏิรูปการส่งเสริมความเข้มแข็งกาชาดประชาสังคมและร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมการพัฒนากาชาด
ประชาสังคม พ.ศ. โดยไม่มีการแก้ไขร่างพระราชบัญญัติตามเอกสารหมายเลข ๒

LI RT

/๒, ขอนำเสนอ...

๒. ขอนำเสนอร่างพระราชบัญญัติ จำนวน ๒ ฉบับ เพื่อเสนอต่อสภาปฏิรูปแห่งชาติพิจารณาให้ความเห็นชอบ ดังนี้

๒.๑ ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

๒.๒ ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมการพัฒนาภาคประชาสังคม พ.ศ. (อยู่ในภาคผนวก ค)

จึงกราบเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณานำเสนอต่อสภาปฏิรูปแห่งชาติเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบและเสนอรายงานพร้อมทั้งร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวไปยังคณะรัฐมนตรีต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(ลงชื่อ) อำพล จินดาวัฒน์

(นายอำพล จินดาวัฒน์)

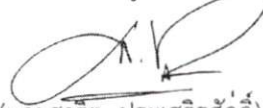
ประธานกรรมการปฏิรูปสังคม ชุมชน เด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ
ผู้พิการและผู้ด้อยโอกาส

สำนักกรรมการ ๓

โทร. ๐ ๒๒๔๔ ๒๕๗๗

โทรสาร ๐ ๒๒๔๔ ๒๕๗๘

สำเนาถูกต้อง

(นายสาริต ประเสริฐศักดิ์)

ผู้อำนวยการสำนักกรรมการ ๓

รัตติยา ร้าง/ทาน

นิภาพร /พิมพ์

LIRT

Legislative Institutional Repository of Thailand

ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (ฉบับที่ ..)
พ.ศ.

บันทึกวิเคราะห์สรุปลงสาระสำคัญ
ของร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

๑. เหตุผลและความจำเป็นในการเสนอร่างพระราชบัญญัติ

โดยที่พระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐ มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๕๐ และที่แก้ไขเพิ่มเติมเมื่อวันที่ ๓๐ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๖ ปรากฏว่ายังมีปัญหาเกี่ยวกับการใช้บังคับกฎหมายให้เกิดประสิทธิภาพในบางกรณีที่ต้องมีการแก้ไขปรับปรุงให้เหมาะสมยิ่งขึ้น เพื่อส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น ตามแนวนโยบายแห่งรัฐที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยได้บัญญัติรับรองไว้ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๒. สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

๒.๑ ปรับปรุงการจัดโครงสร้างของสำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติให้เป็นการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ ตามพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ๑๔) พ.ศ. ๒๕๕๘

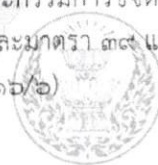
๒.๒ ปรับปรุงบทนิยามให้มีความชัดเจนและครอบคลุมยิ่งขึ้น ได้แก่ คำว่า “การฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ” และ “การส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิต” (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔)

๒.๓ แก้ไขเพิ่มเติมองค์ประกอบคณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ ระบุจำแนกให้มีผู้แทนสมาคมสภาคนพิการทุกประเภทแห่งประเทศไทยเป็นกรรมการซึ่งเคยมีอยู่แล้วแต่อยู่ในสัดส่วนขององค์การคนพิการแต่ละประเภท รวมทั้งเพิ่มจำนวนกรรมการขององค์การคนพิการแต่ละประเภทอีกหนึ่งคน เพื่อให้สอดคล้องกับประเภทความพิการที่เพิ่มขึ้นตามประกาศกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์เรื่อง ประเภทและหลักเกณฑ์ความพิการ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๕ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๕)

๒.๔ ส่งเสริมบทบาทและการมีส่วนร่วมของสตรีพิการในกลไกสำคัญต่าง ๆ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๕ มาตรา ๑๑ มาตรา ๑๖ และมาตรา ๒๗)

๒.๕ กำหนดให้สำนักงานดำเนินการสร้างหลักประกันว่าการจัดการภัยพิบัติหรือภาวะฉุกเฉินใด ๆ ต้องครอบคลุมการคุ้มครองและส่งเสริมสิทธิคนพิการ ตามหลักการในกรอบการลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติเซนได ขององค์การสหประชาชาติที่ประเทศไทยเป็นรัฐภาคี รวมทั้งให้สำนักงานส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินงานด้านการวิจัยและพัฒนาที่เกี่ยวกับคนพิการ (เพิ่มเติมมาตรา ๑๓ (๔/๒) และ (๔/๓))

๒.๖ ปรับปรุงกลไกการจัดการเลือกปฏิบัติต่อคนพิการให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ โดยการยกระดับจากคณะอนุกรรมการจัดการเลือกปฏิบัติต่อคนพิการเป็นคณะกรรมการจัดการเลือกปฏิบัติต่อคนพิการ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๖ (๕) มาตรา ๑๕ วรรคสาม มาตรา ๑๖ และมาตรา ๓๙ และเพิ่มมาตรา ๑๖/๑ มาตรา ๑๖/๒ มาตรา ๑๖/๓ มาตรา ๑๖/๔ มาตรา ๑๖/๕ และมาตรา ๑๖/๖)

LIRT

๒.๗ ปรับปรุงกองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการให้มีฐานะเป็นนิติบุคคล เพื่อให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและคล่องตัวมากขึ้น โดยยังให้อยู่ในกำกับของกรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๖ (๗) มาตรา ๖ (๙) มาตรา ๒๓ มาตรา ๒๕ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๙ และมาตรา ๓๒ และเพิ่มมาตรา ๒๖/๑ มาตรา ๒๖/๒ มาตรา ๒๖/๓ มาตรา ๒๖/๔ และมาตรา ๓๔/๑)

๒.๘ แก้ไขถ้อยคำให้ถูกต้องตามหลักภาษาไทยและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ พระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๔ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๙/๑)

๒.๙ เพิ่มเติมและปรับปรุงสิทธิที่คนพิการควรได้รับ โดยเฉพาะเรื่องการเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากสภาพแวดล้อม เช่น บริการคำบรรยายแทนเสียง และบริการเสียงบรรยายภาพ เป็นต้น รวมทั้งปรับปรุงวิธีการเข้าถึงและการบังคับใช้สิทธิคนพิการให้ดีขึ้น โดยให้คนพิการหรือผู้ดูแลคนพิการอาจขอให้องค์กรด้านคนพิการที่เกี่ยวข้องเป็นผู้ร้องขอหรือฟ้องคดีแทนได้ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๐ มาตรา ๒๐/๑ มาตรา ๒๒ และมาตรา ๓๗)

๒.๑๐ กำหนดหลักเกณฑ์องค์การคนพิการแต่ละประเภทที่จะได้รับเงินอุดหนุนจากกองทุน ว่าต้องมีคนพิการประเภทนั้น ๆ ประกอบเป็นคณะกรรมการทั้งหมด หรือไม่น้อยกว่าร้อยละแปดสิบในกรณีที่เป็นองค์การคนพิการแต่ละประเภทที่มีผู้ปกครองหรือผู้ดูแลคนพิการเป็นสมาชิก (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๗)

๒.๑๑ ให้กรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการได้รับการสนับสนุนจากกองทุน เพื่อประโยชน์ในการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (เพิ่มเติมมาตรา ๒๗/๒)

๒.๑๒ กำหนดให้หน่วยงานของรัฐที่มีได้รับคนพิการเข้าทำงานต้องส่งเงินเข้ากองทุนด้วย (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๔ และมาตรา ๓๕)

๒.๑๓ เพิ่มเติมบทกำหนดโทษ (เพิ่มเติมมาตรา ๔๑/๑)

๒.๑๔ กำหนดบทเฉพาะกาลตามมาตรา ๓๖ ๓๗ ๓๘ ๓๙ และ ๔๐

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (ฉบับที่ ..)
พ.ศ.

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐
ดังต่อไปนี้

- (๑) ปรับปรุงการจัดโครงสร้างของสำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติตามพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ๑๔) พ.ศ. ๒๕๕๘ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๒ และ มาตรา ๑๘)
- (๒) ปรับปรุงบทนิยามให้มีความชัดเจนและครอบคลุมยิ่งขึ้น (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔)
- (๓) แก้ไขเพิ่มเติมองค์ประกอบคณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๕)
- (๔) ส่งเสริมบทบาทและการมีส่วนร่วมของสตรีพิการ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๕ มาตรา ๑๑ วรรคสาม มาตรา ๑๖ และมาตรา ๒๗)
- (๕) กำหนดให้กรมดำเนินการสร้างหลักประกันว่าการจัดการภัยพิบัติหรือภาวะฉุกเฉินใด ๆ ต้องครอบคลุมการคุ้มครองและส่งเสริมสิทธิคนพิการ รวมทั้งให้กรมส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินงานด้านการวิจัยและพัฒนาที่เกี่ยวกับคนพิการ (เพิ่มเติมมาตรา ๑๓ (๔/๒) และ (๔/๓))
- (๖) ปรับปรุงกลไกการจัดการเลือกปฏิบัติต่อคนพิการให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๖ (๕) มาตรา ๑๕ มาตรา ๑๖ และมาตรา ๓๙ และเพิ่มมาตรา ๑๖/๑ มาตรา ๑๖/๒ มาตรา ๑๖/๓ มาตรา ๑๖/๔ มาตรา ๑๖/๕ มาตรา ๑๖/๖ และมาตรา ๓๙)
- (๗) ปรับปรุงกองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการให้มีประสิทธิภาพและคล่องตัวมากขึ้น (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๖ (๗) มาตรา ๖ (๙) มาตรา ๒๓ มาตรา ๒๕ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๙ และมาตรา ๓๒ และเพิ่มมาตรา ๒๖/๑ มาตรา ๒๖/๒ มาตรา ๒๖/๓ มาตรา ๒๖/๔ และมาตรา ๓๔/๑)
- (๘) แก้ไขถ้อยคำให้ถูกต้องตามหลักภาษาไทยและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๙/๑)
- (๙) เพิ่มเติมและปรับปรุงสิทธิที่คนพิการควรได้รับ โดยเฉพาะเรื่องการเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้จากสภาพแวดล้อม รวมทั้งปรับปรุงวิธีการเข้าถึงและการบังคับใช้สิทธิคนพิการให้ดีขึ้น (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๐ มาตรา ๒๐/๑ มาตรา ๒๒ และมาตรา ๓๗)
- (๑๐) กำหนดหลักเกณฑ์องค์การคนพิการแต่ละประเภทที่จะได้รับเงินอุดหนุนจากกองทุน (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๗)
- (๑๑) ให้กรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการได้รับการสนับสนุนจากกองทุน (เพิ่มเติมมาตรา ๒๗/๒)
- (๑๒) กำหนดให้หน่วยงานของรัฐที่มีรับคนพิการเข้าทำงานต้องส่งเงินเข้ากองทุนด้วย (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๔ และมาตรา ๓๕)
- (๑๓) เพิ่มเติมบทกำหนดโทษ (เพิ่มเติมมาตรา ๔๑/๑)

LIRT

เหตุผล

โดยที่พระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐ มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๕๐ และที่แก้ไขเพิ่มเติมเมื่อวันที่ ๓๐ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๖ ปรากฏว่ายังมีปัญหาเกี่ยวกับการใช้บังคับกฎหมายให้เกิดประสิทธิภาพในบางกรณีที่ต้องมีการแก้ไขปรับปรุงให้เหมาะสมยิ่งขึ้น เพื่อส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น รวมทั้งมุ่งสู่เป้าหมายการสร้างสังคมอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกัน ตามแนวนโยบายแห่งรัฐที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ได้บัญญัติรับรองไว้ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ร่าง
พระราชบัญญัติ
ส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (ฉบับที่ ...)
พ.ศ.

.....
.....
.....

.....
.....
.....
โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิต
คนพิการ

.....
.....
.....
มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิต
คนพิการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา
เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้แก้ไขคำว่า “สำนักงาน” ในพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิต
คนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐ เป็น “กรม” ทุกแห่ง

มาตรา ๔ ให้แก้ไขคำว่า “ผู้อำนวยการ” ในพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิต
คนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐ เป็น “อธิบดี” ทุกแห่ง

มาตรา ๕ ให้แก้ไขคำว่า “การเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อคนพิการ” ในพระราชบัญญัติ
ส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐ เป็น “การเลือกปฏิบัติต่อคนพิการ” ทุกแห่ง

มาตรา ๖ ให้ยกเลิกความในบทนิยามคำว่า “การฟื้นฟูสมรรถภาพ” และ “การส่งเสริม
และพัฒนาคุณภาพชีวิต” ในมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ
พ.ศ. ๒๕๕๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“การฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ” หมายความว่า การเสริมสร้างสมรรถภาพหรือความสามารถของคนพิการให้มีสภาพที่ดีขึ้น หรือดำรงสมรรถภาพหรือความสามารถที่มีอยู่เดิมไว้ โดยอาศัยกระบวนการทางการแพทย์ การศาสนา การศึกษา สังคม อาชีพ หรือกระบวนการอื่นใด อย่างบูรณาการ เพื่อให้คนพิการได้มีโอกาสทำงานหรือดำรงชีวิตในสังคมอย่างเต็มศักยภาพ

“การส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิต” หมายความว่า การฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ การจัดสวัสดิการการส่งเสริมและพิทักษ์สิทธิ การสนับสนุนให้คนพิการสามารถดำรงชีวิตอิสระ มีศักดิ์ศรีแห่งความเป็นมนุษย์และเสมอภาคกับบุคคลทั่วไป มีส่วนร่วมทางสังคมอย่างเต็มที่และมีประสิทธิภาพ ภายใต้สภาพแวดล้อมที่คนพิการสามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้ เพื่อให้คนพิการเป็นหุ้นส่วนสำคัญในการสร้างสังคมอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกัน”

มาตรา ๗ ให้ยกเลิกความในบทนิยามคำว่า “องค์การคนพิการแต่ละประเภท” ในมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“องค์การคนพิการแต่ละประเภท” หมายความว่า องค์การสมาชิกระดับชาติตามประเภทความพิการที่ได้แจ้งชื่อไว้กับกรมตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด”

มาตรา ๘ ให้ยกเลิกความในบทนิยามคำว่า “ผู้อำนวยการ” และ “สำนักงาน” ในมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“อธิบดี” หมายความว่า อธิบดีกรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ

“กรม” หมายความว่า กรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ”

มาตรา ๙ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๕ ให้มีคณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ ประกอบด้วย นายกรัฐมนตรี เป็นประธานกรรมการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์เป็นรองประธานกรรมการ ปลัดกระทรวงการคลัง ปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ปลัดกระทรวงคมนาคม ปลัดกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ปลัดกระทรวงมหาดไทย ปลัดกระทรวงยุติธรรม ปลัดกระทรวงแรงงาน ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ปลัดกระทรวงสาธารณสุข ผู้อำนวยการสำนักงานประกันสังคม สภาคนพิการทุกประเภทแห่งประเทศไทยและองค์การคนพิการแต่ละประเภทจำนวนไม่เกินแปดคน ซึ่งนายกรัฐมนตรีแต่งตั้ง โดยคำนึงถึงจำนวนสมาชิกขององค์การคนพิการนั้น และผู้ทรงคุณวุฒิอีกหกคน ซึ่งนายกรัฐมนตรีแต่งตั้ง โดยเป็นสตรีพิการไม่น้อยกว่าสองคน เป็นกรรมการ

ให้อธิบดีเป็นกรรมการและเลขานุการ และให้คณะกรรมการแต่งตั้งข้าราชการในกรมเป็นผู้ช่วยเลขานุการ”

มาตรา ๑๐ ให้ยกเลิกความใน (๕) และ (๗) ของมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

LIRT

“(๕) กำหนดระเบียบเกี่ยวกับการกำกับดูแลและตรวจสอบการดำเนินงานของ คณะกรรมการจัดการเลือกปฏิบัติต่อคนพิการ การสนับสนุนค่าใช้จ่ายให้กรมสามารถดำเนินการ ตามมาตรา ๑๖/๒ และระเบียบอื่นที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

(๗) กำหนดระเบียบเกี่ยวกับการบริหารกองทุน การจัดหาผลประโยชน์ และการจัดการ กองทุนโดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลัง ระเบียบเกี่ยวกับการพิจารณาอนุมัติการจ่ายเงินเพื่อการ ส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ รวมถึงการสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการบริหารจัดการแผนงานหรือ โครงการแก่งัดครบกาศเอกชนในอัตราส่วนที่เหมาะสม ระเบียบเกี่ยวกับการจัดทำรายงานสถานะการเงิน และการบริหารกองทุน ระเบียบเกี่ยวกับการรับเงิน การจ่ายเงิน การเก็บรักษาเงินกองทุน และการตัดหนี้ เป็นสูญโดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลัง และระเบียบอื่นที่เกี่ยวข้องเพื่อปฏิบัติการตาม พระราชบัญญัตินี้”

มาตรา ๑๑ ให้ยกเลิกความใน (๔) ของมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนา คุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐

มาตรา ๑๒ ให้ยกเลิกความในวรรคสามของมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและ พัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“คณะอนุกรรมการแต่ละคณะตามวรรคหนึ่งให้มีคนพิการซึ่งมีบัตรประจำตัวคนพิการ ตามมาตรา ๑๙ อย่างน้อยหนึ่งคน และให้มีสตรีพิการอย่างน้อยหนึ่งคน เป็นอนุกรรมการ”

มาตรา ๑๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพ ชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๒ ให้กรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการมีอธิบดีซึ่งเป็นข้าราชการ พลเรือนสามัญเป็นผู้รับผิดชอบการปฏิบัติราชการของกรม”

มาตรา ๑๔ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็น (๔/๒) และ (๔/๓) ของมาตรา ๑๓ แห่ง พระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐

“(๔/๒) ดำเนินการเพื่อประกันว่าการจัดการภัยพิบัติหรือภาวะฉุกเฉินใด ๆ ต้องครอบคลุม การคุ้มครองและส่งเสริมสิทธิคนพิการอย่างเท่าเทียมกับบุคคลอื่นและต้องไม่เป็นการเลือกปฏิบัติต่อ คนพิการ

(๔/๓) ส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินงานของมูลนิธิสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาคุณภาพ ชีวิตคนพิการประเทศไทยหรือองค์กรอื่นที่ดำเนินงานเกี่ยวกับการวิจัยและพัฒนาด้านคนพิการ”

มาตรา ๑๕ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพ ชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๕ การกำหนดนโยบาย กฎหมาย กฎ คำสั่ง ระเบียบ มาตรการ โครงการ หรือ วิธีปฏิบัติของหน่วยงานของรัฐ องค์กรเอกชน หรือบุคคลใดในลักษณะที่เป็นทางเลือกปฏิบัติต่อคนพิการ จะกระทำมิได้

การกระทำในลักษณะที่เป็นการเลือกปฏิบัติต่อคนพิการตามวรรคหนึ่งให้หมายความรวมถึง การกระทำหรืองดเว้นกระทำการที่แม้จะมีได้มุ่งหมายให้เป็นการเลือกปฏิบัติต่อคนพิการโดยตรง หรือการ ปฏิเสธการช่วยเหลือที่สมเหตุสมผลต่อคนพิการ แต่ผลของการกระทำนั้นทำให้คนพิการต้องเสียสิทธิ ประโยชน์ที่ควรจะได้รับเพราะเหตุแห่งความพิการด้วย”

มาตรา ๑๖ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๖ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพ ชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๖ ให้มีคณะกรรมการจัดการเลือกปฏิบัติต่อคนพิการเรียกโดยย่อว่า “กขป.” จำนวนไม่เกินเก้าคนซึ่งคณะกรรมการแต่งตั้ง ประกอบด้วยประธานกรรมการและกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งสมาคมสภาคนพิการทุกประเภทแห่งประเทศไทยและองค์การคนพิการแต่ละประเภทร่วมกันเสนอ จำนวนไม่เกินห้าคนและผู้ทรงคุณวุฒิอื่นจำนวนไม่เกินสี่คน

ให้อธิบดีเป็นเลขานุการ และให้อธิบดีแต่งตั้งข้าราชการในสำนักงานเป็นผู้ช่วยเลขานุการ ประธาน กขป. ตามวรรคหนึ่ง ให้มาจากการเลือกกันเองของกรรมการที่ได้รับการแต่งตั้ง ทั้งนี้ ให้อธิบดีจัดให้มีการประชุมบุคคลที่ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการแล้วเสนอประธานกรรมการ เพื่อพิจารณาแต่งตั้ง

ประธาน กขป. และกรรมการ กขป. ตามวรรคหนึ่ง ให้แต่งตั้งจากผู้ซึ่งมีความรู้ ความเชี่ยวชาญมีผลงาน หรือประสบการณ์ด้านหนึ่งด้านใดที่เกี่ยวข้องกับงานด้านนิติศาสตร์ รัฐศาสตร์ การศึกษาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี สถาปัตยกรรมศาสตร์ วิศวกรรมศาสตร์ การบริหารราชการแผ่นดิน การจัดการความขัดแย้งสิทธิมนุษยชน การส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ หรือด้านสวัสดิการ สังคม”

มาตรา ๑๗ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๑๖/๑ มาตรา ๑๖/๒ มาตรา ๑๖/๓ มาตรา ๑๖/๔ มาตรา ๑๖/๕ และมาตรา ๑๖/๖ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิต คนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐

“มาตรา ๑๖/๑ ให้ประธานกรรมการ กขป. มีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) เป็นผู้แทนของ กขป. ในการติดต่อประสานและดำเนินการขับเคลื่อนการจัดการเลือก ปฏิบัติต่อคนพิการร่วมกับหน่วยงานและองค์กรที่เกี่ยวข้อง

(๒) ศึกษาวิเคราะห์ ตรวจสอบข้อเท็จจริงซึ่งอาจได้รับจากคำร้องขอหรือพบเห็นเองและทำ ความเห็นเสนอ กขป. เกี่ยวกับการสั่งรับการร้องขอหรือรับเรื่องไว้พิจารณาหรือไม่

(๓) ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการรวบรวมข้อเท็จจริงและการจัดทำร่างการวินิจฉัยกลาง เพื่อเสนอต่อ กขป.

(๔) ศึกษาวิเคราะห์สาเหตุแห่งการร้องขอ การจัดทำข้อเสนอทางนโยบาย การวิเคราะห์ มาตรฐานขั้นต่ำในการปฏิบัติที่เป็นธรรมต่อคนพิการ ยุทธศาสตร์ มาตรการ วิธีปฏิบัติเพื่อเสนอแนะ แนวทางการจัดการเลือกปฏิบัติต่อคนพิการเพื่อเสนอต่อ กขป.

(๕) โกล่เกลี่ยและประนอมข้อพิพาทก่อนเสนอ กขป. พิจารณาและจะเสนอให้มีการแต่งตั้ง ผู้ไกล่เกลี่ยดำเนินการแทนก็ได้

LIRT

(๖) ปฏิบัติหน้าที่อื่น ๆ ตามที่ได้รับมอบหมายจาก กขป. หรือตามที่กฎหมายกำหนด ในการปฏิบัติหน้าที่ตามวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการมีอำนาจออกระเบียบกำหนด หลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขเกี่ยวกับคุณสมบัติและลักษณะต้องห้าม การดำรงตำแหน่ง และการพ้นจาก ตำแหน่งของประธานกรรมการ กขป. เพื่อให้ปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้และทำงานเต็มเวลา โดยมีสิทธิได้รับเงินค่าตอบแทนและสิทธิประโยชน์อื่นตามระเบียบที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง สังคมและความมั่นคงของมนุษย์กำหนดโดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลัง

มาตรา ๑๖/๒ ให้ กขป. มีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) เสนอแนะนโยบาย ยุทธศาสตร์ แผนงานและมาตรการ กำหนดมาตรฐานเกี่ยวกับการ ป้องกันและจัดการเลือกปฏิบัติต่อคนพิการต่อคณะกรรมการเพื่อให้ความเห็นชอบ

(๒) เสริมสร้างความตระหนักถึงสิทธิต่าง ๆ ที่คนพิการพึงได้รับและดำเนินการเกี่ยวกับการ ป้องกันและจัดการเลือกปฏิบัติต่อคนพิการในสังคม

(๓) โกล่เกลี่ยและประนอมข้อพิพาทก่อนมีการวินิจฉัยการร้องขอ หรือดำเนินการโกล่เกลี่ย และประนอมข้อพิพาทในกรณีประธานกรรมการ กขป. โกล่เกลี่ยไม่สำเร็จ โดยสามารถแต่งตั้งผู้โกล่เกลี่ย ปฏิบัติหน้าที่แทนได้

(๔) รวบรวมข้อเท็จจริงในข้อพิพาทและวินิจฉัยชี้ขาดข้อพิพาทเกี่ยวกับการที่หน่วยงาน ของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ องค์กรเอกชน หรือบุคคลใดกระทำการซึ่งมีลักษณะเป็นการเลือกปฏิบัติ ต่อคนพิการ

(๕) จัดทำรายงานสถานการณ์การเลือกปฏิบัติต่อคนพิการและผลการดำเนินงานประจำปี เสนอต่อคณะกรรมการเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีอย่างน้อยปีละครั้ง

(๖) ออกระเบียบว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข ในการร้องขอ การรวบรวม พยานหลักฐาน การโกล่เกลี่ย การชดเชยและเยียวยา และการวินิจฉัย รวมทั้งประกาศกำหนดแบบการร้อง ขอและสัญญาประนอมข้อพิพาทหรือวิธีปฏิบัติอื่นใดเพื่อให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

(๗) มอบหมายให้ประธานกรรมการ กขป. หรือพนักงานเจ้าหน้าที่รับผิดชอบจัดทำสำนวน สอบข้อเท็จจริงตามพระราชบัญญัตินี้

(๘) แต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติกรอย่างใดอย่างหนึ่งตามที่ กขป. มอบหมาย

(๙) ดำเนินการอื่นๆ ตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ประธานกรรมการ กขป. หรือ กรรมการ กขป. มีอำนาจและหน้าที่เช่นเดียวกับพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้

ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ซึ่งมีใช้การมาประชุม ให้ประธานกรรมการ กขป. หรือกรรมการ กขป. หรืออนุกรรมการใน กขป. หรือผู้โกล่เกลี่ยอาจได้รับค่าตอบแทน หรือค่าใช้จ่ายอื่น ตามอัตราและรายการที่คณะกรรมการกำหนดโดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลัง ส่วนค่าใช้จ่าย ในการเดินทางไปปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการ

LIRT

ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ออกประกาศกำหนดอำนาจหน้าที่ของกรม เพื่อให้มีระบบงาน อาคารสถานที่ บุคลากร งบประมาณและวัสดุอุปกรณ์รองรับ และสนับสนุนการปฏิบัติหน้าที่ของประธานกรรมการ กขป. และกรรมการ กขป. รวมทั้งคณะอนุกรรมการใน กขป. ตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ กรมอาจได้รับเงินอุดหนุนจากกองทุนเพื่อดำเนินงานข้างต้น ตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๑๖/๓ เมื่อประธานกรรมการ กขป. หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายได้ดำเนินการใกล้เคียงแล้ว ให้รายงานผลการใกล้เคียงต่อ กขป. ในกรณีที่การใกล้เคียงเป็นผลสำเร็จ บุคคลดังกล่าวจะจัดให้มีการทำสัญญาประนอมข้อพิพาทขึ้นหรือจะขอให้เรียกคู่กรณีมาทำสัญญาประนอมข้อพิพาทก็ได้

เมื่อ กขป. เห็นว่าสัญญาประนอมข้อพิพาทไม่ฝ่าฝืนต่อกฎหมายและความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ดำเนินการให้เป็นไปตามสัญญาประนอมข้อพิพาทนั้น

มาตรา ๑๖/๔ คนพิการที่ได้รับหรือจะได้รับความเสียหายจากการกระทำในลักษณะที่เป็น การเลือกปฏิบัติต่อคนพิการตามมาตรา ๑๕ มีสิทธิร้องขอต่อ กขป. ให้มีคำสั่งเพิกถอนการกระทำหรือห้ามมิให้กระทำการนั้นได้ คำสั่งของ กขป. ให้เป็นที่สุด

การร้องขอตามวรรคหนึ่ง ไม่เป็นการตัดสิทธิผู้ร้องในอันที่จะฟ้องเรียกค่าเสียหายฐานละเมิด ต่อศาลที่มีเขตอำนาจ โดยให้ศาลมีอำนาจกำหนดค่าเสียหายอย่างอื่น อันมิใช่ตัวเงินให้แก่คนพิการที่ถูกเลือกปฏิบัติต่อคนพิการได้ และหากการเลือกปฏิบัติต่อคนพิการนั้นเป็นการกระทำโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง ศาลจะกำหนดค่าเสียหายในเชิงลงโทษให้แก่คนพิการไม่เกินสี่เท่าของค่าเสียหายที่แท้จริงด้วยก็ได้

ในกรณีที่ กขป. วินิจฉัยว่าเป็นการเลือกปฏิบัติต่อคนพิการ ให้มีอำนาจออกคำสั่งให้หน่วยงานของรัฐ องค์กรเอกชน หรือบุคคลที่เกี่ยวข้อง ดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ด้วยวิธีใดที่เห็นเหมาะสม เพื่อระงับและป้องกันมิให้มีการเลือกปฏิบัติต่อคนพิการ หรือให้การชดเชยและเยียวยาผู้เสียหาย

มาตรา ๑๖/๕ การร้องขอในกรณีการกระทำใดๆ ซึ่งเข้าองค์ประกอบในลักษณะที่เป็น การเลือกปฏิบัติต่อคนพิการตามพระราชบัญญัตินี้และมีบทบัญญัติแห่งกฎหมายอื่นได้กำหนดระยะเวลาอุทธรณ์หรืออายุความไว้ เมื่อ กขป. ได้มีคำสั่งรับเรื่องไว้พิจารณาแล้ว ให้กำหนดระยะเวลาหรืออายุความตามกฎหมายว่าด้วยการนั้นเป็นอันสะดุดหยุดลง

คำวินิจฉัยหรือคำสั่งชี้ขาดของ กขป. ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้คู่กรณีที่ไม่เห็นด้วยกับคำวินิจฉัยหรือคำสั่งชี้ขาดดังกล่าวเสนอต่อศาลที่อยู่ในเขตอำนาจพิจารณาพิพากษาต่อไป

มาตรา ๑๖/๖ ให้นำความตามมาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐ มาใช้บังคับกับการประชุมของ กขป. หรือคณะอนุกรรมการใน กขป. โดยอนุโลม”

มาตรา ๑๘ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๘ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๘ ให้กรมเป็นสำนักงานทะเบียนกลางสำหรับคนพิการในกรุงเทพมหานคร โดยมีอธิบดีเป็นนายทะเบียนกลาง สำหรับจังหวัดอื่นให้ศูนย์บริการคนพิการระดับจังหวัดทำหน้าที่เป็นสำนักงานทะเบียนจังหวัดสำหรับคนพิการในจังหวัดของตนอีกหน้าที่หนึ่ง โดยมีผู้อำนวยการศูนย์บริการคนพิการระดับจังหวัดเป็นนายทะเบียนจังหวัด”

มาตรา ๑๙ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๘/๑ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๘/๑ คนพิการซึ่งไม่มีสถานะทางทะเบียนตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎร อาจได้รับความช่วยเหลือที่เหมาะสมตามหลักศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์จากรัฐ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนดในระเบียบ”

มาตรา ๒๐ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๒๐ คนพิการมีสิทธิเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้จากสภาพแวดล้อม สิ่งอำนวยความสะดวก อันเป็นสาธารณะตลอดจนสวัสดิการและความช่วยเหลืออื่นจากรัฐ ดังต่อไปนี้

(๑) การบริการฟื้นฟูสมรรถภาพโดยกระบวนการทางการแพทย์และค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาล ค่าอุปกรณ์ เครื่องช่วยความพิการ และสื่อส่งเสริมพัฒนาการ เพื่อปรับสภาพทางร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม พฤติกรรม สติปัญญา การเรียนรู้ หรือเสริมสร้างสมรรถภาพให้ดีขึ้น ตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขประกาศกำหนด

(๒) การศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติหรือแผนการศึกษาแห่งชาติตามความเหมาะสมในสถานศึกษาเฉพาะหรือในสถานศึกษาทั่วไป หรือการศึกษาทางเลือก หรือการศึกษานอกระบบ โดยให้หน่วยงานที่รับผิดชอบเกี่ยวกับสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาสำหรับคนพิการให้การสนับสนุนตามความเหมาะสม

(๓) การฟื้นฟูสมรรถภาพด้านอาชีพ การให้บริการที่มีมาตรฐาน การคุ้มครองแรงงาน มาตรการเพื่อการมีงานทำ ตลอดจนได้รับการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระ และบริการสื่อ สิ่งอำนวยความสะดวกเทคโนโลยีหรือความช่วยเหลืออื่นใด เพื่อการทำงานและประกอบอาชีพของคนพิการ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงานประกาศกำหนด

(๔) การยอมรับและมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคม เศรษฐกิจและการเมืองอย่างเต็มที่ และมีประสิทธิภาพบนพื้นฐานแห่งความเท่าเทียมกับบุคคลทั่วไป ตลอดจนได้รับสิ่งอำนวยความสะดวกและบริการต่าง ๆ ที่จำเป็นสำหรับคนพิการแต่ละบุคคล

(๕) การช่วยเหลือให้เข้าถึงนโยบาย แผนงาน โครงการ กิจกรรม การพัฒนาและบริการ อันเป็นสาธารณะ ผลักดันซึ่งมีความจำเป็นต่อการดำรงชีวิต การช่วยเหลือทางกฎหมายและการจัดหาทุนความว่าต่างแค้นต่างคดี ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

(๖) สภาพแวดล้อมทางกายภาพ การขนส่ง ข้อมูลข่าวสาร การสื่อสาร บริการโทรคมนาคม เทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก และบริการสาธารณะอื่นจากหน่วยงานของรัฐหรือเอกชน ตามมาตรฐาน หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในระเบียบหรือกฎกระทรวงตามมาตรา ๓๗ แล้วแต่กรณี

(๗) บริการล่ามภาษามือ บริการคำบรรยายแทนเสียง หรือบริการเสียงบรรยายภาพ ตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

(๘) สิทธิที่จะนำสัตว์นำทาง เครื่องมือหรืออุปกรณ์นำทาง ผู้ช่วยคนพิการ หรือเครื่องช่วยความพิการใด ๆ ติดตัวไปในยานพาหนะหรือสถานที่ใด ๆ เพื่อประโยชน์ในการเดินทาง และการได้รับสิ่งอำนวยความสะดวกอันเป็นสาธารณะ โดยได้รับการยกเว้นค่าบริการ ค่าธรรมเนียม และค่าเช่าเพิ่มเติมสำหรับสัตว์ เครื่องมือ อุปกรณ์ ผู้ช่วยคนพิการ หรือเครื่องช่วยความพิการดังกล่าว รวมทั้งให้รัฐอุดหนุนค่าใช้จ่ายเพื่อการใช้สิทธิข้างต้น

(๙) การจัดสวัสดิการเบี่ยงความพิการ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด ในระเบียบ

(๑๐) การปรับสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัย การมีผู้ช่วยคนพิการ หรือการจัดให้มีสวัสดิการอื่น ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนดในระเบียบ

ผู้ช่วยคนพิการ ให้มีสิทธิได้รับการลดหย่อนหรือยกเว้นค่าบริการ ค่าธรรมเนียมตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

คนพิการที่ไม่มีผู้ดูแลคนพิการ มีสิทธิได้รับการจัดสวัสดิการด้านที่อยู่อาศัยและการเลี้ยงดูจากหน่วยงานของรัฐ ในกรณีที่มีสถานสงเคราะห์เอกชนจัดที่อยู่อาศัยและสวัสดิการให้แล้ว รัฐต้องจัดเงินอุดหนุนให้แก่สถานสงเคราะห์เอกชนนั้น ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนดในระเบียบ

ผู้ดูแลคนพิการมีสิทธิได้รับบริการให้คำปรึกษา แนะนำ ฝึกอบรมทักษะ การเลี้ยงดู การจัดการศึกษา การส่งเสริมอาชีพและการมีงานทำ ตลอดจนความช่วยเหลืออื่นใด เพื่อให้พึ่งตนเองได้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนดในระเบียบ

คนพิการและผู้ดูแลคนพิการมีสิทธิได้รับการลดหย่อนภาษีหรือยกเว้นภาษี ตามที่กฎหมายกำหนด

องค์กรเอกชนที่จัดให้คนพิการได้รับสิทธิประโยชน์ตามมาตรานี้ มีสิทธิได้รับการลดหย่อนภาษีหรือยกเว้นภาษีเป็นร้อยละของจำนวนเงินค่าใช้จ่ายตามที่กฎหมายกำหนด

ในการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการต้องคำนึงถึงความเสมอภาค ความเป็นธรรม และการไม่เลือกปฏิบัติในมิติของความหลากหลายทางเพศ วัย เชื้อชาติ ศาสนา ภาษา และวัฒนธรรมด้วย”

มาตรา ๒๑ ให้ยกเลิกความวรรคสองของมาตรา ๒๐/๑ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“คนพิการหรือผู้ดูแลคนพิการอาจขอให้องค์กรด้านคนพิการที่เกี่ยวข้องเป็นผู้ร้องขอหรือฟ้องคดีแทนได้”

มาตรา ๒๒ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๒ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๒๒ ให้หน่วยงานของรัฐที่ปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับเรื่องใดมีหน้าที่ให้การส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการตามอำนาจหน้าที่นั้น รวมถึง

LIRT

(๑) ให้นำหน่วยงานของรัฐและรัฐวิสาหกิจดำเนินการให้คนพิการสามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้จากสภาพแวดล้อมทางกายภาพ การขนส่ง ข้อมูลข่าวสาร การสื่อสาร บริการโทรคมนาคม เทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก และบริการสาธารณะอื่น ทั้งในเมืองและในชนบท ที่เป็นของตนหรืออยู่ในเขตอำนาจของตน

(๒) ให้นำหน่วยงานของรัฐส่งเสริม สนับสนุน และกำกับให้เอกชนในเขตอำนาจหน้าที่ของตนดำเนินการตาม (๑) ด้วย

(๓) ให้องค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการ วิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม สนับสนุนให้คนพิการเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้จากบริการ วิทยุกระจายเสียง บริการวิทยุโทรทัศน์ และบริการโทรคมนาคม รวมถึงเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้อง โดยไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายมากกว่าบุคคลทั่วไป”

มาตรา ๒๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๓ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๒๓ ให้จัดตั้งกองทุนขึ้นกองทุนหนึ่งเรียกว่า “กองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ” เพื่อเป็นทุนสำหรับการใช้จ่ายเกี่ยวกับการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ รวมทั้งการส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินงานขององค์กรที่เกี่ยวข้องกับคนพิการ โดยจัดสรรให้อย่างเป็นธรรมและทั่วถึง

กองทุนตามวรรคหนึ่ง ให้มีฐานะเป็นนิติบุคคลในกำกับกรมซึ่งไม่เป็นส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ

ในกิจการเกี่ยวกับบุคคลภายนอก ให้ผู้จัดการกองทุนเป็นผู้แทนของกองทุน แต่ผู้จัดการกองทุนอาจมอบอำนาจเป็นหนังสือให้ผู้อื่นทำนิติกรรมหรือดำเนินคดีแทนก็ได้

เพื่อให้คนพิการสามารถเข้าถึงสิทธิตามพระราชบัญญัตินี้ ในกรณีที่ยังงบประมาณแผ่นดินไม่เพียงพอ ให้คนพิการหรือองค์กรด้านคนพิการได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากกองทุนด้วย”

มาตรา ๒๔ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๔ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๒๔ ให้มีคณะกรรมการบริหารกองทุนคณะหนึ่ง ประกอบด้วย ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์เป็นประธานกรรมการ ผู้แทนกระทรวงมหาดไทย ผู้แทนกระทรวงแรงงาน ผู้แทนกระทรวงศึกษาธิการ ผู้แทนกระทรวงสาธารณสุข ผู้แทนสำนักงานงบประมาณ ผู้แทนกรมบัญชีกลาง ผู้แทนสมาคมสภาคนพิการทุกประเภทแห่งประเทศไทยและองค์การคนพิการแต่ละประเภทจำนวนไม่เกินแปดคน และผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งคณะกรรมการแต่งตั้งจำนวนไม่เกินห้าคน ในจำนวนนี้ต้องเป็นผู้แทนจากภาคธุรกิจอย่างน้อยสองคน เป็นกรรมการ ทั้งนี้ ให้อธิบดีเป็นกรรมการและเลขานุการ และให้ผู้จัดการกองทุนเป็นผู้ช่วยเลขานุการ”

มาตรา ๒๕ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๖ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

LIRT

“มาตรา ๒๖ ให้คณะกรรมการบริหารกองทุนมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) บริหารกองทุน รวมทั้งดำเนินการเกี่ยวกับการลงทุน การหาประโยชน์ การตัดหนี้ เป็นสูญ และการจัดการกองทุน ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนดโดยความเห็นชอบของ กระทรวงการคลัง

(๒) พิจารณานุมัติการจ่ายเงิน อนุมัติแผนงานหรือโครงการ กำหนดวงเงินและรายการ ค่าใช้จ่าย รวมถึงการสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการบริหารจัดการแผนงานหรือโครงการแก่องค์กรภาคเอกชน ในอัตราส่วนที่เหมาะสม เพื่อสนับสนุนแผนงานหรือโครงการเกี่ยวกับการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิต คนพิการตามที่คณะกรรมการตามประเภทความพิการ คณะอนุกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิต คนพิการประจำจังหวัดหรือคณะอนุกรรมการอื่นเสนอ

(๓) รายงานสถานะการเงินและการบริหารกองทุนต่อคณะกรรมการตามระเบียบ ที่คณะกรรมการกำหนด

(๔) แต่งตั้งคณะอนุกรรมการหรือคณะทำงานเพื่อปฏิบัติการอย่างหนึ่งอย่างใดแทน หรือ มอบหมายให้คณะอนุกรรมการตามมาตรา ๑๑ ปฏิบัติหน้าที่แทน

(๕) สรรหา แต่งตั้ง และถอดถอนผู้จัดการกองทุน รวมทั้งกำหนดค่าตอบแทนและประโยชน์ ตอบแทนอื่นของผู้จัดการกองทุน

(๖) ควบคุมการดำเนินงานของผู้จัดการกองทุน พนักงานและลูกจ้างให้เป็นไปตามนโยบาย ของคณะกรรมการบริหารกองทุน

(๗) ออกระเบียบหรือประกาศเกี่ยวกับการพัสดุ การบริหารงานบุคคล การเงิน การงบประมาณและทรัพย์สิน การมอบอำนาจ และการดำเนินกิจการโดยทั่วไป รวมทั้งกำหนดอัตราค่าจ้าง หรือค่าตอบแทนสำหรับบุคลากรที่ปฏิบัติงานในกองทุน

(๘) พิจารณานุมัติค่าใช้จ่ายเพื่อสนับสนุนให้กรมดำเนินการตามมาตรา ๑๖/๒ รวมถึง อนุมัติการจ่ายเงินชดเชยและเยียวยา แก่ผู้เสียหายเนื่องจากการเลือกปฏิบัติต่อคนพิการ ตามระเบียบ ที่คณะกรรมการกำหนด”

มาตรา ๒๖ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๒๖/๑ มาตรา ๒๖/๒ มาตรา ๒๖/๓ และ มาตรา ๒๖/๔ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐

“มาตรา ๒๖/๑ ให้กองทุนมีผู้จัดการกองทุนคนหนึ่งซึ่งคณะกรรมการบริหารกองทุน แต่งตั้ง การดำรงตำแหน่ง การพ้นจากตำแหน่ง และการกำหนดเงื่อนไขในการทดลองปฏิบัติงานหรือ การทำงานในหน้าที่ผู้จัดการกองทุน ให้เป็นไปตามสัญญาจ้างที่คณะกรรมการบริหารกองทุนกำหนด โดยให้มีอายุการจ้างคราวละไม่เกินสี่ปี และดำรงตำแหน่งไม่เกินสองวาระติดต่อกัน

การทำสัญญาจ้างผู้จัดการกองทุน ให้ประธานกรรมการบริหารกองทุนเป็นผู้มีอำนาจ ทำสัญญาในนามของกองทุนโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการบริหารกองทุน

มาตรา ๒๖/๒ ผู้ได้รับการแต่งตั้งเป็นผู้จัดการกองทุนต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะ ต้องห้าม ดังต่อไปนี้

(๑) มีสัญชาติไทย

(๒) มีอายุไม่ต่ำกว่าสามสิบห้าปีบริบูรณ์แต่ไม่เกินหกสิบห้าปีบริบูรณ์

(๓) สามารถปฏิบัติงานให้แก่กองทุนได้เต็มเวลา

LIRT

- (๔) ไม่เคยต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้ลงโทษจำคุกในความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สิน
- (๕) ไม่เป็นหรือเคยเป็นบุคคลล้มละลายทุจริต
- (๖) ไม่เป็นข้าราชการ พนักงานหรือลูกจ้างของกระทรวง ทบวง กรม ราชการส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ
- (๗) ไม่เป็นข้าราชการการเมืองหรือผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง เว้นแต่เคยเป็นผู้ดำรงตำแหน่งดังกล่าวแต่พ้นจากตำแหน่งไม่น้อยกว่าสองปี
- (๘) ไม่เป็นกรรมการบริหาร หรือเจ้าหน้าที่ของพรรคการเมือง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา หรือสมาชิกสภาท้องถิ่น หรือเคยเป็นผู้ดำรงตำแหน่งดังกล่าวแต่พ้นจากตำแหน่งไม่น้อยกว่าสองปี
- (๙) ไม่เป็นกรรมการในรัฐวิสาหกิจหรือหน่วยงานอื่นของรัฐ
- (๑๐) ไม่ดำรงตำแหน่งอื่นใดในนิติบุคคลที่มีการประกอบกิจการในลักษณะที่เป็นการแข่งขันกับกองทุน
- (๑๑) ไม่เป็นผู้มีส่วนได้เสียในสัญญาเกี่ยวกับกองทุน หรือในกิจการที่กระทำให้แก่กองทุนไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อม เว้นแต่เป็นผู้ซึ่งคณะกรรมการบริหารกองทุนมอบหมายให้เป็นกรรมการในบริษัทที่กองทุนเป็นผู้ถือหุ้น
- (๑๒) คุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามอื่นตามที่คณะกรรมการบริหารกองทุนกำหนด

มาตรา ๒๖/๓ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามอายุการจ้าง ผู้จัดการกองทุน พ้นจากตำแหน่งเมื่อ

- (๑) ตาย
- (๒) ลาออก
- (๓) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๒๖/๒
- (๔) คณะกรรมการบริหารกองทุนมีมติเห็นสมควรให้เลิกจ้าง

มาตรา ๒๖/๔ ให้ประธานกรรมการบริหารกองทุน กรรมการบริหารกองทุน ผู้จัดการกองทุน และพนักงานของกองทุน เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

ให้ประธานกรรมการบริหารกองทุน กรรมการบริหารกองทุน และผู้จัดการกองทุน เป็นผู้ดำรงตำแหน่งระดับสูงตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

ให้ประธานกรรมการบริหารกองทุน กรรมการบริหารกองทุน และอนุกรรมการหรือคณะทำงานตามมาตรา ๒๖ (๔) ได้รับค่าตอบแทนตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการกำหนด”

มาตรา ๒๗ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรคสองของมาตรา ๒๗ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐

LIRT

Legislative Institutional Repository of Thailand

“องค์การคนพิการแต่ละประเภทที่จะได้รับเงินสนับสนุนตามวรรคหนึ่ง ต้องมีคนพิการประเภทนั้น ๆ ประกอบเป็นคณะกรรมการบริหารทั้งหมด หรือในกรณีที่เป็นองค์การคนพิการแต่ละประเภทที่มีผู้ปกครองหรือผู้ดูแลคนพิการเป็นสมาชิก ต้องมีคนพิการประเภทนั้น ๆ ประกอบเป็นคณะกรรมการบริหารเกินกว่ากึ่งหนึ่ง ทั้งนี้ ต้องคำนึงถึงการมีส่วนร่วมของสตรีพิการในสัดส่วนที่เหมาะสมและเป็นธรรม แต่ต้องไม่น้อยกว่าหนึ่งในห้า”

มาตรา ๒๘ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๒๗/๒ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐

“มาตรา ๒๗/๒ ให้กรมได้รับเงินสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการจากกองทุน ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนดในระเบียบ”

มาตรา ๒๙ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๙ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๒๙ ให้คณะกรรมการบริหารกองทุนจัดทำงบการเงินส่งผู้สอบบัญชีตรวจสอบภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันสิ้นปีบัญชีทุกปี

ให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเป็นผู้สอบบัญชีของกองทุนทุกรอบปี แล้วทำรายงานผลการสอบบัญชีของกองทุนเสนอต่อคณะกรรมการ”

มาตรา ๓๐ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๓๒ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๓๒ ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๗ มาตรา ๘ มาตรา ๙ มาตรา ๑๐ และมาตรา ๑๑ วรรคสาม มาใช้บังคับกับการดำรงตำแหน่ง การพ้นจากตำแหน่ง และการประชุมของคณะกรรมการบริหารกองทุนตามมาตรา ๒๕ คณะอนุกรรมการในคณะกรรมการบริหารกองทุนตามมาตรา ๒๖ (๔) และคณะกรรมการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานของกองทุนตามมาตรา ๓๐ โดยอนุโลม”

มาตรา ๓๑ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๓๔ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๓๔ นายจ้าง เจ้าของสถานประกอบการ หรือหน่วยงานของรัฐที่ได้รับคนพิการเข้าทำงานตามจำนวนที่กำหนดตามมาตรา ๓๓ ให้ส่งเงินเข้ากองทุนตามมาตรา ๒๔ (๕) ทั้งนี้ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงานออกกฎกระทรวงกำหนดจำนวนเงินที่นายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการจะต้องนำส่งเข้ากองทุน

นายจ้าง เจ้าของสถานประกอบการ หรือหน่วยงานของรัฐที่ต้องส่งเงินเข้ากองทุนตามวรรคหนึ่ง แต่มิได้ส่ง ส่งล่าช้าหรือส่งเงินไม่ครบถ้วน ให้เสียดอกเบี้ยในอัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปีของจำนวนเงินที่ยังไม่ได้ส่งเข้ากองทุน

นายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการซึ่งรับคนพิการเข้าทำงานหรือส่งเงินเข้ากองทุนตามวรรคหนึ่งมีสิทธิได้รับยกเว้นภาษีเป็นร้อยละของจำนวนเงินค่าจ้างที่จ่ายให้แก่คนพิการหรือเงินที่ส่งเข้ากองทุน แล้วแต่กรณี ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายกำหนด”

มาตรา ๓๒ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็น มาตรา ๓๔/๑ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐

“มาตรา ๓๔/๑ เพื่อประโยชน์ในการจัดเก็บและส่งเงินเข้ากองทุนตามมาตรา ๓๔ ให้กรมเป็นผู้ดำเนินการเรียกเก็บเงิน เพื่อนำส่งเป็นรายได้กองทุน โดยไม่ต้องนำส่งกระทรวงการคลังเป็นรายได้แผ่นดิน ตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด”

มาตรา ๓๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๓๕ ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐ นายจ้าง หรือเจ้าของสถานประกอบการไม่รับคนพิการเข้าทำงานตามมาตรา ๓๓ และไม่ประสงค์จะส่งเงินเข้ากองทุนตามมาตรา ๓๔ หน่วยงานของรัฐ นายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการนั้นอาจให้สัมปทานจัดสถานที่จำหน่ายสินค้าหรือบริการ จัดจ้างเหมาช่างงานหรือจ้างเหมาบริการโดยวิธีการพิเศษ ผูกงาน หรือจัดให้มีอุปกรณ์หรือสิ่งอำนวยความสะดวกล่ามภาษามือ หรือให้ความช่วยเหลืออื่นใดแก่คนพิการ ผู้ดูแลคนพิการ หรือองค์กรด้านคนพิการที่ใช้สิทธิแทนก็ได้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนดในระเบียบ”

มาตรา ๓๔ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๓๗ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๓๗ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาระบบสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ออกกฎกระทรวง เพื่อกำหนดมาตรฐานการจัดให้มีอุปกรณ์ สิ่งอำนวยความสะดวก หรือบริการ ในอาคาร สถานที่ ยานพาหนะ บริการขนส่ง หรือบริการสาธารณะอื่น เพื่อให้คนพิการสามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้จากสภาพแวดล้อมทางกายภาพและการขนส่งสาธารณะ

ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ออกกฎกระทรวง เพื่อกำหนดมาตรฐาน หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข ให้คนพิการสามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากข้อมูลข่าวสาร การสื่อสาร บริการโทรคมนาคม เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อการสื่อสาร และบริการสื่อสารสาธารณะ

ให้คณะกรรมการอกระเบียบเพิ่มเติมเพื่อให้คนพิการสามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้จากสิทธิตามมาตรา ๒๐ (๖)

ในการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง วรรคสอง และวรรคสาม ให้นำหลักการการออกแบบที่เป็นสากล มาใช้ร่วมกับการจัดให้มีสิ่งอำนวยความสะดวก เทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวก และการช่วยเหลือที่สมเหตุสมผล แก่คนพิการ

เจ้าของอาคาร สถานที่ ยานพาหนะ บริการขนส่ง หรือผู้ให้บริการสาธารณะอื่น ซึ่งได้จัดอุปกรณ์ สิ่งอำนวยความสะดวก หรือบริการตามวรรคหนึ่ง วรรคสอง หรือวรรคสาม มีสิทธิได้รับการลดหย่อนภาษี หรือยกเว้นภาษีเป็นร้อยละของจำนวนเงินค่าใช้จ่ายตามที่กฎหมายกำหนด”

มาตรา ๓๕ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรคสามของมาตรา ๓๔ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐

“นายจ้าง เจ้าของสถานประกอบการ หรือหน่วยงานของรัฐที่ไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๓๓ มาตรา ๓๔ และมาตรา ๓๕ ให้ถือเป็นการเลือกปฏิบัติต่อคนพิการตามพระราชบัญญัตินี้”

มาตรา ๓๖ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๔๑/๑ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐

“มาตรา ๔๑/๑ กรณีที่ผู้บริหารสมาคมสภาคนพิการทุกประเภทแห่งประเทศไทยหรือองค์การคนพิการแต่ละประเภทใช้เงินอุดหนุนเพื่อประโยชน์ส่วนตนหรือพวกพ้องโดยมิชอบ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ในกรณีบุคคลตามวรรคหนึ่งนำเงินมาคืนให้กองทุนครบตามจำนวนที่ใช้ไปโดยมิชอบ ให้ศาลพิจารณาลดโทษ รอการลงโทษ หรือยกเว้นโทษตามที่เห็นสมควร”

มาตรา ๓๗ ให้คณะอนุกรรมการบริหารกองทุนซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ คงอยู่ในตำแหน่งต่อไปจนกว่าจะมีการแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารกองทุนตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ ไม่เกินหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๓๘ ให้โอนบรรดากิจการ ทรัพย์สิน สิทธิ หนี้ ภาระผูกพันทั้งปวง เงินงบประมาณ และรายได้ที่ประกอบเป็นกองทุนตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐ รวมถึง บุคลากร ของกองทุนที่ไม่ใช่ข้าราชการและพนักงานของรัฐ สังกัดกรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ ตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ประกาศกำหนด ในราชกิจจานุเบกษา ไปเป็นของกองทุนตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๓๙ ให้บรรดาบทบัญญัติแห่งกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ คำสั่ง หรือมติของคณะรัฐมนตรีใดที่อ้างถึงกองทุนตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐ ให้ถือว่าอ้างถึงกองทุนตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔๐ ให้บรรดากฎกระทรวง ระเบียบ ประกาศ หรือคำสั่งที่ออกตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐ ยังคงใช้บังคับต่อไปเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ จนกว่าจะมีกฎกระทรวง ระเบียบ ประกาศ หรือคำสั่งที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔๑ ความในมาตรา ๓๑ มิให้ใช้บังคับกับหน่วยงานของรัฐ จนกว่าเมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาห้าปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

LIRT

ภาคผนวก ซ.

ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคม พ.ศ.

(สภাপริรูปร่างชาติมีมติเห็นชอบแล้ว)

ที่ (สปช)๓๘๒/๒๕๕๘

วันที่ ๑๓/๓๒/๒๕๕๘
 ณ ก.น.พ. ๕๒
 ๑๒.๑๐๕
 สภาปฏิรูปแห่งชาติ
 ถนนอุทองใน คลุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘

เรื่อง รายงานการศึกษาวิจัย เรื่อง "วิสาหกิจเพื่อสังคม" (Social Enterprise)
 และร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคม พ.ศ.
 ซึ่งคณะกรรมการการวิสามัญกิจการสภาปฏิรูปแห่งชาติ พิจารณาเสร็จแล้ว

กราบเรียน ประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติ

สิ่งที่ส่งมาด้วย รายงานของคณะกรรมการดังกล่าวข้างต้น จำนวน ๑ ชุด

ตามที่ที่ประชุมสภาปฏิรูปแห่งชาติ ครั้งที่ ๗/๒๕๕๗ วันอังคารที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๗
 ที่ประชุมได้มีมติตั้งคณะกรรมการการวิสามัญกิจการสภาปฏิรูปแห่งชาติ ขึ้นคณะหนึ่ง ตามข้อบังคับการประชุม
 สภาปฏิรูปแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๗ ข้อ ๘๓ ประกอบด้วย

๑. ประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติ	๒. รองประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติ คนที่สอง
๓. เลขาธิการสภาปฏิรูปแห่งชาติ	๔. นางกอบกุล พันธุ์เจริญวรกุล
๕. นายเกริกไกร จิระแพทย์	๖. นายเชมทัต สุนทรสิงห์
๗. นายคณิศร ชุริรัง	๘. พลโท รุติวัฒน์ กำลังเอก
๙. นางจิตติมาพร กองสอน	๑๐. นายธรรณ ชำรงนาวาสวัสดิ์
๑๑. นายนิมิต สิทธิไตรย์	๑๒. นายนิรันดร์ พันทรกิจ
๑๓. นางเบญจวรรณ สร้างนิทร	๑๔. นายประดิษฐ์ เรืองดิษฐ์
๑๕. นายประสาร มฤคพิทักษ์	๑๖. นายพงศ์โพยม วาศภูติ
๑๗. นางพรรณิ จารุสมบัติ	๑๘. พลเรือเอก พะจุนด์ ตามประทีป
๑๙. นางรสนา โตสิตระกูล	๒๐. นายวันชัย สอนศิริ
๒๑. นายวิทยา กุลสมบูรณ์	๒๒. นายวิวัฒน์ ศัลยกำธร
๒๓. นายสมชัย ฤชุพันธุ์	๒๔. นายสุวัฒน์ วิริยพงษ์สุกิจ
๒๕. พลเรือเอก อภิวัฒน์ ศรีวรรธนะ	๒๖. นางอรพินท์ วงศ์ชุมพิศ
๒๗. นายอลงกรณ์ พลบุตร	๒๘. นายอำพล จินดาวัฒนะ
๒๙. พลเอก เอกชัย ศรีวิลาศ	

LIRT

ในการนี้ ที่ประชุมคณะกรรมการวิสามัญกิจการสภาปฏิรูปแห่งชาติ ครั้งที่ ๗ เมื่อวันที่ ๗ พฤษภาคม ๒๕๕๘ ได้พิจารณาศึกษารายงานของคณะกรรมการศึกษาและจัดทำรายงาน เรื่อง "วิสาหกิจเพื่อสังคม" พร้อมร่างกฎหมาย เรื่อง รายงานการศึกษาวิจัย เรื่อง "วิสาหกิจเพื่อสังคม" (Social Enterprise) และร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคม พ.ศ. นั้น

บัดนี้ คณะกรรมการวิสามัญกิจการสภาปฏิรูปแห่งชาติได้พิจารณาเสร็จสิ้นแล้ว และเห็นชอบให้นำรายงานดังกล่าว บรรจุเข้าสู่ระเบียบวาระการประชุมสภาปฏิรูปแห่งชาติ ในวันจันทร์ที่ ๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘ เพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

๙๕๕๘

(นายเทียนฉาย กีระนันทน์)
ประธานกรรมการวิสามัญ
กิจการสภาปฏิรูปแห่งชาติ

กลุ่มงานเข้าชื่อเสนอกฎหมาย
รับที่ ๑๔ / ๒๕๕๘
วันที่ ๕ / กพ / ๕๘ เวลา ๑๖.๒๐ น.

สำนักกรรมการ ๑
โทรศัพท์ ๐-๒๒๔๔-๒๖๓๒, ๐-๒๒๔๔-๒๖๘๐
โทรสาร ๐-๒๒๔๔-๒๖๗๐

กลุ่มงานระเบียบวาระ
รับที่ ๑๑ / ๒๕๕๘
วันที่ ๔ / กพ / ๕๘ เวลา ๑๖.๒๐ น.

LIPT
Legislative Institutional Repository of Thailand
สงฆ์: ๑๖ / ๒๕๕๘
สงฆ์: ๑๖ / ๒๕๕๘

ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคม พ.ศ.

สารบัญ

	หน้า
ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคม พ.ศ.	
๑) บันทึกหลักการและเหตุผลประกอบ ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคม พ.ศ.	๑
๒) บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของ ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคม พ.ศ.	๒
๓) ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคม พ.ศ.	๕

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคม
พ.ศ.

หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคม

เหตุผล

โดยที่การประกอบกิจการหรือการดำเนินการของภาคเอกชนจำนวนมาก ซึ่งมีเป้าหมายเพื่อแก้ไขปัญหาและพัฒนาชุมชน สังคม หรือสิ่งแวดล้อม อันถือเป็นการประกอบกิจการหรือการดำเนินการเพื่อสังคมยังไม่ได้รับการส่งเสริมความสามารถในการแข่งขันในตลาดจากภาครัฐเท่าที่ควร ทำให้ผู้ประกอบการเพื่อสังคมจำนวนมากหนึ่งยังไม่พร้อมจะเข้ามาแข่งขันทางการค้าทั้งในระดับภายในประเทศและระหว่างประเทศ สมควรกำหนดมาตรการต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมให้มีผู้ประกอบการจากภาคเอกชนเข้ามาประกอบกิจการเพื่อสังคมมากขึ้นและเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ โดยประสานการสนับสนุนและความร่วมมือจากภาคส่วนต่าง ๆ เพื่อจะมีผลให้สังคมหรือสิ่งแวดล้อมได้รับการแก้ไขปัญหาและพัฒนาอย่างเหมาะสมและยั่งยืนต่อไป จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ
ของร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคม
พ.ศ.

๑. เหตุผลและความจำเป็นในการเสนอร่างพระราชบัญญัติ

โดยที่การประกอบกิจการหรือการดำเนินการของภาคเอกชนจำนวนมาก ซึ่งมีเป้าหมายเพื่อแก้ไขปัญหาและพัฒนาชุมชน สังคม หรือสิ่งแวดล้อม อันถือเป็นการประกอบกิจการหรือการดำเนินการเพื่อสังคมยังไม่ได้รับการส่งเสริมความสามารถในการแข่งขันในตลาดจากภาครัฐเท่าที่ควร ทำให้ผู้ประกอบการเพื่อสังคมจำนวนมากหนึ่งยังไม่พร้อมจะเข้ามาแข่งขันทางการค้าทั้งในระดับภายในประเทศและระหว่างประเทศ สมควรกำหนดมาตรการต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมให้มีผู้ประกอบการจากภาคเอกชนเข้ามาประกอบกิจการเพื่อสังคมมากขึ้นและเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพโดยประสานการสนับสนุนและความร่วมมือจากภาคส่วนต่าง ๆ เพื่อจะมีผลให้สังคมหรือสิ่งแวดล้อมได้รับการแก้ไขปัญหาและพัฒนาอย่างเหมาะสมและยั่งยืนต่อไป จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๒. สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัตินี้

๒.๑ กำหนดนิยามคำว่า “วิสาหกิจเพื่อสังคม” “ทรัพย์สินที่ไม่มีกำไรประกาศสิทธิ” “คณะกรรมการ” “กองทุน” “คณะกรรมการบริหาร” “กรรมการ” “กรรมการบริหาร” “สำนักงาน” “ผู้อำนวยการ” และ “รัฐมนตรี” (ร่างมาตรา ๔)

๒.๒ กำหนดระบบทะเบียนเพื่อรับรองและให้การส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคม กำหนดให้บุคคลประสงค์จะประกอบกิจการเป็นวิสาหกิจเพื่อสังคมประเภทที่ไม่ประสงค์จะแบ่งปันกำไรอันจะพึงได้ แต่กิจการที่ทำให้สามารถดำเนินการจัดตั้งบริษัทจำกัดตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ได้ กำหนดห้ามมิให้ผู้ไม่ได้รับจดทะเบียนหรือไม่ได้รับอนุญาตใช้คำว่า “วิสาหกิจเพื่อสังคม” ประกอบเป็นชื่อในการดำเนินกิจการเพื่อป้องกันการสับสนในทางปฏิบัติ และกำหนดหน้าที่ให้แก่วิสาหกิจเพื่อสังคม ในการแจ้งความประสงค์ที่จะดำเนินกิจการต่อไป รายงานผลประกอบกิจการตลอดจนรายงานการรับและจ่ายเงินประจำปีต่อสำนักงานเพื่อการตรวจสอบ และนำส่งกำไรเป็นเงินสมทบให้แก่กองทุนเป็นรายปีเพื่อให้กองทุนสามารถดำรงอยู่ได้โดยไม่เป็นภาระทางงบประมาณภาครัฐ (ร่างมาตรา ๖ ถึงมาตรา ๙)

๒.๓ กำหนดให้มีคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคมแห่งชาติ (ควส.) กำหนดองค์ประกอบ อำนาจหน้าที่ คุณสมบัติ วาระการดำรงตำแหน่ง และการพ้นจากตำแหน่งของกรรมการ ผู้ทรงคุณวุฒิ การประชุมของควส. อำนาจในการแต่งตั้งคณะอนุกรรมการ และสิทธิในการได้รับเบี้ยประชุมหรือประโยชน์ตอบแทนอื่น (ร่างมาตรา ๑๐ ถึงมาตรา ๑๗)

๒.๔ กำหนดให้จัดตั้งสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคมแห่งชาติ (สวส.) เป็นหน่วยงานของรัฐที่ไม่เป็นส่วนราชการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน และไม่ใช่วิสาหกิจตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณหรือกฎหมายอื่น เป็นนิติบุคคลและอยู่ในกำกับของนายกรัฐมนตรี มีอำนาจหน้าที่ตามขอบวัตถุประสงค์ที่สำคัญ เช่น ดำเนินงานธุรการของ ควส. คณะกรรมการบริหาร และคณะอนุกรรมการซึ่ง ควส. หรือคณะกรรมการบริหารแต่งตั้ง พิจารณาแนวทางกำหนดประเภทวิสาหกิจเพื่อสังคม และวิสาหกิจเพื่อสังคมที่สมควรได้รับการส่งเสริม ต่อ ควส. พิจารณารับจดทะเบียนและออกใบสำคัญแสดงการจดทะเบียนแก่วิสาหกิจเพื่อสังคม ประสานงานทั้งภาครัฐราชการ ภาคเอกชน ในการสนับสนุน และประสานความร่วมมือกับธนาคารที่เป็นรัฐวิสาหกิจเพื่อให้บริการรับฝากเงิน ให้กู้ยืม

ค้าประกัน หรือให้บริการทางการเงินอื่นแก่วิสาหกิจเพื่อสังคมตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่ ควส. กำหนด ประชาสัมพันธ์ ให้การสนับสนุนและคำแนะนำแก่วิสาหกิจเพื่อสังคม ตลอดจนให้บริการฝึกอบรม สัมมนาหรือการเรียนรู้ในรูปแบบอื่น ๆ แก่วิสาหกิจเพื่อสังคมให้สามารถพัฒนาการบริหารจัดการในด้านต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และบริหารกองทุนตามนโยบายและมติของ ควส. และคณะกรรมการบริหารโดยมีผู้อำนวยการเป็นผู้รับผิดชอบการบริหารงาน ตลอดจนกำหนดมาตรการตรวจสอบการเก็บรักษาและการใช้จ่ายเงินของสำนักงานฯ (ร่างมาตรา ๑๘ ถึงมาตรา ๒๖)

๒.๕ ให้จัดตั้งกองทุนส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคม หนึ่งใน สวส. โดยมีรายได้หลักมาจากเงินทุนประเดิมที่รัฐบาลจัดสรรให้ เงินอุดหนุนที่รัฐบาลจัดสรรให้จากงบประมาณรายจ่ายประจำปี ทรัพย์สินที่ไม่มีภาวะประกาศสิทธิ และเงินสมทบรายปีจากกำไรของวิสาหกิจเพื่อสังคม โดยในส่วนของเงินทุนประเดิม และเงินอุดหนุน นั้น รัฐบาลพึงจัดสรรเพียงเวลาสามปี นับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับเพื่อไม่ให้เป็นการทางงบประมาณในระยะยาว

เงินกองทุนให้ใช้เพื่อให้วิสาหกิจเพื่อสังคมกักตุนสำหรับดำเนินการก่อตั้ง ปรับปรุง และพัฒนากิจการของวิสาหกิจเพื่อสังคมนั้นให้มีประสิทธิภาพและขีดความสามารถเพิ่มขึ้น ให้ความช่วยเหลือแก่ภาคส่วนต่าง ๆ เพื่อนำไปใช้ดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคมเป็นเงินช่วยเหลืออุดหนุนการดำเนินการใด ร่วมกิจการ ร่วมทุน หรือลงทุนใดที่เกี่ยวกับการก่อตั้ง การขยายกิจการ การวิจัย พัฒนาและการส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคมให้มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้นโดยรวม และเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานของ สวส. และการบริหารกองทุน พร้อมทั้งกำหนดมาตรการเกี่ยวกับการบริหารกองทุน เช่น กำหนดให้มีคณะกรรมการบริหาร อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการบริหาร โดยคณะกรรมการบริหารอาจมอบหมายให้สถาบันการเงินเป็นผู้บริหารกองทุน และมีบทบัญญัติเปิดช่องให้รัฐบาลสามารถตราพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งธนาคารเพื่อกิจการเกี่ยวกับการสนับสนุนวิสาหกิจเพื่อสังคมได้หากมีความเหมาะสมต่อไป (ร่างมาตรา ๒๗ ถึงมาตรา ๓๗)

๒.๖ กำหนดมาตรการส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคมโดยให้สิทธิประโยชน์ต่าง ๆ เช่น ให้ความช่วยเหลือด้านเงินทุนในการประกอบกิจการในระยะเริ่มแรก ทั้งนี้ ต้องมีกำหนดเวลาไม่เกินสองปี โดยสามารถขยายกำหนดระยะเวลาได้รวมแล้วไม่เกินสี่ปีนับแต่วันที่เริ่มมีรายได้จากการประกอบกิจการนั้น ให้สิทธิประโยชน์ทางภาษีเป็นพิเศษ ให้สิทธิในการกักตุนเงินจากธนาคารซึ่งเป็นรัฐวิสาหกิจเป็นพิเศษ มาตรการส่งเสริมการลงทุนโดยให้สิทธิประโยชน์ทางภาษีแก่บุคคลหรือนิติบุคคลที่ลงทุนโดยตรงในหุ้นของวิสาหกิจเพื่อสังคม มาตรการส่งเสริมการลงทุนโดยให้สิทธิประโยชน์ทางภาษีแก่บุคคลหรือนิติบุคคลที่ถือหุ้นในวิสาหกิจเพื่อสังคม ผ่านกองทุนรวมหรือช่องทางการลงทุนอื่น ๆ มาตรการส่งเสริมการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐในการพิจารณาสอบราคาหรือประกวดราคาตามระเบียบว่าด้วยการพัสดุ และมาตรการส่งเสริมการจัดซื้อจัดจ้างจากภาคเอกชนโดยให้สิทธินิติบุคคลผู้ซื้อสินค้าหรือบริการจากวิสาหกิจเพื่อสังคมบางประเภทสามารถหักค่าใช้จ่ายในการคำนวณภาษีเงินได้นิติบุคคลได้ในอัตราเป็นพิเศษ

กำหนดให้ ควส. จัดให้มีมาตรการในการส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาวิสาหกิจเพื่อสังกระบบปฐมภูมิในการประกอบกิจการอย่างครบวงจร รวมถึงการให้ความรู้และการสนับสนุนในการจัดตั้ง ให้ความรู้เกี่ยวกับขบวนการผลิตและการบริหารจัดการธุรกิจทุกด้าน ไม่ว่าการบริหารงานบุคคล การบัญชี การจัดหาทุน หรือการตลาด จัดให้มีมาตรการในการส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาวิสาหกิจเพื่อสังคมที่มีความเข้มแข็งและพึ่งพาตนเองได้แล้วอย่างต่อเนื่อง รวมถึงการให้ความรู้และการสนับสนุนในการประกอบกิจการของวิสาหกิจเพื่อสังคมในระดับที่สูงขึ้นตามความพร้อมและความต้องการของกิจการ

เช่น การส่งเสริมและพัฒนาผลิตภัณฑ์ การออกแบบที่ทันสมัยตามความต้องการของตลาด การร่วมมือซึ่งกันและกัน หรือให้ความช่วยเหลือในการศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนาเทคโนโลยีในด้านต่าง ๆ ทั้งในด้านคุณภาพ การผลิต การจัดการ และการตลาด เพื่อสร้างความพร้อมให้แก่วิสาหกิจเพื่อสังคมในระดับที่สูงยิ่งขึ้น

เพิ่มแรงขับเคลื่อนจากภาคเอกชนโดยกำหนดให้ในกรณีที่นิติบุคคลภาคเอกชนให้การสนับสนุนการดำเนินการของ ควส. ข้างต้น หรือให้การสนับสนุนแก่สถาบันการศึกษาที่มีการเรียนการสอนด้านการประกอบกิจการเพื่อสังคม ให้นิติบุคคลนั้นมีสิทธินำค่าใช้จ่ายในการลงทุนสนับสนุนดังกล่าวมาใช้หักค่าใช้จ่ายในการคำนวณภาษีเงินได้นิติบุคคลได้ ตลอดจน กำหนดให้ ควส. ให้การสนับสนุนในการจัดตั้ง สภาวิสาหกิจเพื่อสังคม ซึ่งมีสถานภาพเป็นองค์กรภาคเอกชนประกอบด้วย กรรมการและสมาชิกที่มาจากผู้แทนวิสาหกิจเพื่อสังคมและองค์กรอื่นที่เกี่ยวข้อง เพื่อขยายและสร้างความมั่นคงให้แก่กิจการของวิสาหกิจเพื่อสังคมต่อไป (ร่างมาตรา ๓๘ ถึงมาตรา ๔๘)

๒.๗ กำหนดบทกำหนดโทษในกรณีการใช้คำว่า “วิสาหกิจเพื่อสังคม” โดยไม่ถูกต้องตามพระราชบัญญัตินี้ และป้องกันมิให้ผู้มีหน้าที่เก็บหรือรักษาไว้ซึ่งข้อมูลของวิสาหกิจเพื่อสังคม เปิดเผยข้อเท็จจริงเกี่ยวกับประวัติของพนักงาน หรือลูกจ้างของวิสาหกิจเพื่อสังคมอันเป็นข้อเท็จจริงที่ตามปกติวิสัยจะพึงสงวนไว้ไม่เปิดเผย ซึ่งตนได้มาหรือล่วงรู้เนื่องจากการปฏิบัติหน้าที่ในวิสาหกิจเพื่อสังคม (ร่างมาตรา ๔๙ และมาตรา ๕๐)

๒.๘ กำหนดบทเฉพาะกาลเพื่อให้เกิดความต่อเนื่องระหว่างการทำเนินการตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการสร้างเสริมกิจการเพื่อสังคมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๔ และระเบียบกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ ว่าด้วยกว่าจัดตั้งสำนักงานสร้างเสริมกิจการเพื่อสังคมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๓ แก่องค์กรที่จะจัดตั้งขึ้นใหม่ตามพระราชบัญญัตินี้ และบทเฉพาะกาลเกี่ยวกับใช้คำว่า “วิสาหกิจเพื่อสังคม” ของบุคคลอื่นที่มีอยู่เดิมให้ต้องดำเนินการขออนุญาตตามพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๕๑ ถึงมาตรา ๕๔)

ร่าง
พระราชบัญญัติ
ส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคม พ.ศ.

.....
.....
.....

.....
.....

โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคม

.....
.....
.....
.....

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคม พ.ศ.”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวัน นับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ พระราชบัญญัตินี้เป็นกฎหมายเฉพาะ บรรดาบทกฎหมาย กฎ และข้อบังคับอื่นในส่วนที่มีบัญญัติไว้แล้วในพระราชบัญญัตินี้ หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับบทบัญญัติ แห่งพระราชบัญญัตินี้ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้แทน

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“วิสาหกิจเพื่อสังคม” หมายถึง นิติบุคคลซึ่งดำเนินกิจการเกี่ยวกับการผลิตสินค้า การให้บริการ หรือการอื่น ๆ ของภาคเอกชนโดยมีเป้าหมายอย่างชัดเจนตั้งแต่แรกเริ่มในการแก้ไขปัญหาและพัฒนาชุมชน สังคม หรือสิ่งแวดล้อมเป็นหลัก มิใช่การสร้างกำไรสูงสุดต่อผู้ถือหุ้น และเจ้าของเป็นสำคัญ และมีลักษณะพิเศษ ดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดวัตถุประสงค์ทางสังคมเป็นเป้าหมายหลักของกิจการ

(๒) มีศักยภาพที่จะมีความยั่งยืนทางการเงินได้ด้วยตนเอง

(๓) กระบวนการผลิต การดำเนินกิจการ รวมถึงผลิตภัณฑ์หรือบริการ ไม่ก่อให้เกิดผลเสียต่อเนื่องในระยะยาวต่อสังคม สุขภาวะ และสิ่งแวดล้อม

(๔) ผลกำไรส่วนใหญ่ถูกนำไปเพื่อการลงทุนกลับไปใช้ในการขยายผลเพื่อการบรรลุเป้าหมายดังกล่าว หรือคืนผลประโยชน์ให้แก่สังคม หรือผู้ให้บริการ

(๕) มีการกำกับดูแลกิจการที่ดี

“ทรัพย์สินที่ไม่มีผลการประกาศสิทธิ” หมายความว่า เงินจากบัญชีธนาคารพาณิชย์ ที่ไม่มีการเคลื่อนไหวเป็นเวลากว่าสิบห้าปีขึ้นไป หรือเงินรางวัลที่ไม่มีผู้มารับของสลากกินแบ่ง หรือสลากการกุศลเป็นเวลาสองปี และไม่มีผู้มาใช้สิทธิเรียกคืนภายในกำหนดระยะเวลา ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนด

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคมแห่งชาติ

“กองทุน” หมายความว่า กองทุนส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคม

“คณะกรรมการบริหาร” หมายความว่า คณะกรรมการบริหารกองทุนส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคม

“กรรมการ” หมายความว่า กรรมการส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคมแห่งชาติ

“กรรมการบริหาร” หมายความว่า กรรมการบริหารกองทุนส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคม

“สำนักงาน” หมายความว่า สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคมแห่งชาติ

“ผู้อำนวยการ” หมายความว่า ผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคมแห่งชาติ

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๕ ให้นายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้และให้มีอำนาจออกกฎกระทรวงหรือประกาศเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ ในส่วนที่เกี่ยวกับราชการของกระทรวงนั้น

กฎกระทรวง หรือประกาศนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

LIRT

หมวด ๑
 วิสาหกิจเพื่อสังคม

มาตรา ๖ วิสาหกิจเพื่อสังคมใดที่จะขอรับการส่งเสริมตามพระราชบัญญัตินี้ ต้องยื่นคำขอจดทะเบียนต่อสำนักงาน โดยคำขอจดทะเบียนนั้นต้องประกอบด้วยรายการตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด ซึ่งอย่างน้อยต้องมีรายการ ดังต่อไปนี้

- (๑) ชื่อกิจการและที่ตั้งของวิสาหกิจเพื่อสังคม
- (๒) หนังสือรับรองการจดทะเบียนนิติบุคคล
- (๓) ชื่อและที่อยู่ของผู้มีอำนาจทำการแทนวิสาหกิจเพื่อสังคม
- (๔) หนังสือเจตนารมณ์การจัดตั้งวิสาหกิจเพื่อสังคมและรายละเอียดของกิจการ

ในกรณีที่บุคคลประสงค์จะประกอบกิจการเป็นวิสาหกิจเพื่อสังคมประเภทที่ไม่ประสงค์จะแบ่งปันกำไรอันจะพึงได้แต่กิจการที่ทำให้สามารถดำเนินการจัดตั้งบริษัทจำกัดตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ได้ โดยให้ถือว่าวัตถุประสงค์ในการนำผลกำไรกลับไปใช้ในการขยายผลเพื่อการบรรลุเป้าหมายทางสังคม หรือคืนผลประโยชน์ให้แก่สังคม หรือผู้ใช้บริการ เป็นการแบ่งปันกำไรอันจะพึงได้แต่กิจการที่ทำนั้น

มาตรา ๗ เมื่อสำนักงานได้รับคำขอจดทะเบียนและเห็นว่าวิสาหกิจเพื่อสังคมที่ยื่นคำขอจดทะเบียนมีลักษณะและวัตถุประสงค์ถูกต้องตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการประกาศกำหนด ให้สำนักงานรับจดทะเบียนและออกใบสำคัญแสดงการจดทะเบียนแก่วิสาหกิจเพื่อสังคมนั้น โดยจะต้องมีคำว่า “วิสาหกิจเพื่อสังคม” ประกอบในชื่อกิจการตามใบสำคัญแสดงการรับจดทะเบียนดังกล่าว

มาตรา ๘ ห้ามมิให้บุคคลใดใช้คำว่า “วิสาหกิจเพื่อสังคม” หรือมีอักษรหรือเครื่องหมายซึ่งสื่อความหมายในทำนองเดียวกัน ประกอบเป็นชื่อในการดำเนินกิจการเกี่ยวกับการผลิตสินค้า การให้บริการ หรือการอื่น ๆ ของภาคเอกชน เว้นแต่เป็นผู้ได้รับการจดทะเบียนตามมาตรา ๗ หรือเป็นผู้ได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากสำนักงาน

การขออนุญาตและการอนุญาตตามวรรคหนึ่งให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

มาตรา ๙ วิสาหกิจเพื่อสังคมที่ได้จดทะเบียนตามมาตรา ๗ และเป็นวิสาหกิจเพื่อสังคมประเภทที่ไม่มีข้อตกลงห้ามปันผลกำไรแก่ผู้ถือหุ้นหรือหุ้นส่วน จะสามารถปันผลกำไร โดยยังคงได้รับการส่งเสริมตามพระราชบัญญัตินี้ได้หรือไม่เพียงไร ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

ภายในสามสิบวันนับแต่วันสิ้นปีปฏิทิน ให้วิสาหกิจเพื่อสังคมที่ได้จดทะเบียนต่อสำนักงานและประสงค์จะดำเนินกิจการต่อไปดำเนินการ ดังต่อไปนี้

- (๑) แจ้งความประสงค์ที่จะดำเนินกิจการต่อไป
- (๒) รายงานผลประกอบกิจการตลอดจนรายงานการรับและจ่ายเงินประจำปีต่อสำนักงานตามหลักเกณฑ์ และวิธีการที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

(๓) นำส่งกำไรเป็นเงินสมทบให้แก่กองทุนเป็นรายปีตามอัตราที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

วิสาหกิจเพื่อสังคมใดไม่ดำเนินการตามวรรคสองเป็นเวลาสองปีติดต่อกัน ให้สำนักงานมีหนังสือเตือนให้วิสาหกิจเพื่อสังคมนั้นดำเนินการภายในระยะเวลาที่กำหนด แต่ต้องไม่น้อยกว่าสิบห้าวัน ถ้าไม่มีการดำเนินการตามคำเตือนดังกล่าว ให้สำนักงานดำเนินการถอนชื่อออกจากทะเบียน

วิสาหกิจเพื่อสังคมใดประสงค์จะเลิกกิจการให้แจ้งสำนักงานทราบภายในสามสิบวัน นับแต่วันที่เลิกกิจการ ตามวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด

หมวด ๒

คณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคมแห่งชาติ

มาตรา ๑๐ ให้มีคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคมแห่งชาติ เรียกโดยย่อว่า “ควส.” ประกอบด้วย

(๑) นายกรัฐมนตรีหรือรองนายกรัฐมนตรีที่นายกรัฐมนตรีมอบหมายเป็นประธานกรรมการ และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ เป็นรองประธานกรรมการ

(๒) ผู้แทนส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จำนวนหกคน ได้แก่ กระทรวงการคลัง กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงมนุษย์ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สภาหอการค้าไทย ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และสมาคมธนาคารไทย

(๓) ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวนแปดคน ซึ่งนายกรัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้ประกอบกิจการเพื่อสังคมไม่น้อยกว่าสามคนและผู้ทรงคุณวุฒิอื่น ๆ โดยจะต้องมาจากผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญในด้านการเงินการลงทุน ด้านกฎหมาย ด้านสื่อสารมวลชน ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้านการสาธารณสุข ด้านการศึกษา ด้านการพัฒนาสังคม ด้านการตลาด หรือด้านการออกแบบ ด้านละไม่เกินหนึ่งคน และเป็นบุคคลที่ไม่ใช่ข้าราชการประจำไม่น้อยกว่าสามคน

ให้ผู้อำนวยการเป็นกรรมการและเลขานุการ และให้ผู้อำนวยการแต่งตั้งผู้ปฏิบัติงานในสำนักงานเป็นผู้ช่วยเลขานุการ จำนวนไม่เกินสามคน

มาตรา ๑๑ ให้ ควส. มีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดนโยบายยุทธศาสตร์และแผนแม่บทการส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคมแห่งชาติ เสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาอนุมัติเพื่อให้ส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องปฏิบัติ

(๒) ให้คำปรึกษาแก่คณะรัฐมนตรีในการสนับสนุนและเร่งรัดเพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปตามนโยบายยุทธศาสตร์และแผนแม่บทอย่างมีประสิทธิภาพ

(๓) ประสานงานกับหน่วยงานทั้งภาครัฐและภาคเอกชนที่เกี่ยวข้องเพื่อให้การส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคมเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิภาพ

(๔) กำหนดมาตรฐาน และหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับวิสาหกิจเพื่อสังคมเพื่อให้เกิดความเข้าใจและการใช้ไปในทางเดียวกัน และสนับสนุนการศึกษาวิจัยเพื่อการส่งเสริมและพัฒนาการดำเนินงานของวิสาหกิจเพื่อสังคม

(๕) ให้ความช่วยเหลือ การสนับสนุน หรือให้คำแนะนำแก่วิสาหกิจเพื่อสังคมในการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ตลอดจนให้การส่งเสริมและช่วยเหลือในการจดทะเบียนก่อตั้งนิติบุคคล หรือการจดทะเบียนสิทธิบัตร เครื่องหมายการค้า หรือทรัพย์สินทางปัญญาอื่น หรือการใด ๆ เพื่อประโยชน์ในการดำเนินงานของวิสาหกิจเพื่อสังคม

(๖) เสนอแก้ไขกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคมและดำเนินการอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อให้กฎหมายดังกล่าวมีผลใช้บังคับโดยเร็ว ตลอดจนเสนอแนะต่อคณะรัฐมนตรีให้มีการปรับปรุงกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ หรือมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องให้สอดคล้องกับการส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคมในประเทศไทย

(๗) ควบคุมดูแลสำนักงานให้ดำเนินการให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ รวมถึงการกำหนดนโยบายการบริหารงานและให้ความเห็นชอบแผนการดำเนินงานของสำนักงาน

(๘) ให้ความเห็นเสนอต่อนายกรัฐมนตรีในการแต่งตั้งและถอดถอนผู้อำนวยการ

(๙) ออกระเบียบและประกาศเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

(๑๐) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่พระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่นบัญญัติให้เป็นอำนาจและหน้าที่ของ ควส. หรือตามที่คณะรัฐมนตรีมอบหมาย

มาตรา ๑๒ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามดังต่อไปนี้

(๑) มีสัญชาติไทย

(๒) มีอายุไม่เกินเจ็ดสิบปีบริบูรณ์

(๓) ไม่เป็นบุคคลล้มละลาย คนไร้ความสามารถ หรือคนเสมือนไร้ความสามารถ

(๔) ไม่เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุด เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

(๕) ไม่เคยถูกไล่ออก ปลดออกหรือให้ออกจากราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ เพราะทุจริตต่อหน้าที่ หรือถือว่ากระทำการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ

(๖) ไม่เป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง สมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น กรรมการหรือผู้ดำรงตำแหน่งที่รับผิดชอบในการบริหารพรรคการเมือง ที่ปรึกษาพรรคการเมือง หรือเจ้าหน้าที่พรรคการเมือง

(๗) ไม่เป็นผู้มีส่วนได้เสียในกิจการที่กระทำกับกองทุนหรือในกิจการที่ขัดหรือแย้งกับวัตถุประสงค์ของกองทุน ทั้งนี้ ไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อม เว้นแต่เป็นผู้ดำเนินการอันเป็นสาธารณประโยชน์และมีได้แสวงหาผลกำไร

มาตรา ๑๓ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสามปี

ในกรณีที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ ให้มีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิแทนตำแหน่งที่ว่างลง เว้นแต่วาระของกรรมการจะเหลือไม่ถึงเก้าสิบวัน และให้ผู้ได้รับแต่งตั้งแทนตำแหน่งที่ว่างอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการซึ่งได้แต่งตั้งไว้แล้ว

เมื่อครบกำหนดตามวาระในวรรคหนึ่ง หากยังมีได้มีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิขึ้นใหม่ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระนั้นอยู่ในตำแหน่งเพื่อดำเนินการต่อไปจนกว่ากรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งได้รับแต่งตั้งใหม่เข้ารับหน้าที่ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระอาจได้รับการแต่งตั้งอีกได้

มาตรา ๑๔ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) ตาย
(๒) ลาออก
(๓) นายกรัฐมนตรีให้ออก เพราะบกพร่องต่อหน้าที่ มีความประพฤติเสื่อมเสีย หรือหย่อนความสามารถ

(๔) ต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกโดยไม่รอการกำหนดโทษหรือรอการลงโทษ เว้นแต่ในความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

(๕) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๒

มาตรา ๑๕ การประชุม ควส. ต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมดจึงจะเป็นองค์ประชุม

ในการประชุม ควส. ให้ประธานกรรมการเป็นประธานในที่ประชุม ถ้าประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองประธานกรรมการเป็นประธานในที่ประชุม ถ้ารองประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้ที่ประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม สำหรับการประชุมในคราวนั้น

การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมถ้ามิได้บัญญัติไว้เป็นอย่างอื่นให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

มาตรา ๑๖ ควส. จะแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติการอย่างหนึ่งอย่างใดแทน ควส. หรือตามที่ ควส. มอบหมายได้ และให้นำความในมาตรา ๑๒ มาตรา ๑๓ และมาตรา ๑๔ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๑๗ ให้กรรมการและอนุกรรมการได้รับเบี้ยประชุม หรือประโยชน์ตอบแทนอื่นในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ตามที่คณะรัฐมนตรีกำหนด

หมวด ๓

สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคมแห่งชาติ

มาตรา ๑๘ ให้จัดตั้งสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคมแห่งชาติ เรียกโดยย่อว่า "สวส." เป็นหน่วยงานของรัฐที่ไม่เป็นส่วนราชการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน และไม่เป็นรัฐวิสาหกิจตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณหรือกฎหมายอื่น

ให้ สวส. มีฐานะเป็นนิติบุคคลและอยู่ในกำกับของนายกรัฐมนตรี มีวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

(๑) พิจารณาแนวทางกำหนดประเภทวิสาหกิจเพื่อสังคม และวิสาหกิจเพื่อสังคม ที่สมควรได้รับการส่งเสริม รวมทั้งเสนอแนะนโยบายและแผนการส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคม ให้สอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจและสังคมไทยต่อ ควส.

(๒) พิจารณารับจดทะเบียนและออกใบสำคัญแสดงการจดทะเบียนแก่วิสาหกิจเพื่อสังคม เพื่อรับรองสถานภาพการเป็นวิสาหกิจเพื่อสังคมเพื่อให้ได้รับประโยชน์จากมาตรการส่งเสริมตามพระราชบัญญัตินี้

(๓) ประสานและจัดทำแผนปฏิบัติการส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคมกับส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือองค์การเอกชนที่เกี่ยวข้อง ให้การสนับสนุนด้านการเงิน และประสานความร่วมมือกับธนาคารธนาคารที่เป็นรัฐวิสาหกิจเพื่อให้บริการรับฝากเงิน ให้กู้ยืม ค้ำประกัน หรือให้บริการทางการเงินอื่นแก่วิสาหกิจเพื่อสังคมตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข ที่ ควส. กำหนด

(๔) ประชาสัมพันธ์ ให้การสนับสนุน และคำแนะนำแก่วิสาหกิจเพื่อสังคมเพื่อให้ได้ทราบถึงนโยบาย ประกาศ และหลักเกณฑ์ในการปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ ตลอดจนให้บริการฝึกอบรม สัมมนา หรือการเรียนรู้ในรูปแบบอื่น ๆ แก่วิสาหกิจเพื่อสังคมให้สามารถพัฒนาการบริหารจัดการในด้านต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

(๕) ศึกษาและจัดทำฐานข้อมูลและรายงานสถานการณ์วิสาหกิจเพื่อสังคมของประเทศ

(๖) เสนอแนะต่อ ควส. เกี่ยวกับการปรับปรุงพระราชบัญญัตินี้ รวมทั้งการดำเนินการให้มีกฎหมายใหม่ แก้ไขเพิ่มเติมหรือปรับปรุงกฎหมายฉบับอื่นที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคม

(๗) บริหารกองทุนตามนโยบายและมติของ ควส. และคณะกรรมการบริหาร

(๘) ดำเนินงานธุรการของ ควส. คณะกรรมการบริหาร และคณะอนุกรรมการซึ่ง ควส. หรือคณะกรรมการบริหารแต่งตั้ง

(๙) ปฏิบัติงานอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของ สวส. หรือตามที่ ควส. หรือคณะกรรมการบริหารมอบหมาย

กิจการของ สวส. ไม่อยู่ภายใต้บังคับแห่งกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน กฎหมายว่าด้วยแรงงานสัมพันธ์ กฎหมายว่าด้วยการประกันสังคมและกฎหมายว่าด้วยเงินทดแทน แต่พนักงานและลูกจ้างของ สวส. ต้องได้รับประโยชน์ตอบแทนไม่น้อยกว่าที่กำหนดไว้ในกฎหมายดังกล่าว

มาตรา ๑๙ สวส. มีอำนาจหน้าที่กระทำการต่างๆ ภายในขอบแห่งวัตถุประสงค์ตามที่ระบุไว้ในมาตรา ๑๘ และอำนาจหน้าที่เช่นว่านี้ให้รวมถึง

(๑) จัดให้ได้มา ถิ่นกรรมสิทธิ์ มีสิทธิครอบครองหรือมีทรัพย์สินสิทธิต่าง ๆ เช่า ให้เช่า เช่าซื้อ ให้เช่าซื้อ โอนหรือรับโอนสิทธิการเช่าหรือสิทธิการเช่าซื้อ ขายหรือจำหน่ายโดยวิธีอื่นใด ซึ่งสังหาริมทรัพย์หรือสังหาริมทรัพย์ ตลอดจนรับทรัพย์สินที่มีผู้ทักให้

(๒) กู้ยืมเงิน หรือให้กู้ยืมเงินโดยมีหลักประกันด้วยบุคคลหรือทรัพย์สิน หรือลงทุน ทั้งนี้ เพื่อการวิจัย พัฒนา และส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคม

- (๓) เข้าร่วมกิจการ หรือถือหุ้นของวิสาหกิจเพื่อสังคมบางประเภท
 (๔) ร่วมมือกับส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือองค์การเอกชน ทั้งในและต่างประเทศ เพื่อประโยชน์ในการส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคม
 (๕) รับค่าตอบแทนและค่าบริการในการให้บริการภายในขอบเขตแห่งวัตถุประสงค์ของ สวส. รวมทั้งทำความตกลงกำหนดเงื่อนไขเกี่ยวกับค่าตอบแทนและค่าบริการนั้น
 (๖) กระทำการอย่างอื่นบรรดาที่เกี่ยวกับหรือเนื่องในการจัดให้สำเร็จตาม วัตถุประสงค์ของ สวส.

การกู้ยืมเงิน การให้กู้ยืมเงิน การลงทุน การให้ความอุดหนุน การให้ความช่วยเหลือ จากเงินกองทุนหรือการเข้าร่วมกิจการหรือถือหุ้นตาม (๒) (๓) หรือ (๔) ถ้าเป็นจำนวนเงินเกินวงเงิน ที่คณะกรรมการบริหารกำหนด ต้องได้รับความเห็นชอบจาก ควส. ก่อน

มาตรา ๒๐ ให้มีผู้อำนวยการคนหนึ่งเป็นผู้รับผิดชอบการบริหารงานของ สวส. ขึ้นตรงต่อ ควส. มีหน้าที่ควบคุมดูแลโดยทั่วไปซึ่งงานของ สวส. และเป็นผู้บังคับบัญชาพนักงาน และลูกจ้างใน สวส. โดยอาจมีรองผู้อำนวยการเป็นผู้ช่วยสั่งและปฏิบัติงานตามที่ผู้อำนวยการ มอบหมายก็ได้

คุณสมบัติของผู้อำนวยการและรองผู้อำนวยการ ให้เป็นไปตามที่ ควส. กำหนด ให้นายกรัฐมนตรีมีอำนาจแต่งตั้งผู้อำนวยการจากบุคคลที่ ควส. คัดเลือก หลักเกณฑ์และวิธีการคัดเลือกผู้อำนวยการตามวรรคสามให้เป็นไปตามระเบียบ ที่ ควส. กำหนด

ให้ผู้อำนวยการได้รับเงินค่าจ้าง ค่าตอบแทน และเงินอื่น ตามที่ ควส. กำหนด ผู้อำนวยการมีอำนาจแต่งตั้งรองผู้อำนวยการโดยความเห็นชอบของ ควส.

มาตรา ๒๑ ให้ผู้อำนวยการมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปี และอาจได้รับ แต่งตั้งอีกได้

เมื่อผู้อำนวยการพ้นจากตำแหน่ง ให้รองผู้อำนวยการพ้นจากตำแหน่งด้วย เมื่อตำแหน่งผู้อำนวยการว่างลงและยังไม่มีกรรมการแต่งตั้งผู้อำนวยการคนใหม่ ให้ ควส. แต่งตั้งกรรมการคนหนึ่งเป็นผู้รักษาการแทน

ในกรณีที่ผู้อำนวยการไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองผู้อำนวยการเป็นผู้รักษาการ แทน แต่ถ้าไม่มีรองผู้อำนวยการหรือรองผู้อำนวยการไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ให้ ควส. แต่งตั้งพนักงาน ของ สวส. คนหนึ่งเป็นผู้รักษาการแทน

มาตรา ๒๒ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระแล้ว ผู้อำนวยการพ้นจาก ตำแหน่งเมื่อ

- (๑) ตาย
 (๒) ลาออก
 (๓) ถูกจำคุก
 (๔) ไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ หรือไม่ผ่านการประเมิน ทั้งนี้ ตามระเบียบที่ ควส. กำหนด

มาตรา ๒๓ ผู้อำนวยการมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) บริหารกิจการของสำนักงานให้เป็นไปตามกฎหมาย นโยบาย มติ ระเบียบ หรือประกาศของ ควส.

(๒) บังคับบัญชาพนักงานและลูกจ้างในสังกัด สวส. ทุกตำแหน่ง ดำเนินการเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล การเงิน การงบประมาณและการบริหารด้านอื่นของ สวส. ตามระเบียบที่ ควส. กำหนด

(๓) วางระเบียบเกี่ยวกับการดำเนินงานของ สวส. เท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับกฎหมาย นโยบาย มติ ระเบียบหรือประกาศของ ควส.

(๔) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่คณะรัฐมนตรี หรือ ควส. มอบหมาย

มาตรา ๒๔ เงินเดือนและประโยชน์ตอบแทนอื่นของผู้อำนวยการให้ ควส. กำหนด ตามหลักเกณฑ์ที่คณะรัฐมนตรีกำหนด

มาตรา ๒๕ ให้ผู้อำนวยการเป็นผู้แทนของ สวส. ในกิจการของ สวส. ที่เกี่ยวข้องกับบุคคลภายนอก แต่ผู้อำนวยการจะมอบหมายให้บุคคลใดปฏิบัติงานในเรื่องใดแทนตามระเบียบที่ ควส. กำหนดก็ได้

มาตรา ๒๖ การเก็บรักษาและการใช้จ่ายเงินของ สวส. ให้เป็นไปตามระเบียบที่ ควส. กำหนด

การบัญชีของ สวส. ให้จัดทำตามหลักสากลตามแบบและหลักเกณฑ์ที่ ควส. กำหนด และต้องจัดให้มีการตรวจสอบภายในเกี่ยวกับการเงิน การบัญชี และการพัสดุของ สวส. ตลอดจนรายงานผลการตรวจสอบให้ ควส. ทราบอย่างน้อยปีละครั้ง

ให้ สวส. จัดทำงบการเงินซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วยงบดุลและบัญชีทำการส่งผู้สอบบัญชีภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันสิ้นปีบัญชีของทุกปี

ในทุกรอบปีให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินหรือบุคคลภายนอกตามที่ ควส. แต่งตั้งด้วยความเห็นชอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเป็นผู้สอบบัญชี และประเมินผลการใช้จ่ายเงินและทรัพย์สินของ สวส. โดยให้แสดงความคิดเห็นเป็นข้อวิเคราะห์ว่าการใช้จ่ายดังกล่าว เป็นไปตามวัตถุประสงค์ ประหยัด และได้ผลตามเป้าหมายเพียงใด แล้วทำรายงานผลการสอบบัญชี เสนอต่อ ควส.

ภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันสิ้นปีบัญชีของทุกปี ให้ สวส. ทำรายงานประจำปีเสนอต่อ ควส. และรัฐมนตรีเพื่อทราบ โดยแสดงงบการเงินและบัญชีทำการที่ผู้สอบบัญชีรับรองว่าถูกต้องแล้ว พร้อมทั้งรายงานของผู้สอบบัญชี รวมทั้งแสดงผลงานของ สวส. ในปีที่ล่วงมาด้วย

LIRT

หมวด ๔
กองทุนส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคม

มาตรา ๒๗ ให้จัดตั้งกองทุนขึ้นกองทุนหนึ่งใน สวส. เรียกว่า “กองทุนส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคม” ประกอบด้วย

(๑) เงินทุนประเดิมที่รัฐบาลจัดสรรให้ และเงินอุดหนุนที่รัฐบาลจัดสรรให้จากงบประมาณรายจ่ายประจำปี

(๒) ทรัพย์สินที่ไม่มีการประกาศสิทธิ

(๓) เงินสมทบตามมาตรา ๘ วรรคสอง (๓)

(๓) เงินหรือทรัพย์สินที่มีผู้มอบให้เพื่อสมทบกองทุน

(๔) ดอกผลหรือรายได้ของกองทุน

(๕) เงินอื่นที่ได้รับมาเพื่อดำเนินการกองทุน

เงินทุนประเดิม และเงินอุดหนุนตาม (๑) นั้น รัฐบาลพึงจัดสรรให้แก่ สวส. โดยตรงเป็นจำนวนที่เพียงพอสำหรับค่าใช้จ่ายที่จำเป็นในการดำเนินการตามวัตถุประสงค์ของ สวส. ในระยะเริ่มต้น ภายในกำหนดเวลาสามปี นับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับ ทั้งนี้ โดยพิจารณาจากจำนวนทรัพย์สินของกองทุนตาม (๒) และ (๓)

มาตรา ๒๘ รายได้ของกองทุนและของ สวส.ให้นำส่งเข้ากองทุนเพื่อใช้ในกิจการตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้ โดยไม่ต้องส่งกระทรวงการคลังตามกฎหมายว่าด้วยเงินคงคลัง และกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ

มาตรา ๒๙ เงินกองทุนให้ใช้จ่ายเพื่อกิจการ ดังต่อไปนี้

(๑) ให้วิสาหกิจเพื่อสังคมกู้ยืมสำหรับดำเนินการก่อตั้ง ปรับปรุง และพัฒนากิจการของวิสาหกิจเพื่อสังคมนั้นให้มีประสิทธิภาพและขีดความสามารถเพิ่มขึ้น

(๒) ให้ความช่วยเหลือส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือองค์การเอกชนเพื่อนำไปใช้ดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคม

(๓) เป็นเงินช่วยเหลืออุดหนุนการดำเนินการใด ร่วมกิจการ ร่วมทุน หรือลงทุนใดที่เกี่ยวกับการก่อตั้ง การขยายกิจการ การวิจัย พัฒนาและการส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคมให้มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้นโดยรวม ทั้งนี้ ตามที่คณะกรรมการบริหารกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ

(๔) เป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานของ สวส. และการบริหารกองทุน

มาตรา ๓๐ ให้ คส. แต่งตั้งคณะกรรมการบริหาร ประกอบด้วย

(๑) ประธานกรรมการบริหารซึ่งแต่งตั้งจากกรรมการ คส.

(๒) กรรมการบริหารซึ่งแต่งตั้งจากผู้แทนกระทรวงพาณิชย์

(๓) กรรมการบริหารซึ่งแต่งตั้งจากผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนไม่เกินสี่คนซึ่งต้องเป็นผู้มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์เกี่ยวกับวิสาหกิจเพื่อสังคม

(๔) ผู้อำนวยการเป็นกรรมการบริหารและเลขานุการ

คุณสมบัติ หลักเกณฑ์และวิธีการในการสรรหาผู้ทรงคุณวุฒิตาม (๓) ให้เป็นไปตามระเบียบที่ ควช. กำหนด

มาตรา ๓๑ ให้นำความในมาตรา ๑๒ มาตรา ๑๓ และมาตรา ๑๔ มาใช้บังคับแก่การดำรงตำแหน่งของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการบริหารโดยอนุโลม เว้นแต่การพ้นจากตำแหน่งตามมาตรา ๑๔ (๓) ให้เป็นอำนาจของ ควส.

มาตรา ๓๒ คณะกรรมการบริหารมีอำนาจหน้าที่วางนโยบายบริหารงาน ควบคุมกำกับดูแลกิจการโดยทั่วไป และรับผิดชอบซึ่งกิจการของกองทุน อำนาจหน้าที่เช่นว่านี้ให้รวมถึง

- (๑) กำหนดนโยบายและควบคุมดูแลการบริหารกองทุนของ สวส.
- (๒) พิจารณาจัดสรรเงินกองทุนเพื่อใช้ในกิจการที่กำหนดไว้ในมาตรา ๒๙ เป็นรายปี
- (๓) วางระเบียบกำหนดหลักเกณฑ์ เงื่อนไข และวิธีการกู้ยืมเงิน และการให้กู้ยืมเงิน รวมทั้งการลงทุน การให้ความอุดหนุน หรือการให้ความช่วยเหลือจากเงินกองทุน หรือการเข้าร่วมกิจการ หรือถือหุ้น

(๔) วางระเบียบเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่และวิธีการบริหารหรือจัดการกองทุนของผู้จัดการกองทุนตามมาตรา ๓๖

- (๕) วางระเบียบการรับและเบิกจ่ายเงินของกองทุน
 - (๖) จัดทำรายงานการรับและการจ่ายเงินของกองทุนเพื่อเสนอต่อ ควส.
- การจัดสรรเงินกองทุนตาม (๒) และการกำหนดหรือแก้ไขเปลี่ยนแปลงระเบียบตาม (๓) (๔) และ (๕) เมื่อได้รับความเห็นชอบจาก ควส. แล้ว จึงให้ใช้บังคับได้

มาตรา ๓๓ คณะกรรมการบริหารมีอำนาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อปฏิบัติการอย่างใดอย่างหนึ่งตามที่คณะกรรมการบริหารมอบหมายได้

ให้นำมาตรา ๑๕ มาใช้บังคับแก่การประชุมของคณะกรรมการบริหารและคณะอนุกรรมการที่คณะกรรมการบริหารแต่งตั้งโดยอนุโลม

มาตรา ๓๔ ให้ประธานกรรมการ กรรมการ ประธานอนุกรรมการ และอนุกรรมการในคณะกรรมการบริหาร ได้รับเบี้ยประชุมและประโยชน์ตอบแทนอื่นตามที่ ควส. กำหนด

มาตรา ๓๕ ในการพิจารณาจัดสรรเงินกองทุน ให้คณะกรรมการบริหารพิจารณาให้สอดคล้องกับแผนปฏิบัติการส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคม

ในกรณีเป็นการจัดสรรเงินกองทุนเพื่อให้วิสาหกิจเพื่อสังคมกู้ยืมตามมาตรา ๒๙ (๑) ให้คณะกรรมการบริหารพิจารณากำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับระยะเวลาชำระคืนเงินที่กู้ยืมจากกองทุน อัตราดอกเบี้ย และหลักประกันตามความจำเป็นและเหมาะสมด้วย

LIRT

ในกรณีเป็นการจัดสรรเงินกองทุนเพื่อให้ความช่วยเหลือส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือองค์การเอกชนตามมาตรา ๒๙ (๒) ให้คณะกรรมการบริหารพิจารณาความจำเป็นตามแผนปฏิบัติการส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคมของส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือองค์การเอกชนนั้น โดยในส่วนของส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ ให้คำนึงถึงงบประมาณแผ่นดินหรือเงินอุดหนุนที่ส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจนั้น ได้รับการจัดสรรไว้แล้วด้วย

มาตรา ๓๖ คณะกรรมการบริหารอาจมอบหมายให้สถาบันการเงินที่มีนโยบายส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคมที่เห็นสมควรเป็นผู้จัดการกองทุนในเงินกองทุนส่วนที่จัดสรรตามมาตรา ๒๙ ประกอบมาตรา ๓๕ ทั้งนี้ ตามระเบียบที่คณะกรรมการบริหารกำหนดโดยความเห็นชอบจาก ควส.

ระเบียบตามวรรคหนึ่งต้องสอดคล้องกับแผนปฏิบัติการส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคม

มาตรา ๓๗ เมื่อรัฐบาลเห็นเป็นการสมควรจะจัดตั้งธนาคารเพื่อกิจการเกี่ยวกับการสนับสนุนวิสาหกิจเพื่อสังคมตามพระราชบัญญัตินี้ ก็ให้กระทำได้โดยตราเป็นพระราชกฤษฎีกา

พระราชกฤษฎีกาจัดตั้งธนาคารตามวรรคหนึ่ง อย่างน้อยจะต้องมีข้อความดังต่อไปนี้

- (๑) ชื่อของธนาคาร
- (๒) ที่ตั้งของสำนักงานใหญ่
- (๓) วัตถุประสงค์ของธนาคาร
- (๔) ทุนซึ่งได้รับอนุมัติ
- (๕) การจัดสรรผลประโยชน์
- (๖) การควบคุมและการบริหารกิจการของธนาคาร ตลอดจนอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ ผู้อำนวยการ หรือผู้จัดการ แล้วแต่กรณี
- (๗) การบัญชี การสอบ และการตรวจ
- (๘) ข้อกำหนดอื่น ๆ อันจำเป็นเพื่อให้กิจการของธนาคารได้ดำเนินไปโดยเรียบร้อย ธนาคารซึ่งได้จัดตั้งขึ้นตามวรรคหนึ่ง ให้มีฐานะเป็นนิติบุคคล

หมวด ๕

การส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคม

มาตรา ๓๘ วิสาหกิจเพื่อสังคมที่ได้จดทะเบียนต่อสำนักงานสร้างเสริมกิจการเพื่อสังคมแห่งชาติแล้ว สามารถขอรับการส่งเสริมหรือสนับสนุนจาก ควส. ได้ โดยอาจได้รับสิทธิประโยชน์ ดังต่อไปนี้

(๑) ให้ความช่วยเหลือด้านเงินทุนในการประกอบกิจการในระยะเริ่มแรก ทั้งนี้ ต้องมีกำหนดเวลาไม่เกินสองปี โดยสามารถขยายกำหนดระยะเวลาได้รวมแล้วไม่เกินสี่ปีนับแต่วันที่เริ่มมีรายได้จากการประกอบกิจการนั้น

(๒) ได้รับสิทธิประโยชน์ทางภาษีเป็นพิเศษ

(๓) ให้สิทธิในการกู้ยืมเงินจากธนาคารซึ่งเป็นรัฐวิสาหกิจเป็นพิเศษ

(๔) มาตรการส่งเสริมการลงทุนโดยให้สิทธิประโยชน์ทางภาษีแก่บุคคลหรือนิติบุคคลที่ลงทุนโดยตรงในหุ้นของวิสาหกิจเพื่อสังคม

(๕) มาตรการส่งเสริมการลงทุนโดยให้สิทธิประโยชน์ทางภาษีแก่บุคคลหรือนิติบุคคลที่ถือหุ้นในวิสาหกิจเพื่อสังคม ผ่านกองทุนรวมหรือช่องทางการลงทุนอื่น ๆ เทียบเท่ากับกรณีตาม (๔)

(๖) มาตรการส่งเสริมการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐในการพิจารณาสอบราคาหรือประกวดราคาตามระเบียบว่าด้วยการพัสดุ

(๗) มาตรการส่งเสริมการจัดซื้อจัดจ้างจากภาคเอกชนโดยให้สิทธินิติบุคคลผู้ซื้อสินค้าหรือบริการบางประเภทจากวิสาหกิจเพื่อสังคมสามารถหักค่าใช้จ่ายในการคำนวณภาษีเงินได้นิติบุคคลได้ในอัตราเป็นพิเศษ

วิสาหกิจเพื่อสังคมประเภทใดจะได้รับการส่งเสริมตามวรรคหนึ่งในลักษณะใดให้เป็นตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่ ควส. กำหนด

มาตรา ๓๙ วิสาหกิจเพื่อสังคมซึ่งได้รับการส่งเสริมตามมาตรา ๓๘ (๒) จะได้รับยกเว้นหรือลดหย่อนภาษีเงินได้นิติบุคคล สำหรับกำไรสุทธิที่ได้จากการประกอบกิจการที่ได้รับการส่งเสริมตามที่ ควส. ประกาศกำหนด

ในกรณีที่ประกอบกิจการขาดทุนในระหว่างเวลาได้รับยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลตามวรรคหนึ่ง ควส. อาจอนุญาตให้ผู้ได้รับการส่งเสริมนำผลขาดทุนประจำปีที่เกิดขึ้นในระหว่างเวลานั้นไปหักออกจากกำไรสุทธิที่เกิดขึ้นภายหลังระยะเวลาได้รับยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลมีกำหนดเวลาไม่เกินห้าปีนับแต่วันพ้นกำหนดเวลานั้น โดยจะเลือกหักจากกำไรสุทธิของปีใดปีหนึ่งหรือหลายปีก็ได้

การคำนวณเงินลงทุนตามวรรคหนึ่งให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ควส. ประกาศกำหนด

มาตรา ๔๐ ในกรณีที่ ควส. พิจารณาเห็นว่าวิสาหกิจเพื่อสังคมผู้ขอรับการส่งเสริมรายได้ไม่สมควรให้ได้รับยกเว้นหรือลดอัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลตามมาตรา ๓๘ (๒) ต่อไป ควส. จะให้การส่งเสริมแก่กิจการนั้นหรือผู้ขอรับการส่งเสริมรายนั้นและรายต่อ ๆ ไป โดยไม่ให้ได้รับยกเว้นหรือลดหย่อนภาษีเงินได้นิติบุคคลก็ได้

มาตรา ๔๑ ให้ ควส. จัดให้มีมาตรการในการส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาวิสาหกิจเพื่อสังคมระบบปฐมภูมิในการประกอบกิจการอย่างครบวงจร รวมถึงการให้ความรู้และการสนับสนุนในการจัดตั้ง ให้ความรู้เกี่ยวกับขบวนการผลิตและการบริหารจัดการธุรกิจทุกด้าน ไม่ว่าจะเป็นการบริหารงานบุคคล การบัญชี การจัดหาทุน หรือการตลาด ทั้งนี้ เพื่อให้วิสาหกิจเพื่อสังคมในระดับปฐมภูมิมีความเข้มแข็งและพึ่งพาตนเองได้

มาตรา ๔๒ ให้ ควส. จัดให้มีมาตรการในการส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาวิสาหกิจเพื่อสังคมที่มีความเข้มแข็งและพึ่งพาตนเองได้แล้วอย่างต่อเนื่อง รวมถึงการให้ความรู้และการสนับสนุนในการประกอบกิจการของวิสาหกิจเพื่อสังคมในระดับที่สูงขึ้นตามความพร้อมและความต้องการของกิจการ เช่น การส่งเสริมและพัฒนาผลิตภัณฑ์ การออกแบบที่ทันสมัย

ตามความต้องการของตลาด การร่วมมือซึ่งกันและกัน หรือให้ความช่วยเหลือในการศึกษาวิจัย เพื่อพัฒนาเทคโนโลยีในด้านต่าง ๆ ทั้งในด้านคุณภาพ การผลิต การจัดการ และการตลาด เพื่อสร้างความพร้อมให้แก่วิสาหกิจเพื่อสังคมในระดับที่สูงยิ่งขึ้น

มาตรา ๔๓ ในกรณีที่นิติบุคคลภาคเอกชนให้การสนับสนุนการดำเนินการของ ควส. ตามมาตรา ๔๑ หรือมาตรา ๔๒ หรือให้การสนับสนุนแก่สถาบันการศึกษาที่มีการเรียนการสอน ด้านการประกอบกิจการเพื่อสังคม ให้นิติบุคคลนั้นมีสิทธินำค่าใช้จ่ายในการลงทุนสนับสนุนดังกล่าว มาใช้หักค่าใช้จ่ายในการคำนวณภาษีเงินได้นิติบุคคล ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่ ควส. กำหนด

มาตรา ๔๔ ในกรณีที่วิสาหกิจเพื่อสังคมประสงค์จะรวมตัวกันจัดตั้งเป็น สภาวิสาหกิจเพื่อสังคม ซึ่งมีสถานภาพเป็นองค์กรภาคเอกชน ประกอบด้วยกรรมการและสมาชิก ที่มาจากผู้แทนวิสาหกิจเพื่อสังคมและองค์กรอื่นที่เกี่ยวข้องตามที่กำหนดในกฎกระทรวง เพื่อเป็น องค์กรเครือข่ายที่ดำเนินกิจกรรมเกี่ยวกับวิสาหกิจเพื่อสังคม ให้ ควส. ให้การสนับสนุนในการจัดตั้ง รวมทั้งส่งเสริมความสัมพันธ์และความร่วมมือกันระหว่างสภาวิสาหกิจเพื่อสังคมหรือภาคธุรกิจ หรืออุตสาหกรรมอื่น เพื่อขยายและสร้างความมั่นคงให้แก่กิจการของวิสาหกิจเพื่อสังคม

มาตรา ๔๕ ให้ ควส. ส่งเสริมการดำเนินกิจการของวิสาหกิจเพื่อสังคมเกี่ยวกับการ รักษาคุณภาพผลิตภัณฑ์และการรับรองเกี่ยวกับแหล่งกำเนิด ส่วนประกอบ วิธีการผลิต คุณภาพ หรือคุณลักษณะอื่นใดของสินค้า หรือการรับรองเกี่ยวกับสภาพ คุณภาพ ชนิด หรือคุณลักษณะอื่นใด ของบริการ เพื่อให้สินค้าหรือบริการของกิจการวิสาหกิจเพื่อสังคมเป็นที่เชื่อถือ รวมทั้งปลอดภัย ต่อผู้บริโภคหรือผู้ใช้บริการ

ในการส่งเสริมตามวรรคหนึ่ง ให้ ควส. พิจารณาให้คำปรึกษาหรือให้ความช่วยเหลือ แก่กิจการของวิสาหกิจเพื่อสังคมในการขอจดทะเบียนเครื่องหมายรับรองตามกฎหมาย ว่าด้วยเครื่องหมายการค้า หรือให้คำปรึกษาหรือให้ความช่วยเหลืออื่นใดเพื่อให้ความคุ้มครอง แก่สินค้าหรือบริการของวิสาหกิจเพื่อสังคมนั้นตามที่เห็นสมควร

มาตรา ๔๖ ในการส่งเสริมและสนับสนุนกิจการของวิสาหกิจเพื่อสังคม ให้ ควส. พิจารณาดำเนินการในเรื่องดังต่อไปนี้

(๑) ประสานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อให้การส่งเสริมและสนับสนุนมาตรการ ที่ ควส. จัดให้มีขึ้นตามหมวดนี้ และให้หน่วยงานของรัฐที่มีหลักสูตรการอบรมต้องมีการให้ความรู้ และให้ผู้เข้ารับการอบรมดำเนินการส่งเสริมและสนับสนุนกิจการของวิสาหกิจ เพื่อสังคม

(๒) ให้การส่งเสริมและสนับสนุน หรือประสานกับธนาคารซึ่งเป็นรัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อให้การสนับสนุนแก่กิจการวิสาหกิจเพื่อสังคมที่มีปัญหาเกี่ยวกับเงินทุน ในการขยายกิจการในระยะเริ่มต้น

(๓) จัดให้มีการฝึกอบรมหรือการถ่ายทอดความรู้ที่เป็นประโยชน์และเป็นไปตาม ความต้องการของกิจการวิสาหกิจเพื่อสังคม เช่น การฝึกอบรมด้านการจัดการ การบัญชี ภาษีอากร หรือการถ่ายทอดความรู้หรือเทคโนโลยีด้านการผลิตหรือการตลาด

(๔) เสนอแนะให้มีการแก้ไขกฎหมาย ระเบียบ หรือข้อบังคับใด ๆ ที่เป็นอุปสรรคต่อการดำเนินงานหรือการส่งเสริมกิจการวิสาหกิจเพื่อสังคม

(๕) ดำเนินการในเรื่องอื่นใดที่ ควส. เห็นว่าเป็นประโยชน์ต่อการส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคม

มาตรา ๔๗ ในกรณีที่มีกฎหมายหรือระเบียบข้อบังคับใดกำหนดให้วิสาหกิจเพื่อสังคมต้องดำเนินการใดอันเป็นภาระที่ไม่เหมาะสมหรือเกินสมควร ควส. อาจเสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาดำเนินการให้มีการลดภาระดังกล่าวแก่วิสาหกิจเพื่อสังคมได้ตามที่เห็นสมควร

มาตรา ๔๘ ในกรณีที่ ควส. ประสานงานกับส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ องค์กรมหาชน หรือหน่วยงานอื่นของรัฐที่เกี่ยวข้องเพื่อดำเนินการตามมาตรา ๔๖ แล้วไม่บรรลุผล ให้ ควส. เสนอเรื่องดังกล่าวต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไป

หมวด ๖ บทกำหนดโทษ

มาตรา ๔๙ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๘ วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามเดือนหรือปรับไม่เกินสามหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๕๐ ผู้ใดมีหน้าที่เก็บหรือรักษาไว้ซึ่งข้อมูลของวิสาหกิจเพื่อสังคมเปิดเผยข้อเท็จจริงเกี่ยวกับประวัติของพนักงาน หรือลูกจ้างของวิสาหกิจเพื่อสังคมอันเป็นข้อเท็จจริงที่ตามปกติวิสัยจะพึงสงวนไว้ไม่เปิดเผย ซึ่งตนได้มาหรือล่วงรู้เนื่องจากการปฏิบัติหน้าที่ในวิสาหกิจเพื่อสังคม ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ เว้นแต่เป็นการเปิดเผยในการปฏิบัติราชการ หรือเพื่อประโยชน์ในการสอบสวน หรือการพิจารณาคดี

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๕๑ ในวาระเริ่มแรกให้คณะกรรมการสร้างเสริมกิจการเพื่อสังคมตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการสร้างเสริมกิจการเพื่อสังคมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๔ ปฏิบัติหน้าที่ ควส. ตามพระราชบัญญัตินี้ไปพลางก่อนจนกว่าจะมีการแต่งตั้ง ควส. และคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามพระราชบัญญัตินี้ แต่ต้องไม่เกินเก้าสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

LIRT

มาตรา ๕๒ เมื่อพระราชบัญญัติฉบับนี้ใช้บังคับ ให้โอนบรรดาพนักงาน ลูกจ้าง ทรัพย์สิน หนี้สิน ตลอดจนภาระผูกพันของสำนักงานสร้างเสริมกิจการเพื่อสังคมแห่งชาติ ซึ่งตั้งภายใต้ ระเบียบกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ ว่าด้วยกว่าจัดตั้งสำนักงานสร้างเสริมกิจการเพื่อสังคม แห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๓ แก่ สวส. ตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๕๓ ให้ผู้อำนวยการสำนักงานสร้างเสริมกิจการเพื่อสังคมตามระเบียบ กองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ ว่าด้วยกว่าจัดตั้งสำนักงานสร้างเสริมกิจการเพื่อสังคม แห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๓ ปฏิบัติหน้าที่ผู้อำนวยการจนกว่าจะมีการแต่งตั้งผู้อำนวยการตาม พระราชบัญญัตินี้ แต่ต้องไม่เกินเก้าสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๕๔ บุคคลใดใช้คำว่า “วิสาหกิจเพื่อสังคม” หรือมีอักษรหรือเครื่องหมาย ซึ่งสื่อความหมายในทำนองเดียวกัน ประกอบเป็นชื่อในการดำเนินกิจการเกี่ยวกับการผลิตสินค้า การให้บริการ หรือการอื่น ๆ ของภาคเอกชนอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ประกาศในราชกิจจา นุเบกษา ให้ขอรับอนุญาตให้ถูกต้องตามมาตรา ๗ ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ ใช้บังคับ

.....
.....

ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการสังคม
กิจการเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการ และผู้ด้อยโอกาส
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

๑. นางสาวศิริพร ภิญโญสิริธร	ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานคณะกรรมการ
การพัฒนาสังคมและกิจการเด็ก เยาวชน สตรี
ผู้สูงอายุ คนพิการ และผู้ด้อยโอกาส
๒. นางธนยา สิงห์มณี	นิติกรชำนาญการ
๓. นางสาวพิมพ์ปญา อติสิราวัชร	นิติกรชำนาญการ
๔. นางสาวเพชรรัตน์ ฉัตรเพชร	วิทยากรชำนาญการ
๕. นางสาวฉัตรสุดา ศิริวงศ์	นิติกรปฏิบัติการ
๖. นางสาวจิตตินันท์ ประสารแสง	วิทยากรปฏิบัติการ
๗. นางกนกพร สาดประดับ	เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน
๘. นางสาวจิณณพัท ไชวิเชียร	เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน
๙. นายสุริยะ อุปลาบัติ	นักวิชาการสนับสนุนงานนิติบัญญัติด้านวิชาการ
๑๐. นางสาวนธิดา ศรีอุตะ	พนักงานสนับสนุนการประชุม
๑๑. นายรุ่งเพชร งามพร้อม	พนักงานสนับสนุนการประชุม
-

กลุ่มงานคณะกรรมการการพัฒนาสังคมและกิจการเด็ก
เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการ และผู้ด้อยโอกาส สำนักกรรมการ ๓ สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
โทรศัพท์ ๐ ๒๘๓๑ ๙๒๒๕ - ๖ โทรสาร ๐ ๒๘๓๑ ๙๒๒๖